ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Η ΛΟΓΓΙΝΟΥ

ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ

DE SUBLIMITATE LIBELLUS

IN USUM SCHOLARUM

EDIDIT

OTTO IAHN

A. MDCCCLXVII.

ITERUM EDIDIT

A. MDCCCLXXXVII

IOANNES VAHLEN.

BONNAE

APUD A. MARCUM.

ADOLFO MICHAELIS

STUDIORUM ET CURARUM

SOCIO FIDISSIMO

D.

A. MDCCCLXVII.

PRAEFATIO EDITORIS.

Sublimitatis commentario a se edito a. MDCCCLXVII Otto Iahnius haec quae infra scripta sunt praefationis loco praemiserat.

P codex bibliothecae imperialis Parisiensis 2036, saeculo decimo in membranis quaternionibus scriptus, foliorum 207, continet Ἀριστοτέλους φυσικὰ προβλήματα κατ' εἶδος συναγωγῆς (fol. 1—178b), de quibus LEVESQUIUS accuratius egit (notices et extraits VII, 2 p. 101 sqq.), pauca de libello Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους addens, qui illa excipit. olim Florentiae in bibliotheca cardinalis RIDOLFI servatus, post eius mortem anno 1550 ad PETRUM STROZZIUM pervenit, cuius, postquam in obsidione Thionvilliana anno 1558 interfectus est, bibliothecam CATHARINA MEDICAEA hereditatis ius praetexens occupavit. denique THUANO curam agente cum ceteris reginae libris anno 1599 regiae bibliothecae traditus est. lacunarum, quibus hic libellus laceratus est, ratione habita BOIVINUS intellexit, e codice Parisino omnes quotquot praeter eum innotuerunt descriptos esse. teste Rostgaardo in fronte codicis haec adscripsit *ex hoc descripta sunt omnia quae hodie extant manuscripta Longini* περὶ ὕψους *exemplaria, ut patet ex lacunis, quarum originem prodit hic codex: nam ubi lacunam habent alii codices, ibi desunt in hoc codice folia integra, vel duo praecise vel quatuor, vel etiam plura. secunda tamen lacuna maior est in hoc, quam in aliis: hoc vero ideo factum, quod cum alii codices descripti sunt, nondum hic codex compactus foret, haberetque tunc amplius quam hodie folia duo, quae, cum compingeretur, excidisse verisimile est.* accuratius etiam rem in notis, quas cum Boileavio a. 1701 communicavit, ad c. 7 hisce verbis tradidit. *il y a six grandes lacunes dans le traité du sublime. les chapitres, où elles se trouvent, sont le 2 le 7 le 10 le 16 le 25 le 31. elles sont non seulement dans tous les imprimés, mais aussi dans tous les manuscrits. les copistes ont eu soin, pour la plupart, d'avertir, combien il manque dans chaque endroit. l'ancien manuscrit de la bibliothèque du roi a cela du singulier, qu'il nous apprend la mésure juste de ce que nous avons perdu. les cahiers y sont cottés j'usque au nombre de trente. les cottes ou signatures sont de même antiquité que le texte. les vingt trois premiers cahiers, qui contiennent les problêmes d'Aristote, sont tous de huit feuillets chacun. à l'égard des sept derniers, qui appartiennent au sublime de Longin, le premier, le troisième, le quatrième et le sixième, cottés (ΚΔ) 24 (Κς) 26 (ΚΖ) 27 et (ΚΘ) 29, sont de six feuillets, ayant perdu chacun les deux feuillets du milieu, c'est ce qui a fait la première, la troisième, la quatrième et la sixième lacune des imprimés et des autres manuscrits. le second cahier manque entièrement; mais comme il en restoit encore deux feuillets dans le tems que les premières copies ont été faites, il ne manque en cet endroit dans les autres manuscrits et dans les imprimés que la valeur de six feuillets. c'est ce qui a fait la seconde lacune, que Gabriel de Petra a prétendu remplir de trois ou quatre lignes. le cinquième cahier, cotté (ΚΗ) 28, n'est que de quatre feuillets, les quatre du milieu sont perdus. c'est la cinquième lacune. le septième n'est que de trois feuillets continus, et remplis jusqu'à la dernière ligne de la dernière page. on examinera ailleurs s'il y a quelque chose de perdu en cet endroit; de tout cela il s'ensuit qu'entre les six lacunes spécifiées les moindres sont de quatre pages, dont le vide ne pourra jamais être rempli par de simples conjectures. il s'ensuit de plus, que le manuscrit du roi est original par rapport à tous ceux*

qui nous restent aujourd'hui, puisqu'on y découvre l'origine et la véritable cause de leur imperfection. Boivinum, qui de eadem re etiam cum Pearcio litteras communicavit, eo tantum errasse nuntiavit mihi Augustus Reifferscheidius testis oculatus, quod numeros Graecos, quibus singuli quaterniones insigniti sunt, ab ipso librario scriptos esse putavit, eos enim viri cuiusdam docti manu, quae saeculum XIV excedere non videatur, additos videri, qui idem λείπει ad significandam lacunam adscripserit; nisi quod fol. 182b manus saeculo XVI recentior λείπει *desunt folia octo seu quaternio KE* adnotavit. ceterum summam rei indicasse fertur RICARDUS SIMON epistulis Amstelodami a. 1730 editis (lettres choisies II, 27), FREDERICUS autem ROSTGAARDUS, dum medio saeculo praeterito Parisiis versatur, codice examinato in exemplo editionis Tollianae, quod in bibliotheca universitatis Lipsiensis extat, singularum paginarum finem quaternionumque numeros diligenter adnotavit (ut in hac editione ex Vahleni testimoniis factum est), praeterea paucas varias lectiones et unam quandam paginam (fol. 197 r.) totam, aliarum particulas ita descriptas addidit, ut codicis imaginem redderet. Florentiae olim hoc codice usus est PETRUS VICTORIUS, antiquissimum codicem in variis lectionibus (XXVII, 13) a. 1568 primum editis antestatus. variarum lectionum satis diligenter ab eo exemplo Robortelliano, quod nunc bibliotheca Monacensis servat, adscriptarum ope LEONHARDUS SPENGELIUS primus artem criticam in hoc libello scite exercuit (a. 1853), cuius gratus vestigia libero iudicio secutus sum. tum ISAAC VOSSIUS, ut ipse testatur (ad Catull. p. 114), Parisiis codicem consuluit, cuius excerptis IACOBUS TOLLIUS (Trai. 1694) usus est. paullo accuratius per Graecum quendam hominem collatum codicem habuit ZACHARIAS PEARCIUS (Lond. 1724. 1732. 1743), qui in praefatione specimen aere expressum repraesentavit; quaedam ex codice a se relecto cum BENIAMINO WEISKIO (Lips. 1809) communicavit BASTIUS. ut tandem aliquando certo de unico codice constaret IOANNES VAHLENUS a. 1861 votis meis humanissime obtemperans quam accuratissime totum excussit ita, ut ubicumque ab eis quae e Victorii exemplo a Spengelio enotata erant diversa adnotasset denuo inspecto codice quid in eo legeretur diserte indicaret. quae omnia fidelissime transscripsi, nisi quod praeter compendia quaedam vulgaria atque certa accentus licenter positos, ι temere vel adscriptum vel neglectum, ν praeter necessitatem additum non constanter adnotavi. codex haud paucis locis lituram passus est, quod asteriscis, quantum quidem fieri potuit ad litterarum deletarum rationem positis, significavi. quidquid librarius ipse vel correxit vel in margine addidit eadem littera P notavi. adscripsit autem margini paucis locis ea, quae incuria omiserat, vel lectiones emendatas, tum vero res vel verba aliquo modo adnotatione digna, adpositis etiam signis 𝕰 (fol. 199 v. 202 v.) et 𝕻 i. ὡραῖον. atque hoc, ut ex Reifferscheidio comperi, quater fol. 183 r., fol. 186 v. verbis οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων addito 𝕰, fol. 192 v. verbis εἴ τις συνδήσειε, fol. 193 r. verbis τότε γὰρ ἡ τέχνη adpictum apparet. quodcumque a recentiore
p manu vel mutatum vel additum est p littera notavi.

FRANCISCUS ROBORTELLUS, qui Patavii nonis aug. a. 1554 cardinali Rannutio Farnesio *Dionysii Longini rhet. antiqui opus redivivum antea ignotum opera industriaque sua e tenebris in lucem eductum atque expolitum* dicavit et Basileae per Ioa. Oporinum edidit, codice ipso non videtur usus esse sed apographo quodam non indiligenter facto. ignoravit eius operam qui anno post libellum edidit PAULUS MANUTIUS, ut ignoravit MURETUS, qui ad Catullum a. 1554 editum haec adnotavit (f. 57). *etenim cum Dionysii Longini libellum* περὶ ὕψους, *qui nondum a quoquam editus est, hortante eodem, qui me ad haec scribenda impulit, singularis doctrinae eximiaeque virtutis viro, Paulo Manutio, Latine interpretari coepissem, ut eodem tempore optimus liber et Graecus et mea opera Lati-*

nus factus ederetur, cum alia in eo deprehendi,.... tum oden suavissimam poetriae Sapphus..... eam autem oden,... iam ante quam liber in meas manus veniret, emendaverat distinxeratque homo et Latinarum et Graecarum litterarum cognitione excellens Franciscus Portus. et Paulus quidem Manutius, ut ipse in epistula ad cardinalem Michaelem Silvium Graece scripta testatur, novicio codice ex Bessarionis bibliotheca deprompto, nunc Marciano 422, librum edidit, quem coniecturis haud raro emendavit, saepius tamen praesertim in scriptorum verbis ad editorum librorum fidem mutatis licenter corrupit. retinuerunt tamen fere eius recensionem qui insecuti sunt editores, quamquam in magna saepe audacia non nisi pedetemptim ab ea recedere ausi, donec Spengelius ad verum fontem rediit. tribus Vaticanis apographis, uno Veneto usus est IACOBUS TOLLIUS (Trai. 1694), Cantabrigiensi sive Eliensi IOANNES HUDSONUS (Ox. 1710. 1718. 1730), Ambrosiano, cuius varias lectiones exemplo Manutiano nunc in bibliotheca Dresdensi servato MARQUARDUS quoque GUDIUS adscripserat, CONRADUS SAMUEL SCHURZFLEISCHIUS in commentatione qua Longinum recensuit (Vitembergae 1711), Florentino et Vaticanis 285. 194. 1417 accuratius collatis BENIAMIN WEISKIUS (Lips. 1809). apographorum si quando lectiones indicandas duxi ς notavi. sed eorum cum nullus fere in arte critica factitanda usus sit nisi in eis foliis, quae iam in P desiderantur, ut tamen certo quid scriptum sit testimonio constet, duos codices Parisinos, quos Augustus Reifferscheidius mihi contulit, adhibui

c cod. chartac. saec. XVI fol. 52 n. 2974

d cod. chartac. manu Francisci Bernardi Veronae a. 1491 scriptum fol. 170 n. 2960.

miro consensu duo codices miscellanei

a Vaticanus cod. Gr. 285 saec. XV

b Parisinus 985 (olim 3171) chartac. saec. XV

quorum illum Augustus Wilmannsius, hunc Augustus Reifferscheidius excusserunt, post Aristotelis problemata praescripto titulo Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους initium huius libelli ita descriptum habent, ut in capite 2 fol. 179v. nondum finito in verbis τῶν ἀγαθῶν [p. 4, 3] desinant et nullo interstitio facto in reddendis problematis (IV, 25) pergant. iam vero Tollius ea quae post fol. 179v. verba ὡς ἡ μέν [p. 4, 6] excipiunt tamquam ex cod. Vaticano deprompta edidit. at cum in hoc codice minus etiam legatur, quam in P, qua fide ea nitantur, incertum est. [in utroque codice et Vaticano et Parisino revera legi ea verba de quibus agitur p. 4, 6 φύσις — 12 θεωρίαν cum Weiskius declaravit (p 552 et 635 sqq. cf. p. 232) tum accuratissime persecutus est E. Eggerus Essai sur l'histoire de la critique chez les Grecs (Paris. 1849) p. 525 sqq., denique Lud. Martensius De libello περὶ ὕψους (Bonnae 1877) p. 37 totam causam ita amplexus est ut in summa similitudine duorum codicum, quae ne Eggerum quidem fugerat, Vaticanum ex Parisino descriptum affirmaret, verba autem ista quae in antiquo codice Parisino (P) hodie desiderantur, non ex hoc quidem sed ex eius apographo quodam sumpta esse sibi persuaderet; qua de re Eggerus secus iudicaverat neque mihi iam omnis dubitandi materia videtur exhausta.]

Alii editores non apographorum sed ingenii ope libro corrupto mederi conati sunt. FRANCISCUS PORTUS quas emendationes in margine libri cum Aphthonio et Hermogene a. 1569 (1570) apud Ioa. Crispinum editi addi curavit similiter repetiverunt GABRIEL DE PETRA (Gen. 1612) et GERARDUS LANGBAENIUS (Ox. 1638). haud pauca sagaciter temptavit, nonnulla egregie restituit TANAQUIL FABER (Salm. 1663). Gallicus interpres DESPREAUXIUS BOILEAVIUS (1674) ad emendanda scriptoris verba ipse quidem nihil contulit, sed communicaverunt quaedam cum eo ANDREAS DACERIUS (1614) et BOIVINUS (1701), ut cum editore operum Boileavianorum DE SANCTO MARCO (1747) IOA. CAPPERONNERIUS. SAMUELIS NATHANAELIS MORI editio (Lips. 1769), cui libellum animadversionum comitem addidit (Lips. 1773), IOANNI IACOBO REISKIO occasionem praebuit huius libelli a. 1769 suo more

critice pertractandi, cuius animadversiones ex ipsius exemplo in bibliotheca regia Havniensi adservato transscribendas curavi. multa molitus est IOANNES TOUPIUS, quocum elegantes observationes DAVIDES RUHNKENIUS communicavit (Ox. 1778). quaedam temptavit nuperrimus editor LUDOVICUS VAUCHERUS (Gen. 1854). alia via scriptori succurrere conatus est [KNOXIUS] in libro *remarks on the supposed Dionysius Longinus* (Lond. 1826). is enim ita verba transposuit, ut post cap. 13 reliqua hoc se ordine exciperent c. 30. 31. 43. 42. 41. 16. 17. 18. 25. 26. 32. 37. 38. 33. 34. 35. 36. 44; tum vero quae de figuris disputantur (19—24) pleraque omnia, praeterea singula quaedam (26, 3. 32, 5. 6) ut ab interpolatore profecta delenda censet.

HIERONYMUS AMATIUS apud Weiskium primus monuit de nomine scriptoris nihil certi traditum esse, neque cur de Cassio Longino cogitemus causam subesse. is igitur Dionysium Halicarnasensem, Weiskius Dionysium Pergamenum, Vaucherus Plutarchum libri scriptorem esse voluit. ROEPERI egregio invento, quo Ammonium c. 13, 3 commemoratum grammaticum Alexandrinum intellegi docuit (philol. I p. 630), usus GEORGIUS BUCHENAVIUS in dissertatione de scriptore libri περὶ ὕψους (Marb. 1849) aliis quoque adhibitis argumentis, non usquequaque certis. ut uno quodam exemplo docui (Herm. II p. 238 sq.), libellum Vespasiani tempore scriptum esse evincere studuit. denique pro Longino L. B. DES FRANCS in thesi utrum Dionysio Longino adscribendus sit liber qui περὶ ὕψους inscribitur (Gratianop. 1862) proposita inutiliter pugnavit.

Haec Iahnius: quibus pauca sunt quae adiicienda putem. cum enim Adolfo Michaele invitante condicionem libri iterum edendi accepissem, hoc mihi praecipue agendum esse credidi, ut quae viri docti post Iahnium in restituendo libro moliti essent colligerem et ad usum novae editionis converterem. quorum qui principes sunt, MAURICIUS HAUPTIUS (1870 opp. II p. 428—433), UDALRICUS DE WILAMOWITZ-MOELLENDORFF (1875 Herm. vol. X p. 334—346), ERWINUS ROHDIUS (1880 mus. rhen. vol. XXXV p. 309—312), C. G. COBETUS (1882 mnemos. n. s. vol. X p. 319—323) in coniecturali maxime emendatione libelli multifariam depravati acute et ingeniose sed vario successu elaborarunt. nonnulla etiam MAURICIUS SCHMIDTIUS (1872 mus. rhen. vol. XXVII p. 483), HERMANNUS DIELSIUS (1878 Herm. vol. XIII p. 5 sq.) AUGUSTUS REIFFERSCHEIDIUS (1879 et 1880 in lectionum Vratislaviensium indicibus), FRANCISCUS BUECHELERUS (1884 mus. rhen. vol. XXXIX p. 274 sq.) contribuerunt. ANTONIUS autem IANNARAKIS qui Graecus Graeco sermone 'adnotationes criticas in Longini qui fertur περὶ ὕψους libellum' a. 1880 Marburgi Cattorum edidit multis temptatis non ita multum salutis attulit. ipse a. 1880 prooemiandi occasione usus sum, ut ad recte aestimandam scriptoris orationem nonnihil conferrem. alii alia secuti sunt. et qui a. 1871 versionem Italicam cum prooemio de auctore libelli edidit IOANNES CANNA interpretando rem adiuvit, criticam non attigit. HERMANNUS DE ROHDEN in commentationibus in honorem F. Buecheleri H. Useneri editis Bonnae 1873 p. 68—80 cum quibusdam indiciis collegisset hunc quoque scriptorem vocalium concursu orationem hiulcam sic ut posset evitavisse, ad hanc normam locos complures exegit. LUDOVICUS MARTENSIUS 'de libello περὶ ὕψους' commentatus a. 1877 cum necessitudinem quae fuerit inter Caecilium rhetorem et sublimitatis interpretem investigavit ad criticamque condicionem libelli rettulit, tum adhibitis scripturis a me a. 1861 ex Parisino codice excerptis si qua in Iahnii adnotatione non recte aut non satis plene relata erant ea correxit atque supplevit. cumque liber multa multorum poetarum et scriptorum testimonia aut breviter significata aut prolixe exposita habeat, ea quid discrepent cum ipsorum scriptorum memoria HENRICUS HERSELIUS publicis lectionibus quibus hunc libellum tractabam excitatus meis consiliis ac sententiis diligentius persecutus est a. 1884. denique recognitionem ipsam opusculi iam paene ad umbilicum adduxeram, cum MAXIMILIANUS ROTHSTEINIUS libellum a se scriptum ad

me attulit, quo is cum in partium descriptionem quam auctor instituit inquisivit tum per genera discretas rationes criticas exposuit multis locis aut emendatis aut ab emendatione vindicatis. quae commentatio quia non tam mature edi poterat ut ad ipsam ablegare legentes possem, permisit mihi ut quae vellem ex scriptione sua delibarem: quo permisso ita sum usus ut ipsi curam sua aliquando pluribus defendendi et confirmandi relinquerem. ex his copiis quae selegi plurima (nam nisi quae nimis inutilia viderentur afferre nolui) ad Iahnii adnotationem applicavi ita ut universe illius rationem sequerer, nisi quod nonnumquam nolui in meris coniecturis referendis subsistere sed stabiliendi aut refutandi causa quod cum brevitate fieri posset aliquid exempli aut argumenti interposui. hoc modo dum augere spissam ante adnotationem laboro, recurri etiam ad pristinorum editorum curas studioseque Robortellum, Manutium, Portum, Fabrum, Tollium, Pearcium, Morum, cum Ruhnkenio Toupium aliosque permultos deinceps usque ad recentissimos editores evolvi; de illis si quid Iahnius posteriorum interpretum indiciis deceptus (nam ne quid de Weiskio aut Vauchero dicam, ne Spengelius quidem nihil in hoc genere deliquit) minus recte testatus est correxi, addidi etiam quae aliorum causa desiderari non posse videbantur, aut ordinem adnotamentorum mutavi eo consilio ut criticorum rationes facilius perspicerentur. in qua re volui quidem omnia ad eundem morem modumque adnotandi accommodare, sed si forte (quod certe factum est) inconstantia peccavi, spero fore aequos existimatores qui id mihi condonare velint. sunt etiam quae mihi recognoscere non licuit, velut Reiskii animadversiones quas Iahnius scriptas adhibuit ego non vidi. verum initium integrandae adnotationis feci a relegendis codicis Parisini scripturis; in qua opera praeter Martensii indicia uti mihi licuit exemplari editionis Spengelianae in cuius marginibus olim scripturae discrepantiam ex illo codice petitam notaveram; quod exemplar post Iahnii obitum me insciente in bibliothecam seminarii philologici Bonnensis delatum Buechelero permittente ad me transmissum est; praeterea vidi Reifferscheidii et Wilmannsii adnotationes scriptas de codicibus quos ipsi Iahnii causa inspexerant. his exploratis omnibus iam fortasse contigit inprimis ille testis unicus quid re vera tradiderit ut paulo etiam quam ante plenius et certius cognosci ex commentario possit.

In altera adnotatione quae testimonia complectitur correxi quae corrigenda erant ipsorum scriptorum libris fere explicatis; pauca addidi nova et ea quidem uncis segregata. sed multa quae congesta habebam, maxime ex rhetorum libris excerpta, seposui, quia haec Iahnium consulto ne libelli ambitus immodice cresceret praetermisisse existimabam.

In describendis auctoris verbis nonnulla mutavi quae ad externam speciem pertinent, non novandi cupidus sed quia utilitati pro virili parte prospiciebam. ut enim tenor et itinera disputationis, tot foliis codicis Parisini non uno loco amissis obscurata, tamen aliquo modo perspici possent, cum indicibus marginalibus efficiendum curavi, tum argumentationis filum non capitibus consuetis, quae saepe iniquissimo loco indicata sunt, dissecari volui sed partium distributionem ad solam argumenti naturam accommodavi. similis generis est quod versus poetarum quos suae orationi inseruit scriptor non segregavi ab ea, ut vulgo fieri solet, velut p. 39, 1 sic plerumque editur "αὐτίκα" φησί

λαὸς ἀπείρων
θύννον ἐπ' ἠιόνεσσι διιστάμενοι κελάδησαν,

quod ineptum est, tam hercle quam quod apud Platonem vulgatur in re publica III p. 111 Bekk. ὥστε ὢ πόποι φάναι

ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ ἄστυ κτλ.

vel II p. 68 ὥσπερ ὁ γενναῖος Ἡσίοδός τε καὶ Ὅμηρός φασιν, ὁ μὲν τὰς δρῦς τοῖς δικαίοις τοὺς θεοὺς ποιεῖν

ἄκρας μέν τε φέρειν βαλάνους, μέσσας δὲ μελίσσας·
εἰροπόκοι δ' ὄϊες, φησί, μαλλοῖς καταβεβρίθασι.

quare et isto loco orationem unam et continuam effeci et p. 16, 8; p. 29, 18; p. 30, 18; quaeque ex Phaetonte afferuntur p. 29, 1 sic demum recte et ad mentem scriptoris adornari visa sunt. omnino vero nisi quid me fugit credendum est veteres versus quibus aliunde petitis utuntur plerumque etiam nulla re cogente orationi continuasse: quo facilius explicatur quod saepe omissis quae nihil ad rem attinebant imperfectos versus relinquunt, quos additis quae desiderantur integrare velle, id quod editores non huius modo libelli instituunt (velut p. 40, 20 et 42, 19 aut apud Platonem in republica III p. 108, 8 Bekk.) inutile est ac temerarium; et hic quidem auctor etiam oratorum et historicorum verba et sententias citatas haud raro ad suum arbitratum mutilavit. in emendanda oratione quia saepius a Iahnii rationibus mihi discedendum esse vidi, curavi sedulo ut quid ille probaverit ubivis ex adnotatione intelligi possit. tribui autem plus quam assolet cum universe Parisini codicis testimoniis, quae saepe mihi persuadebam a criticis destituta posse interpretando stabiliri, tum scripturis quibusdam a correctore in eo codice effectis, quae receptae in editionem principem Francisci Robortelli postea bonam partem repudiatae sunt: quarum plurimae sunt sane simplices admodum, ut quivis ea corrigendi opera defungi potuerit, sed nonnullae insigni subtilitate nitent, sic ut dubitare de origine incipias, velut [θρε]πτικώτατον p. 45, 7, [δὲ τὰ] δεδηλωμένα p. 49, 10, quarum praestantiam cognoscas si contenderis cum iis quae interpretes olim temptarunt; quibus accedunt ab eadem manu correctrici pari sollertia parta p. 50, 12 αὐτὸ [καὶ ὁ] Κεκίλιος; p. 61, 21 ἀλλόσ' [ἄλλῃ]; unum μαγεῖον p. 49, 1, quod corrector mutavit in μαγειρεῖον, Platonis causa retinui sed ut et de hac correctione ambigam et omnino velim accuratius in has scripturas omnes quae p littera signatae sunt inquiratur. ceterum etsi variae sunt viae depravationis quae hunc libellum infestavit, aliis frequentius genus est vitiorum quod vocibus singulis aut etiam pluribus librariorum incuria praetermissis continetur. nam de interstitiis maioribus quae deperdita folia crearunt non loquor. illa autem corruptela cum quibusdam exemplis certo comprobata sit, v. c. p. 28, 8; 46, 1; 61, 6; 69, 10, eundem emendandi modum etiam alibi adhibui primus aut cum aliis, velut p. 27, 13. 21; 33, 28; 40, 5; 52, 3; 54, 8; 68, 11. aliud genus mendorum est quod librarius bis posuit quae semel exaranda erant, velut p. 40, 9 ὅπου τε [ὁπότε]; p. 33, 11 λέγεις [λέγεις]; p. 69, 12 τῶν μεγάλων [ἢ μεγάλων] ἢ διηκόντων, in quibus vox falso iterata delenda, non alia medela temptanda erat. nec multum distat quod p. 69, 3 obscurum καπανητα nisi me fallit opinio ex repetitis syllabis vicinarum vocum ἡνί]κα τὰ θνητὰ ortum est. nonnihil etiam interpungendo efficere conabar, velut p. 3, 16; 9, 8. 25; 16, 13; 43, 10; 60, 22; 66, 6. denique in scribendis vocibus suam sive librario sive auctori inconstantiam reliqui et ἧσσον et ἔλαττον, δισσά et περιττόν, νεοσσόν et νεοττοποιεῖται, item μεγαλοφυῆ, συμφυῆ sed ὑπερφυᾶ teste codice edidi; quamquam enim hanc varietatem vituperatam esse scio, abstinui a corrigendo, quia incertus haerebam, quid in ea re sibi ipse scriptor qui multus esset in afferendis locis alienis permisisset.

Tantum est, et si forte quemadmodum olim Iahnii auctoritas et exemplum sic haec nova editio doctorum hominum in hunc libellum studia denuo converterit, non frustra labor susceptus videri potest; qui quidem perfici non potuit nisi iniquissimo tempore multis negotiis alienis occupato. quo minus mirandum est me perpaucos ex hac via scrupulos (si tamen) sustulisse, multo plures reliquisse, qui eruditiorum acumen expectant.

Scr. Berolini m. Martio a. MDCCCLXXXVII.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Η ΛΟΓΓΙΝΟΥ 178 v.

ΠΕΡΙ ΥΨΟΥΣ

I Τὸ μὲν τοῦ Κεκιλίου συγγραμμάτιον, ὃ περὶ ὕψους συνετάξατο, ἀνασκοπουμένοις ἡμῖν ὡς οἶσθα κοινῇ, Ποστούμιε Τερεντιανὲ φίλτατε, ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως καὶ ἥκιστα τῶν καιρίων ἐφαπτόμενον, οὐ πολλήν τε ὠφέλειαν, ἧς μάλιστα δεῖ στοχάζεσθαι τὸν γράφοντα, περιποιοῦν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, εἴγ' ἐπὶ πάσης τεχνολογίας δυεῖν ἀπαιτουμένων, προτέρου μὲν τοῦ δεῖξαι, τί τὸ ὑποκείμενον, δευτέρου δὲ τῇ

Κεκιλίου περὶ ὕψους

ΔΙΟΝΥCΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΥΨΟΥC: P at fol. 1 verso in fine indicis problematum Aristoteleorum † ΔΙΟΝΥCΙΟΥ Η ΛΟΓΓΙΝΟΥ Π[E] ΥΨΟΥC † P Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψουσ in indice cod. (f. 79 v.), ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΛΟΓΓΙΝΟΥ περὶ ὕψους initio libelli (f. 222 v.) b Διονυσίου ἢ λογγίνου περὶ ὕψους (ἢ m. alt. add.) initio libelli (f. 204 r.) a; cf. Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 22 et 37. duplex inscriptio unde originem duxerit apparet contendenti ad p. 4, 15 a Iahnio, ad p. 59, 13 in codice Parisino adscripta: cf. Wilamowitzius Herm. x p. 334 sq. Usenerus rhein. mus. XXVIII p. 412 | 1 ἀνετάξατο ab | 2 ἦσθα ab | πιστούμιε a | Τερεντιανὲ Manutius: φλωρεντιανὲ P φλωρεντιανὲ b φλορεντιανὲ a | Ποστοῦμε Φλ. Τερεντιανὲ Schurzfleischius Ποστούμιε Φλῶρε (vel Φλώρηνς vel Φλωρεντῖνε) Τερ. Reifferscheidius ind. lect. Vratisl. hib. 1879 p. 7 | 3 τῆς ὕλης καὶ Pearcius | 4 τε del. Toupius γε Reiskius | 5 περιποιεῖν Toupius | 6 εἴγ' Spengelius: εἶτ' Pab εἶτ' Manutius | δυεῖν etiam b

1 SUIDAS Καικίλιος ⟨κεκίλιος codd.⟩, Σικελιώτης Καλακτῖνος ⟨Καλαντιανός codd.⟩ (Καλάκτη ⟨Κάλαντις codd.⟩ δὲ πόλις Σικελίας), ῥήτωρ, σοφιστεύσας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος [καὶ ἕως Ἀδριανοῦ], καὶ ἀπὸ δούλων, ὥς τινες ἱστορήκασι, καὶ πρότερον μὲν καλούμενος Ἀρχάγαθος, τὴν δὲ δόξαν Ἰουδαῖος. cf. Ἑρμαγόρας Τήμνου τῆς Αἰολίδος, ὁ ἐπικληθεὶς Καρίων, ῥήτωρ . . . ἐπαίδευσε δὲ οὗτος μετὰ Καικιλίου ⟨κεκιλίου codd.⟩ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου καὶ τελευτᾷ πόρρω τῆς ἡλικίας. et Τιμαγένης βασιλικοῦ ἀργυραμοιβοῦ υἱός, Ἀλεξανδρεύς, ῥήτωρ, ὡς δέ τινες, Αἰγύπτιος· ὃς ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου αἰχμάλωτος ἀχθεὶς ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Γαβινίου ⟨a. u. c. 700, a. Chr. 54⟩ ἐξωνήθη ὑπὸ Φαύστου τοῦ υἱοῦ Σύλλου, καὶ ἐσοφίστευσεν ἐν Ῥώμῃ ἐπί τε αὐτοῦ Πομπηίου καὶ μετ' αὐτόν, ἐπί τε Καίσαρος τοῦ Αὐγούστου καὶ μετέπειτα ἅμα Κεκιλίῳ.

τάξει, τῇ δυνάμει δὲ κυριωτέρου, πῶς ἂν ἡμῖν αὐτὸ τοῦτο καὶ
δι' ὧν τινων μεθόδων κτητὸν γένοιτο, ὅμως ὁ Κεκίλιος ποῖον
μέν τι ὑπάρχει τὸ ὑψηλὸν διὰ μυρίων ὅσων ὡς ἀγνοοῦσι πει-
ρᾶται δεικνύναι, τὸ δὲ δι' ὅτου τρόπου τὰς ἑαυτῶν φύσεις
προάγειν ἰσχύοιμεν ἂν εἰς ποσὴν μεγέθους ἐπίδοσιν, οὐκ οἶδ'
ὅπως ὡς οὐκ ἀναγκαῖον παρέλιπεν· πλὴν ἴσως τουτονὶ μὲν τὸν 2
ἄνδρα οὐχ οὕτως αἰτιᾶσθαι τῶν ἐκλελειμμένων, ὡς αὐτῆς τῆς
ἐπινοίας καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐπαινεῖν. ἐπεὶ δ' ἐνεκελεύσω καὶ
179r. ἡμᾶς τι πε|ρὶ ὕψους πάντως εἰς σὴν ὑπομνηματίσασθαι χάριν,
φέρε, εἴ τι δὴ δοκοῦμεν ἀνδράσι πολιτικοῖς τεθεωρηκέναι χρή-
σιμον, ἐπισκεψώμεθα. αὐτὸς δ' ἡμῖν, ἑταῖρε, τὰ ἐπὶ μέρους,
ὡς πέφυκας καὶ καθήκει, συνεπικρινεῖς ἀληθέστατα· εὖ γὰρ δὴ
ὁ ἀποφηνάμενος, τί θεοῖς ὅμοιον ἔχομεν, 'εὐεργεσίαν' εἴπας
'καὶ ἀλήθειαν'. γράφων δὲ πρὸς σέ, φίλτατε, τὸν παιδείας ἐπι- 3
στήμονα, σχεδὸν ἀπήλλαγμαι καὶ τοῦ διὰ πλειόνων προϋποτί-
θεσθαι, ὡς ἀκρότης καὶ ἐξοχή τις λόγων ἐστὶ τὰ ὕψη, καὶ ποιη-
τῶν τε οἱ μέγιστοι καὶ συγγραφέων οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐνθένδε πο-
θὲν ἐπρώτευσαν καὶ ταῖς ἑαυτῶν περιέβαλον εὐκλείαις τὸν
αἰῶνα. οὐ γὰρ εἰς πειθὼ τοὺς ἀκροωμένους ἀλλ' εἰς ἔκστασιν 4
ἄγει τὰ ὑπερφυᾶ· πάντη δέ γε σὺν ἐκπλήξει τοῦ πιθανοῦ καὶ
τοῦ πρὸς χάριν ἀεὶ κρατεῖ τὸ θαυμάσιον, εἴγε τὸ μὲν πιθανὸν
ὡς τὰ πολλὰ ἐφ' ἡμῖν, ταῦτα δὲ δυναστείαν καὶ βίαν ἄμαχον
προσφέροντα παντὸς ἐπάνω τοῦ ἀκροωμένου καθίσταται, καὶ
τὴν μὲν ἐμπειρίαν τῆς εὑρέσεως καὶ τὴν τῶν πραγμάτων τάξιν
καὶ οἰκονομίαν οὐκ ἐξ ἑνὸς οὐδ' ἐκ δυεῖν, ἐκ δὲ τοῦ ὅλου τῶν
λόγων ὕφους μόλις ἐκφαινομένην ὁρῶμεν, ὕψος δέ που καιρίως
ἐξενεχθὲν τά τε πράγματα δίκην σκηπτοῦ πάντα διεφόρησεν
καὶ τὴν τοῦ ῥήτορος εὐθὺς ἀθρόαν ἐνεδείξατο δύναμιν. ταῦτα

3 μέντοι a | ὡς om. ab | 4 διότου a | 5 ι*|σχύοιμεν ex ισ|χύοιμεν P | 6 ὡς om. ab | μὲν del. Pearcius | 7 ἐκλελειμένων ab | 11 ἑτ**ρε P ἑταῖρε P | 12 πεφυκᾶσ (ε supra) P πέφυκε ab | συνεπικρινεῖς ⟨φιλοφρονέστατα καὶ⟩ ἀληθέστατα Ruhnkenius | 13 ἔχοιμεν ς | εἴπασ Pab, in margine ἀντὶ τοῦ εἰπών P εἶπε ς | 14 φίλτατον παιδείας ς | τὸν corr. ex τῶν b | 17 ἄλλοθέν ποθεν ἢ ἐνθένδε Weiskius, Cobetus mnem. n. s. x p. 319 | 18 περιέβαλο*ν P παριέβαλλον ab ὑπερέβαλον Langbaenius, Iahnius περιέλαβον Toupius περιεβάλοντο Weiskius | 20 τὸ σὺν ἐκπλήξει Langbaenius σὺν ἐκπλήξει del. Vaucherus | καὶ τοῦ πρὸς χάριν del. Weiskius | 21 ἔστι γε Pearcius ἔτι γε Koenius ad Greg. Cor. p. 123 (267) | 23 πάντως Faber | 24 εὐπορίαν Taylorus ad Aesch. c. Ctes. p. 441 | 25 δυοιν corr. δυεῖν a | 27 δίκην σκηπτοῦ corr. a | πάντη Tollius | διεφόρησε ab διεφώτισεν Rohdius rhein. mus. xxxv p. 310 | 28 ἀνεδείξατο a | ταῦτα δὲ Faber

13 AELIANUS V. H. XII, 59 Πυθαγόρας ἔλεγε δύο ταῦτα ἐκ τῶν

γὰρ οἶμαι καὶ τὰ παραπλήσια, Τερεντιανὲ | ἥδιστε, κἂν αὐτὸς 179 v.
II ἐκ πείρας ὑφηγήσαιο. ἡμῖν δ' ἐκεῖνο διαπορητέον ἐν ἀρχῇ, εἰ ὕψους τέχνη
ἔστιν ὕψους τις ἢ βάθους τέχνη, ἐπεί τινες ὅλως οἴονται δια-
πατῆσθαι τοὺς τὰ τοιαῦτα ἄγοντας εἰς τεχνικὰ παραγγέλματα.
γεννᾶται γάρ, φησί, τὰ μεγαλοφυῆ καὶ οὐ διδακτὰ παραγίνεται,
καὶ μία τέχνη πρὸς αὐτὰ τὸ πεφυκέναι· χείρω τε τὰ φυσικὰ
ἔργα, ὡς οἴονται, καὶ τῷ παντὶ δειλότερα καθίσταται ταῖς τεχ-
2 νολογίαις κατασκελετευόμενα. ἐγὼ δὲ ἐλεγχθήσεσθαι τοῦθ' ἑτέ-
ρως ἔχον φημί, εἰ ἐπισκέψαιτό τις, ὅτι ἡ φύσις, ὥσπερ τὰ
πολλὰ ἐν τοῖς παθητικοῖς καὶ διηρμένοις αὐτόνομον, οὕτως οὐκ
εἰκαῖόν τι κἀκ παντὸς ἀμέθοδον εἶναι φιλεῖ, καὶ ὅτι αὕτη μὲν
πρῶτόν τι καὶ ἀρχέτυπον γενέσεως στοιχεῖον ἐπὶ πάντων ὑφέ-
στηκεν, τὰς δὲ ποσότητας καὶ τὸν ἐφ' ἑκάστου καιρόν, ἔτι δὲ
τὴν ἀπλανεστάτην ἄσκησίν τε καὶ χρῆσιν ἱκανὴ παρορίσαι καὶ
συνενεγκεῖν ἡ μέθοδος, καὶ ὡς ἐπικινδυνότερα, αὐτὰ ἐφ' αὑτῶν
δίχα ἐπιστήμης, ἀστήρικτα καὶ ἀνερμάτιστα ἐαθέντα, τὰ μεγάλα,
ἐπὶ μόνῃ τῇ φορᾷ καὶ ἀμαθεῖ τόλμῃ λειπόμενα· δεῖ γὰρ αὐτοῖς,

---

2 ὑφητήσαιο ab | ἢ ἔστιν ab | 3 ἢ βάθους del. Iahnius, defendit Rothsteinius coll. Bekk. anecd. graec. 224, 5 et Hesych. s. v. ἢ πάθους G. S. A. class. journ. III, 5 p. 64 Currerius ad Xenoph. hipp. p. 81 ἢ μεγέθους Dielsius Herm. XIII p. 5 | οἴοντ** P οἴονται P | διηπατησῆται corr. διηπατῆσθαι a | 5 φασι Manutius, cf. p. 44, 3; Martensius de lib. π. ὕψους
γίαισ
p. 10 | 7 δηλότερα a | τεχνολο (γίαισ m. alt. superscr.) b | 9 ὅτι ὥσπερ ἡ φύσις τὰ πολλὰ Faber | 10 παθητικῆσ ab | διηρημένοισ (in a corr. ex διηρημένοσ) ab | 12 πρῶτόν τε Spengelius | ὑφέστηκε ab ὑφέστησεν G. S. A. class. journ. III, 5 p. 64 | 14 παρορίσαι, in marg. γρ. πορίσαι, P πορίσαι ab, Iahnius προσορίσαι Faber περιορίσαι Pearcius | 15 καί πως Spengelius, Iahnius | αὖ τὰ ἐφ' ἑαυτῶν Manutius ἐπικινδυνότερα τὰ πλοῖα τὰ ἐφ' Tollius. ἐπικινδυνότερα τὰ πλοῖα αὐτὰ Toupius | αὐτῶν Pb αὑτῶν corr. αὐτῶν a | 16 ἀστήρικτα καὶ del. Iahnius, aptius distincta oratione firmare studui ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 10 sq. | ἀχριμάτιστα ab | ἑαυτῶν ἐαθέντα τὰ μεγάλα, δίχα — ἀνερμάτιστα ἐπὶ μόνῃ Vaucherus | οὕτω τὰ μεγάλα Manutius οὕτω καὶ τὰ μεγάλα Tollius οὕτω καὶ ἐπικίνδυνα τὰ μεγάλα Toupius τὰ μεγάλα del. Morus τὰ μεγάλα φύσεων Weiskius | ἐαθέντα τὰ πλοῖα, οὕτω καὶ τὰ Dobraeus adv. I p. 565 | 17 λειπόμενα del. Morus

---

θεῶν τοῖς ἀνθρώποις δεδόσθαι κάλλιστα, τό τε ἀληθεύειν καὶ τὸ εὐεργετεῖν· καὶ προσετίθει, ὅτι καὶ ἔοικε τοῖς θεῶν ἔργοις ἑκάτερον. ARSENII VIOL. P. 189 Δημοσθένης, ἐρωτηθείς, τί ἄνθρωπος ἔχει ὅμοιον θεῷ, ἔφη 'τὸ εὐεργετεῖν καὶ ἀληθεύειν'. | 16 PLATO THEAET. P. 144 A οἱ ὀξεῖς ... ἄττοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιστα πλοῖα. BEKKERI ANECD. P. 398, 9 SUIDAS ἀνερμάτιστον· ἀστήρικτον, ἄοπλον, ἀπαρασκεύαστον. | 16 DIOGENES LAERTIUS V, 39 λέγεται δὲ ἐπ' αὐτοῦ ⟨Θεοφράστου⟩ τε καὶ Καλλισθένους τὸ ὅμοιον εἰπεῖν Ἀριστοτέλην ὅπερ Πλάτωνα .. φασὶν εἰπεῖν ἐπί τε Ξενοκράτους καὶ αὐτοῦ τούτου ... ὡς τῷ μὲν χαλινοῦ δέοι. τῷ δὲ

ὡς κέντρου πολλάκις, οὕτω δὲ καὶ χαλινοῦ· ὅπερ γὰρ ὁ Δημο- 3
σθένης ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν ἀνθρώπων ἀποφαίνεται βίου, μέγιστον μὲν εἶναι τῶν ἀγαθῶν τὸ εὐτυχεῖν, δεύτερον δὲ καὶ οὐκ ἔλαττον τὸ εὖ βουλεύεσθαι, ὅπερ οἷς ἂν μὴ παρῇ συναναιρεῖ πάντως καὶ θάτερον, τοῦτ' ἂν καὶ ἐπὶ τῶν λόγων εἴποιμεν, ὡς ἡ μὲν | [φύσις τὴν τῆς εὐτυχίας τάξιν ἐπέχει, ἡ τέχνη δὲ τὴν τῆς εὐβουλίας· τὸ δὲ κυριώτατον, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ εἶναί τινα τῶν ἐν λόγοις ἐπὶ μόνῃ τῇ φύσει οὐκ ἄλλοθεν ἡμᾶς ἢ παρὰ τῆς τέχνης ἐκμαθεῖν δεῖ· εἰ ταῦθ', ὡς ἔφην, ἐπιλογίσαιτο καθ' ἑαυτὸν ὁ τοῖς χρηστομαθοῦσιν ἐπιτιμῶν, οὐκ ἂν ἔτι, μοὶ δοκεῖ, περιττὴν καὶ ἄχρηστον τὴν ἐπὶ τῶν προκειμένων ἡγήσαιτο θεωρίαν.]

180 r.
ἀνακεκραμέναι τοῖς ὑψηλοῖς κακίαι

* * | καὶ καμίνου σχῶσι μάκιστον σέλας. III

1 δὴ Robortellus | γὰρ del. Vaucherus | 3 τῶν ἀγαθῶν [ὁ ποιητὴσ ἐπὶ τῷ κωλύμῳ — — προιέσθαι τὴν γονὴν οὕτωσ ἐπιθυμοῦσι δὲ] ἐντυχεῖν δεύτερον — — 12 θεωρίαν ab; uncinata sunt Aristotelis problem. 4, 25. 879 a 27—b 35 | τὸ εὐτυχεῖν P ἐντυχεῖν a et alt. m. in spatio vacuo b | 4 βουλεύεσθαι P διαθέσθαι a et alt. m. in lac. b | 5 πάντωσ P om. in lac. ab | εἴποιμεν P om. ab | 6 in μὲν desinit f. 179 v. deinde desunt duo folia in P; φύσις — 12 θεωρίαν om. P, edidit primus Tollius ex codice Vaticano, leguntur in ab | 7 κυριώτατον ὅτι Pearcius: κυριώτατόντε ab | 8 ἄλλοθέν ποθεν Toupius | 9 καθ' ἕκαστα vel καθ' ἕκαστον Weiskius | 10 μοὶ δοκεῖ Tollius: μοιδοκῶ ab ἐμοὶ δοκεῖ Spengelius | 11 προσκειμένων Toupius | ἡγήσαιτο Boivinus: ****σαιτο (m. alt. κομίσαιτο) b κομίσαιτο a νομίσαιτο Pearcius | 15—5, 4 continua scriptura P in marg. appositis notis 〈 | καὶ μὴ Tollius εἰ καὶ Musgravius apud Ruhnkenium

κέντρου. SUIDAS Ἔφορος... ὁ γοῦν Ἰσοκράτης τὸν μὲν 〈Θεόπομπον〉 ἔφη χαλινοῦ δεῖσθαι, τὸν δὲ Ἔφορον κέντρου. | 1 DEMOSTHENES C. ARISTOCR. 113 ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοιν πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων, τοῦ εὐτυχεῖν, τοῦ δὲ ἐλάττονος μὲν τούτου τῶν δ' ἄλλων μεγίστου, τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι, οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, οὐδ' ἔχει τῶν εὖ πραττόντων οὐδεὶς ὅρον οὐδὲ τελευτὴν τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας. | 15 IOANNES SICELIOTA SCHOL. AD HERMOG. DE ID. VI P. 225 W. φαίνεται δὲ ἡ ἀτοπία τοῦ ποιητοῦ 〈Αἰσχύλου〉 μᾶλλον ἐν τῷ τῆς Ὠρειθυίας δράματι, ὅπου ταῖς δυσὶ σιαγόσι φυσῶν ὁ Βορέας κυκᾷ τὴν θάλασσαν· οὐ γὰρ φέρω ἐπὶ μνήμης τὰ ἰαμβικὰ ἐπιλαθόμενος. διὸ καὶ Σοφοκλῆς 〈οὐ add. Ruhnkenius〉 μιμεῖται 〈μέμφεται Nauckius μωμεῖται Iannarakis adnot. crit. p. 15〉 [cf. Wilamowitzius Herm. x p. 334]. λέγει δὲ περὶ τούτων Λογγῖνος ἀκριβέστερον ἐν τῷ κα' τῶν φιλολόγων. SCHOL. HERMOG. DE ID. VII P. 963 W. φησὶ δὲ Λογγῖνος ἐν κα' τῶν φιλολόγων ὁμιλιῶν 〈βιβλίων Bakius ad Apsin rhet. p. XXXIV〉 περὶ λέξεως στομφώδους.

εἰ γάρ τιν' ἑστιοῦχον ὄψομαι μόνον,
μίαν παρείρας πλεκτάνην χειμάρροον,
στέγην πυρώσω καὶ κατανθρακώσομαι·
νῦν δ' οὐ κέκραγά πω τὸ γενναῖον μέλος.

οὐ τραγικὰ ἔτι ταῦτα, ἀλλὰ παρατράγῳδα, αἱ πλεκτάναι, καὶ οἰδοῦν
τὸ πρὸς οὐρανὸν ἐξεμεῖν, καὶ τὸ τὸν Βορέαν αὐλητὴν ποιεῖν,
καὶ τὰ ἄλλα ἑξῆς· τεθόλωται γὰρ τῇ φράσει καὶ τεθορύβηται
ταῖς φαντασίαις μᾶλλον ἢ δεδείνωται, κἂν ἕκαστον αὐτῶν πρὸς
αὐγὰς ἀνασκοπῇς, ἐκ τοῦ φοβεροῦ κατ' ὀλίγον ὑπονοστεῖ πρὸς
τὸ εὐκαταφρόνητον. ὅπου δ' ἐν τραγῳδίᾳ, πράγματι ὀγκηρῷ
φύσει καὶ ἐπιδεχομένῳ στόμφον, ὅμως τὸ παρὰ μέλος οἰδεῖν
ἀσύγγνωστον, σχολῇ γ' ἂν οἶμαι λόγοις ἀληθινοῖς ἁρμόσειεν.
2 ταύτῃ καὶ τὰ τοῦ Λεοντίνου Γοργίου γελᾶται γράφοντος 'Ξέρ-
ξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεύς', καί 'γύπες ἔμψυχοι τάφοι', καί τινα
τῶν Καλλισθένους ὄντα οὐχ ὑψηλὰ ἀλλὰ μετέωρα, καὶ ἔτι μᾶλ-
λον τὰ Κλειτάρχου· φλοιώδης γὰρ ἀνὴρ καὶ φυσῶν κατὰ τὸν
Σοφοκλέα μικροῖς μὲν αὐλίσκοισι, φορβειᾶς δ' ἄτερ· τά γε μὴν
Ἀμφικράτους τοιαῦτα καὶ Ἡγησίου καὶ Μάτριδος· πολλαχοῦ
γὰρ ἐνθουσιᾶν ἑαυτοῖς δοκοῦντες οὐ βακχεύουσιν ἀλλὰ παίζου-
3 σιν. ὅλως δ' ἔοικεν εἶναι τὸ οἰδεῖν ἐν τοῖς μάλιστα δυσφυλακ-
τότατον. φύσει γὰρ ἅπαντες οἱ μεγέθους ἐφιέμενοι, φεύγον-
τες ἀσθενείας καὶ ξηρότητος κατάγνωσιν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπὶ
τοῦθ' ὑποφέρονται, πειθόμενοι τῷ 'μεγάλων ἀπολισθαίνειν ὅμως
4 εὐγενὲς ἁ|μάρτημα'. κακοὶ δὲ ὄγκοι καὶ ἐπὶ σωμάτων καὶ λό- 180v.

---

1 τὸν Toupius | ψόλον Musgravius δόμων Dobraeus adv. II p. 31 δόμον Gennadius | 2 βίᾳ Ruhnkenius | χειμάρρ^{ο}ον P | 4 κεκράγει ς | 5 τραγικά ἐστι ς Pearcius | 7 τετύλωται Dacerius | 9 ὑπονοστεῖ in marg. ἀντὶ τοῦ χωρισθῆναι δυνήσεταί σοι P | 12 σχολὴ P | 15 τῶν Περσῶν Καλλισθένους ς τῶν Περσικῶν Καλλισθένους Toupius | 16 ἀνήρ P ὁ ἀνὴρ Manutius | 17 οὐ σμικροῖς Tollius | 22 ὅ*πωσ P | 23 μεγάλων Columbus ad Lactant. de mort. pers. 13: μεγάλω P | ἀπολισθάνειν Ruhnkenius, Cobetus mnem. n. s. x p. 319 | μεγάλως ἀπολισθαίνειν ἁμάρτημ' εὐγενές Manutius | 24 καὶ ⟨ἐπὶ⟩ λόγων Wilamowitzius Herm. x p. 336

---

14 HERMOGENES DE ID. III P. 226 W. II P. 292 SP. παρὰ δὲ τοῖς ὑποξύλοις τούτοις σοφισταῖς πάμπολλα εὕροις ἄν· τάφους τε γὰρ ἐμψύχους τοὺς γύπας λέγουσιν, ὧνπερ εἰσὶ μάλιστα ἄξιοι, καὶ ἄλλα τινὰ ψυχρεύονται πάμπολλα. | 17 CICERO AD ATT. II, 16, 2 Gnaeus quidem noster iam plane quid cogitet nescio: 'φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ.' [quos trimetros Buechelerus rhein. mus. XXXIX p. 274 Sophoclis Orithyiae attribuit qua is Aeschyli tragoediam imitatus sit non sine reprehensione: cf ad p. 4, 15 adscripta.]

γων οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις καὶ μήποτε περιιστάντες ἡμᾶς εἰς
τοὐναντίον· οὐδὲν γάρ φασι ξηρότερον ὑδρωπικοῦ. ἀλλὰ τὸ
μειρακιῶδες μὲν οἰδοῦν ὑπεραίρειν βούλεται τὰ ὕψη, τὸ δὲ μειρακιῶδες ἄν-
τικρυς ὑπεναντίον τοῖς μεγέθεσι· ταπεινὸν γὰρ ἐξ ὅλου καὶ μι-
κρόψυχον καὶ τῷ ὄντι κακὸν ἀγεννέστατον. τί ποτ' οὖν τὸ
μειρακιῶδές ἐστιν; ἢ δῆλον ὡς σχολαστικὴ νόησις, ὑπὸ περιερ-
γίας λήγουσα εἰς ψυχρότητα; ὀλισθαίνουσι δ' εἰς τοῦτο τὸ γέ-
νος ὀρεγόμενοι μὲν τοῦ περιττοῦ καὶ πεποιημένου καὶ μάλιστα
τοῦ ἡδέος, ἐποκέλλοντες δὲ εἰς τὸ ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον.
τούτῳ παράκειται τρίτον τι κακίας εἶδος ἐν τοῖς παθητικοῖς, 5
παρένθυρσος ὅπερ ὁ Θεόδωρος παρένθυρσον ἐκάλει. ἔστι δὲ πάθος ἄκαιρον
καὶ κενόν, ἔνθα μὴ δεῖ πάθους, ἢ ἄμετρον, ἔνθα μετρίου δεῖ.
πολλὰ γὰρ ὥσπερ ἐκ μέθης τινὲς εἰς τὰ μηκέτι τοῦ πράγματος,
ἴδια ⟨δ'⟩ ἑαυτῶν καὶ σχολικὰ παραφέρονται πάθη, εἶτα πρὸς
οὐδὲν πεπονθότας ἀκροατὰς ἀσχημονοῦσιν, εἰκότως, ἐξεστηκό-
τες πρὸς οὐκ ἐξεστηκότας. πλὴν περὶ μὲν τῶν παθητικῶν
ἄλλος ἡμῖν ἀπόκειται τόπος. θατέρου δὲ ὧν εἴπομεν, λέγω δὲ IV
ψυχρόν τοῦ ψυχροῦ, πλήρης ὁ Τίμαιος, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανὸς καὶ

1 οἱ χαῦνοι καὶ ἀναλήθεις del. Vaucherus | ἀναλήθ**σ P ἀναλήθεισ P ἀναλθεῖς Faber | δήποτε Manutius ἤδη ποτέ Reiskius ἐνίοτε (cf. p. 57, 21) Cobetus mnem. n. s. x p. 320, sed cf. p. 62, 2 | ****ιστάντεσ P περιιστάντες ς | 3 ἄντικρύς ἐστιν ἐναντίον Faber | 4 ἐξ ὅλου in marg. ἀντὶ τοῦ .γί. διόλου P | 6 ἢ Faber | περιεργασίασ P | 9 ὑποκέλλοντες Robortellus | ῥωπικὸν Is. Vossius: ῥοπικὸν P τροπικὸν ς | 11 ἄκαιρον καὶ del. Weiskius | ἄκαιρον κείμενον Wilamowitzius Herm. x p. 342 | 12 μέτρου Faber | 13 πολλάκις γάρ τινες ὥσπερ ἐν μέθαις Faber 'πολλοὶ — τινὸς?' Iahnius, item Iannarakis adn. crit. p. 15 | 14 ἴδια δὲ Faber: ἴδια P ἀλλ' ἴδια Reiskius | 15 εἰκότως, ὡς Weiskius

11 SUIDAS Θεόδωρος Γαδαρεύς, σοφιστής, ἀπὸ δούλων, διδάσκαλος γεγονὼς Τιβερίου Καίσαρος ⟨SUETONIUS TIB. 57 saeva ac lenta natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus rhetoricae praeceptor et perspexisse primus sagaciter et assimilasse aptissime visus est, subinde in obiurgando appellans eum πηλὸν αἵματι πεφυραμένον. QUINTILIANUS III, 1, 17 Theodorus Gadareus, qui se dici maluit Rhodium, quem studiose audisse, cum in eam insulam secessisset, dicitur Tiberius Caesar [cf. SENECA SUAS. 3, 7 Tiberius Theodoreus offendebatur Nicetis ingenio. CONTROV. II, 1, 36]⟩, ἐπεὶ δὲ συνεκρίθη περὶ σοφιστικῆς ἀγωνισάμενος Ποτάμωνι καὶ Ἀντιπάτρῳ, ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ**. HIERONYMUS OL. 187 ⟨a. u. c. 724 a. Chr. 30⟩ Nicetes et Hybreas et Theodorus et Plutio nobilissimi artis rhetoricae graeci praeceptores habentur. DIO CHRYS. 18, 12 τῶν νεωτέρων καὶ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν ... λέγω δὲ τῶν περὶ Ἀντίπατρον καὶ Θεόδωρον καὶ Πλουτίωνα καὶ Κόνωνα.

πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγεθος οὐκ ἄφορος, πολυΐστωρ, ἐπινοητι-
κός, πλὴν ἀλλοτρίων μὲν ἐλεγκτικώτατος ἁμαρτημάτων, ἀνεπαί-
σθητος δὲ ἰδίων, ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένας νοήσεις ἀ|εὶ κινεῖν 181 r.
2 πολλάκις ἐκπίπτων εἰς τὸ παιδαριωδέστατον. παραθήσομαι δὲ
τἀνδρὸς ἓν ἢ δύο, ἐπειδὴ τὰ πλείω προέλαβεν ὁ Κεκίλιος. ἐπαι-
νῶν Ἀλέξανδρον τὸν μέγαν ‘ὃς τὴν Ἀσίαν ὅλην’ φησίν ‘ἐν
ἐλάττοσι παρέλαβεν ἢ ὅσοις τὸν ὑπὲρ τοῦ πρὸς Πέρσας πολέ-
μου πανηγυρικὸν λόγον Ἰσοκράτης ἔγραψεν.’ θαυμαστή γε τοῦ
Μακεδόνος ἡ πρὸς τὸν σοφιστὴν σύγκρισις· δῆλον γάρ, ὦ Τί-
μαιε, ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολὺ τοῦ Ἰσοκράτους κατ'
ἀνδρείαν ἐλείποντο, ἐπειδὴ οἱ μὲν τριάκοντα ἔτεσι Μεσσήνην
παρέλαβον, ὁ δὲ τὸν πανηγυρικὸν ἐν μόνοις δέκα συνετάξατο.
3 τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἁλοῦσιν περὶ Σικελίαν τίνα τρόπον ἐπιφωνεῖ;
ὅτι ‘εἰς τὸν Ἑρμῆν ἀσεβήσαντες καὶ περικόψαντες αὐτοῦ τὰ
ἀγάλματα, διὰ τοῦτ' ἔδωκαν δίκην, οὐχ ἥκιστα δι' ἕνα ἄνδρα,
ὃς ἀπὸ τοῦ παρανομηθέντος διὰ πατέρων ἦν, Ἑρμοκράτη τὸν
Ἕρμωνος.’ ὥστε θαυμάζειν με, Τερεντιανὲ ἥδιστε, πῶς οὐ καὶ
εἰς Διονύσιον γράφει τὸν τύραννον· ‘ἐπεὶ γὰρ εἰς τὸν Δία καὶ
τὸν Ἡρακλέα δυσσεβὴς ἐγένετο, διὰ τοῦτ' αὐτὸν Δίων καὶ
4 Ἡρακλείδης τῆς τυραννίδος ἀφείλοντο.’ τί δεῖ περὶ Τιμαίου
λέγειν, ὅπου γε καὶ οἱ ἥρωες ἐκεῖνοι, Ξενοφῶντα λέγω καὶ
Πλάτωνα, καίτοιγε ἐκ τῆς Σωκράτους ὄντες παλαίστρας, ὅμως
διὰ τὰ οὕτως μικροχαρῆ ποτε ἑαυτῶν ἐπιλανθάνονται; ὁ μέν

5 τἀ*νδρὸσ P | 6 ἐν ἐλάττοσιν ⟨ἔτεσι⟩ Spengelius ἔτεσιν ἐλάττοσι Iahnius ἐν ἐλάττοσι παρέλαβεν ⟨ἔτεσιν⟩ Manutius | 7 παρέλαβεν* P | 8 τοῦ ἡγεμόνος Faber | 9 πρ̊ P | 10 ἰ*σοκράτουσ P | 11 ἀνδρ∗ίαν P ἀνδρίαν vulg. cf. p. 16, 12 | μὲν ⟨ἐν⟩ Cobetus mnem. n. s. x p. 320 | εἴκοσι Faber | μεσήνην P σ add. p | 14 ἐρμῆν P | 15 δὲ δι' Faber | 16 ἦν Manutius: ἂν P | ἑρμοκράτη P, Martensius de lib. π. ὕψους p. 36 Ἑρμοκράτην Manutius, Iahnius | 18 γὰρ del. Morus | 20 τί δὲ δεῖ Schurzfleischius, Iahnius καίτοι τί δεῖ Manutius καὶ τί δεῖ Toupius | 23 ποτὲ ἑαυτῶν P, Rohdenus comm. Bonn. p. 70 ἑαυτῶν ποτε Manutius, Iahnius

12 DIONYSIUS HALIC. DE COMP. VERB. 25 P. 208 R. P. 406 SCH. ὁ μὲν γὰρ ⟨Ἰσοκράτης⟩ τὸν πανηγυρικὸν λόγον, ὡς οἱ τὸν ἐλάχιστον χρόνον γράφοντες ἀποφαίνουσιν, ἐν ἔτεσι δέκα συνετάξατο. PLUTARCHUS V. X ORAT. P. 837 F. τὸν δὲ πανηγυρικὸν ἔτεσι δέκα συνέθηκεν, οἱ δὲ δεκάπεντε λέγουσιν. | 14 PLUTARCHUS NIC. 1 ὅταν λέγῃ ⟨Τίμαιος⟩ τοῖς Ἀθηναίοις οἰωνὸν ἡγήσασθαι γεγονέναι τὸν ἀπὸ τῆς νίκης ἔχοντα τοὔνομα στρατηγὸν ἀντειπόντα πρὸς τὴν στρατηγίαν, καὶ τῇ περικοπῇ τῶν Ἑρμῶν προσημαίνειν αὐτοῖς τὸ δαιμόνιον, ὡς ὑπὸ Ἑρμοκράτους τοῦ Ἕρμωνος πλεῖστα πείσονται παρὰ τὸν πόλεμον.

γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων γράφει πολιτείᾳ· ‘ἐκείνων μὲν γοῦν
ἧττον μὲν ἂν φωνὴν ἀκούσαις ἢ τῶν λιθίνων, ἧττον δ’ ἂν ὄμ-
181v. ματα στρέψαις ἢ τῶν χαλκῶν, αἰ|δημονεστέρους δ’ ἂν αὐτοὺς
ἡγήσαιο καὶ αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρθένων.’ Ἀμφι-
κράτει καὶ οὐ Ξενοφῶντι ἔπρεπε τὰς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν
κόρας λέγειν παρθένους αἰδήμονας· οἷον δὲ Ἡράκλεις τὸ τὰς
ἁπάντων ἑξῆς κόρας αἰσχυντηλὰς εἶναι πεπεῖσθαι, ὅπου φασὶν
οὐδενὶ οὕτως ἐνσημαίνεσθαι τήν τινων ἀναίδειαν ὡς ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς· ἰταμόν ‘οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ’ ἔχων’ φησίν. ὁ 5
μέντοι Τίμαιος, ὡς φωρίου τινὸς ἐφαπτόμενος, οὐδὲ τοῦτο Ξε-
νοφῶντι τὸ ψυχρὸν κατέλιπεν. φησὶ γοῦν ἐπὶ τοῦ Ἀγαθοκλέους
καὶ τὸ τὴν ἀνεψιὰν ἑτέρῳ δεδομένην ἐκ τῶν ἀνακαλυπτηρίων
ἁρπάσαντα ἀπελθεῖν, ‘ὃ τίς ἂν ἐποίησεν ἐν ὀφθαλμοῖς κόρας,
μὴ πόρνας ἔχων;’ τί δέ; ὁ τἆλλα θεῖος Πλάτων τὰς δέλτους 6
θέλων εἰπεῖν ‘γράψαντες’ φησίν ‘ἐν τοῖς ἱεροῖς θήσουσιν κυ-
παριττίνας μνήμας’· καὶ πάλιν ‘περὶ δὲ τειχῶν, ὦ Μέγιλλε,
ἐγὼ ξυμφεροίμην ἂν τῇ Σπάρτῃ τὸ καθεύδειν ἐᾶν ἐν τῇ γῇ
κατακείμενα τὰ τείχη καὶ μὴ ἐπανίστασθαι’. καὶ τὸ Ἡροδότειον 7

1 τοῦτο ξενοφῶντοσ in marg. P | ἐκείνων γ’ οὖν codd. Xenoph. | 3 μεταστρέψαις codd. Xenoph. | 4 ἐν τοῖς θαλάμοις παρθένων codd. Xenoph. | 6 αἰδήμονας del. Wilamowitzius Herm. x p. 337 | 8 ἐν οὐδενὶ Iannarakis adn. crit. p. 16 | τὴν τινῶν P ‘fort. κυνῶν’ Iahnius | τῶν — ἰταμῶν Spengelius | ὡς τῷ ἐν — ἰταμῷ Toupius | 9 ὀφθαλμοῖς· ⟨ὁ δ’ Ἀχιλλεὺς τῷ Ἀγαμέμνονι ὀνειδίζων τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς⟩ ἰταμόν Cobetus mnem. n. s. x p. 320 et similiter Rothsteinius | ἰταμόν del. Cumanudes spec. emendatt. p. 11 | ἰταμὸν — φησίν del. Kayserus n. iahrb. LXX p. 292 | φησὶν Ὅμηρος G. S. A. class. journ. III, 5 p. 65 | 10 ὡς φὼρ ἰοῦ τινος Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | φωρίου κύων ἐφαπτόμενος Faber | 11 Ἀγαθοκλέους αὐτὸν τὴν Tollius | 12 καὶ τοῦ Reiskius, Iahnius | 14 τί δέ; ὁ Morus τί δὲ ὁ . . Πλάτων; Iahnius cum plerisque | περὶ πλάτωνος in marg. P | 17 ἔγωγ’ ἂν τῇ Σπάρτῃ ξυμφεροίμην codd. Plat. | 18 ἐπανιστάναι codd. Plat. | περὶ ἡροδότου in marg. P

1 XENOPHON DE RE P. LACED. 3, 5 | 4 ARETAEUS DE CAUS. MORB. I, 7 τάδε πάσχει ἄμφω τὰ εἴδεα καὶ ἡ ἐν τοῖσι ὀφθαλμοῖσι παρθένος. | 9 HOMERUS IL. A, 225. schol. BL τὸ δὲ διὰ τὸ μὴ περιφρονεῖσθαι ἰταμὸν ἀναίδειαν εἶπε. | 13 PLUTARCHUS DE VIT. PUD. 1 P. 528 E ὅθεν ὁ μὲν ῥήτωρ τὸν ἀναίσχυντον οὐκ ἔφη κόρας ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχειν ἀλλὰ πόρνας. | 15 PLATO DE LEGG. V P. 741 C. | 16 PLATO DE LEGG. VI P. 778 D. | 18 HERODOTUS V, 18. PLUTARCHUS ALEX. 21 τὰς δὲ ἄλλας αἰχμαλώτους ὁρῶν ὁ Ἀλέξανδρος κάλλει καὶ μεγέθει διαφερούσας ἔλεγε παίζων, ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες. EUSTATHIUS AD HOM. IL. Γ, 446 P. 433 πρὸς δὲ ταῦτα ἑτεροιοῦσθαι δοκεῖ παρά τινος ῥηθὲν μεγάλου σοφοῦ τὸ τὰς κόρας ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν εἶναι, ὃ καὶ ὑπ’ εὐθύνην πίπτει. πῶς γὰρ ἀλγυνοῦσιν ὀφθαλμοὺς αἱ γλυκὺν ἐμποιοῦσαι ἵμερον διὰ ὁράσεως.

οὐ πόρρω, τὸ φάναι τὰς καλὰς γυναῖκας ‛ἀλγηδόνας ὀφθαλ-
μῶν’. καίτοιγε ἔχει τινὰ παραμυθίαν, οἱ γὰρ παρ’ αὐτῷ ταυτὶ
λέγοντες εἰσὶν [οἱ] βάρβαροι καὶ ἐν μέθῃ, ἀλλ’ οὐδ’ ἐκ τοιούτων
προσώπων διὰ μικροψυχίαν καλὸν ἀσχημονεῖν πρὸς τὸν αἰῶνα.
V Ἅπαντα μέντοι τὰ οὕτως ἄσεμνα διὰ μίαν ἐμφύεται τοῖς
λόγοις αἰτίαν, διὰ τὸ περὶ τὰς νοήσεις καινόσπουδον, περὶ ὃ δὴ
μάλιστα κορυβαντιῶσιν οἱ νῦν. ἀφ’ ὧν γὰρ ἡμῖν τἀγα|θά, σχε- 182r.
δὸν ἀπ’ αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ γεννᾶσθαι φιλεῖ· ὅθεν ἐπί-
φορον εἰς συνταγμάτων κατόρθωσιν τά τε κάλλη τῆς ἑρμη-
νείας καὶ τὰ ὕψη καὶ πρὸς τούτοις αἱ ἡδοναί, καὶ αὐτὰ ταῦτα,
καθάπερ τῆς ἐπιτυχίας, οὕτως ἀρχαὶ καὶ ὑποθέσεις καὶ τῶν ἐν-
αντίων καθίστανται. τοιοῦτόν πως καὶ αἱ μεταβολαὶ καὶ ὑπερ-
βολαὶ καὶ τὰ πληθυντικά· δείξομεν δ’ ἐν τοῖς ἔπειτα τὸν κίν-
δυνον, ὃν ἔχειν ἐοίκασιν. διόπερ ἀναγκαῖον ἤδη διαπορεῖν καὶ
ὑποτίθεσθαι, δι’ ὅτου τρόπου τὰς ἀνακεκραμένας κακίας τοῖς
VI ὑψηλοῖς ἐκφεύγειν δυνάμεθα. ἔστι δέ, ὦ φίλος, εἴ τινα περι-
ποιησαίμεθ’ ἐν πρώτοις καθαρὰν τοῦ κατ’ ἀλήθειαν ὕψους ἐπι-
στήμην καὶ ἐπίκρισιν. καίτοι τὸ πρᾶγμα δύσληπτον· ἡ γὰρ τῶν
λόγων κρίσις πολλῆς ἐστι πείρας τελευταῖον ἐπιγέννημα· οὐ
μὴν ἀλλ’, ὡς εἰπεῖν ἐν παραγγέλματι, ἐντεῦθέν ποθεν ἴσως τὴν
διάγνωσιν αὐτῶν οὐκ ἀδύνατον πορίζεσθαι.
VII Εἰδέναι χρή, φίλτατε, διότι, καθάπερ κἀν τῷ κοινῷ βίῳ οὐ- ἀληθὲς ὕψος
δὲν ὑπάρχει μέγα, οὗ τὸ καταφρονεῖν ἐστιν μέγα, οἷον πλοῦ-
τοι τιμαὶ δόξαι τυραννίδες καὶ ὅσα δὴ ἄλλα ἔχει πολὺ τὸ ἔξ-
ωθεν προστραγῳδούμενον οὐκ ἂν τῷ γε φρονίμῳ δόξειεν ἀγα-
θὰ ὑπερβάλλοντα, ὧν αὐτὸ τὸ περιφρονεῖν ἀγαθὸν οὐ μέτριον·
θαυμάζουσι γοῦν τῶν ἐχόντων αὐτὰ μᾶλλον τοὺς δυναμένους
ἔχειν καὶ διὰ μεγαλοψυχίαν ὑπερορῶντας· τῇδέ που καὶ ἐπὶ
τῶν διῃρμένων ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις ἐπισκεπτέον, μή τι-
να μεγέθους φαντασίαν ἔχοι τοιαύτην, ᾗ πο|λὺ πρόσκειται 182v.

---

3 οἱ del. Wilamowitzius Herm. x p. 335 Cobetus mnem. n. s. x p. 320 | μέθει P | ἐπὶ Iannarakis adn. crit. p. 18 | 4 προφάσεων Faber | ἅπαντα ταῦτα Manutius αἰῶνα ἅπαντα. ταῦτα Stephanus | 6 κενόσπουδον Vaucherus, Cobetus mnem. n. s. x p. 321 | 8 φι*λεῖ P | τὸ γοῦν ἐπίφορον Faber οἷον ἐπίφορον Weiskius | φιλεῖ. ἐπίφορα μὲν οὖν εἰς Tollius | 9 κάλλει corr. κάλλη P | 10 καὶ τὰ τοιαῦτα Faber | 11 ὑποθέσεις τῶν Faber | 12 καθίσταται Iannarakis adn. crit. p. 19 | καὶ ⟨αἱ⟩ ὑπερβ. post Morum Wilamowitzius Herm. x p. 336 | 15 τὰς τοῖς ὑψηλοῖς ἀνακεκρ. Weiskius; sed cf. de illa collocatione Arist. aufs. II, 41 sqq. | 16 ὦ φιλότης Faber | 18 καίτοι . . δύσληπτον del. Vaucherus | 25 οὐδ’ Reiskius, Iahnius, quod pravum esse Rothsteinius quoque perspexit | δόξαιεν Spengelius, Iahnius | 30 ἔχει Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | ἔχοι γε Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | τοαύτη P τοιαύτην p

τὸ εἰκῇ προσαναπλαττόμενον, ἀναπτυττόμενα δὲ ἄλλως εὑρί-
σκοιτο χαῦνα, ὧν τοῦ θαυμάζειν τὸ περιφρονεῖν εὐγενέστερον.
φύσει γάρ πως ὑπὸ τἀληθοῦς ὕψους ἐπαίρεταί τε ἡμῶν ἡ 2
ψυχὴ καὶ γαῦρόν τι ἀνάστημα λαμβάνουσα πληροῦται χαρᾶς καὶ
μεγαλαυχίας, ὡς αὐτὴ γεννήσασα ὅπερ ἤκουσεν. ὅταν οὖν ὑπ' 3
ἀνδρὸς ἔμφρονος καὶ ἐμπείρου λόγων πολλάκις ἀκουόμενόν τι
πρὸς μεγαλοφροσύνην τὴν ψυχὴν μὴ συνδιατιθῇ μηδ' ἐγκατα-
λείπῃ τῇ διανοίᾳ πλεῖον τοῦ λεγομένου τὸ ἀναθεωρούμενον,
πίπτῃ δ', ἂν εὖ τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇς, εἰς ἀπαύξησιν, οὐκ ἂν
ἔτ' ἀληθὲς ὕψος εἴη μέχρι μόνης τῆς ἀκοῆς σῳζόμενον. τοῦτο
γὰρ τῷ ὄντι μέγα, οὗ πολλὴ μὲν ἡ ἀναθεώρησις, δύσκολος δέ,
μᾶλλον δ' ἀδύνατος ἡ κατεξανάστασις, ἰσχυρὰ δὲ ἡ μνήμη καὶ
δυσεξάλειπτος. ὅλως δὲ καλὰ νόμιζε ὕψη καὶ ἀληθινὰ τὰ διὰ 4
παντὸς ἀρέσκοντα καὶ πᾶσιν. ὅταν γὰρ τοῖς ἀπὸ διαφόρων
ἐπιτηδευμάτων βίων ζήλων ἡλικιῶν λόγων ἕν τι καὶ ταὐτὸν
ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν ἅπασιν δοκῇ, τόθ' ἡ ἐξ ἀσυμφώνων ὡς
κρίσις καὶ συγκατάθεσις τὴν ἐπὶ τῷ θαυμαζομένῳ πίστιν ἰσχυ-
ρὰν λαμβάνει καὶ ἀναμφίλεκτον.

πηγαὶ πέντε τῆς ὑψηγορίας

Ἐπεὶ δὲ πέντε, ὡς ἂν εἴποι τις, πηγαί τινές εἰσιν αἱ τῆς VIII
ὑψηγορίας γονιμώταται, προϋποκειμένης ὥσπερ ἐδάφους τινὸς
κοινοῦ ταῖς πέντε ταύταις ἰδέαις τῆς ἐν τῷ λέγειν δυνάμεως,
ἧς ὅλως χωρὶς οὐδέν, πρῶτον μὲν καὶ κράτιστον τὸ περὶ τὰς
νοήσεις ἁδρεπήβολον, | [ὡς κἀν τοῖς περὶ Ξενοφῶντος ὡρισά-
μεθα, δεύτερον δὲ τὸ σφοδρὸν καὶ ἐνθουσιαστικὸν πάθος, ἀλλ'

---

1 ὅλως Schurzfleischius μᾶλλον Morus | 2 ὧν — εὐγενέστερον del. Vaucherus | 4 ἀνάστημα ς: ἀνάθημα P παράστημα Manutius | 7 ἐγκαταλίπηι corr. ἐγκαταλείπηι P | 9 ἂν εὖ τὸ Reiskius Weiskius f.: ἄνευ|**τὸ corr. ex ἂν|ευ τὸ P ἂν τὸ ς | ἂν αὐτὸ (Pearcius) συνεχῶς Wakefieldus silv. crit. IV p. 175 | ἐπισκοπῇ Toupius ἀνασκοπῇς Faber | ἂν τὸ συνεχὲς ἐπισκοπῇς del. Vaucherus | 10 σωζόμενον P | 15 ἡλικιῶν τρόπων ἕν Morus | 16 ἀσυμφρόνων Tollius | ἐξ ἀσυμφώνων οὕτως κρίσις Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 ἐξ ἀσυμφώνων σύμφωνος κρίσις Iannarakis adn. crit. p 19 | 17 κρᾶσις Pearcius 'σύγκρισις?' Iahnius | 20 γο*νιμώταται P | προ|ϋποκειμένησ (η corr. in ras.) P | 22 ἧς ὄφελος Toupius | 23 ἁδρὸν καὶ ἐπήβολον Stephanus ἁδρὰς ἐπήβολον Ruhnkenius | in ἁδρεπήβολον desinit f. 182 v. ab ὡς ad ἰδέσθαι p. 16, 9 om. P. infra in marg. adscriptum a manu rec. 'λείπει *desunt octo folia seu quaternio KE*'; cuius quaternionis folia duo exteriora (p. 10, 23 ὡς — p. 13, 5 ἠρκέσθην et p. 13, 8 τὸ ἐπ' οὐρανὸν — p. 16, 9 ἰδέσθαι) dum extant in P repetita sunt in apographis | ὡρισάμεθον d

---

5 QUINTILIANUS VIII, 2, 21 sed auditoribus etiam nonnullis grata sunt haec, quae cum intellexerunt, acumine suo delectantur et gaudent, non quasi audierint, sed quasi invenerint.

αἱ μὲν δύο αὗται τοῦ ὕψους κατὰ τὸ πλέον αὐθιγενεῖς συστάσεις, αἱ λοιπαὶ δ' ἤδη καὶ διὰ τέχνης, ἥ τε ποιὰ τῶν σχημάτων πλάσις, δισσὰ δέ που ταῦτα, τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ λέξεως, ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ γενναία φράσις, ἧς μέρη πάλιν ὀνομάτων τε ἐκλογὴ καὶ ἡ τροπικὴ καὶ πεποιημένη λέξις, πέμπτη δὲ μεγέθους αἰτία καὶ συγκλείουσα τὰ πρὸ ἑαυτῆς ἅπαντα, ἡ ἐν ἀξιώματι καὶ διάρσει σύνθεσις, φέρε δὴ τὰ ἐμπεριεχόμενα καθ' ἑκάστην ἰδέαν τούτων ἐπισκεψώμεθα, τοσοῦτον προειπόντες, ὅτι τῶν πέντε μορίων ὁ Κεκίλιος ἔστιν ἃ παρέλιπεν, ὡς
2 καὶ τὸ πάθος ἀμέλει. ἀλλ' εἰ μὲν ὡς ἕν τι ταῦτ' ἄμφω, τό τε ὕψος καὶ τὸ παθητικόν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ πάντῃ συνυπάρχειν τε ἀλλήλοις καὶ συμπεφυκέναι, διαμαρτάνει. καὶ γὰρ πάθη τινὰ διεστῶτα ὕψους καὶ ταπεινὰ εὑρίσκεται, καθάπερ οἶκτοι λῦπαι φόβοι, καὶ ἔμπαλιν πολλὰ ὕψη δίχα πάθους, ὡς πρὸς μυρίοις ἄλλοις καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἀλωάδας τῷ ποιητῇ παρατετολμημένα

ὕψος καὶ πάθος

Ὄσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν· αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἄμβατος εἴη·

καὶ τὸ τούτοις ἔτι μεῖζον ἐπιφερόμενον

καί νύ κεν ἐξετέλεσσαν.

3 παρά γε μὴν τοῖς ῥήτορσι τὰ ἐγκώμια καὶ τὰ πομπικὰ καὶ ἐπιδεικτικὰ τὸν μὲν ὄγκον καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐξ ἅπαντος περιέχει, πάθους δὲ χηρεύει κατὰ τὸ πλεῖστον, ὅθεν ἥκιστα τῶν ῥητόρων οἱ περιπαθεῖς ἐγκωμιαστικοὶ ἢ ἔμπαλιν οἱ ἐπαινετικοὶ περιπα-

2 καὶ del. Spengelius | 3 δισσὰ — 4 λέξεως del. Spengelius, sed cf. Martensius de lib. π. ὕψ. p. 14 | 6 πρὸς αὐτῆς d πρὸ αὑτῆς (vel ταύτης) Spengelius, Iahnius | 8 καθ' ἕκαστον corr. ἑκάστην d | 9 ὧν Rothsteinius | 10 καὶ in marg. d | 'num τοῦ πάθους ἀμελεῖ?' Iahnius, idem postea ἀμέλει del. coniecit | πάθος. ἀλλ' εἰ μὲν ἀμέλει ὡς sive supra ὡς ἀμέλει καὶ Spengelius πάθος. ἀμέλει, ἀλλ' Rothsteinius; at ἀμέλει (*utique*) in afferendo exemplo ut p. 53, 13; 66, 9. proxima sic interpretor ἀλλ' εἰ μὲν (παρέλιπεν) ὡς ἕν τι τὸ ὕψος καὶ τὸ παθητικὸν (ὄν), sed participium in hoc usu particulae non desiderari notum est; cf. Plat. Gorg. 495 c | ἐν τῇ ταύτε ἄμφω d | ταῦτα c | ταὐτὸ Dobraeus adv. I p. 565 | ἄμφω ⟨ἐνόμισε⟩ Tollius ἄμφω ⟨ἐποίησε⟩ Pearcius εἰ μὲν ἕν τι ταῦτ' ἄμφω ⟨ἐνομίσθη⟩ Toupius | 11 παθητικὸν ἔδοξεν Pearcius παθητικὸν ὄντα, καὶ Reiskius | ἔνδοξεν d | σὴν ὑπάρχειν d | 15 υἱωάδας d | 16 μέμασιν c | 17 εἰνοσίφυλον d | ἀμματὸς c | 18 ἔστι c | 21 παρέχει Reiskius | πάθους καὶ χηρεύει Toupius | 22 χηρέσει (εύει superscr. m. al.) c | 23 ἐκωμιαστικοὶ c

3 LONGINUS RHET. P. 143 B. I P. 310 SP. ὅσα δὲ σχήματα τῶν ἐννοιῶν ὠνόμασται, οἷον προδιόρθωσις ἐπιδιόρθωσις ἀποσιώπησις παράλειψις εἰρωνεία ἠθοποιία, ἅπαντα ταῦτα οὔ μοι δοκεῖ δικαίως σχήματα καλεῖσθαι, ἀλλ' ἔννοιαι καὶ ἐνθυμήματα καὶ λογισμοὶ τοῦ πιθανοῦ χάριν καὶ πίστεων εἴδη. | 16 HOMERUS OD. λ, 314.

θεῖς. εἰ δ᾽ αὖ πάλιν ἐξ ὅλου μὴ ἐνόμισεν ὁ Κεκίλιος τὸ ἐμπα- 4
θὲς ⟨ἐς⟩ τὰ ὕψη ποτὲ συντελεῖν καὶ διὰ τοῦτ᾽ οὐχ ἡγήσατο
μνήμης ἄξιον, πάνυ διηπάτηται· θαρρῶν γὰρ ἀφορισαίμην ἄν,
ὡς οὐδὲν οὕτως ὡς τὸ γενναῖον πάθος, ἔνθα χρή, μεγαλήγορον,
ὥσπερ ὑπὸ μανίας τινὸς καὶ πνεύματος ἐνθουσιαστικῶς ἐκπνέον
καὶ οἱονεὶ φοιβάζον τοὺς λόγους.

1. μεγαλοφροσύνη

Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἐπεὶ τὴν κρατίστην μοῖραν ἐπέχει τῶν ἄλλων IX
τὸ πρῶτον, λέγω δὲ τὸ μεγαλοφυές, χρὴ κἀνταῦθα, καὶ εἰ δω-
ρητὸν τὸ πρᾶγμα μᾶλλον ἢ κτητόν, ὅμως καθ᾽ ὅσον οἷόν τε
τὰς ψυχὰς ἀνατρέφειν πρὸς τὰ μεγέθη καὶ ὥσπερ ἐγκύμονας
ἀεὶ ποιεῖν γενναίου παραστήματος. τίνα, φήσεις, τρόπον; γέ- 2
γραφά που καὶ ἑτέρωθι τὸ τοιοῦτον· ὕψος μεγαλοφροσύνης
ἀπήχημα· ὅθεν καὶ φωνῆς δίχα θαυμάζεταί ποτε ψιλὴ καθ᾽
ἑαυτὴν ἡ ἔννοια δι᾽ αὐτὸ τὸ μεγαλόφρον, ὡς ἡ τοῦ Αἴαντος
ἐν Νεκυίᾳ σιωπὴ μέγα καὶ παντὸς ὑψηλότερον λόγου. πρῶτον 3
οὖν τὸ ἐξ οὗ γίνεται προϋποτίθεσθαι πάντως ἀναγκαῖον, ὡς
ἔχειν δεῖ τὸν ἀληθῆ ῥήτορα μὴ ταπεινὸν φρόνημα καὶ ἀγεννές.
οὐδὲ γὰρ οἷόν τε μικρὰ καὶ δουλοπρεπῆ φρονοῦντας καὶ ἐπιτη-

---

1 ἐξ ὅλου del. Vaucherus | μηδὲν Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | ἐνόμισε c ἐνόμησεν d | ὁ om. cd, cf. Rohdenus comm. Bonn. p. 72 | 2 ἐς add. Faber (cf. p. 59, 11): om. cd, Iahnius | 4 ἔνθα χρή del. Vaucherus | μεγαλήτορον cd μεγαλήγορόν ἐστι Robortellus, Iahnius | 5 ὑπὸ — πνεύματος del. Vaucherus καὶ πνεύματος del. Rohdenus comm. Bonn. p. 77 | ἐνθουσιαστικοῦ Faber, Iahnius | ἐκπνέων d | ἐμπνέον vel ἐπιπνέον Morus | 11 φήσεις cd: φήσει τις ꞔ δεήσει in marg. Robortellus | τρόπον; ὃν γέγραφα Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | 12 ὅτι τὸ τοιοῦτον Tollius | post τοιοῦτον distinxi, item Rothsteinius | 14 ἔνοια d | 15 ἐν νεκύᾳ c ἐν νεκύα τῆ νεκύα d, unde ἐν τῇ νεκυίᾳ Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 37 | 17 δεῖ om. c

---

14 HOMERUS OD. λ, 543
οἴη δ᾽ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
τήν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσίν.
. . . .
552 τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν.
. . . .
563 ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ᾽ οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλας
ψυχὰς εἰς ἔρεβος νεκύων κατατεθνηώτων.

SCHOL. δῆλον οὖν ὅτι καὶ τῶν παρὰ τραγῳδοῖς λόγων βέλτιον αὐτοῦ ἡ σιωπή. | 18 DEMOSTHENES OLYNTH. 3, 32 (DE SYNT. 25) ἔστι δ᾽ οὐδέποτ᾽ οἶμαι μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ὁποῖ᾽ ἄττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνθρώπων ᾖ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν.

δεύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον θαυμαστόν τι καὶ τοῦ παντὸς
αἰῶνος ἐξενεγκεῖν ἄξιον· μεγάλοι δὲ οἱ λόγοι τούτων, κατὰ τὸ
4 εἰκός, ὧν ἂν ἐμβριθεῖς ὦσιν αἱ ἔννοιαι. ταύτῃ καὶ εἰς τοὺς μά-
λιστα φρονηματίας ἐμπίπτει τὰ ὑπερφυᾶ· ὁ γὰρ τῷ Παρμενίωνι
φήσαντι ʽἐγὼ μὲν ἠρκέσθην * *

* * τὸ ἐπ' οὐρανὸν ἀπὸ γῆς διάστημα· καὶ τοῦτ' ἂν εἴ-
5 ποι τις οὐ μᾶλλον τῆς Ἔριδος ἢ Ὁμήρου μέτρον. ᾧ ἀνόμοιόν
γε τὸ Ἡσιόδειον ἐπὶ τῆς Ἀχλύος, εἴγε Ἡσιόδου καὶ τὴν Ἀσπίδα
θετέον,

τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον·

οὐ γὰρ δεινὸν ἐποίησε τὸ εἴδωλον, ἀλλὰ μισητόν. ὁ δὲ πῶς μεγεθύνει τὰ δαιμόνια;

ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.

---

3 εἰκῶς d | ἐμβριθεὶς bis d | 5 ἂν ἠρκέσθην ς ἀνηρκέ d σθην add. alt. m. | ἠρκέσθην τούτοις Toupius | inter ἠρκέσθην et 8 τὸ ἐπ' οὐρανὸν sex folia desiderabantur in P; cf. ad p. 10, 23 | λείπουσιν ὀκτὼ ἢ δέκα φύλλα c in marg. | 8 εἴποι Manutius: εἰπεῖν ςd εἶπεν c | 10 εἰσιόδειον d | ἤγε d | 12 τῆς δ' ἐκ Faber | 13 ἐποιήσεν c ἐποιήσθη d ἐποιήθη Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 37 | ὁ δὲ ὑπερμεγεθύνει Manutius | 15 ὅσον cd | 16 λεύσων d | 17 ἐπιθρώσκουσιν cd | ὑψηεπηχέες (corr. alt. m.) c ὑψαύχενες Manutius | ἵπποι — 14, 1 αὐτῶν om. d in marg. add. alt. m.

---

4 ARRIANUS II, 25, 2 Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν, ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι πρόσω κινδυνεύειν, Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι, ὅτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἔπραξεν. | 8 HOMERUS IL. Δ, 442

ἥτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

10 HESIODUS SCUT. 267 | ARGUMENTUM SCUTI ὑπώπτευκε δὲ Ἀριστοφάνης ... ὡς οὐκ οὖσαν αὐτὴν Ἡσιόδου ..., Μεγακλῆς ⟨l. Μεγακλείδης⟩ δὲ ὁ Ἀθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἄλλως δὲ ἐπιτιμᾷ τῷ Ἡσιόδῳ ... Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ γ΄ φησὶν αὐτοῦ εἶναι ... ὡσαύτως δὲ καὶ Στησίχορός φησιν Ἡσιόδου εἶναι τὸ ποίημα. CRAMERI ANECD. OXON. IV P. 315 πολλὰ γὰρ νοθευόμενά ἐστιν, ὡς ... Ἡσιόδου Ἀσπίς. BEKKERI ANECD. P. 672 τοῦτο δὲ διὰ τὰ ψευδεπίγραφα τῶν βιβλίων, ὡς ἔχει ἡ Ἀσπὶς Ἡσιόδου. P. 1165 εἰσὶ γὰρ .. ὁμώνυμα βιβλία ψευδῆ, οἷον ἡ Ἀσπὶς Ἡσιόδου. THEODOS. GRAMM. P. 54 εἰσὶ γὰρ πολλὰ ψευδεπίγραφα τῶν βιβλίων, ὡς ἡ Ἀσπὶς Ἡσιόδου. | 15 HOMERUS IL. E, 770.

τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῷ διαστήματι καταμετρεῖ. τίς οὖν οὐκ
ἂν εἰκότως διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγέθους ἐπιφθέγξαιτο, ὅτι
ἂν δὶς ἑξῆς ἐφορμήσωσιν οἱ τῶν θεῶν ἵπποι, οὐκέθ' εὑρήσου-
σιν ἐν κόσμῳ τόπον; ὑπερφυᾶ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θεομαχίας φαν- 6
τάσματα·

ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανὸς Οὔλυμπός τε.
ἔδδεισεν δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων Ἀϊδωνεύς,
δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο καὶ ἴαχε, μή οἱ ἔπειτα
γαῖαν ἀναρρήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη,
σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ.

ἐπιβλέπεις, ἑταῖρε, ὡς ἀναρρηγνυμένης μὲν ἐκ βάθρων γῆς, αὐ-
τοῦ δὲ γυμνουμένου ταρτάρου, ἀνατροπὴν δὲ ὅλου καὶ διάστα-
σιν τοῦ κόσμου λαμβάνοντος, πάνθ' ἅμα, οὐρανὸς ᾅδης, τὰ
θνητὰ τὰ ἀθάνατα, ἅμα τῇ τότε συμπολεμεῖ καὶ συγκινδυνεύει
μάχῃ; ἀλλὰ ταῦτα φοβερὰ μέν, πλὴν ἄλλως, εἰ μὴ κατ' ἀλλη- 7

---

1 τίς οὖν — 4 τόπον del. Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | 3 ἑβρή*σουσιν (β in ras.) d εὑρίσκουσιν c | 4 καὶ τὰ Manutius: καὶ om. cd τὰ om. ϛ | 6 δὲ σάλπιξεν d | οὐλημπός τε (ς ex ν) d | 'huc (post 6) transferendus versus p. 15, 12' Iahnius, sed cf. Herselius de cit. script. p. 60 sqq. | 7 καί· ἔδδεισεν δ' Portus | 8 δ' ἐκ — 9 αναρρέξει (cf. 9) in marg. alt. m. add. d | ἴσχε cd | οἱ ὕπερθεν Homeri codd. ἔπειτα (superscr. m. alt. ὕπερθεν) c | 9 ἐποσειδάον d | 12 αὐτοῦ τε Iahnius | 13 δὲ δι' ὅλου Ruhnkenius, Iahnius | 14 λαβάνοντος d | πάνθ αὔμα d | 15 ἅμα del. Ruhnkenius, Iahnius | συγκιδυνεύει c συγκιδενέβει d | 16 μάχε d | ἄλλως — 15, 1 λαμβάνοιτο del. Weiskius | πλὴν ἀλλ' εἰ Manutius ἄλλως del. Iahnius, Wilamowitzius Herm. x p. 340; defendere conabar ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 15 | κατὰ d

---

6 HOMERUS IL. Φ, 388

ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανός· ἄιε δὲ Ζεύς
ἥμενος Οὐλύμπῳ.

DEMETRIUS DE ELOC. 83 δεῖ μέντοι μὴ λανθάνειν, ὅτι ἔνιαι μεταφοραὶ μικροπρέπειαν ποιοῦσι μᾶλλον ἢ μέγεθος, καίτοι τῆς μεταφορᾶς πρὸς ὄγκον λαμβανομένης, ὡς τό 'ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξεν μέγας οὐρανός'. οὐρανὸν γὰρ ὅλον ἠχοῦντα οὐκ ἐχρῆν προσεικάσαι ἠχούσῃ σάλπιγγι, πλὴν εἰ μή τις ἄρα ἀπολογοῖτο ὑπὲρ τοῦ Ὁμήρου λέγων, ὡς οὕτως ἤχησε μέγας οὐρανός, ὡς ἂν ἠχήσειε σαλπίζων ὅλος οὐρανός. | 7 HOMERUS IL. Υ, 61 | 16 HERACLITUS ALL. HOM. 1 πάντως γὰρ ἠσέβησεν ⟨Ὅμηρος⟩, εἰ μηδὲν ἠλληγόρησεν. | PLUTARCHUS DE AUD. POET. 4 P. 19 E οὓς ταῖς πάλαι μὲν ὑπονοίαις, ἀλληγορίαις δὲ νῦν λεγομέναις παραβιαζόμενοι καὶ διαστρέφοντες ἔνιοι μοιχευομένην φασὶν Ἀφροδίτην ὑπὸ Ἄρεως μηνύειν τὸν ἥλιον ὅτι τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἀστέρι συνελθὼν ὁ τοῦ Ἄρεως μοιχικὰς ἀποτελεῖ γενέσεις. SCHOL. B IL. Υ 67 (PORPHYRIUS) τοῦ ἀσυμφόρου μὲν ὁ περὶ θεῶν ἔχεται καθόλου λόγος, ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἀπρεποῦς·

γορίαν λαμβάνοιτο, παντάπασιν ἄθεα καὶ οὐ σῴζοντα τὸ πρέπον. Ὅμηρος γάρ μοι δοκεῖ παραδιδοὺς τραύματα θεῶν στάσεις τιμωρίας δάκρυα δεσμὰ πάθη πάμφυρτα τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν Ἰλιακῶν ἀνθρώπους ὅσον ἐπὶ τῇ δυνάμει θεοὺς πεποιηκέναι, τοὺς θεοὺς δὲ ἀνθρώπους. ἀλλ' ἡμῖν μὲν δυσδαιμονοῦσιν ἀπόκειται λιμὴν κακῶν ὁ θάνατος, τῶν θεῶν δ' οὐ τὴν φύσιν,
8 ἀλλὰ τὴν ἀτυχίαν ἐποίησεν αἰώνιον. πολὺ δὲ τῶν περὶ τὴν θεομαχίαν ἀμείνω τὰ ὅσα ἄχραντόν τι καὶ μέγα τὸ δαιμόνιον ὡς ἀληθῶς καὶ ἄκρατον παρίστησιν, οἷα (πολλοῖς δὲ πρὸ ἡμῶν ὁ τόπος ἐξείργασται) τὰ ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος·

τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
καὶ κορυφαὶ Τρώων τε πόλις καὶ νῆες Ἀχαιῶν
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.
βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ', ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο, τοὶ δὲ πέτοντο.

9 ταύτῃ καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης οὐχ ὁ τυχὼν ἀνήρ,

---

2 στάσειν d | 7 καὶ τὴν G. S. A. class. journ. III, 5 p. 65 | 8 τὰ del. Portus, Iahnius ταῦτα Rothsteinius | 9 ἀκήρατον Portus | πολοῖς d | 10 τόπως d | ποδῶνος d σει in marg. add. alt. m. | 12 'locum suum habet p. 14, 6' Iahnius, sed cf. ibi citatum Herselium p. 64 | 14 καί· βῆ δ' Tollius | κύματος ἄταλλυδε d | αὐτῷ Toupius | 15 κεθμῶν d | 16 δίστατο d | 17 ταύτῃ — p. 16, 3 ἐγένετο del. Valckenario quem putabat auctore Spengelius spec. emend. in Tacit. p. 7 sq., sed vide G. S. A. class. journ. III, 5 p. 65 et Bernaysium monatsber. d. Berl. acad. 1876 p. 62 (ges. abhandl. I p. 353) | θεσμοδότης Robortellus | οὐχ ὁ τυχὼν] de distinctione Martensius de lib. π. ὕψ. p. 18

οὐ γὰρ πρέποντας τοὺς ὑπὲρ τῶν θεῶν μύθους φησίν. πρὸς δὲ τὴν τοιαύτην ἐπίλυσιν οἱ μὲν ἀπὸ τῆς λέξεως κατηγοροῦντες ἀλληγορίᾳ πάντα εἰρῆσθαι νομίζοντες ὑπὲρ τῆς τῶν στοιχείων φύσεως ... οὗτος μὲν οὖν τρόπος ἀπολογίας ἀρχαῖος ὢν πάνυ καὶ ἀπὸ Θεαγένους τοῦ Ῥηγίνου, ὃς πρῶτος ἔγραψε περὶ Ὁμήρου, τοιοῦτός ἐστιν ἀπὸ τῆς λέξεως. ἔνιοι δὲ ἀπὸ ἔθους ἀπολογοῦνται, ... οἱ δ' ἀπὸ τοῦ καιροῦ τοῦτο ⟨l. τοῦ τότε⟩ κατὰ τὴν Ἑλλάδα παραμυθοῦνται. | 5 PLUTARCHUS CONS. AD APOLL. 10 P. 106 D τοῦτον ⟨Αἰσχύλον⟩ γὰρ ἀπεμιμήσατο καὶ ὁ εἰπών

ὦ Θάνατε παιὰν ἰατρὸς μόλοις.
λιμὴν γὰρ ὄντως ἀίδας ἀν' αἶαν ⟨ἀνιᾶν Ruhnkenius⟩.

SOTADES (STOB. FLOR. CXX, 11)

πάντων ὁ λιμὴν τῶν μερόπων ὁ θάνατός ἐστιν.

[PLINIUS NAT. HIST. II, 27 imperfectae vero in homine naturae praecipua solacia, ne deum quidem posse omnia, namque nec sibi potest mortem consciscere, si velit, quod homini dedit optimum in tantis vitae poenis. (cf. Bernaysius ges. abhandl. I p. 354)] | 11 HOMERUS IL. N, 18 | 12 IL. Υ, 60 | 13 IL. N, 19 | 14 IL. N, 27 | [17 FL. IOSEPHUS ANTIQ. IUD. I P. 5, 21

ἐπειδὴ τὴν τοῦ θείου δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησε κἀξέφηνεν, εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ γράψας τῶν νόμων 'εἶπεν ὁ θεός' φησί· τί; 'γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο· γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο'. οὐκ ὀχληρὸς ἂν ἴσως, ἑταῖρε, δόξαιμι, ἓν ἔτι τοῦ ποιητοῦ καὶ 10
τῶν ἀνθρωπίνων παραθέμενος τοῦ μαθεῖν χάριν, ὡς εἰς τὰ ἡρωϊκὰ μεγέθη συνεμβαίνειν ἐθίζει. ἀχλὺς ἄφνω καὶ νὺξ ἄπορος αὐτῷ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐπέχει μάχην· ἔνθα δὴ ὁ Αἴας ἀμηχανῶν 'Ζεῦ πάτερ', φησίν 'ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας
183 r. Ἀχαιῶν, ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·] | ἐν
Kϛ δὲ φάει καὶ ὄλεσσον'. ἔστιν ὡς ἀληθῶς τὸ πάθος Αἴαντος, οὐ γὰρ ζῆν εὔχεται (ἦν γὰρ τὸ αἴτημα τοῦ ἥρωος ταπεινότερον), ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἀπράκτῳ σκότει τὴν ἀνδρείαν εἰς οὐδὲν γενναῖον εἶχε διαθέσθαι, διὰ ταῦτ', ἀγανακτῶν ὅτι πρὸς τὴν μάχην ἀργεῖ, φῶς ὅτι τάχιστα αἰτεῖται, ὡς πάντως τῆς ἀρετῆς εὑρήσων ἐντάφιον ἄξιον, κἂν αὐτῷ Ζεὺς ἀντιτάττηται. ἀλλὰ 11
γὰρ Ὅμηρος μὲν ἐνθάδε οὔριος συνεμπνεῖ τοῖς ἀγῶσιν καὶ οὐκ ἄλλο τι αὐτὸς πέπονθεν ἢ

μαίνεται, ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ
οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐν τάρφεσιν ὕλης,
ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνεται'·

---

1 ἐγνώρισε Manutius ἐχώρησεν ἐγνώρισε Toupius ἐχώρισε Barkerus class. journ. v, 9 p. 40 ἐχορήγησε Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | κἀξέφυνεν d | 2 εὐθὲ, ε corr. in ις alt. m., d | 4 κατὰ τῶν Tollius καὶ ⟨ἐκ⟩ sive κἀκ Wilamowitzius Herm. x p. 337 | 6 ἄπειρος Manutius | 7 ἐλήνων d | ἐπέχειν d | 10 ὄλεσον P σ add. p | 12 ἀνδρ*ίαν P cf. p. 7, 11 | 13 διὰ — ἀργεῖ del. Vaucherus | ὅτι — ἀργεῖ del. Ruhnkenius, Iahnius; mutata distinctione vindicabam ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 8 | 16 ἐν Ἰλιάδι Wilamowitzius Herm. x p. 339, post ἐνθάδε distinguit Rothsteinius | 18 μαίνετο δ' Homeri codd. | ἐγχεσπάλοσ P (cf. Lobeckium ad Soph. Ai. 324) | ᾗ Faber | 19 ἐν P Homeri codd. ἐνὶ Manutius, Iahnius | 20 ἀφλυσμὸσ P | γίγνετο Homeri codd.

BEKK. τοὺς ἐντευξομένους τοῖς βιβλίοις παρακαλῶ τὴν γνώμην θεῷ προσανέχειν καὶ δοκιμάζειν τὸν ἡμέτερον νομοθέτην εἰ τήν τε φύσιν αὐτοῦ ἀξίως κατενόησε καὶ τῇ δυνάμει πρεπούσας ἀεὶ τὰς πράξεις ἀνέθηκεν.] | 2 GENES. I, 3 καὶ εἶπεν ὁ θεός 'γενηθήτω φῶς'. καὶ ἐγένετο φῶς . . . 9 καὶ εἶπεν ὁ θεός 'συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά'. καὶ ἐγένετο οὕτως. [IOANNES SICELIOTA SCHOL. AD HERMOG. DE ID. VI P. 211 W. καὶ ὁ Μωϋσῆς 'εἶπεν ὁ θεός "γενηθῇ τόδε" καὶ ἐγένετο τόδε'· ὃν οὐ μόνον Χριστιανῶν ἐκθειάζουσιν ἀλλὰ καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἄριστοι, Λογγῖνος καὶ ὁ ἐκ Φαληρέως Δημήτριος (cf. Egger histoire de la critique p. 532).] 'Longinus fortasse non tam septuaginta seniores legit, quam hoc exemplum a Caecilio rhetore, qui τὴν δόξαν Ἰουδαῖος vocatur a Suida, mutuatus est'. Schurzfleischius. | 8 HOMERUS IL. P, 645 | 18 IL. O, 605

δείκνυσι δ' ὅμως διὰ τῆς Ὀδυσσείας (καὶ γὰρ ταῦτα πολλῶν ἕνεκα προσεπιθεωρητέον), ὅτι μεγάλης φύσεως ὑποφερομένης ἤδη ἴδιόν ἐστιν ἐν γήρᾳ τὸ φιλόμυθον. δῆλος γὰρ ἐκ πολλῶν τε ἄλλων συντεθεικὼς ταύτην δευτέραν τὴν ὑπόθεσιν, ἀτὰρ δὴ κἀκ τοῦ λείψανα τῶν Ἰλιακῶν παθημάτων διὰ τῆς Ὀδυσσείας ὡς ἐπεισόδιά τινα τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου προσεπεισφέρειν, καὶ νὴ Δί' ἐκ τοῦ τὰς ὀλοφύρσεις καὶ τοὺς οἴκτους ὡς πάλαι που προεγνωσμένους τοῖς ἥρωσιν ἐνταῦθα προσαποδιδόναι· οὐ γὰρ ἀλλ' ἢ τῆς Ἰλιάδος ἐπίλογός ἐστιν ἡ Ὀδύσσεια·

ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός.

13 ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας, οἶμαι, τῆς μὲν Ἰλιάδος γραφομένης ἐν ἀκμῇ πνεύματος ὅλον τὸ σωμάτιον δραματικὸν ὑπεστήσατο | 183 v.
καὶ ἐναγώνιον, τῆς δὲ Ὀδυσσείας τὸ πλέον διηγηματικόν, ὅπερ ἴδιον γήρως. ὅθεν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ παρεικάσαι τις ἂν καταδυομένῳ τὸν Ὅμηρον ἡλίῳ, οὗ δίχα τῆς σφοδρότητος παραμένει τὸ μέγεθος. οὐ γὰρ ἔτι τοῖς Ἰλιακοῖς ἐκείνοις ποιήμασιν ἴσον ἐνταῦθα σῴζει τὸν τόνον, οὐδ' ἐξωμαλισμένα τὰ ὕψη καὶ ἰζήματα μηδαμοῦ λαμβάνοντα, οὐδὲ τὴν πρόχυσιν ὁμοίαν τῶν ἐπαλλήλων παθῶν, οὐδὲ τὸ ἀγχίστροφον καὶ πολιτικὸν καὶ ταῖς ἐκ τῆς ἀληθείας φαντασίαις καταπεπυκνωμένον, ἀλλ' οἷον ὑποχωροῦντος εἰς ἑαυτὸν, Ὠκεανοῦ καὶ περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμέ-

3 ἤδη del. Rohdenus comm. Bonn. p. 78 | γήρα* (fuit credo γήραι) P | δῆλα ς | 6 τινα τοῦ Τρ. πολέμου del. Wilamowitzius Herm. x p. 339 | 8 προεγνωσμένοις Reiskius G. S. A. class. journ. III, 5 p. 66 | 8 οὐ γὰρ — 9 Ὀδύσσεια post υἱός 12 ponenda coniecit Iahnius | 9 ἄλλο τι ἢ Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303 | ἡ Ὀδύσσεια del. Wilamowitzius | 14 πνεύματος del. Iahnius | 18 παθήμασιν (cf. supra v. 5) Wilamowitzius | 19 σώζει P | ἐξωμαλι***να P ἐξωμαλισμένα P | 23 περὶ τὰ ἴδια μέτρα ἐρημουμένου, in quibus μέτρα cruce notaverat Iahnius, interpretando defensitabam ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 12 | περὶ τ' ἀϊδνὰ τέλματα v. d. apud Ruhnkenium | τέρματ' Manutius | περὶ τὰ ἴδια τέρματα ἡμερουμένου Pricaeus, Ruhnkenius | περὶ τὰς ἰδίας πέτρας ἡμερουμένου Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 4 (opp. II p. 429) | ἠπειρουμένου Toupius ῥηγνυμένου Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 303

4 SENECA DE BREV. VIT. 13, 2 Graecorum iste morbus fuit quaerere, quem numerum Ulixes remigum habuisset, prior scripta esset Ilias an Odyssea, praeterea, an eiusdem essent auctoris. LUCIANUS VER. HIST. II, 20 καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ προτέραν ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὡς οἱ πολλοί φασιν. | 10 HOMERUS OD. γ, 109. EUSTATH. P. 1459, 29 Νέστωρ ἐξαριθμούμενος ἐν ἐπιτομῇ ἄνδρας ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ τρωθέντας ἀρίστους καὶ οὕτω καταποικίλλων τὴν Ὀδύσσειαν τοῖς ἐξ Ἰλιάδος ἐλλείμμασι χρῆται σχήματι ἐπιμονῆς.

νου τὸ λοιπὸν φαίνονται τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες κἀν τοῖς μυ-
θώδεσι καὶ ἀπίστοις πλάνος. λέγων δὲ ταῦτ' οὐκ ἐπιλέλησμαι 14
τῶν ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ χειμώνων καὶ τῶν περὶ τὸν Κύκλωπα καί
τινων ἄλλων, ἀλλὰ γῆρας διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὅμως Ὁμήρου·
πλὴν ἐν ἅπασι τούτοις ἑξῆς τοῦ πρακτικοῦ κρατεῖ τὸ μυθικόν.
παρεξέβην δ' εἰς ταῦθ', ὡς ἔφην, ἵνα δείξαιμι, ὡς εἰς λῆρον
ἐνίοτε ῥᾷστον κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατρέπεται,
οἷα τὰ περὶ τὸν ἀσκὸν καὶ τοὺς ἐκ Κίρκης συομορφουμένους,
οὓς ὁ Ζωΐλος ἔφη χοιρίδια κλαίοντα, καὶ τὸν ὑπὸ τῶν πελειά-
δων ὡς νεοσσὸν παρατρεφόμενον Δία καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ ναυα-
γίου δέχ' ἡμέρας ἄσιτον τά τε περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἀπί-
θανα. τί γὰρ ἂν ἄλλο φήσαιμεν ταῦτα ἢ τῷ ὄντι τοῦ Διὸς
ἐνύπνια; δευτέρου δὲ εἵνεκα προσιστορείσθω τὰ κατὰ τὴν Ὀδύσ- 15
184 r. σειαν, ὅπως ᾖ σοι γνώριμον, ὡς ἡ ἀπα|κμὴ τοῦ πάθους ἐν
τοῖς μεγάλοις συγγραφεῦσι καὶ ποιηταῖς εἰς ἦθος ἐκλύεται.
τοιαῦτα γάρ που τὰ περὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ἠθικῶς αὐτῷ βιο-
λογούμενα οἰκίαν, οἱονεὶ κωμῳδία τίς ἐστιν ἠθολογουμένη.

σύνθεσις τῶν ἐμφερομένων

Φέρε νῦν, εἴ τι καὶ ἕτερον ἔχοιμεν ὑψηλοὺς ποιεῖν τοὺς X
λόγους δυνάμενον, ἐπισκεψώμεθα. οὐκοῦν ἐπειδὴ πᾶσι τοῖς
πράγμασι φύσει συνεδρεύει τινὰ μόρια ταῖς ὕλαις συνυπάρ-
χοντα, ἐξ ἀνάγκης γένοιτ' ἂν ἡμῖν ὕψους αἴτιον τὸ τῶν ἐμφε-
ρομένων ἐκλέγειν ἀεὶ τὰ καιριώτατα καὶ ταῦτα τῇ πρὸς ἄλληλα
ἐπισυνθέσει καθάπερ ἕν τι σῶμα ποιεῖν δύνασθαι· ὃ μὲν γὰρ

---

1 ἀμπώτιδες, ⟨οὕτω παρ' Ὁμήρῳ ὁ⟩ ἐν τοῖς Faber | ἀμπώτιδες, ⟨οὕτω καὶ Ὁμήρου φαίνεται τὸ μέγεθος⟩ κἀν ταῖς Toupius | 2 πλάνος del. Wilamowitzius πλάνοις Pearcius, Iahnius; sed πλάνος nec demendum nec mutandum esse ostendere studui l. c. | ⟨Ὀδυσσέως⟩ πλάναις Toupius | φαίνονται τεκμήρια τοῦ μεγέθους ἀμπώτιδες, οὕτω κἀν — πλάνοις φαίνεται οὐκ ἄδηλα τοῦ ὕψους τεκμήρια Reiskius | 3 τῶν om. P add. p | ὀδ*σσεία P ὀδυσσεία P | 4 γῆρας δὴ ἡγοῦμαι Boissonadius ad Greg. Cor. p. 478 | ὅμως del. Cobetus mnem. n. s. x p. 321 | 7 ἀπακμὴν Manutius: ἀκμὴν P παρακμὴν Portus | 8 ἐν Κίρκης Faber | συομορφουμένους Valckenarius ad Herod. VII, 174: συοφορβουμένουσ P | 10 τὴν — ἀσιτίαν Dobraeus adv. I p. 565 | 11 ἄσιτον ⟨Ὀδυσσέα⟩ Tollius | 12 τοῦ Διὸς ἐνύπνια Iahnius notavit ut vitiosa | οὐχ ὑγιοῦς ἐνύπνια Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 5 (opp. II p. 431) | τοῦ ⟨νεοττοῦ⟩ Διὸς ἐνύπνια temptabam ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 17; cf. Martensius philol. rundsch. I p. 342 | 13 προσιστορήσθω Weiskius | 18 ἔχομεν Manutius | 21 ἐμφερομένων Tollius: ἐκφερομένων P | 22 τὰ ἀεὶ Weiskius | 23 ὃ μὲν — 19, 2 προσάγεται del. Toupius | ὃ μὲν — ὃ δὲ Pearcius: ὁ μὲν — ὁ δὲ P τὸ μὲν — τὸ δὲ Manutius

---

3 HOMERUS OD. ι, 182 | 8 OD. κ, 17 | OD. κ, 237 | 9 OD. μ, 62 | 10 OD. μ, 447 | 11 OD. χ, 79

τῇ ἐκλογῇ τὸν ἀκροατὴν τῶν λημμάτων, ὃ δὲ τῇ πυκνώσει τῶν ἐκλελεγμένων προσάγεται. οἷον ἡ Σαπφὼ τὰ συμβαίνοντα ταῖς ἐρωτικαῖς μανίαις παθήματα ἐκ τῶν παρεπομένων καὶ ἐκ τῆς ἀληθείας αὐτῆς ἑκάστοτε λαμβάνει. ποῦ δὲ τὴν ἀρετὴν ἀποδείκνυται; ὅτε τὰ ἄκρα αὐτῶν καὶ ὑπερτεταμένα δεινὴ καὶ ἐκλέξαι καὶ εἰς ἄλληλα συνδῆσαι.

2 φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖσιν

1 τῶν λημμάτων τὸν ἀκροατήν Manutius | τὸν ἀκροατὴν del. Tollius | τῶν ⟨ἄκρων⟩ λημμάτων τ. ἀ. Faber τῶν λημμάτων τῶν ἀκροτάτων, τὸ δὲ Tollius | 4 ⟨ταύτην⟩ τὴν Faber | 7 continue scripta Sapphus verba ita P φαίνεταί μοι |ͼκῆνοσ ἴσοσ θεοῖσιν ἔμμενωνἤρο*στισ ἐναντίοσ τοιζά|νει καὶ πλησίον ᾶδῦφων·σαῖσ ὑπακούει καὶ γελᾶ*ισ ἰ|μερόεν τὸ μὴ ἐμᾶν καρδίᾶν ἐν στήθεσιν ἐπτόᾶσεν ὡσ | γὰρ σἴδω βρόχεώσ με φωνὰσ οὐδὲν ἔτ'εἴκει ἀλλὰ κὰν | μὲν γλῶσσα ἔαγε λεπτὸν δ' αὐτίκα χρῶ πῦρ ὑπαδεδρό|μακεν ὀππάτεσι δ' οὐδὲν ὀρῆιμὴ ἐπιρομβεῖσι δ' ἄκουε· | ἐκαδε μ' ἰδρῶσ ψυχρὸσ κ'ακχέεται τρόμοσ δὲ πᾶ*σ ἀ|ν ἀγρεῖ χλωροτέρα δὲ ποίασ ἔμμι τεθνάκην δ' ὀλίγω | πιδεύσην φαίνομαι ἀλλὰ παντόλμα*τον ἐπεὶ καὶ πέ|νητα | 7 Apollonius de pron. p. 75 (335) Αἰολεῖς κῆνος· ʻφαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θεοῖς ἔμμεν ὤνηρʼ Σαπφώ. cf. p. 106 (366) Αἰολεῖς σὺν τῷ ϝ ʻφαίνεταί ϝοι κῆνοςʼ Σαπφώ

7 PLUTARCHUS EROT. 18 P. 763 A ἀνάμνησον ἡμᾶς, ἐν οἷς ἡ καλὴ Σαπφὼ λέγει τῆς ἐρωμένης ἐπιφανείσης τήν τε φωνὴν ἴσχεσθαι καὶ φλέγεσθαι ⟨Xylander φθέγγεσθαι codd.⟩ τὸ σῶμα καὶ καταλαμβάνειν ὠχρότητα καὶ πλάνον αὐτὴν καὶ ἴλιγγον. VITA DEMETR. 38, 3 τῆς δὲ Στρατονίκης ..φοιτώσης πολλάκις ἐγίνετο τὰ τῆς Σαπφοῦς ἐκεῖνα περὶ Ἀντίοχον πάντα, φωνῆς ἐπίσχεσις, ἐρύθημα πυρῶδες, ὄψεων ὑπολείψεις ⟨Canterus nov. lectt. v, 27 ὑποδείξεις codd.⟩, ἱδρῶτες ὀξεῖς, ἀταξία καὶ θόρυβος ἐν τοῖς σφυγμοῖς, τέλος δὲ τῆς ψυχῆς κατὰ κράτος ἡττωμένης ἀπορία καὶ θάμβος καὶ ὠχρίασις. CATULLUS 51

ille mi par esse deo videtur,
ille, si fas est, superare divos,
qui sedens adversus identidem te
spectat et audit
dulce ridentem, misero quod omnis
eripit sensus mihi: nam simul te,
Lesbia, adspexi, nihil est super mi
* * *
lingua sed torpet, tenuis sub artus
flamma demanat, sonitu suopte
tintinant aures geminae, teguntur
lumina nocte.

cf. LUCRETIUS III, 154

sudoresque ita palloremque existere toto
corpore et infringi linguam vocemque aboriri,
caligare oculos, sonere auris, succidere artus.

ἔμμεν' ὠνήρ, ὅστις ἐναντίος τοι
ἰζάνει καὶ πλησίον ἀδὺ φωνεύ-
σας ὑπακούει
καὶ γελαίσας ἰμερόεν, τό μοι μὰν
καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν.
ὥς σε γὰρ ἴδω, βροχέως με φώνας
οὐδὲν ἔτ' εἴκει·
ἀλλὰ καμ μὲν γλῶσσα ἔαγε· λεπτὸν δ'
αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑπαδεδρόμακεν·
ὀππάτεσσι δ' οὐδὲν ὄρημ', ἐπιρόμ-
βεισι δ' ἄκουαι·
ἁ δέ μ' ἰδρὼς κακχέεται, τρόμος δὲ
παῖσαν ἀγρεῖ, χλωροτέρα δὲ ποίας
184 v. ἐμμί· τεθνάκην δ' ὀλίγω | 'πιδεύην
φαίνομαι

1 ἔμμεν' Muretus ad Catull. c. 51, Ahrensius de dial. aeol. p. 146 | ὄττις Blomfieldus mus. crit. I p. 7 | ἐναντίον Stephanus | 2 ἰσδάνει Blomfieldus ἰσδάνει Ahrensius | πλασίον Robortellus πλατίον Blomfieldus | ἀδυφωνούσας Robortellus φωνοίσας Blomfieldus φωνείσας Neuius ἀδυφώνου σεῦ Muretus φωνᾶσαι σ' Boivinus | 3 ἐπακούει Hemsterhusius obs. misc. IV p. 287 (ad Xen. Ephes. II, 4) | 4 γελαίσας Buttmannus gr. gr. ampl. I p. 503: γελώσας Muretus | μοι μὰν Schneidewinus: μοι ἐμὰν ς μοι τὰν Stephanus μοι ἄμμαν Hermannus elem. d. m. p. 679 | 6 ὥς σε γὰρ ϝίδω Ahrensius mus. rhen. VI p. 360: ὥς τε γὰρ ἰδῶ Blomfieldus ὡς γὰρ ἴδω σε Robortellus ὡς γὰρ εἰσίδω Hermannus elem. d. m. p. 679 Seidlerus mus. rhen. (1829) III p. 161 ὡς ἴδω γάρ σε Hermannus opp. VI, 1 p. 109 ὡς γὰρ εὔιδον Bergkius ὥστε γὰρ σ' ἴδω Neuius | Hesychius βρουχέων ἢ βρουκε ... ⟨βρουχέως ἢ βροχέως Is. Vossius⟩ σαφῶς, συντόμως. Αἰολεῖς. | βρόχε' ὥς Tollius | σε Seidlerus Bergkius | φώνας Ahrensius: φωνᾶς Robortellus | 7 ἔθ' ἥκει Robortellus ἔτ' ἵκει Toupius | Plutarchus de prof. in virt. 10 p. 81 D τὰ Σαπφικὰ ταυτὶ παρέπεται 'κατὰ μὲν γλῶσσ' ἔαγ', ἂν δὲ λεπτὸν αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑποδέδρομε καὶ ⟨ὑποδεδρόμηκε Canterus nov. lectt. V, 27⟩ ἀθόρυβον δὲ ὄψιν καὶ πρᾷον ὄμμα, φθεγγομένου δ' ἀκοῦσαι ποθήσειας ⟨ποθήσεις Canterus⟩; cf. Crameri anecd Paris. I p. 399 | 8 καμ ς | καμμεῦ Is. Vossius ad Catull. p. 114 | ἀλλ' ἀκὰν μὲν Boivinus | ϝέϝαγε Blomfieldus ϝέαγε Ahrensius | γλῶσσ' ἐάγη (ἐάγ')· ἂν δὲ λεπτὸν cum Mureto Toupius, cf. Wilamowitzius Herm. XIV p. 169 | 9 χρῶν Ahrensius | χροΐ — ἐπιδεδρόμακεν Blomfieldus | 10 ὀμμάτεσσιν δ' οὐδὲν ὀρῶμι κἀπιβομβεῦσιν δ' ἀκουαὶ Robortellus ὀμμάτεσσιν δ' οὐδὲν ὄρημι· βομβεῦσ' ἐν δ' ἀκοαί μοι Muretus | ἤρημ' ἐπιρρομβεῦσι δ' Boivinus | ἐπιβρόμεισι Bergkius ἐπιρροίσδεισι Hellerus philol. XI p. 434 | 12 Crameri anecd. Oxon. I p. 208 ἰδρώς· τοῦτο παρ' Αἰολεῦσιν θηλυκῶς λέγεται· ἀναδέχεται κλίσιν ἀκόλουθον θηλυκῷ γένει 'ἀδεμ' ἰδρὼς κακὸς χέεται.' | ἁ δέ μ' Bergkius: ἐκ δέ μ' ς ἐκ δὲ ϝίδρως vel καδ δὲ ϝιδρὼς Schneidewinus καδδέ μ' ἴδρως Ahrensius de dial. dor. p. 542 | ψυχρὸς del. Spengelius krit. bibl. 1828 p. 557 | 13 παῖσαν Ahrensius | 14 'πιδεύην Ahrensius: 'πιδευὴς Hermannus opp. VI, 1 p. 109 | ὀλίγου δέοισα Muretus | 15 φαίνομαι ἄλλα Is. Vossius, Bergkius, Iahnius: φαίνομαι ἄπνους Muretus φαίνομαι 'Ατθί Hermannus elem. d. m. p. 679 φαίνομαι οὐδέν Hermannus opp. VI, 1 p. 113

ἀλλὰ παντόλματον ἐπεὶ
καὶ πένητα

3 οὐ θαυμάζεις, ὡς ὑπὸ τὸ αὐτὸ τὴν ψυχὴν τὸ σῶμα τὰς ἀκοὰς τὴν γλῶσσαν τὰς ὄψεις τὴν χρόαν, πάνθ' ὡς ἀλλότρια διοιχόμενα ἐπιζητεῖ καὶ καθ' ὑπεναντιώσεις ἅμα ψύχεται κᾴεται, ἀλογιστεῖ φρονεῖ (ἢ γὰρ φοβεῖται ἢ παρ' ὀλίγον τέθνηκεν) ἵνα μὴ ἕν τι περὶ αὐτὴν πάθος φαίνηται, παθῶν δὲ σύνοδος. πάντα μὲν ⟨τὰ⟩ τοιαῦτα γίνεται περὶ τοὺς ἐρῶντας, ἡ λῆψις δ' ὡς ἔφην τῶν ἄκρων καὶ ἡ εἰς ταὐτὸ συναίρεσις ἀπειργάσατο τὴν ἐξοχήν. ὅνπερ οἶμαι καὶ ἐπὶ τῶν χειμώνων τρόπον ὁ ποιητὴς ἐκ-
4 λαμβάνει τῶν παρακολουθούντων τὰ χαλεπώτατα. ὁ μὲν γὰρ τὰ Ἀριμάσπεια ποιήσας ἐκεῖνα οἴεται δεινά·

θαῦμ' ἡμῖν καὶ τοῦτο μέγα φρεσὶν ἡμετέρῃσιν.
ἄνδρες ὕδωρ ναίουσιν ἀπὸ χθονὸς ἐν πελάγεσσι·
δύστηνοί τινές εἰσιν, ἔχουσι γὰρ ἔργα πονηρά,
ὄμματ' ἐν ἄστροισι, ψυχὴν δ' ἐνὶ πόντῳ ἔχουσιν.
ἦ που πολλὰ θεοῖσι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἔχοντες
εὔχονται σπλάγχνοισι κακῶς ἀναβαλλομένοισι.

---

1 ἀλλὰ πᾶν τολματόν, ἐπεὶ εὐγενήτα Seidlerus mus. rhen. III p. 165 ἀλλὰ παντόλματον ἀπεῖπεν ἦτορ Hermannus opp. VI, 1 p. 113 πᾶν δὲ τολματέον ἐπὶ τᾷ 'γαπήτᾳ Hellerus

ἀλλὰ πᾶν τολματόν, ἐπεὶ χλιαίνῃ
πᾶσ', ὃ θαυμάζοις ἂν ἴσως, ὑπ' αὐτῷ

Hermannus elem. d. m. p. 679 cf. opp. I p. 336 | πᾶν τὸ ᾀσμάτιον Ahrensius de dial. dor. p. 542 Bergkius, Iahnius | ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἢ γὰρ οὔ; θαυμάζεις Ahrensius ἐπεῖπον· εἶτα οὐ θαυμάζεις Bergkius ἐπεῖπον ἵνα καὶ σὺ θαυμάζοις Herselius n. iahrb. CXXXIII p. 536 | 3 θαυμάζεις Robortellus: θαυμάζοισ P | ὑπὸ τὸ αὐτὸ Spengelius, Rothsteinius: ὑπ' αὐτὸ P ἐπὶ ταὐτὸ Tollius | 4 πάντως Spengelius, Iahnius | 5 κάεται P | ἀλογιστεῖ Manutius: ἀλογιστὶ P | 6 φρονεῖ πτοεῖται ἢ παρ' Ruhnkenius φρονεῖ, οὐ γὰρ φοβεῖται ἢ παρ' Seidlerus mus. rhen. III p. 165 | ἢ γὰρ φοιβᾶται sive φοιβάζεται Rothsteinius, cf. p. 54, 10 | ἀλογιστεῖ, φοβεῖται, παρ' Hermannus opp. VI, 1 p. 110 | ἢ γὰρ — τέθνηκεν del. Weiskius | 8 τὰ add. Manutius: om. P | 10 ὅνπερ Manutius: ὅπερ P | τῶν^τὸν P τὸν τῶν Robortellus | 12 ἀρ*ιμάσπεια P | 13 *μῖν P ἡμῖν P ἢ μὴν Faber | 14 ὕρον Turnerius de Aristea p. 28 coll. Hesych. ὕρον· σμῆνος | ναίουσιν (αι corr. in ras.) P | πελάγεσι P σ add. p | 16 ἐνὶ P ἐν Robortellus, Iahnius | 17 ἦ που Manutius: ἤπου P | 18 εὔχοντ' ἀσπλάγχνοισι Morus | ἀναπαλλομένοισιν Wilamowitzius Herm. X p. 344

---

11 SUIDAS Ἀριστέας Δημοχάριδος ἢ Καυστροβίου, Προκοννήσιος, ἐποποιός, τὰ Ἀριμάσπεια καλούμενα ἔπη· ἔστι δὲ ἱστορία τῶν Ὑπερβορέων Ἀριμασπῶν, βιβλία γ'. DIONYSIUS HALIC. IUD. DE THUC. 23 P. 864 R. οὔθ' αἱ διασωζόμεναι (γραφαὶ) παρὰ πᾶσιν ὡς ἐκείνων οὖσαι τῶν ἀνδρῶν πιστεύονται· ἐν αἷς εἰσὶν αἵ τε Κάδμου τοῦ Μιλησίου καὶ Ἀριστέου τοῦ Προκοννησίου καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις.

παντὶ οἶμαι δῆλον, ὡς πλέον ἄνθος ἔχει τὰ λεγόμενα ἢ δέος.
ὁ δὲ Ὅμηρος πῶς; ἓν γὰρ ἀπὸ πολλῶν λεγέσθω· 5

ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσησι
λάβρον ὑπαὶ νεφέων ἀνεμοτρεφές, ἡ δέ τε πᾶσα
ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτης
ἱστίῳ ἐμβρέμεται, τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται.

ἐπεχείρησεν καὶ ὁ Ἄρατος τὸ αὐτὸ τοῦτο μετενεγκεῖν, 6

185 r. ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐ|ρύκει·

πλὴν μικρὸν αὐτὸ καὶ γλαφυρὸν ἐποίησεν ἀντὶ φοβεροῦ· ἔτι δὲ παρώρισε τὸν κίνδυνον εἰπών ʽξύλον ἄϊδ' ἀπείργειʼ. οὐκοῦν ἀπείργει. ὁ δὲ ποιητὴς οὐκ εἰς ἅπαξ παρορίζει τὸ δεινόν, ἀλλὰ τοὺς ἀεὶ καὶ μονονουχὶ κατὰ πᾶν κῦμα πολλάκις ἀπολλυμένους εἰκονογραφεῖ. καὶ μὴν τὰς προθέσεις ἀσυνθέτους οὔσας συναναγκάσας παρὰ φύσιν καὶ εἰς ἀλλήλας συμβιασάμενος ʽὑπὲκ θανάτοιοʼ τῷ μὲν συνεμπίπτοντι πάθει τὸ ἔπος ὁμοίως ἐβασάνισεν, τῇ δὲ τοῦ ἔπους συνθλίψει τὸ πάθος ἄκρως ἀπεπλάσατο καὶ μόνον οὐκ ἐνετύπωσεν τῇ λέξει τοῦ κινδύνου τὸ ἰδίωμα ʽὑπὲκ θανάτοιο φέρονταιʼ. οὐκ ἄλλως ὁ Ἀρχίλοχος ἐπὶ τοῦ 7
ναυαγίου, καὶ ἐπὶ τῇ προσαγγελίᾳ ὁ Δημοσθένης· ʽἑσπέρα μὲν

1 παντὶ* P | παντὶ μὴν Manutius παντὶ μὲν Tollius παντί γ' Rohdenus comm. Bonn. p. 71 | πλέον θάμβος Dielsius Herm. XIII p. 6 | ἢ δέος Victorius: ἡδέωσ P | ἄνθους — καὶ ἡδέος Manutius ἄνθους — ἢ δέους Tollius | 4 ὑπὸ Homeri codd. | 7 δεδιότεσ P | τυθὸν P τ add. p | 9 ἀπείργει Robortellus | 11 ἀπείργει P Robortellus ἐρύκει Manutius, Iahnius | *ὐκὸῦν P οὐκοῦν P | οὐκοῦν ἀπείργει om. Robortellus, defendit Rothsteinius ἐρύκει' [ἤγουν ἀπείργει] Ruhnkenius, cf. Rohdenus comm. Bonn. p. 78 | 12 οὐχ ὅπως Capperonnerius | 13 ἀπολυμμένουσ P | 15 συμβιβασάμενος Petra | ὑπὲκ θανάτοιο del. G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | 18 μόνον οὐκ corr. μονονοὺκ P | 19 φέρονται Manutius: φέροντα P | 20 post ναυαγίου defectum notavit Iahnius, nihil interiisse cum aliis Herselius iudicat in libello de cit. script. p. 40 | ὁ del. Rohdenus comm. Bonn. p. 73

2 HOMERUS IL. O, 624. SCHOL. 628 πρῶτος δὲ εἶπε τὸ Ἀναχάρσιδος τοῦ Σκύθου, ὃς ἐρόμενός τινα τῶν ναυτῶν ʽπόσον ἀπέχομεν τοῦ ὕδατοςʼ καὶ μαθὼν ὡς τέσσαρας δακτύλους, ʽτοσοῦτονʼ φησί ʽκαὶ τοῦ θανάτουʼ. καὶ Ἄρατος ʽὀλίγον δὲ διὰ ξύλονʼ, καὶ Καλλίμαχος ʽμέσον ἐπὶ ⟨μεῖστον ἐπεὶ Diltheius anal. Callim. p. 12 sqq.⟩ ναύταιςʼ. | 5 SCHOL. IL. O, 626 ὅτι ἀρσενικῶς δεινὸς ἀήτη, ἀλλ' οὐ δεινή ... ἔνιοι δὲ ἀγνοοῦντες ποιοῦσι δεινὸς ἀήτης· ἀλλ' οὐ δεῖ γράφειν οὕτως. | 8 ARATUS PHAEN. 299. | 19 ARCHILOCHUS fr. 43 B. ἵστη κατ' ἤκην κύματός τε κἀνέμου. fr. 23 ψύχας ἔχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. [cf. Bergkius ad Archiloch. fr. 9 poet. lyr. Gr. II p. 386 ed. IV et opp. II p. 202. Wilamowitzius Herm. X p. 344.] | 20 DEMOSTHENES DE COR. 169

γὰρ ἦν᾽ φησίν. ἀλλὰ τὰς ἐξοχὰς ὡς ⟨ἂν⟩ εἴποι τις ἀριστίνδην
ἐκκαθήραντες ἐπισυνέθηκαν, οὐδὲν φλοιῶδες ἢ ἄσεμνον ἢ σχο-
λικὸν ἐγκατατάττοντες διὰ μέσου. λυμαίνεται γὰρ ταῦτα τὸ
ὅλον, ὡσανεὶ ψύγματα ἢ ἀραιώματα ἐμποιοῦν τὰ μεγέθη συνοι-
κονομούμενα τῇ πρὸς ἄλληλα σχέσει συντετειχισμένα.
XI Σύνεδρός ἐστι ταῖς προεκκειμέναις ἀρετὴ καὶ ἣν καλοῦσιν αὔξησις
αὔξησιν, ὅταν δεχομένων τῶν πραγμάτων καὶ ἀγώνων κατὰ πε-
ριόδους ἀρχάς τε πολλὰς καὶ ἀναπαύλας ἕτερα ἑτέροις ἐπεισ-
2 κυκλούμενα μεγέθη συνεχῶς ἐπεισάγηται κατὰ ἐπίβασιν. τοῦτο
δὲ εἴτε διὰ τοπηγορίαν, εἴτε δείνωσιν, ἢ πραγμάτων ἢ κατα-
σκευῶν ἐπίρρωσιν, εἴτ᾽ ἐποικονομίαν ἔργων ἢ παθῶν | (μυρίαι 185 v.
γὰρ ἰδέαι τῶν αὐξήσεων) γίνοιτο, χρὴ γινώσκειν ὅμως τὸν ῥή-
τορα, ὡς οὐδὲν ἂν τούτων καθ᾽ αὑτὸ συσταίη χωρὶς ὕψους τέ-
λειον, πλὴν εἰ μὴ ἐν οἴκτοις ἄρα νὴ Δία ἢ ἐν εὐτελισμοῖς, τῶν
δ᾽ ἄλλων αὐξητικῶν ὅτου περ ἂν τὸ ὑψηλὸν ἀφέλῃς, ὡς ψυχὴν
ἐξαιρήσεις σώματος· εὐθὺς γὰρ ἀτονεῖ καὶ κενοῦται τὸ ἔμπρακ-
3 τον αὐτῶν μὴ τοῖς ὕψεσι συνεπιρρωννύμενον. ᾗ μέντοι δια-
φέρει τοῦ ἀρτίως εἰρημένου τὰ νῦν παραγγελλόμενα (περιγραφὴ
γάρ τις ἦν ἐκεῖνο τῶν ἄκρων λημμάτων καὶ εἰς ἑνότητα σύν-
ταξις) καὶ τίνι καθόλου τῶν αὐξήσεων παραλλάττει τὰ ὕψη,
XII τῆς σαφηνείας αὐτῆς ἕνεκα συντόμως διοριστέον. ὁ μὲν οὖν

1 ἦν P ἦν corr. P | 'reliqua omisit scriptor' Iahnius | ὡς ἂν Ruhnkenius: ὡσ P | ἀριστ**δην P ἀριστίνδην P | 2 ἐπικρίναντες Ruhnkenius ⟨ἐκλέξαντες καὶ⟩ ἐκκαθήραντες Toupius | 3 διαμέσου P | 4 ψύγματα P, Rohdius rhein. mus. xxxv p. 310 ψήγματα Manutius, Iahnius | αι P ἢ suprascr. p | ἐμποιοῦν τὰ scripsi (h. e. ὡσανεὶ ψύγματα ἐμποιοῦν τὰ μεγέθη λυμαίνεται): ἐμποιοῦντα P ἐμποιοῦντα εἰς τὰ Rohdius | ψήγματα, ἃ εἰς ἀραιώματα ἐμβύεται, τὰ μ. Ruhnkenius ψήγματα, τὰ ἀραιώματα (sive παραπληρώματα) ἐμπιλοῦντα, τὰ μ. Tollius ψήγματα ἢ ἀραιώματα, τὰ ἐμποιοῦντα μέγεθος Toupius τὰ ἐμποιοῦντ᾽ ἂν μεγέθη Dobraeus adv. I p. 565 | ἢ ἀραιώματα ἐμποιοῦντα μεγέθη συνοικοδομούμενα (vel συντετειχισμένα) del. Tollius | συνοικοδομούμενα Manutius del. Pearcius | 5 τῇ ⟨τε⟩ Tollius ⟨καὶ⟩ τῇ Faber | σχέσει ⟨καὶ⟩ Rohdius | συντετειχι*|σμένα p συντετειχισ|μένα P | 6 καὶ del. Tollius, Iahnius | ἀρετή τις Rohdenus comm. Bonn. p. 70 | 7 κατὰ — ἀναπαύλας del. Kayserus n. iahrb. LXX p. 292 | 9 κατ᾽ ἐπίτασιν Wilamowitzius Herm. x p. 341 κατ᾽ ἐπίστασιν Rothsteinius | 10 **τε διὰ P εἴτε διὰ P | δείνωσιν πραγμάτων Portus | εἴτε πραγμάτων Tollius | ἢ πραγματικῶν κατασκευῶν Ruhnkenius | ἢ πραγμάτων del. Pearcius | ἢ πραγμάτων — ἐπίρρωσιν del. Vaucherus | δείνωσιν ἢ πρ. ἢ κατασκευῶν, εἴτ᾽ ἐπίρρωσιν, εἴτ᾽ οἰκονομίαν Spengelius | 12 γίνοιτο (post parenthesin) Morus: γίνοιντο P | γινω*|σκειν p γινωσ|κειν P | 16 κενοῦται] σβέννυται Ruhnkenius χαυνοῦται Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 17 συνεπιρρωνύμενον P | διαφέρη P διαφέρει P | 20 παραλάττει P | 21 αὖθις Schurzfleischius

21 ANON. RHET. I P. 457 SP. αὔξησίς ἐστι λόγος μεῖζον ποιῶν φαίνεσθαι τὸ πρᾶγμα.

τῶν τεχνογράφων ὅρος ἔμοιγ' οὐκ ἀρεστός. αὔξησίς ἐστι, φασί, λόγος μέγεθος περιτιθεὶς τοῖς ὑποκειμένοις· δύναται γὰρ ἀμέλει καὶ ὕψους καὶ πάθους καὶ τρόπων εἶναι κοινὸς οὗτος ὅρος, ἐπειδὴ κἀκεῖνα τῷ λόγῳ περιτίθησι ποιόν τι μέγεθος. ἐμοὶ δὲ φαίνεται ταῦτα ἀλλήλων παραλλάττειν, ᾗ κεῖται τὸ μὲν ὕψος ἐν διάρματι, ἡ δ' αὔξησις καὶ ἐν πλήθει· δι' ὃ κεῖνο μὲν κἂν νοήματι ἑνὶ πολλάκις, ἡ δὲ πάντως μετὰ ποσότητος καὶ περιουσίας τινὸς ὑφίσταται. καὶ ἔστιν ἡ αὔξησις, ὡς τύπῳ περιλα- 2
βεῖν, συμπλήρωσις ἀπὸ πάντων τῶν ἐμφερομένων τοῖς πράγμασιν μορίων καὶ τόπων, ἰσχυροποιοῦσα τῇ ἐπιμονῇ τὸ κατεσκευασμένον, ταύτῃ τῆς πίστεως διεστῶσα, ὅτι ἡ μὲν τὸ ζητούμενον ἀποδεί | * *

186r. * * | πλουσιώτατα, καθάπερ τι πέλαγος, εἰς ἀναπεπτα-
II. σφοδρὸν πάθος μένον κέχυται πολλαχῇ μέγεθος. ὅθεν οἶμαι κατὰ λόγον ὁ μὲν 3
ῥήτωρ ἅτε παθητικώτερος πολὺ τὸ διάπυρον ἔχει καὶ θυμικῶς ἐκφλεγόμενον, ὁ δὲ καθεστὼς ἐν ὄγκῳ καὶ μεγαλοπρεπεῖ σεμνότητι οὐκ ἔψυκται μέν, ἀλλ' οὐχ οὕτως ἀπαστράπτει. οὐ κατ' 4
ἄλλα δέ τινα ἢ ταῦτα, ἐμοὶ δοκεῖ, φίλτατε Τερεντιανέ, (λέγω δέ, ⟨εἰ⟩ καὶ ἡμῖν ὡς Ἕλλησιν ἐφεῖταί τι γινώσκειν) καὶ ὁ Κικέρων τοῦ Δημοσθένους ἐν τοῖς μεγέθεσι παραλλάττει. ὁ μὲν γὰρ ἐν ὕψει τὸ πλέον ἀποτόμῳ, ὁ δὲ Κικέρων ἐν χύσει, καὶ ὁ μὲν ἡμέτερος διὰ τὸ μετὰ βίας ἕκαστα ἔτι δὲ τάχους ῥώμης δεινότητος οἷον καίειν τε ἅμα καὶ διαρπάζειν σκηπτῷ τινι παρεικάζοιτ' ἂν ἢ κεραυνῷ, ὁ δὲ Κικέρων ὡς ἀμφιλαφής τις ἐμπρησμὸς οἶμαι πάντη νέμεται καὶ ἀνειλεῖται, πολὺ ἔχων καὶ

---

1 ὅρος αὐξήσεως in marg. P | 3 ὁ ὅρος Manutius, Iahnius | 6 διόπερ Manutius | κεῖνο P, Rohdenus comm. Bonn. p. 70 ἐκεῖνο Robortellus, Iahnius | 10 πράγμασι μορίων Portus: πράγμασιν ὁρίων P | 12 ἀποδείκνυσιν Manutius | in P desunt duo folia | 19 ἀπαστράπτει Bentleius: ἐπέστραπται P, Rothsteinius ἐπισκήπτει Vaucherus | 21 ⟨εἰ⟩ καὶ Manutius: καὶ P | 22 τίνι παραλάτει Κικέρων Δημοσθένους P in marg. | 26 ἢ κεραυνῷ del. Valckenarius ad Eurip. Hipp. 438 ἢ χειμάρρῳ Ruhnkenius | ἐμπρισμὸσ P ἐμπρησμὸσ P

---

21 PLUTARCHUS DEMOSTH. 3 τὸ δὲ τοὺς λόγους ⟨Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος⟩ ἀντεξετάζειν καὶ ἀποφαίνεσθαι, πότερος ἡδίων ἢ δεινότερος εἰπεῖν, ἐάσομεν. κἀκεῖ γάρ, ὥς φησιν ὁ Ἴων, ‘δελφῖνος ἐν χέρσῳ βία’, ἣν ὁ περιττὸς ἐν ἅπασι Κεκίλιος ἀγνοήσας ἐνεανιεύσατο σύγκρισιν τοῦ Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος ἐξενεγκεῖν. ἀλλὰ γὰρ ἴσως, εἰ παντὸς ἦν τὸ γνῶθι σεαυτὸν ἔχειν πρόχειρον, οὐκ ἂν ἐδόκει πρόσταγμα θεῖον εἶναι.

ἐπίμονον ἀεὶ τὸ καῖον καὶ διακληρονομούμενον ἄλλοτ' ἀλλοίως
5 ἐν αὐτῷ καὶ κατὰ διαδοχὰς ἀνατρεφόμενον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ὑμεῖς ἂν ἄμεινον ἐπικρίνοιτε, καιρὸς δὲ τοῦ Δημοσθενικοῦ μὲν
ὕψους καὶ ὑπερτεταμένου ἔν τε ταῖς δεινώσεσι καὶ τοῖς σφο-
δροῖς πάθεσι, καὶ ἔνθα δεῖ τὸν ἀκροατὴν τὸ σύνολον ἐκπλῆξαι,
τῆς δὲ χύσεως, ὅπου χρὴ καταντλῆσαι· τοπηγορίαις τε γὰρ καὶ
ἐπιλόγοις κατὰ τὸ πλέον καὶ παραβάσεσι καὶ τοῖς φραστικοῖς
ἅπασι καὶ ἐπιδεικτικοῖς, ἱστορίαις τε καὶ φυσιολογίαις, καὶ οὐκ
ὀλίγοις ἄλλοις μέρεσιν ἁρμόδιος.

XIII Ὅτι μέντοι ὁ Πλάτων (ἐπάνειμι γάρ) τοιούτῳ τινὶ χεύ-
ματι ἀψοφητὶ ῥέων | οὐδὲν ἧττον μεγεθύνεται, ἀνεγνωκὼς τὰ 186v.
ἐν τῇ Πολιτείᾳ τὸν τύπον οὐκ ἀγνοεῖς. 'οἱ ἄρα φρονήσεως'
φησί 'καὶ ἀρετῆς ἄπειροι εὐωχίαις δὲ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀεὶ
συνόντες κάτω ὡς ἔοικε φέρονται καὶ ταύτῃ πλανῶνται διὰ
βίου, πρὸς δὲ τὸ ἀληθὲς ἄνω οὔτ' ἀνέβλεψαν πώποτε οὔτ'
ἀνηνέχθησαν οὐδὲ βεβαίου τε καὶ καθαρᾶς ἡδονῆς ἐγεύσαντο,
ἀλλὰ βοσκημάτων δίκην κάτω ἀεὶ βλέποντες καὶ κεκυφότες εἰς
γῆν καὶ εἰς τραπέζας βόσκονται χορταζόμενοι καὶ ὀχεύοντες,
καὶ ἕνεκα τῆς τούτων πλεονεξίας λακτίζοντες καὶ κυρίττοντες
ἀλλήλους σιδηροῖς κέρασι καὶ ὁπλαῖς ἀποκτιννύουσι δι' ἀπλη-
στίαν'.

2 Ἐνδείκνυται δ' ἡμῖν οὗτος ἀνήρ, εἰ βουλοίμεθα μὴ κατο- περὶ μιμήσεως
λιγωρεῖν, ὡς καὶ ἄλλη τις παρὰ τὰ εἰρημένα ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ
τείνει. ποία δὲ καὶ τίς αὕτη; τῶν ἔμπροσθεν μεγάλων συγγρα-
φέων καὶ ποιητῶν μίμησίς τε καὶ ζήλωσις. καί γε τούτου, φίλ-
τατε, ἀπρὶξ ἐχώμεθα τοῦ σκοποῦ· πολλοὶ γὰρ ἀλλοτρίῳ θεο-

---

1 διακληρονομ**μενον P διακληρονομούμενον P | 3 δημο*|σθενικοῦ ex δημοσ|θενικοῦ P | 4 καὶ ὑπερτεταμένου del. Rohdenus comm. Bonn. p. 79 | 5 ἀκρο|ατὴν (o corr. in ras.) P | 6 τοπηγορίαις αὕτη γὰρ Tollius | 7 ἀπολόγοις ς | ἐκφραστικοῖς Portus | 9 ἁρμόδιο*σ P | 10 ὁ del. Rohdenus comm. Bonn. p. 73 | ῥεύματι Gennadius | 12 πολι*τείαι (ι prius in ras.) P | τὸν τύπον (ut ortum ex gloss. τὸν τόπον) del. Faber, Iahnius | 14 ὡς ἔοικε καὶ μέχρι πάλιν πρὸς τὸ μεταξὺ φέρονταί τε καὶ — βίου ὑπερβάντες δὲ τοῦτο πρὸς τὸ ἀληθῶς ἄνω — ἠνέχθησαν, οὐδὲ τοῦ ὄντος τῷ ὄντι ἐπληρώθησαν, οὐδὲ βεβαίου codd. Platonis | 20 ἀλλήλους codd. Platonis: ἀλλήλοισ P | κέρασί τε καὶ . . ἀποκτιννύασι codd. Platonis | 22 ἀνὴρ P ὁ ἀνὴρ Manutius | 24 ἡ τῶν Manutius, Iahnius | 25 καὶ τούτου γε Manutius | φιλ*τατε P | 26 ἐχόμεθα P ἐχώμεθα P

---

3 CICERO ORAT. 70, 234 cuius ⟨Demosthenis⟩ non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. | 6 PLATO REP. I P. 344 D ταῦτα εἰπὼν ὁ Θρασύμαχος ἐν νῷ εἶχεν ἀπιέναι, ὥσπερ βαλανεὺς ἡμῶν καταντλήσας κατὰ τῶν ὤτων ἀθρόον καὶ πολὺν τὸν λόγον. | 11 PLATO THEAETET. P. 144 B οἷον ἐλαίου ῥεῦμα ἀψοφητὶ ῥέοντος. | 12 PLATO REP. IX P. 586 A.

φοροῦνται πνεύματι τὸν αὐτὸν τρόπον, ὃν καὶ τὴν Πυθίαν
λόγος ἔχει τρίποδι πλησιάζουσαν, ἔνθα ῥῆγμά ἐστι γῆς ἀναπνεῖν
ὥς φασιν ἀτμὸν ἔνθεον, αὐτόθεν ἐγκύμονα τῆς δαιμονίου καθ-
ισταμένην δυνάμεως παραυτίκα χρησμῳδεῖν κατ' ἐπίπνοιαν,
οὕτως ἀπὸ τῆς τῶν ἀρχαίων μεγαλοφυΐας εἰς τὰς τῶν ζηλούν-
των ἐκείνους ψυχὰς ὡς ἀπὸ ἱερῶν στομίων ἀπόρροιαί τινες
187 r. φέρονται, ὑφ' ὧν ἐπι|πνεόμενοι καὶ οἱ μὴ λίαν φοιβαστικοὶ τῷ
ἑτέρων συνενθουσιῶσι μεγέθει. μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτα- 3
τος ἐγένετο; Στησίχορος ἔτι πρότερον ὅ τε Ἀρχίλοχος, πάντων
δὲ τούτων μάλιστα ὁ Πλάτων, ἀπὸ τοῦ Ὁμηρικοῦ κείνου νά-
ματος εἰς αὑτὸν μυρίας ὅσας παρατροπὰς ἀποχετευσάμενος.
καὶ ἴσως ἡμῖν ἀποδείξεων ἔδει, εἰ μὴ τὰ ἐπ' εἴδους καὶ οἱ περὶ
Ἀμμώνιον ἐκλέξαντες ἀνέγραψαν. ἔστιν δ' οὐ κλοπὴ τὸ πρᾶγ- 4
μα, ἀλλ' ὡς ἀπὸ καλῶν εἰδῶν ἢ πλασμάτων ἢ δημιουργημά-
των ἀποτύπωσις. καὶ οὐδ' ἂν ἐπακμάσαι μοι δοκεῖ τηλικαῦτά
τινα τοῖς τῆς φιλοσοφίας δόγμασι καὶ εἰς ποιητικὰς ὕλας πολλα-
χοῦ συνεμβῆναι καὶ φράσεις, εἰ μὴ περὶ πρωτείων νὴ Δία παντὶ
θυμῷ πρὸς Ὅμηρον, ὡς ἀνταγωνιστὴς νέος πρὸς ἤδη τεθαυμασ-
μένον, ἴσως μὲν φιλονεικότερον καὶ οἱονεὶ διαδορατιζόμενος,
οὐκ ἀνωφελῶς δ' ὅμως διηριστεύετο. 'ἀγαθὴ' γὰρ κατὰ τὸν
Ἡσίοδον 'ἔρις ἥδε βροτοῖσι'. καὶ τῷ ὄντι καλὸς οὗτος καὶ
ἀξιονικότατος εὐκλείας ἀγών τε καὶ στέφανος, ἐν ᾧ καὶ τὸ

2 ἔνθα — ἔνθεον del. Reiskius | ἀναπνέον Manutius | 3 αὐτόθεν, καὶ Manutius | 4 κατ' ἐπίπνοιαν del. Wilamowitzius Herm. x p. 337, cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 9 | 8 ἢ μόνος Morus, Iahnius τί; μόνος Toupius μῶν ὁ Schurzfleischius οὐ γὰρ μόνος Tollius | ὁ μὲν Ἡρόδοτος — Στησίχορος δὲ Faber | 9 ὅ τε Manutius: ὅ γε P καὶ Robortellus | 11 αὑτὸν Faber: αὐτόν P | παρατροπὰς φαίνεται Reiskius | 12 ἡμῖν ⟨ἂν⟩ G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | ἐπ' εἴδους Faber: ἐπ' ἰνδοὺσ P (cf. p. 66, 2) ἐπὶ μέρους Reiskius | 13 πρᾶγμα ἄλλως, ἀπὸ Seagerus class. journ. XXIII, 46 p. 318 | 14 εἰδῶν Tollius: ἠθῶν P λίθων Dielsius Herm. XIII p. 6 | ἢ δημιουργημάτων del. Iahnius, sed cf. Luciani II p. 93, 19 Bekk. τὸ τῆς φύσεως τοῦτο πλάσμα καὶ δημιούργημα, et Iamblichi verba ad p. 55, 10 adscripta | 15 ἐμβιβάσαι Manutius ἐπιπάσαι Morus ἐποχμάσαι Reiskius ἐγκαταμίξαι Toupius | 16 τοῖς om. P add. p | 22 ἀξιονικό*τατος P ἀξιονεικότατος G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67

3 POLLUX I, 15 εἰ δέ που καὶ πνεῦμα εἴη μαντικόν, — τὸ πνεῦμα δὲ εἴποις ἂν καὶ ἀτμὸν μαντικόν. | 13 SCHOL. A HOMERI IL. I, 540 ἔρδεσκεν· Ἀμμώνιος ἐν τῷ περὶ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος μετενηνεγμένων ἐξ Ὁμήρου διὰ τοῦ ζ προφέρεται ἔρεζεν. SUIDAS Ἀμμώνιος Ἀμμωνίου Ἀλεξανδρεύς, Ἀλεξάνδρου γνώριμος, ὃς καὶ διεδέξατο τὴν σχολὴν Ἀριστάρχου πρὸ τοῦ μοναρχῆσαι τὸν Αὔγουστον. | 21 HESIODUS OPP. 24 | [22 EURIPIDES ANTIOPA (219 Nauck.) καὶ ταῦτα δρῶν κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί.]

XIV ἡττᾶσθαι τῶν προγενεστέρων οὐκ ἄδοξον. οὐκοῦν καὶ ἡμᾶς, ἡνίκ' ἂν διαπονῶμεν ὑψηγορίας τι καὶ μεγαλοφροσύνης δεόμενον, καλὸν ἀναπλάττεσθαι ταῖς ψυχαῖς, πῶς ἂν εἰ τύχοι ταὐτὸ τοῦθ' Ὅμηρος εἶπεν, πῶς δ' ἂν Πλάτων ἢ Δημοσθένης ὕψωσαν ἢ ἐν ἱστορίᾳ Θουκυδίδης. προσπίπτοντα γὰρ ἡμῖν κατὰ ζῆλον ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα καὶ οἷον | διαπρέποντα τὰς ψυχὰς 187 v.
2 ἀνοίσει πως πρὸς τὰ ἀνειδωλοποιούμενα μέτρα· ἔτι δὲ μᾶλλον, εἰ κἀκεῖνο τῇ διανοίᾳ προσυπογράφοιμεν, πῶς ἂν τόδε τι ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον παρὼν Ὅμηρος ἤκουσεν ἢ Δημοσθένης, ἢ πῶς ἂν ἐπὶ τούτῳ διετέθησαν· τῷ γὰρ ὄντι μέγα τὸ ἀγώνισμα, τοιοῦτον ὑποτίθεσθαι τῶν ἰδίων λόγων δικαστήριον καὶ θέατρον καὶ ἐν τηλικούτοις ἥρωσι κριταῖς τε καὶ μάρτυσιν ὑπέχειν τῶν
3 γραφομένων εὐθύνας. * * πεπαῖχθαι. πλέον δὲ τούτων παρορμητικόν, εἰ προστιθείης, πῶς ἂν ἐμοῦ ταῦτα γράψαντος ὁ μετ' ἐμὲ πᾶς ἀκούσειεν αἰών; εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου φθέγξαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς ἀτελῆ καὶ τυφλὰ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι, πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον.

XV Ὄγκου καὶ μεγαληγορίας καὶ ἀγῶνος ἐπὶ τούτοις, ὦ Τερεντιανέ, καὶ αἱ φαντασίαι παρασκευαστικώταται· οὕτω γοῦν * *, περὶ φαντασίας

4 ὕψωσεν Pearcius | 5 προσπίπτοντα Manutius: προπίπτοντα P | 6 διατρέποντα Reiskius | 7 μετέωρα Langbaenius | 8 τόδε τὸ Morus | 10 τοῦτο P τούτω P | 13 πεπ**χθαι P πεπαῖχθαι P om. Robortellus asterisco posito, del. Spengelius, Wilamowitzius (causa interpolatae vocis indicata) Herm. x p. 340, Cobetus mnem. n. s. x p. 321; ego defectus indicium feci ratus in εὐθύνας sententiam absolvi quidem sed πεπαῖχθαι residuum esse ex altera, cuius exemplum posui ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 15 | τετάχθαι Morus πεπεῖσθαι Reiskius προσῆχθαι Weiskius f. καὶ μὴ παῖξαι Manutius καὶ μὴ πταῖσαι Langbaenius | 16 οὐ φθέγξαιτο Pearcius | ὑπερηρμένον Wilamowitzius Herm. x p. 340, sed cf. Martensius de lib. π. ὕψ. p. 21 | 18 ὅλης Manutius ὅλον G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | 20 ὦ Τερεντιανέ Schurzfleischius: ὦ νεανία P, prob. Rothsteinius ὦ γενναῖε Steinheilius | 21 οὕτω] οὐκ εὖ Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | defectum statuit Martensius de lib. π. ὕψ. p. 20, quem ita supplevit οὕτω γοῦν ⟨ἐγώ φημι καίτοιγε εἰδὼς ὅτι⟩ εἰδωλοποιΐας

21 QUINTILIANUS VI, 2, 29 quas φαντασίας Graeci vocant, nos sane visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repraesentantur animo, ut eas cernere oculis ac praesentes habere videamur, has quisquis bene conceperit, is erit in affectibus potentissimus: quidam dicunt εὐφαντασίωτον. cf. XII, 10, 6 concipiendis visionibus, quas φαντασίας vocant, Theon Samius . . est praestantissimus. | HERMOGENES PROGYMN. 9 I P. 45 W. εἰδωλοποιΐαν δέ φασιν ἐκεῖνο, ὅταν τοῖς τεθνεῶσι λόγους περιάπτωμεν. APHTHONIUS PROGYMN. 11 I P. 101 W. εἰδωλοποιΐα δὲ ⟨ἠθοποιΐα⟩ ἡ πρόσωπον

εἰδωλοποιΐας αὐτὰς ἔνιοι λέγουσι. καλεῖται μὲν γὰρ κοινῶς
φαντασία πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ἐννόημα γεννητικὸν λόγου παριστά-
μενον, ἤδη δ' ἐπὶ τούτων κεκράτηκεν τοὔνομα, ὅταν ἃ λέγεις
ὑπ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάθους βλέπειν δοκῇς καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς
τοῖς ἀκούουσιν. ὡς δ' ἕτερόν τι ἡ ῥητορικὴ φαντασία βούλεται 2
188r. καὶ ἕτερον ἡ παρὰ ποιηταῖς, οὐκ ἂν λάθοι σε, οὐδ' ὅτι τῆς |
μὲν ἐν ποιήσει τέλος ἐστὶν ἔκπληξις, τῆς δ' ἐν λόγοις ἐνάργεια,
ἀμφότεραι δ' ὅμως τό τε * ἐπιζητοῦσι καὶ τὸ συγκεκινημένον.

ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·
αὗται γάρ, αὗται πλησίον θρώσκουσί μου.

καί

οἴμοι, κτανεῖ με· ποῖ φύγω;

ἐνταῦθ' ὁ ποιητὴς αὐτὸς εἶδεν Ἐρινύας· ὃ δὲ ἐφαντάσθη, μι-
κροῦ δεῖν θεάσασθαι καὶ τοὺς ἀκούοντας ἠνάγκασεν. ἔστι μὲν 3
οὖν φιλοπονώτατος ὁ Εὐριπίδης δύο ταυτὶ πάθη, μανίας τε καὶ
ἔρωτας, ἐκτραγῳδῆσαι, κἀν τούτοις ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τισιν ἑτέ-
ροις ἐπιτυχέστατος, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιτίθεσθαι
φαντασίαις οὐκ ἄτολμος. ἥκιστά γέ τοι μεγαλοφυὴς ὢν ὅμως
τὴν αὐτὸς αὑτοῦ φύσιν ἐν πολλοῖς γενέσθαι τραγικὴν προση-
νάγκασεν καὶ παρ' ἕκαστα ἐπὶ τῶν μεγεθῶν, ὡς ὁ ποιητής,

οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχίον ἀμφοτέρωθεν
μαστίεται, ἑὲ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι.

---

1 γοῦν τὰς εἰδωλοποιΐας Dobraeus adv. I p. 565 εἰδωλοποιοὺς Reiskius | αὐτὰς del. Morus | 2 ἐννοήματι Spengelius | 3 ἰδίως δ' Manutius | λέγεις Spengelius: λέγησ P | 6 ἢ παρὰ P | λάθοι* P | 7 ἐμποιήσει P | ἔμπληξις Robortellus | 8 δ' ὁμοίως Rothsteinius | τό τ' ⟨ἔνθεον⟩ Morus τοῦτό τε Gennadius τό τε ⟨παθητικὸν⟩ (cf. p. 44, 8) Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 τό τε ⟨ἐνθουσιαστικὸν⟩ Rothsteinius τοῦτ' ἐπιζητοῦσι τὸ Manutius, hinc ταὐτὸν Toupius ταὐτὸ τοῦτ' ἐπιζ. Weiskius | 13 κτενεῖ vel κτείνει codd. Euripidis | 14 οὐκ εἶδεν Manutius | ὃ Manutius: ὁ P | 17 εἴ τις ἕτερος Stanleius in vita Aesch. p. 64 Butl. | ἑτέ*|ροισ P | 21 ἐπὶ del. Morus ἐστὶ Vaucherus | 22 ἰσχία codd. Homeri | 23 ἑὲ codd. Homeri: ἑ P | μαχέσασθαι codd. Homeri: μάχεσθαι P

μὲν ἔχουσα γνώριμον τεθνεὸς δὲ καὶ τοῦ λέγειν παυσάμενον· ὡς ἐν Δήμοις Εὔπολις ἔπλασεν καὶ Ἀριστείδης ἐν τῷ ὑπὲρ τῶν τεσσάρων· ὅθεν καὶ εἰδωλοποιΐα προσαγορεύεται. cf. PLATONIUS DE CHAR. 2 Εὔπολις δὲ εὐφάντασστος μὲν εἰς ὑπερβολήν ἐστι κατὰ τὰς ὑποθέσεις. τὰς γὰρ εἰσηγήσεις μεγάλας τῶν δραμάτων ποιεῖται καὶ ἥνπερ ἐν τῇ παραβάσει φαντασίαν κινοῦσιν οἱ λοιποί, ταύτην ἐκεῖνος ἐν τοῖς δράμασιν, ἀναγαγεῖν ἱκανὸς ὢν ἐξ Ἅιδου νομοθετῶν πρόσωπα καὶ δι' αὐτῶν εἰσηγούμενος ἢ περὶ θέσεως νόμων ἢ καταλύσεως. | 9 EURIPIDES OREST. 255 | 13 IPHIG. TAUR. 291 | 21 HOMERUS IL. Υ, 170

4 τῷ γοῦν Φαέθοντι παραδιδοὺς τὰς ἡνίας ὁ Ἥλιος ‘ἔλα δὲ μήτε Λιβυκὸν αἰθέρ’ εἰσβαλών· κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα σὴν κάτω διήσει’ φησίν, εἶθ’ ἑξῆς ‘ἵει δ’ ἐφ’ ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον.’

τοσαῦτ’ ἀκούσας παῖς ἔμαρψεν ἡνίας·
κρούσας δὲ πλευρὰ πτεροφόρων ὀχημάτων
μεθῆκεν, αἱ δ’ ἔπταντ’ ἐπ’ αἰθέρος πτύχας.
πατὴρ δ’ ὄπισθε νῶτα σειραίου βεβὼς
ἵππευε παῖδα νουθετῶν· ἐκεῖσ’ ἔλα,
τῇδε στρέφ’ ἅρμα, τῇδε.

ἆρ’ οὐκ ἂν εἴποις, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνε|πιβαίνει 188 v.
τοῦ ἅρματος καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται; οὐ γὰρ ἄν, εἰ μὴ τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα ἐφέρετο, τοιαῦτ’ ἄν ποτε ἐφαντάσθη. ὅμοια καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Κασσάνδρας αὐτῷ

ἀλλ’, ὦ φίλιπποι Τρῶες.

5 τοῦ δ’ Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάταις, ὥσπερ καὶ ⟨οἱ⟩ Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας παρ’ αὐτῷ (‘ἄνδρες’ φησίν ‘ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται, ταυροσφαγοῦντες εἰς μελάνδετον σάκος καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου Ἄρη τ’ Ἐνυὼ καὶ φιλαίματον Φόβον ὁρκωμότησαν’) τὸν ἴδιον αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους δίχα οἴκτου συνομνύμενοι θάνατον, ἐνίοτε μέντοι ἀκατεργάστους καὶ οἱονεὶ ποκοειδεῖς τὰς ἐννοίας καὶ ἀμαλάκτους φέροντος, ὅμως ἑαυτὸν ὁ Εὐριπίδης κἀκείνοις ὑπὸ φιλοτιμίας τοῖς κινδύνοις
6 προσβιβάζει. καὶ παρὰ μὲν Αἰσχύλῳ παραδόξως τὰ τοῦ Λυκούρ-

2 ἁψῖδα σὴν Faber: ἁψίδας ἣν P | 3 διήσει Faber: δίεισι P | ‘post 4 quaedam omisit scriptor’ Iahnius | 5 τ$\overset{*}{\text{ό}}$σαῦ*|τ’ p τ$\overset{*}{\text{ό}}$σαῦτ’| P | παῖς Grotius, cf. Herselius de cit. script. p. 54: τίσ P εἶτ’ Manutius, Iahnius χέρσ’ Salmasius exerc. Plin. p. 630 τὰς G. S. A. class. journ. III, 5 p. 67 | 6 πλευρὰν Robortellus | 7 ἔπταντο P | 8 ὄπισθε νῶτα Manutius: ὄπισθεν ὦτα P | σειραίου Rutgersius var. lect. I, 10: σειρίου P | σείρι’ ἐμβεβώς Ravius de Eurip. Phaet. p. 37 | 9 ἔλα τῇδε στρέφ’ Portus: ἐλατῆρα ἔστρεφ’ P ἔλα, τήρει, στρέφ’ Bergkius de rell. com. Att. ant. p. 397 ἔλα στρέφ’ Hartungus Eurip. restit. II p. 202 | 12 συ*κινδυνεύουσα P συγκινδυνεύουσα P | ἀνεπτέρωται Schaeferus | 16 ‘reliqua omisit scriptor’ Iahnius | 18 καὶ ⟨οἱ⟩ Morus, Wilamowitzius Herm. x p. 336 οἱ Manutius: καὶ P | 20 θιγγάνοντισχερσὶ P o corr. in ω | ἄρη P, cod. Aeschyli, Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 36 ἄρην Manutius, Iahnius | 21 αὐτῶν P | 23 ποκοειδέσ P in marg. | ἀμαλάκτους φέροντος Manutius: ἀναλάκτουσ (λ above) φέροντασ P | 24 φιλ***|μίασ P φιλοτι|μίασ P | 25 αἰ*|σχύλω P

1 EURIPIDES PHAET. | 15 EURIPIDES ALEXANDRO? | 18 AESCHYLUS SEPT. 42 | 21 SEPT. 51 οἶκτος δ’ οὔτις ἦν διὰ στόμα | 25 AESCHYLUS LYCURGIA.

γου βασίλεια κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διονύσου θεοφορεῖται,

ἐνθουσιᾷ δὴ δῶμα, βακχεύει στέγη,

ὁ δ' Εὐριπίδης τὸ αὐτὸ τοῦθ' ἑτέρως ἐφηδύνας ἐξεφώνησε,

πᾶν δὲ συνεβάκχευ' ὄρος.

ἄκρως δὲ καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ θνήσκοντος Οἰδίπου καὶ ἑαυ- 7
τὸν μετὰ διοσημείας τινὸς θάπτοντος πεφάντασται, καὶ κατὰ τὸν ἀπόπλουν τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τἀχιλλέως προφαινομένου τοῖς ἀναγομένοις ὑπὲρ τοῦ τάφου, ἣν οὐκ οἶδ' εἴ τις ὄψιν ἐναργέστερον εἰδωλοποίησε Σιμωνίδου· πάντα δ' ἀμήχανον παρατίθεσ-
189r. θαι. οὐ μὴν ἀλλὰ τὰ μὲν παρὰ τοῖς ποιηταῖς μυθικωτέ|ραν 8
Κζ ἔχει τὴν ὑπερέκπτωσιν, ὡς ἔφην, καὶ πάντη τὸ πιστὸν ὑπεραίρουσαν, τῆς δὲ ῥητορικῆς φαντασίας κάλλιστον ἀεὶ τὸ ἔμπρακτον καὶ ἐνάληθες. δειναὶ δὲ καὶ ἔκφυλοι αἱ παραβάσεις, ἡνίκ' ἂν ᾖ ποιητικὸν τοῦ λόγου καὶ μυθῶδες τὸ πλάσμα καὶ εἰς πᾶν προσεκπίπτον τὸ ἀδύνατον, ὡς ἤδη νὴ Δία καὶ οἱ καθ' ἡμᾶς δεινοὶ ῥήτορες, καθάπερ οἱ τραγῳδοί, βλέπουσιν Ἐρινύας καὶ οὐδὲ ἐκεῖνο μαθεῖν οἱ γενναῖοι δύνανται, ὅτι ὁ λέγων Ὀρέστης 'μέθες· μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐρινύων μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς ἐς τάρταρον' φαντάζεται ταῦθ' ὅτι μαίνεται. τί οὖν ἡ 9
ῥητορικὴ φαντασία δύναται; πολλὰ μὲν ἴσως καὶ ἄλλα τοῖς λόγοις ἐναγώνια καὶ ἐμπαθῆ προσεισφέρειν, κατακιρναμένη μέντοι ταῖς πραγματικαῖς ἐπιχειρήσεσιν οὐ πείθει τὸν ἀκροατὴν μόνον ἀλλὰ καὶ δουλοῦται. 'καὶ μὴν εἴ τις' φησίν 'αὐτίκα δὴ μάλα κραυγῆς ἀκούσειε πρὸ τῶν δικαστηρίων, εἶτ' εἴποι τις, ὡς ἀνέῳκται τὸ δεσμωτήριον, οἱ δὲ δεσμῶται φεύγουσιν, οὐθεὶς οὔ-

---

1 θεοφ*ρεῖται P θεοφορεῖται P | 4 συνεβάκχευ' Porsonus advers. p. 266: συνεβάκχευεν P συνεβάκχευσ' codd. Euripidis | 5 θνήσκοντοσ P | οἰδ**που P οἰδίπου P | 6 μεταξὺ Reiskius | 7 ἐπί τ' (ἐπὶ τ') Ἀχιλλέως Tollius Pearcius ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως Iahnius (quod τἀχιλλέως scripsi ut τἀληθοῦς p. 10, 3, τἀνθρωπίνου p. 47, 6): ἔπειτ' ἀχιλλέωσ P, cf. p. 46, 18 et 62, 13, Rohdenus comm. Bonn. p. 69 | 13 παρεκβάσεις Petra ὑπερβάσεις Faber | 14 τὸ τοῦ λόγου Manutius | 15 προεκπίπτον Morus | ἀδύνατον Manutius: δυνατόν P | 17 Ὀρέστης del. Iahnius, Cobetus mnem. n. s. X p. 321; in quo vereor ne mera collocatio impediat, quasi dicas ὁ λέγων Ὀρέστης ταῦτα pro eo quod est ὁ λέγων ταῦτα Ὀρ. | 19 τάρτα|ρον p τάρ|τον P | 23 τις om. codd. Demosthenis | 24 κραυγὴν ἀκούσαιτε πρὸς τῷ δικαστηρίῳ codd. Demosthenis | εἴτ' P | 25 οὐδεὶς οὔτε γέρων οὔτ' ὀλίγωρος οὕτως ἐστίν, ὅστις οὐχὶ βοηθήσειεν ἂν codd. Demosthenis

---

3 EURIPIDES BACCH. 726 | 5 SOPHOCLES OEDIP. COL. 1586 | 7 PORPHYRIUS (IOANN. STOB. ECL. 1, 41, 50) Σοφοκλῆς ἐν Πολυξένῃ τὴν ⟨om. codd.⟩ τοῦ Ἀχιλλέως ψυχὴν εἰσάγει | 17 EURIPIDES OREST. 264 | 23 DEMOSTHENES C. TIMOCRAT. 208

τως οὔτε γέρων οὔτε νέος ὀλίγωρός ἐστιν, ὃς οὐχὶ βοηθήσει
καθ' ὅσον δύναται· εἰ δὲ δή τις εἴποι παρελθών, ὡς ὁ τούτους
ἀφεὶς οὗτός ἐστιν, οὐδὲ λόγου τυχὼν παραυτίκ' ἂν ἀπόλοιτο'.
10 ὡς νὴ Δία καὶ ὁ Ὑπερίδης κατηγορούμενος, ἐπειδὴ τοὺς δού-
λους μετὰ τὴν ἧτταν ἐλευθέρους ἐψηφίσατο, 'τοῦτο τὸ ψήφισ-
μα' εἶπεν 'οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν ἀλλ' ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη'.
ἅμα γὰρ τῷ πραγματικῶς ἐπιχειρεῖν ὁ ῥήτωρ πεφάνταστai, διὸ
11 καὶ τὸν τοῦ πείθειν ὅρον ὑπερβέβηκεν τῷ λήμματι. φύσει δέ 189v.
πως ἐν τοῖς τοιούτοις ἅπασιν ἀεὶ τοῦ κρείττονος ἀκούομεν,
ὅθεν ἀπὸ τοῦ ἀποδεικτικοῦ περιελκόμεθα εἰς τὸ κατὰ φαντα-
σίαν ἐκπληκτικόν, ᾧ τὸ πραγματικὸν ἐγκρύπτεται περιλαμπόμε-
νον. καὶ τοῦτ' οὐκ ἀπεικότως πάσχομεν· δυεῖν γὰρ συνταττο-
μένων ὑφ' ἓν ἀεὶ τὸ κρεῖττον εἰς ἑαυτὸ τὴν θατέρου δύναμιν
περισπᾷ.
12 Τοσαῦτα περὶ τῶν κατὰ τὰς νοήσεις ὑψηλῶν καὶ ὑπὸ με-
γαλοφροσύνης μιμήσεως ἢ φαντασίας ἀπογεννωμένων ἀρκέσει.
XVI Αὐτόθι μέντοι καὶ ὁ περὶ σχημάτων ἐφεξῆς τέτακται τό- III. σχήματα
πος· καὶ γὰρ ταῦτ', ἂν ὃν δεῖ σκευάζηται τρόπον, ὡς ἔφην,
οὐκ ἂν ἡ τυχοῦσα μεγέθους εἴη μερίς. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεὶ τὸ
πάντα διακριβοῦν πολύεργον ἐν τῷ παρόντι, μᾶλλον δ' ἀπεριό-
ριστον, ὀλίγα τῶν ὅσα μεγαληγορίας ἀποτελεστικὰ τοῦ πιστώ-
2 σασθαι τὸ προκείμενον ἕνεκα καὶ δὴ διέξιμεν. ἀπόδειξιν ὁ Δη-

3 ἀφιείς ἐστιν οὑτοσί codd. Demosthenis | εὐθὺς ἂν ἀπαχθεὶς θανάτῳ ζημιωθείη codd. Demosthenis | 6 χ**ρωνεία P χαιρωνεία P | 7 πραγματικῶς Portus, Morus: πραγματικῶι P | τῷ τῷ πραγματικῷ Weiskius | τῷ ἐπιχειρεῖν Reiskius | 8 ὑπερβέβηκε* P | 15 καὶ del. Morus | 16 μιμήσεως 'deest duorum quae capp. x. xi exposuit mentio' Spengelius; aut ἢ ante μιμ. addendum (cum Manutio) aut ante φαντ. delendum censet Rothsteinius | 17 περὶ σχημάτων P in marg. | ἐμφερὴς Manutius | 22 διέξ*μεν P διέξιμεν P

4 PLUTARCHUS V. X ORAT. P. 849 A κριθεὶς δὲ ⟨Ὑπερείδης⟩ ὑπὸ τοῦ Ἀριστογείτονος παρανόμων ἐπὶ τῷ γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν τοὺς μετοίκους πολίτας ποιήσασθαι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι, ἀπέφυγεν. αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν ὡς παριδόντα πολλοὺς νόμους ἐν τῷ ψηφίσματι, 'ἐπεσκότει' ἔφη 'μοι τὰ Μακεδόνων ὅπλα' καὶ 'οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραψα, ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη'. cf DEMADES APUD DEMETR. ELOC. 284 τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐκ ἐγὼ ἔγραψα, ἀλλ' ὁ πόλεμος τῷ Ἀλεξάνδρου δόρατι γράφων. | 17 QUINTILIANUS IX, 3, 89 haec omnia ⟨de figuris verborum et sententiarum⟩ copiosius sunt exsecuti qui non ut partem operis transcurrerunt, sed proprie libros huic operi dedicaverunt sicut Caecilius Dionysius Rutilius Cornificius Visellius aliique non pauci. | 22 DEMOSTHENES DE COR. 208 ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι·

περὶ σχημάτων

μοσθένης ὑπὲρ τῶν πεπολιτευμένων εἰσφέρει. τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρῆσις αὐτῆς; ‘οὐχ ἡμάρτετε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα ἀράμενοι· ἔχετε δὲ οἰκεῖα τούτου παραδείγματα· οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μαραθῶνι ἥμαρτον οὐδ' οἱ ἐν Σαλαμῖνι οὐδ' οἱ ἐν Πλαταιαῖς’. ἀλλ' ἐπειδὴ καθάπερ ἐμπνευσθεὶς ἐξαίφνης ὑπὸ θεοῦ καὶ οἱονεὶ φοιβόληπτος γενόμενος τὸν τῶν ἀριστέων τῆς Ἑλλάδος ὅρκον ἐξεφώνησεν ‘οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύ-

190r. ὁμοτικὸν σχῆμα

σαντας’, φαίνεται δι' ἑ|νὸς τοῦ ὁμοτικοῦ σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ καλῶ, τοὺς μὲν προγόνους ἀποθεώσας, ὅτι δεῖ τοὺς οὕτως ἀποθανόντας ὡς θεοὺς ὀμνύναι παριστάνων, τοῖς δὲ κρίνουσι τὸ τῶν ἐκεῖ προκινδυνευσάντων ἐντιθεὶς φρόνημα, τὴν δὲ τῆς ἀποδείξεως φύσιν μεθεστακὼς εἰς ὑπερβάλλον ὕψος καὶ πάθος καὶ ξένων καὶ ὑπερφυῶν ὅρκων ἀξιοπιστίαν, καὶ ἅμα παιώνειόν τινα καὶ ἀλεξιφάρμακον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουόντων καθιεὶς λόγον, ὡς κουφιζομένους ὑπὸ τῶν ἐγκωμίων μηδὲν ἔλαττον τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Φίλιππον ἢ ἐπὶ τοῖς κατὰ Μαραθῶνα καὶ Σαλαμῖνα νικητηρίοις παρίστασθαι φρονεῖν· οἷς πᾶσι τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ σχηματισμοῦ συναρπάσας ᾤχετο. καίτοι παρὰ τῷ Εὐπόλιδι τοῦ ὅρκου τὸ σπέρμα 3
φασὶν εὑρῆσθαι.

οὐ γὰρ μὰ τὴν Μαραθῶνι τὴν ἐμὴν μάχην
χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

2 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Manutius et (coll. Usenero n. iahrb. CVII p. 158) Wilamowitzius Herm. X p. 338: ὦ P; cf. p. 36, 8, Herselius de cit. script. p. 26 | 7 τὸν ⟨κατὰ⟩ τῶν Toupius | 8 ἡμάρτετε codd. Demosthenis: ἥμαρτε P | ἐν om. codd. Demosthenis, del. Spengelius; cf. p. 33, 15; 34, 11 | 9 τοῦ ὁμοτικοῦ del. Wilamowitzius Herm. X p. 338; at cf. p. 26, 10, Martensius de lib. π. ὕψ. p. 15 | 10 ἀποστροφή P in marg. | 13 μεθιστὰς Manutius, sed cf. p. 42, 4 | 14 βάθος Ruhnkenius βάρος Weiskius | 15 παιώνιον Morus | 16 κουφιζομένοις Hudsonus | 17 ⟨ἐπὶ⟩ τῇ μάχῃ Wilamowitzius Herm. X p. 336

τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι, μὰ τοὺς Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ πολλοὺς ἑτέρους τοὺς ἐν τοῖς δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας, οὓς ἅπαντας ὁμοίως ἡ πόλις τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς ἔθαψεν, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς κατορθώσαντας αὐτῶν οὐδὲ τοὺς κρατήσαντας μόνους. | 10 QUINTILIANUS IX, 2, 38 aversus quoque a iudice sermo, qui dicitur ἀποστροφή, mire movet, sive adversarios invadimus, sive ad invocationem aliquam convertimur, sive ad invidiosam implorationem. | 20 EUPOLIS DEMIS | 22 cf. EURIPIDES MED. 394. 397

οὐ γὰρ μὰ τὴν δέσποιναν, ἣν ἐγὼ σέβω,
χαίρων τις αὐτῶν τοὐμὸν ἀλγυνεῖ κέαρ.

ἔστι δ' οὐ τὸ ὁπωσοῦν τινὰ ὀμόσαι μέγα, τὸ δὲ ποῦ καὶ πῶς περὶ σχημάτων
καὶ ἐφ' ὧν καιρῶν καὶ τίνος ἕνεκα. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν οὐδέν ἐστ' εἰ μὴ ὅρκος, καὶ πρὸς εὐτυχοῦντας ἔτι καὶ οὐ δεομένους παρηγορίας τοὺς Ἀθηναίους· ἔτι δ' οὐχὶ τοὺς ἄνδρας ἀπαθανατίσας ὁ ποιητὴς ὤμοσεν, ἵνα τῆς ἐκείνων ἀρετῆς τοῖς ἀκούουσιν ἐντέκῃ λόγον ἄξιον, ἀλλ' ἀπὸ τῶν προκινδυνευσάντων ἐπὶ τὸ ἄψυχον ἀπεπλανήθη, τὴν μάχην. παρὰ δὲ τῷ Δημοσθένει πεπραγμάτευται πρὸς ἡττημένους ὁ ὅρκος, ὡς μὴ Χαιρώνειαν ἔτ'
Ἀθηναίοις ἀτύχημα φαίνεσθαι, καὶ | ταὐτόν, ὡς ἔφην, ἅμα ἀπό- 190v.
δειξίς ἐστι τοῦ μηδὲν ἡμαρτηκέναι, παράδειγμα, ὅρκων πίστις,
4 ἐγκώμιον, προτροπή. κἀπειδήπερ ὑπήντα τῷ ῥήτορι 'λέγεις ἧτταν πολιτευσάμενος, εἶτα νίκας ὀμνύεις;' διὰ ταῦθ' ἑξῆς κανονίζει καὶ δι' ἀσφαλείας ἄγει καὶ ὀνόματα, διδάσκων ὅτι κἀν βακχεύμασι νήφειν ἀναγκαῖον. 'τοὺς προκινδυνεύσαντας' φησί 'Μαραθῶνι καὶ τοὺς Σαλαμῖνι καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχήσαντας καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παραταξαμένους'. οὐδαμοῦ 'νικήσαντας' εἶπεν, ἀλλὰ πάντη τὸ τοῦ τέλους διακέκλοφεν ὄνομα, ἐπειδήπερ ἦν εὐτυχὲς καὶ τοῖς κατὰ Χαιρώνειαν ὑπεναντίον. διόπερ καὶ τὸν ἀκροατὴν φθάνων εὐθὺς ὑποφέρει· 'οὓς ἅπαντας ἔθαψε δημοσίᾳ' φησίν 'ἡ πόλις, Αἰσχίνη, οὐχὶ τοὺς κατορ-
XVII θώσαντας μόνους'. οὐκ ἄξιον ἐπὶ τούτου τοῦ τόπου παραλιπεῖν ἕν τι τῶν ἡμῖν τεθεωρημένων, φίλτατε, ἔσται δὲ πάνυ σύντομον, ὅτι φύσει πως συμμαχεῖ τε τῷ ὕψει τὰ σχήματα καὶ πάλιν ἀντισυμμαχεῖται θαυμαστῶς ὑπ' αὐτοῦ. πῇ δὲ καὶ πῶς, ἐγὼ φράσω. ὕποπτόν ἐστιν ἰδίως τὸ διὰ σχημάτων πανουργεῖν καὶ προσβάλλον ὑπόνοιαν ἐνέδρας ἐπιβουλῆς παραλογισμοῦ. καὶ ταῦθ' ὅταν ᾖ πρὸς κριτὴν κύριον ὁ λόγος, μάλιστα δὲ πρὸς τυράννους βασιλέας ἡγεμόνας * * ἐν ὑπεροχαῖς· ἀγανακτεῖ γὰρ

---

2 ἔστ' Manutius: ἔτ' P | 4 ἀποθανατίσασ P ἀπαθανατίσασ P | 10 ὅρκων del. Kayserus n. iahrb. LXX p. 292 Wilamowitzius Herm. X p. 338 | 11 ὑπήντα ⟨τις⟩ τῷ Faber | λέγεις Robortellus: λέγεισ λέγεισ P 'num τί λέγεις;' Iahnius ληρεῖς . . ὀμνύς Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | 12 ταῦτα τὰ ἑξῆς Toupius | 13 καὶ ⟨τὰ⟩ ὀνόματα Reiskius | καὶ ἐνταῦθα διδάσκων Faber | 19 ἐπιφέρει Ruhnkenius ὑπεισφέρει Rothsteinius | 23 συμμαχεῖ Manutius συμμαχεῖ τε Schurzfleischius: συμμαχεῖται (α posterius in ras.) P | 24 πάλιν αὖ συμμαχεῖται Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 25 ἀεί πως vel ἰδιώταις Noltius | 27 καὶ ταῦτα καὶ ὅταν Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 28 ἡγεμόνας τοὺς ἐν ἐπαρχίαις Faber ἡγεμόνας ⟨καὶ πάντας τοὺς⟩ ἐν ὑπεροχαῖς Cobetus mnem. n. s. X p. 322; conieceram ἡγεμόνας, ⟨ὅλως ὄντας⟩ ἐν ὑπ. itaque defectum notavi

---

14 EURIPIDES BACCH. 317 καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν οὖσ' ἥ γε σώφρων οὐ διαφθαρήσεται [cf. Wilamowitzius Herm. X p. 344].

περὶ σχημάτων 191 r. εὐθύς, εἰ ὡς παῖς ἄφρων ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος σχηματίοις κατασοφίζεται, καὶ εἰς καταφρό|νησιν ἑαυτοῦ λαμβάνων τὸν παραλογισμὸν ἐνίοτε μὲν ἀποθηριοῦται τὸ σύνολον, κἂν ἐπικρατήσῃ δὲ τοῦ θυμοῦ, πρὸς τὴν πειθὼ τῶν λόγων πάντως ἀντιδιατίθεται. διόπερ καὶ τότε ἄριστον δοκεῖ τὸ σχῆμα, ὅταν αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνῃ ὅτι σχῆμά ἐστιν. τὸ τοίνυν ὕψος καὶ πάθος τῆς 2
ἐπὶ τῷ σχηματίζειν ὑπονοίας ἀλέξημα καὶ θαυμαστή τις ἐπικουρία καθίσταται, καί πως παραληφθεῖσα ἡ τοῦ πανουργεῖν τέχνη τοῖς κάλλεσι καὶ μεγέθεσι τὸ λοιπὸν δέδυκεν καὶ πᾶσαν ὑποψίαν ἐκπέφευγεν. ἱκανὸν δὲ τεκμήριον τὸ προειρημένον ʽμὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνιʼ. τίνι γὰρ ἐνταῦθ' ὁ ῥήτωρ ἀπέκρυψε τὸ σχῆμα; δῆλον ὅτι τῷ φωτὶ αὐτῷ. σχεδὸν γὰρ ὥσπερ καὶ τἀμυδρὰ φέγγη ἐναφανίζεται τῷ ἡλίῳ περιαυγούμενα, οὕτω τὰ τῆς ῥητορικῆς σοφίσματα ἐξαμαυροῖ περιχυθὲν πάντοθεν τὸ μέγεθος. οὐ πόρρω δ' ἴσως τούτου καὶ ἐπὶ τῆς ζωγραφίας τι 3
συμβαίνει· ἐπὶ γὰρ τοῦ αὐτοῦ κειμένων ἐπιπέδου παραλλήλων ἐν χρώμασι τῆς σκιᾶς τε καὶ τοῦ φωτός, ὅμως προϋπαντᾷ τε τὸ φῶς ταῖς ὄψεσι καὶ οὐ μόνον ἔξοχον ἀλλὰ καὶ ἐγγυτέρω παρὰ πολὺ φαίνεται. οὐκοῦν καὶ τῶν λόγων τὰ πάθη καὶ τὰ ὕψη, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐγγυτέρω κείμενα διά τε φυσικήν τινα συγγένειαν καὶ διὰ λαμπρότητα, ἀεὶ τῶν σχημάτων προεμφανίζεται καὶ τὴν τέχνην αὐτῶν ἀποσκιάζει καὶ οἷον ἐν κατακαλύψει τηρεῖ.

πεῦσις καὶ ἀπόκρισις 191 v. Τί δ' ἐκεῖνα φῶμεν, τὰς πεύσεις τε καὶ ἐρωτήσεις; ἆρα XVIII
οὐκ αὐταῖς ταῖς τῶν σχημάτων | εἰδοποιΐαις παρὰ πολὺ ἐμπρακτότερα καὶ σοβαρώτερα συντείνει τὰ λεγόμενα; ʽἢ βούλεσθε, εἰπέ μοι, περιϊόντες ἀλλήλων πυνθάνεσθαι· λέγεταί τι καινόν;

---

1 σχημάτιον P in marg. | 5 ὅταν — 6 σχῆμα om. in marg. add. P | 8 παραληφθεῖσα ἡ Tollius: παραληφθεῖσαν P παραλειφθεῖσ' ἂν Schurzfleischius παρακαλυφθεῖσα ἡ Ruhnkenius παραλειφθεῖσα ἡ Toupius παρεκλειφθεῖσα ἡ Wakefieldus silv. crit. I p. 109 περιληφθεῖσα ἡ Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 9 τοῖς πάθεσι Tollius, Iahnius | ὑποδέδυκε Manutius | 11 ἐν del. Spengelius; cf. ad p. 32, 8 | 13 συναφανίζεται Buechelerus apud Rohdenum comm. Bonn. p. 79 | περιαυγῶ P in marg. | 18 καὶ οὐ μόνον Victorius Boivinus: κα*ιόμενον P | 20 ⟨οὐκ⟩ ἐγγυτέρω Weiskius | 22 ἐπισκιάζει Reiskius, Finckhius n. iahrb. LXIX p. 638, Iahnius | καταλήψει ς, Iahnius κάλυξι Valckenarius, Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 ἀκαταληψίᾳ Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 24 τε καὶ ἀποκρίσεις G. S. A. class. journ. III, 5 p. 68 | 25 οὐ ταύταις G. S. A. | 27 αὐτῶν codd. Demosthenis

---

26 DEMOSTHENES PHIL. I, 10

τί γὰρ ἂν γένοιτο τούτου καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ καταπολεμῶν τὴν Ἑλλάδα; τέθνηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί' ἀλλ' ἀσθενεῖ. τί δ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε'. καὶ πάλιν 'πλέωμεν ἐπὶ Μακεδονίαν;' φησί. 'ποῖ δὴ προσορμιούμεθα, ἤρετό τις. εὑρήσει τὰ σαθρὰ τῶν Φιλίππου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος'. ἦν δὲ ἁπλῶς ῥηθὲν τὸ πρᾶγμα τῷ παντὶ καταδεέστερον, νυνὶ δὲ τὸ ἔνθουν καὶ ὀξύρροπον τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς ἕτερον ἀνθυπαντᾶν οὐ μόνον ὑψηλότερον περὶ σχημάτων
2 ἐποίησε τῷ σχηματισμῷ τὸ ῥηθὲν ἀλλὰ καὶ πιστότερον. ἄγει γὰρ τὰ παθητικὰ τότε μᾶλλον, ὅταν αὐτὰ φαίνηται μὴ ἐπιτηδεύειν αὐτὸς ὁ λέγων ἀλλὰ γεννᾶν ὁ καιρός, ἡ δ' ἐρώτησις ἡ εἰς ἑαυτὸν καὶ ἀπόκρισις μιμεῖται τοῦ πάθους τὸ ἐπίκαιρον. σχεδὸν γὰρ ὡς οἱ ὑφ' ἑτέρων ἐρωτώμενοι παροξυνθέντες ἐκ τοῦ παραχρῆμα πρὸς τὸ λεχθὲν ἐναγωνίως καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἀνθυπαντῶσιν, οὕτως τὸ σχῆμα τῆς πεύσεως καὶ ἀποκρίσεως εἰς τὸ δοκεῖν ἕκαστον τῶν ἐσκεμμένων ἐξ ὑπογύου κεκινῆσθαί τε καὶ λέγεσθαι τὸν ἀκροατὴν ἀπάγον καὶ παραλογίζεται. ἔτι τοίνυν (ἓν γάρ τι τῶν ὑψηλοτάτων τὸ Ἡροδότειον πεπίστευται) εἰ οὕτως ἕ | * *

XIX * * | πλοκα ἐκπίπτει καὶ οἱονεὶ προχεῖται τὰ λεγόμενα, ὀλίγου δεῖν φθάνοντα καὶ αὐτὸν τὸν λέγοντα. 'καὶ συμβαλόντες' φησὶν ὁ Ξενοφῶν 'τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο ἐμάχοντο ἀπέ- 192r. ἀσύνδετα
2 κτεινον ἀπέθνῃσκον'. καὶ τὰ τοῦ Εὐρυλόχου

ἤλθομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
εἴδομεν ἐν βήσσῃσι τετυγμένα δώματα καλά.

---

1 γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον codd. Demosthenis | τούτου del. Pearcius | ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; codd. Demosthenis | 4 οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; codd. Demosthenis | 5 ποῖ οὖν codd. Demosthenis | ἤρετό τις del. Pearcius | 6 σαθρὰ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν ἐκείνου πραγμάτων codd. Demosthenis | 11 μάλιστα Spengelius | 12 αὐτὸς ante ὁ καιρός ponit Spengelius | 14 ὡς οἱ Faber: ὅσον P ὅσοι Petra | παροξυνθέντες Morus: παροξύνοντεσ P | 17 ἐκ τοῦ δοκεῖν Toupius | 18 ἀπά*ον P ἀπάγον P ἀπάγει Robortellus | καὶ del. Schurzfleischius | 23 ἄπλοκα Manutius | 26 ἀπέθνησκον P | 27 ἤομεν codd. Homeri | 28 *ίδομεν P εὕρομεν in marg. P εὕρομεν codd. Homeri, cf. Herselius de cit. script. p. 32 | βήσσηισιν P

---

4 DEMOSTHENES PHIL. I, 44 | 24 XENOPHON HIST. GR. IV, 3, 19. AGES. 2, 12 | 27 HOMERUS ODYSS. κ, 251 | EUSTATHIUS P. 1657, 34 καλὸν δ' ἐν τούτοις καὶ ἡ ἀσύνδετος εἰσβολή.

περὶ σχημάτων

τὰ γὰρ ἀλλήλων διακεκομμένα καὶ οὐδὲν ἧσσον κατεσπευσμένα
φέρει τῆς ἀγωνίας ἔμφασιν ἅμα καὶ ἐμποδιζούσης τι καὶ συν-
διωκούσης. τοιαῦθ' ὁ ποιητὴς ἐξήνεγκε διὰ τῶν ἀσυνδέτων.
ἄκρως δὲ καὶ ἡ ἐπὶ ταὐτὸ σύνοδος τῶν σχημάτων εἴωθε κινεῖν, xx
ὅταν δύο ἢ τρία οἷον κατὰ συμμορίαν ἀνακιρνάμενα ἀλλήλοις
ἐρανίζῃ τὴν ἰσχὺν τὴν πειθὼ τὸ κάλλος, ὁποῖα καὶ τὰ εἰς τὸν
Μειδίαν, ταῖς ἀναφοραῖς ὁμοῦ καὶ τῇ διατυπώσει συναναπε-
πλεγμένα τὰ ἀσύνδετα. ʽπολλὰ γὰρ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, ὧν
ὁ παθὼν ἔνια οὐδ' ἂν ἀπαγγεῖλαι δύναιτο ἑτέρῳ, τῷ σχήματι,
τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ'. εἶθ' ἵνα μὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὁ λόγος 2
ἰὼν στῇ (ἐν στάσει γὰρ τὸ ἠρεμοῦν, ἐν ἀταξίᾳ δὲ τὸ πάθος,
ἐπεὶ φορὰ ψυχῆς καὶ συγκίνησίς ἐστιν), εὐθὺς ἐπ' ἄλλα μεθή-
λατο ἀσύνδετα καὶ ἐπαναφοράς· ʽτῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ
φωνῇ, ὅταν ὡς ὑβρίζων, ὅταν ὡς ἐχθρός, ὅταν κονδύλοις, ὅταν
ὡς δοῦλον'. οὐδὲν ἄλλο διὰ τούτων ὁ ῥήτωρ ἢ ὅπερ ὁ τύπτων
ἐργάζεται, τὴν διάνοιαν τῶν δικαστῶν τῇ ἐπαλλήλῳ πλήττει
φορᾷ. εἶτ' ἐντεῦθεν πάλιν ὡς αἱ καταιγίδες ἄλλην ποιούμενος 3
192v. ἐμβολήν ʽὅταν κονδύλοις, | ὅταν ἐπὶ κόρρης' φησί· ʽταῦτα κι-
νεῖ, ταῦτα ἐξίστησιν ἀνθρώπους, ἀήθεις ὄντας τοῦ προπηλακί-
ζεσθαι· οὐδεὶς ἂν ταῦτα ἀπαγγέλλων δύναιτο τὸ δεινὸν παρα-
στῆσαι'. οὐκοῦν τὴν μὲν φύσιν τῶν ἐπαναφορῶν καὶ ἀσυνδέ-
των πάντη φυλάττει τῇ συνεχεῖ μεταβολῇ· οὕτως αὐτῷ καὶ
ἡ τάξις ἄτακτον καὶ ἔμπαλιν ἡ ἀταξία ποιὰν περιλαμβάνει τά-
ξιν. φέρε οὖν, πρόσθες τοὺς συνδέσμους, εἰ θέλεις, ὡς ποιοῦ- xxi
σιν οἱ Ἰσοκράτειοι ʽκαὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο χρὴ παραλιπεῖν, ὡς
πολλὰ ἂν ποιήσειεν ὁ τύπτων, πρῶτον μὲν τῷ σχήματι, εἶτα
δὲ τῷ βλέμματι, εἶτά γε μὴν αὐτῇ τῇ φωνῇ', καὶ εἴσῃ κατὰ τὸ
ἑξῆς οὕτως παραγράφων, ὡς τοῦ πάθους τὸ συνδεδιωγμένον

---

1 ἧσσον P (cf. 18, 10; 48, 3) ἧττον Robortellus, Iahnius | κατεσπασμένα ς | 2 συνδιωκούσης Faber: συνδιοικούσησ P | 5 συμμορίαν Manutius: συμμορίασ P | 6 ἐρανίζ** P ἐρανίζηι P συνερανίζῃ Toupius | καὶ τοῦ εἰς Reiskius | ὁποῖα τὰ εἰς Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 8 τὰ del. Weiskius | τύπτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι codd. Demosthenis | 11 τάξει Manutius | 13 τῷ σχήματι — φωνῇ om. Manutius | 14 ἐχθρὸς ὑπάρχων codd. Demosthenis | ὅταν ὡς δοῦλον P ὅταν ἐπὶ κόρρης codd. Demosthenis, Manutius (Iahnius erravit traxitque alios) | 16 πλήττων Faber | 18 ὅταν κονδύλοις — κόρρης del. Finckhius n. iahrb. LXIX p. 638 | ὅταν κονδ. — φησί om. Manutius | 19 ἀνθρώπους αὐτῶν codd. Demosthenis | 20 οὐδεὶς ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι codd. Demosthenis: οὐδεὶσ P ἂν add. ς Spengelius | 21 ὡς οὖν τὴν φύσιν Morus | τὴν μεγαλοφυίαν Vaucherus | lacunam post φύσιν statuit Weiskius | 23 ἄτακτόν τι Tollius | 24 θέλεις ς: θέλοισ P | συνδ. P in marg.

---

8 DEMOSTHENES IN MID. 72

καὶ ἀποτραχυνόμενον, ἐὰν τοῖς συνδέσμοις ἐξομαλίσῃς, εἰς λειό- περὶ σχημάτων
2 τητα ἄκεντρόν τε προσπίπτει καὶ εὐθὺς ἔσβεσται. ὥσπερ γὰρ
εἴ τις συνδήσειε τῶν θεόντων τὰ σώματα τὴν φορὰν αὐτῶν
ἀφῄρηται, οὕτως καὶ τὸ πάθος ὑπὸ τῶν συνδέσμων καὶ τῶν
ἄλλων προσθηκῶν ἐμποδιζόμενον ἀγανακτεῖ· τὴν γὰρ ἐλευθερίαν
ἀπολλύει τοῦ δρόμου καὶ τὸ ὡς ἀπ᾽ ὀργάνου τινὸς ἀφίεσθαι.

XXII Τῆς δὲ αὐτῆς ἰδέας καὶ τὰ ὑπερβατὰ θετέον. ἔστιν δὲ λέ- ὑπερβατά
ξεων ἢ νοήσεων ἐκ τοῦ κατ᾽ ἀκολουθίαν κεκινημένη τάξις καὶ
οἱονεὶ χαρακτὴρ ἐναγωνίου πάθους ἀληθέστατος. ὡς γὰρ οἱ τῷ
ὄντι ὀργιζόμενοι ἢ φοβούμενοι ἢ ἀγανακτοῦντες ἢ ὑπὸ ζηλοτυ-
πίας ἢ ὑπὸ ἄλλου τινός (πολλὰ γὰρ καὶ ἀναρίθμητα πάθη καὶ
οὐδ᾽ ἂν εἰπεῖν τις ὁπόσα δύ|ναιτο) ἑκάστοτε παραπίπτοντες ἄλλα 193 r.
προθέμενοι πολλάκις ἐπ᾽ ἄλλα μεταπηδῶσι, μέσα τινὰ παρεμβα-
λόντες ἀλόγως, εἶτ᾽ αὖθις ἐπὶ τὰ πρῶτα ἀνακυκλοῦντες καὶ πάν-
τῃ πρὸς τῆς ἀγωνίας, ὡς ὑπ᾽ ἀστάτου πνεύματος, τῇδε κἀκεῖσε
ἀγχιστρόφως ἀντισπώμενοι τὰς λέξεις τὰς νοήσεις τὴν ἐκ τοῦ
κατὰ φύσιν εἱρμοῦ παντοίως πρὸς μυρίας τροπὰς ἐναλλάττουσι
τάξιν, οὕτω παρὰ τοῖς ἀρίστοις συγγραφεῦσι διὰ τῶν ὑπερβατῶν
ἡ μίμησις ἐπὶ τὰ τῆς φύσεως ἔργα φέρεται. τότε γὰρ ἡ τέχνη
τέλειος, ἡνίκ᾽ ἂν φύσις εἶναι δοκῇ, ἡ δ᾽ αὖ φύσις ἐπιτυχής,
ὅταν λανθάνουσαν περιέχῃ τὴν τέχνην. ὥσπερ λέγει ὁ Φω-
καεὺς Διονύσιος παρὰ τῷ Ἡροδότῳ· ‘ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς
ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα, ἄνδρες Ἴωνες, εἶναι ἐλευθέροις ἢ
δούλοις, καὶ τούτοις ὡς δραπέτῃσιν. νῦν ὦν ὑμεῖς ἢν μὲν βού-
λησθε ταλαιπωρίας ἐνδέχεσθαι, παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν, οἷοί
2 τε δὲ ἔσεσθε ὑπερβαλέσθαι τοὺς πολεμίους’. ἐνταῦθ᾽ ἦν τὸ

1 ἀποτετραχυσμένον Cobetus mnem. n. s. x p. 322 | 2 ἄκεντρον P in marg. | τε del. Faber | προπίπτει Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 5 ἐμποδιζόμενον ἀγανακτεῖ (h. e. *indignatur impediri*) tutabar ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 7 | ἀγανακτεῖ notavit Iahnius ἀγωνίζεται εἰκῇ Weiskius ἀτονεῖ Cumanudes spec. emend. p. 11 ἀπακταίνει Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 5 (opp. II p. 431) ἄγαν ἀργεῖ Reifferscheidius ind. lect. Vratislav. hib. 1879 p. 8 et ind. lect. Vratisl. hib. 1880 p. 9 | 6 ἀπολλύει Finckhius n. iahrb. LXIX p. 638 Cumanudes: ἀπολύει P ἀποκωλύει Ruhnkenius ἀπολύουσι Morus ἀπόλλυσι vel ἀποκλείουσι Weiskius | 7 περὶ ὑπερβατῶν ὅρος ὑπερβατοῦ P in marg. | 13 μέσ*α P | 14 ἀλ*όγωσ P | πάντηι P | 16 τὴν τῶν λέξεων καὶ νοήσεων ἐκ τοῦ Tollius τὰς νοήσεις del. Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 τὰς λέξεις τὰς νοήσεις del. Iahnius | 23 πρήγματα — ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι — ὑμέες — ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα — ὑμῖν ἔσται — ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐναντίους εἶναι ἐλεύθεροι codd. Herodoti | 24 ἡμεῖσ P | 25 ταλαιπωρίας Manutius: ταλαιπωρίαισ P ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι Robortellus

22 HERODOTUS VI, 11

περὶ σχημάτων

κατὰ τάξιν· ‘ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα’. ὁ δὲ τὸ μὲν ‘ἄνδρες Ἴωνες’ ὑπερεβίβασεν· προεισέβαλεν οὖν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ φόβου, ὡς μηδ’ ἀρχὴν φθάνων πρὸς τὸ ἐφεστὼς δέος προσαγορεῦσαι τοὺς ἀκούοντας· ἔπειτα δὲ τὴν τῶν νοημάτων ἀνέστρεψε τάξιν· πρὸ γὰρ τοῦ φῆσαι ὅτι αὐτοὺς δεῖ πονεῖν (τοῦτο γάρ ἐστιν ὃ παρακελεύεται) ἔμπροσθεν ἀποδίδωσι 193v. τὴν αἰτίαν δι’ ἣν πονεῖν δεῖ, ‘ἐπὶ ξυ|ροῦ ἀκμῆς’ φήσας ‘ἔχεται ἡμῖν τὰ πράγματα’, ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν ἀλλ’ ἠναγκασμένα. ἔτι δὲ μᾶλλον ὁ Θουκυδίδης καὶ τὰ φύσει πάντως 3 ἡνωμένα καὶ ἀδιανέμητα ὅμως ταῖς ὑπερβάσεσιν ἀπ’ ἀλλήλων ἄγειν δεινότατος. ὁ δὲ Δημοσθένης οὐχ οὕτως μὲν αὐθάδης ὥσπερ οὗτος, πάντων δ’ ἐν τῷ γένει τούτῳ κατακορέστατος καὶ πολὺ τὸ ἀγωνιστικὸν ἐκ τοῦ ὑπερβιβάζειν καὶ ἔτι νὴ Δία τὸ ἐξ ὑπογύου λέγειν συνεμφαίνων καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὸν κίνδυνον τῶν μακρῶν ὑπερβατῶν τοὺς ἀκούοντας συνεπισπώμενος· πολλάκις γὰρ τὸν νοῦν ὃν ὥρμησεν εἰπεῖν ἀνακρεμάσας 4 καὶ μεταξύ, ὡς εἰς ἀλλόφυλον καὶ ἀπεοικυῖαν τάξιν ἄλλ’ ἐπ’ ἄλλοις διὰ μέσου καὶ ἔξωθέν ποθεν ἐπεισκυκλῶν, εἰς φόβον ἐμβαλὼν τὸν ἀκροατὴν ὡς ἐπὶ παντελεῖ τοῦ λόγου διαπτώσει καὶ συναποκινδυνεύειν ὑπ’ ἀγωνίας τῷ λέγοντι συναναγκάσας, εἶτα παραλόγως διὰ μακροῦ τὸ πάλαι ζητούμενον εὐκαίρως ἐπὶ τέλει που προσαποδούς, αὐτῷ τῷ κατὰ τὰς ὑπερβάσεις παραβόλῳ καὶ ἀκροσφαλεῖ πολὺ μᾶλλον ἐκπλήττει. φειδὼ δὲ τῶν παραδειγμάτων ἔστω διὰ τὸ πλῆθος.

XXIII Τά γε μὴν πολύπτωτα λεγόμενα, ἀθροισμοὶ καὶ μεταβολαὶ καὶ κλίμακες, πάνυ ἀγωνιστικά, ὡς οἶσθα, κόσμου τε καὶ παντὸς ὕψους καὶ πάθους συνεργά. τί δὲ αἱ τῶν πτώσεων χρόνων προσώπων ἀριθμῶν γενῶν ἐναλλάξεις, πῶς ποτε καταποικίλλουσι καὶ ἐπεγείρουσι τὰ ἑρμηνευτικά; φημὶ δὲ τῶν κα|τὰ τοὺς ἀριθμοὺς 2 οὐ μόνα ταῦτα κοσμεῖν, ὁπόσα τοῖς τύποις ἑνικὰ ὄντα τῇ δυ-

ἐναλλάξεις ἀριθμῶν

194r.

3 προ*εισέβαλεν P παρεισέβαλεν Morus | ἂν superscr. οὖν P οὖν ἂν Robortellus γοῦν Morus, G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 γὰρ Manutius | 4 ⟨τὰ⟩ ἀπὸ G. S. A. | ἀρχὴν Robortellus: ἀρχὴ P | φθάνων del. Morus | ἐφεστὸς Spengelius, cf. p. 60, 14 | 5 προσαγορεύσας Dobraeus adv. I p. 565 | 6 ἀνέστρεψε Finckhius ztschr. f. alterth. wiss. 1838 p. 997: ἀπέστρεψε P, Rothsteinius | 13 ὥσπερ οὗτος del. Vaucherus | 17 ὧν Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 304 | 18 μεταξύ πως Wilamowitzius Herm. x p. 340 | 21 ὑπογωνία P ὑπ’ ἀγωνίασ in marg. P | 24 φειδῶσ P | 26 πολύπτωτα κλίμακες ἀθροισμοί μεταβολαί P in marg. κἀθροισμοὶ Martensius de lib. π. ὕψ. p. 17 | 27 πάντως Robortellus | κόσμου τε πάντως καὶ Faber | 31 τῇ δυνάμει del. Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 447

νάμει κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν πληθυντικὰ εὑρίσκεται· ‘αὐτίκα’ περὶ σχημάτων
φησί ‘λαὸς ἀπείρων θύννον ἐπ’ ἠιόνεσσι διιστάμενοι κελάδη-
σαν’, ἀλλ’ ἐκεῖνα μᾶλλον παρατηρήσεως ἄξια, ὅτι ἔσθ’ ὅπου
προσπίπτει τὰ πληθυντικὰ μεγαλορρημονέστερα καὶ αὐτῷ δοξο-
3 κοποῦντα τῷ ὄχλῳ τοῦ ἀριθμοῦ. τοιαῦτα παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ
τὰ ἐπὶ τοῦ Οἰδίπου·

ὦ γάμοι, γάμοι,
ἐφύσαθ’ ἡμᾶς καὶ φυτεύσαντες πάλιν
ἀνεῖτε ταὐτὸ σπέρμα κἀπεδείξατε
πατέρας ἀδελφοὺς παῖδας αἷμ’ ἐμφύλιον,
νύμφας γυναῖκας μητέρας τε χὠπόσα
αἴσχιστ’ ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίγνεται.

πάντα γὰρ ταῦτα ἓν ὄνομά ἐστιν, Οἰδίπους, ἐπὶ δὲ θατέρου Ἰο-
κάστη, ἀλλ’ ὅμως χυθεὶς εἰς τὰ πληθυντικὰ ὁ ἀριθμὸς συνε-
πλήθυσε καὶ τὰς ἀτυχίας· καὶ ὡς ἐκεῖνα πεπλεόνασται

ἐξῆλθον Ἕκτορές τε καὶ Σαρπηδόνες·

καὶ τὸ Πλατωνικόν, ὃ καὶ ἑτέρωθι παρετεθείμεθα, ἐπὶ τῶν Ἀθη-
4 ναίων· ‘οὐ γὰρ Πέλοπες οὐδὲ Κάδμοι οὐδ’ Αἴγυπτοί τε καὶ Δα-
ναοὶ οὐδ’ ἄλλοι πολλοὶ φύσει βάρβαροι συνοικοῦσιν ἡμῖν, ἀλλ’
αὐτοὶ Ἕλληνες, οὐ μιξοβάρβαροι οἰκοῦμεν’ καὶ τὰ ἑξῆς. φύσει
γὰρ ἐξακούεται τὰ πράγματα κομπωδέστερα ἀγεληδὸν οὕτως
τῶν ὀνομάτων ἐπισυντιθεμένων. οὐ μέντοι δεῖ ποιεῖν αὐτὸ ἐπ’
ἄλλων εἰ μὴ ἐφ’ ὧν δέχεται τὰ ὑποκείμενα αὔξησιν ἢ πληθὺν
ἢ ὑπερβολὴν ἢ πάθος, ἕν τι τούτων ἢ καὶ πλείονα, ἐπεί τοι τὸ

2 θύννων P; putabam θύννον ἐπ’ coniungi; omissa praepositione θύννων Wyttenbachius ad Plutarchi s. n. v. p. 53, Θυνῶν Bergkius comm. crit. v (Marb. 1850) p. IV θῦνον, ἐπ’ Langbaenius θῦνεν, ἐπ’ Toupius, θυμὸν ἐπ’ Schurzfleischius | ἠιόνεσι P | δὲ ἱστάμενοι Pearcius | 3 ἐκεῖνο — ἄξιον Toupius | 4 μεγαλορημονέστερα P | δοξοκοπῶ in marg. P δοξοκομποῦντα Toupius | 5 ὄγκῳ Wilamowitzius Herm. x p. 341 | 9 ταὐτὸν codd. Sophoclis | 12 αἴσχι*|στ’ P | γίνεται P | 13 ταῦτα ⟨ἐφ’ ἑτέρου μὲν⟩ ἓν Tollius ταῦτα ⟨τοῦ μὲν⟩ ἓν Pearcius ταῦτα ⟨τὰ μὲν⟩ ἓν Toupius | ἐπὶ δὲ θατέρου Ἰοκάστη del. Rohdenus comm. Bonn. p. 80 | 15 ὡς καὶ Tollius, Iahnius | 17 παρετεθείμεθα P παρατεθείμεθα Robortellus, Iannarakis adn. crit. p. 11 | 18 αἰγῦπτ*οί P | 19 φύσει μὲν βάρβαροι ὄντες, νόμῳ δὲ Ἕλληνες συνοικοῦσιν codd. Platonis | 20 αὐτοέλληνες Cobetus mnem. n. s. x p. 322 cf. var. lect. p. 285 | 23 ὑποκείμενα Petra: ὑπερκείμενα P ὑπεκκείμενα Pearcius | αὔξησιν Robortellus: αὔχησιν P | 24 ⟨ἢ⟩ ἓν Faber ἓν — πλείονα del. Weiskius | εἴτ’ ἕν τι τούτων εἴτε πλείονα Morus | ἢ καὶ Weiskius: ἢ τὰ P | τὰ del. Faber | ἐπεί τοι καὶ τὸ Schaeferus poett. gnom. p. 88

5 SOPHOCLES OED. R. 1403 | 17 PLATO MENEX. P. 245 D | 24 DEMOSTHENES C. ARISTOG. I, 90 καὶ ἃ τῶν ἄλλων τῶν ἠτυχηκότων ἕκαστος ἀψοφητὶ ποιεῖ, ταῦθ’ οὗτος μόνον οὐ κώδωνας ἐξαψάμενος διαπράττεται.

194v. πανταχοῦ κώδωνας ἐξῆφθαι λίαν σοφιστικόν. ἀλλὰ μὴν καὶ XXIV
περὶ σχημάτων τοὐναντίον τὰ ἐκ τῶν πληθυντικῶν εἰς τὰ ἑνικὰ ἐπισυναγόμενα
ἐνίοτε ὑψηλοφανέστατα. ‘ἔπειθ’ ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διει-
στήκει’ φησί. ‘καὶ δὴ Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν διδά-
ξαντι εἰς δάκρυα * * ἔπεσον οἱ θεώμενοι. τὸ ἐκ τῶν διῃρη-
μένων εἰς τὰ ἡνωμένα ἐπισυστρέψαι τὸν ἀριθμὸν σωματοειδέσ-
τερον. αἴτιον δ’ ἐπ’ ἀμφοῖν τοῦ κόσμου ταὐτὸν οἶμαι· ὅπου 2
τε γὰρ ἑνικὰ ὑπάρχει τὰ ὀνόματα, τὸ πολλὰ ποιεῖν αὐτὰ παρὰ
δόξαν ἐμπαθοῦς, ὅπου τε πληθυντικά, τὸ εἰς ἕν τι εὔηχον συγ-
κορυφοῦν τὰ πλείονα διὰ τὴν εἰς τοὐναντίον μεταμόρφωσιν
ἐναλλάξεις χρόνων τῶν πραγμάτων ἐν τῷ παραλόγῳ. ὅταν γε μὴν τὰ παρεληλυ- XXV
θότα τοῖς χρόνοις εἰσάγῃς ὡς γινόμενα καὶ παρόντα, οὐ διήγη-
σιν ἔτι τὸν λόγον ἀλλ’ ἐναγώνιον πρᾶγμα ποιήσεις. ‘πεπτωκὼς
δέ τις’ φησὶν ὁ Ξενοφῶν ‘ὑπὸ τῷ Κύρου ἵππῳ καὶ πατούμενος
παίει τῇ μαχαίρᾳ εἰς τὴν γαστέρα τὸν ἵππον· ὁ δὲ σφαδάζων
ἀποσείεται τὸν Κῦρον, ὁ δὲ πίπτει’. τοιοῦτος ἐν τοῖς πλείστοις
προσώπων ὁ Θουκυδίδης. ἐναγώνιος δ’ ὁμοίως καὶ ἡ τῶν προσώπων ἀν- XXVI
τιμετάθεσις καὶ πολλάκις ἐν μέσοις τοῖς κινδύνοις ποιοῦσα τὸν
ἀκροατὴν δοκεῖν στρέφεσθαι.

φαίης κ’ ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας
ἄντεσθ’ ἐν πολέμῳ· ὡς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.

καὶ ὁ Ἄρατος

μὴ κείνῳ ἐνὶ μηνὶ περικλύζοιο θαλάσσῃ.

ὧδέ που καὶ ὁ Ἡρόδοτος· ‘ἀπὸ δὲ Ἐλεφαντίνης πόλεως ἄνω 2
195r. *KΠ* πλεύσεαι, καὶ | ἔπειτα ἀφίξῃ ἐς πεδίον λεῖον· διεξελθὼν δὲ τοῦτο

---

3 ἔπειθ’ ἡ codd. Demosthenis, Manutius: ἐπειδὴ P | 4 καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ — καὶ διδάξαντι ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον καὶ ἐζημίωσάν μιν codd. Herodoti | 5 ἔπεσον οἱ θεώμενοι P ἔπεσε τὸ θέητρον Tollius, Iahnius; defectus indicium feci sententiam sic supplendam ratus ⟨ἔπεσε τὸ θέητρον’ ἀντὶ τοῦ⟩ ἔπεσον οἱ θ. cf. Herselius de citat. script. p. 45 | 8 τὸ Robortellus: τὰ P | 9 ἐμπαθοῦς (vel ἐκπαθοῦς) Faber: ἐυπαθοῦσ P, Robortellus ἐμπαθές Morus ἐμπαθῶς Weiskius | ὅπου τε Manutius: ὅπουτε ὁπότε P | 10 τὰ πλείονα del. Vaucherus | 11 τῶν πραγμάτων del. Vaucherus | 15 παίει εἰς τὴν γαστέρα τῇ μαχαίρᾳ τὸν ἵππον αὐτοῦ, ὁ δὲ ἵππος πληγεὶς σφ. codd. Xenophontis | τὸ*ν P | 16 ὁ δὲ πίπτει om. codd. Xenophontis | τοιαῦτα Weiskius | 20 ἀτειρέας ἀλλήλοισιν codd. Homeri, cf. ad Aristotelis poet. 1461 a 16 (p. 270 ed. III) et infra p. 42, 19 | 24 δὲ om. codd. Herodoti | πόλιος codd. Herodoti | 25 πλεύσεαι mult. om. posuit scriptor | ἀπίξεαι codd. Herodoti | post λεῖον mult. om. | δὲ ἐν τῇσι τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι τοῦτο — αὖτις — δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι καὶ ἔπειτα — τῇ οὔνομά ἐστι codd. Herodoti

---

3 DEMOSTHENES DE COR. 18 | 4 HERODOTUS VI, 21 | 14 XENOPHON CYROP. VII, 1, 37 | 20 HOMERUS IL. O, 697 | 22 ARATUS PHAEN. 287 | 24 HERODOTUS II, 29.

τὸ χωρίον αὖθις εἰς ἕτερον πλοῖον ἐμβὰς πλεύσεαι δύ' ἡμέρας, ἔπειτα ἥξεις ἐς πόλιν μεγάλην, ᾗ ὄνομα Μερόη'. ὁρᾷς, ὦ ἑταῖρε, ὡς παραλαβών σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν; πάντα δὲ τὰ τοιαῦτα πρὸς αὐτὰ ἀπερειδόμενα τὰ πρόσωπα ἐπ' αὐτῶν ἵστησι τὸν ἀκροατὴν τῶν ἐνεργουμένων. περὶ σχημάτων

3 καὶ ὅταν ὡς οὐ πρὸς ἅπαντας ἀλλ' ὡς πρὸς μόνον τινὰ λαλῇς,

Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείη,

ἐμπαθέστερόν τε αὐτὸν ἅμα καὶ προσεκτικώτερον καὶ ἀγῶνος ἔμπλεων ἀποτελέσεις, ταῖς εἰς ἑαυτὸν προσφωνήσεσιν ἐξεγειρόμενον.

XXVII ἔτι γε μὴν ἔσθ' ὅτε περὶ προσώπου διηγούμενος ὁ συγγραφεὺς ἐξαίφνης παρενεχθεὶς εἰς τὸ αὐτοπρόσωπον ἀντιμεθίσταται, καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκβολή τις πάθους.

Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας,
νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα.
ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐθέλοντα νοήσω,
αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι.

οὐκοῦν τὴν μὲν διήγησιν ἅτε πρέπουσαν ὁ ποιητὴς προσῆψεν ἑαυτῷ, τὴν δ' ἀπότομον ἀπειλὴν τῷ θυμῷ τοῦ ἡγεμόνος ἐξαπίνης οὐδὲν προδηλώσας περιέθηκεν· ἐψύχετο γάρ, εἰ παρενετίθει 'ἔλεγεν δὲ τοῖά τινα καὶ τοῖα ὁ Ἕκτωρ', νυνὶ δ' ἔφθακεν

2 ἄφνω τὸν μεταβαίνοντα ἡ τοῦ λόγου μετάβασις. διὸ καὶ ἡ πρόχρησις τοῦ σχήματος τότε, ἡνίκ' ἂν ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν διαμέλλειν τῷ γράφοντι μὴ διδῷ ἀλλ' εὐθὺς | ἐπαναγκάζῃ μεταβαίνειν 195v. ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα· ὡς καὶ παρὰ τῷ Ἑκαταίῳ· Κῆυξ δὲ ταῦτα δεινὰ ποιούμενος αὐτίκα ἐκέλευε τοὺς Ἡρακλείδας ἐπιγόνους ἐκχωρεῖν· οὐ γὰρ ὑμῖν δυνατός εἰμι ἀρήγειν. ὡς μὴ

1 πλεύσε*αι P | 4 ὄψιν — πρὸς om. in marg. add. P | 6 καὶ σὺ οὖν ὅταν Weiskius | 7 versum del. Weiskius | 9 ἐξεγειρόμενον Faber: ἐξεγειρόμενοσ P | 10 διηγούμένου (σσ superscr.) | μένον P | 11 τὸ αὐτοπρόσωπον Tollius: τὸ αὐτὸ πρόσωπον P αὐτὸ τὸ πρόσωπον Weiskius | 12 ἐμβολή Robortellus | 14 ἐπ*ισεύεσθαι (σ superscr.) P | 15 ἑτέρωθι νοήσω codd. Homeri | 16 μητίσομαι (σ superscr.) P | 17 ἅτε πρέπουσαν Robortellus: ἅτε τρέπουσαν P ἄτρεπτον οὖσαν Weiskius, del. Vaucherus | 18 ἐξαίφνης Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 19 γὰρ ⟨ἂν⟩ Pearcius | 21 καὶ ἡ πρόσχρησις Manutius καλὴ ἡ πρόσχρησις Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 καὶ ἔσται ἡ χρῆσις Faber καὶ ἡ χρῆσις Spengelius καὶ πρόχειρος ἡ χρῆσις Kayserus n. iahrb. LXX p. 294, Iahnius | 22 ἡνίκ' ἂν Iahnius: ἡνίκα P | 25 ποιεύμενος Faber, Cobetus mnem. n. s. x p. 322 | ἐκέλευσε Victorius var. lect. XXVII, 13 | Ἡρακλείδας ⟨καὶ τοὺς τοῦ Λικυμνίου⟩ ἐπιγόνους Morus Ἡρακλειδῶν ἀπογόνους Manutius | 26 ἐπιγόνους del. Toupius ἐκ Τραχῖνος Weiskius, an Ἡρακλείους ἐπιγόνους? ut Euripides Ἡρακλείους παῖδας Herc. fur. 39 | ἐκχωρέειν Cobetus | ὑμῖν Stephanus: ἡμῖν P | εἰμι] εἰμὴ P | ὅκως μὴ Cobetus

7 HOMERUS IL. E, 85 | 13 IL. O, 346.

περὶ σχημάτων ὢν αὐτοί τε ἀπολέεσθε κἀμὲ τρώσετε, ἐς ἄλλον τινὰ δῆμον
ἀποίχεσθε'. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον 3
ἐπὶ τοῦ Ἀριστογείτονος ἐμπαθὲς τὸ πολυπρόσωπον καὶ ἀγχί-
στροφον παρέστακεν. 'καὶ οὐδεὶς ὑμῶν χολήν' φησίν 'οὐδ'
ὀργὴν ἔχων εὑρεθήσεται ἐφ' οἷς ὁ βδελυρὸς οὗτος καὶ ἀναιδὴς
βιάζεται; ὅς, ὦ μιαρώτατε ἁπάντων, κεκλεισμένης σοι τῆς παρ-
ρησίας οὐ κιγκλίσιν οὐδὲ θύραις, ἃ καὶ παρανοίξειεν ἄν τις..' ἐν
ἀτελεῖ τῷ νῷ ταχὺ διαλλάξας καὶ μόνον οὐ μίαν λέξιν διὰ τὸν
θυμὸν εἰς δύο διασπάσας πρόσωπα 'ὅς, ὦ μιαρώτατε' εἶτα τὸν
πρὸς τὸν Ἀριστογείτονα λόγον ἀποστρέψας καὶ ἀπολιπεῖν δο-
κῶν, ὅμως διὰ τοῦ πάθους πολὺ πλέον ἐπέστρεψεν. οὐκ ἄλλως 4
ἡ Πηνελόπη

κῆρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;
εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσσῆος θείοιο
ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
μὴ μνηστεύσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
ὕστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν,
οἳ θάμ' ἀγειρόμενοι βίοτον κατακείρετε πολλόν,
οὐδέ τι πατρῶν
ὑμετέρων τῶν πρόσθεν ἀκούετε παῖδες ἐόντες,
οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε.

περίφρασις Καὶ μέντοι περίφρασις ὡς οὐχ ὑψηλοποιόν, οὐδεὶς ἂν οἶ- XXVIII
196r. μαι διστάσειεν. ὡς γὰρ ἐν μουσικῇ διὰ τῶν παρα|φώνων κα-
λουμένων ὁ κύριος φθόγγος ἡδίων ἀποτελεῖται, οὕτως ἡ περί-

---

1 ἀπολέεσθε — τρώσετε Cobetus ἀπόλεσθε — τρώσετε P ἀπόλησθε — τρώσητε Robortellus, Iahnius | 2 ἀποίχεσθε ς Faber, Cobetus: ἀποίχεσθαι P | 4 παρέστακεν] cf. p. 32, 13 | χολήν codd. Demosthenis: σχολὴν P | 5 ἔχων φανήσεται codd. Demosthenis | βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπος βιάζεται τοὺς νόμους; codd. Demosthenis | 6 πάντων τῶν ὄντων ἀνθρώπων codd. Demosthenis | κεκλειμένης codd. Demosthenis κεκλει*μένησ h. e. κεκλεισμένης P, cf. Herselius de cit. script. p. 37 | τῆς ἐξουσίας codd. Demosthenis | 7 οὐ κιγκλίσιν codd. Demosthenis, Manutius: κιγκλίοιν P | 9 τὸν del. Tollius εἶτα πρὸς τὸν Ἀ. τὸν λόγον Weiskius, Iahnius; εἶτα τὸν ⟨πρὸς τοὺς Ἀθηναίους⟩ πρὸς τὸν Ἀ. λόγον conieci, de collocatione cf. p. 65, 25 et 37, 17 | 10 ἀποστρέψας ⟨ἀπὸ τῶν ἀκροατῶν⟩ καὶ Rothsteinius καὶ ⟨τοὺς κριτὰς⟩ ἀπολιπεῖν Tollius | 11 ⟨πρὸς αὐτοὺς⟩ ἐπέστρεψεν Tollius | ἀπήστραψεν Wilamowitzius Herm. x p. 342 | 12 ἡ Πηνελόπη Faber: ἢ πηνελόπην P | 14 δμωιῆσιν P | 15 σφησι P | 18 θά*|μ' p θάμ'|P | κατακείρ*ετε P | 19 κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ codd. Homeri, cf. ad p. 40, 20 | 20 ἡὑμετέρων P | ὄντεσ P | 21 οἷο*σ P | 22 περίφρασισ in marg. P | καὶ μέντοι ἡ Weiskius, Iahnius καὶ μέντοι καὶ ἡ Manutius ἡ μέντοι Spengelius | οὐχ del. Portus οὐχ ⟨ἥκιστα⟩ Wilamowitzius Herm. x p. 337, sed cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 5

---

2 DEMOSTHENES C. ARISTOG. I, 27 | 12 HOMERUS ODYSS. δ, 681.

περὶ σχημάτων

φρασις πολλάκις συμφθέγγεται τῇ κυριολογίᾳ καὶ εἰς κόσμον
ἐπὶ πολὺ συνηχεῖ, καὶ μάλιστ', ἂν μὴ ἔχῃ φυσῶδές τι καὶ ἄμου-
2 σον ἀλλ' ἡδέως κεκραμένον. ἱκανὸς δὲ τοῦτο τεκμηριῶσαι καὶ
Πλάτων κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐπιταφίου· 'ἔργῳ μὲν ἡμῖν οἵδ'
ἔχουσι τὰ προσήκοντα σφίσιν αὐτοῖς, ὧν τυχόντες πορεύονται
τὴν εἱμαρμένην πορείαν, προπεμφθέντες κοινῇ μὲν ὑπὸ τῆς πό-
λεως, ἰδίᾳ δὲ ἕκαστος ὑπὸ τῶν προσηκόντων'. οὐκοῦν τὸν θάνα-
τον εἶπεν εἱμαρμένην πορείαν, τὸ δὲ τετυχηκέναι τῶν νομιζομένων
προπομπήν τινα δημοσίαν ὑπὸ τῆς πατρίδος. ἆρα δὴ τούτοις
μετρίως ὤγκωσε τὴν νόησιν; ἢ ψιλὴν λαβὼν τὴν λέξιν ἐμελο-
ποίησε καθάπερ ἁρμονίαν τινὰ τὴν ἐκ τῆς περιφράσεως περι-
3 χεάμενος εὐμέλειαν; καὶ Ξενοφῶν 'πόνον δὲ τοῦ ζῆν ἡδέως
ἡγεμόνα νομίζετε, κάλλιστον δὲ πάντων καὶ πολεμικώτατον
κτῆμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκεκόμισθε· ἐπαινούμενοι γὰρ μᾶλλον
ἢ τοῖς ἄλλοις πᾶσι χαίρετε' ἀντὶ τοῦ 'πονεῖν θέλετε' 'πόνον
ἡγεμόνα τοῦ ζῆν ἡδέως ποιεῖσθε' εἰπὼν καὶ τἆλλ' ὁμοίως ἐπεκ-
4 τείνας μεγάλην τινὰ ἔννοιαν τῷ ἐπαίνῳ προσπεριωρίσατο. καὶ
τὸ ἀμίμητον ἐκεῖνο τοῦ Ἡροδότου· 'τῶν δὲ Σκυθέων τοῖς συ-
XXIX λήσασιν τὸ ἱερὸν ἐνέβαλεν ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον'. ἐπίκηρον
μέντοι τὸ πρᾶγμα, ἡ περίφρασις, τῶν ἄλλων πλέον, εἰ μὴ συμ-
μέτρως τινὶ λαμβάνοιτο· εὐθὺς γὰρ ἀβλεμὲς προσπίπτει, κουφο-
λογίας τε ὄζον καὶ παχύτατον. | ὅθεν καὶ τὸν Πλάτωνα (δεινὸς 196v.

2 φλοιῶδές Ruhnkenius | 3 ἡδέως Manutius: ἀδεῶσ P | 7 δὲ ὑπὸ τῶν οἰκείων codd. Platonis | 9 ἆρα Manutius: ἄρα P | 10 οὐ μετρίως Tollius, Iahnius | ἢ P, quo usus duplicem interrogationem effeci; de sententia cf. Martensius phil. rundsch. I p. 1172; ἣν Morus, Iahnius | τὴν λέξιν del. Vaucherus, Iahnius τῇ λέξει Morus | 11 καθάπερ ἁρμονίαν τινὰ del. Vaucherus | τινὰ|τῇ τὴν P τινὰ αὐτῇ τὴν Reiskius, Curerius ad Xenoph. hipp. p. 72 | 12 πόνους — ἡγεμόνας codd. Xenophontis | 14 συγκεκόμισθε* P | 15 ἅπασι codd. Xenophontis | 16 ποι**σθε P ποιεῖσθε P | 18 τοῖσι δὲ τῶν Σκ. συλήσασι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἀσκάλωνι καὶ τοῖσι τούτων αἰεὶ ἐκγόνοισι ἐνέσκηψε ὁ θεὸς codd. Herodoti | 19 ἐπίκαιρον Manutius | 20 μέντοι πρᾶγμα ἡ Weiskius, Iahnius | ἡ περίφρασις del. Weiskius | πλέο*ν P | ἀσυμμέτρως Manutius σὺν μέτρῳ Morus | 21 ἀβλεμέσ P in marg. | 22 παχύτητος Manutius | τὸν supra versum P

4 PLATO MENEX. P. 236 D | 12 XENOPHON CYROP. I, 5, 12 | 18 HERODOTUS I, 105 | 22 DIONYSIUS HALIC. EP. AD POMP. 2 P. 760 R. IUD. DE DEMOSTH. 5 P. 966 R. μάλιστα δὲ χειμάζεται ⟨ἡ Πλατωνικὴ λέξις⟩ περὶ τὴν τροπικὴν φράσιν· πολλὴ μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐπιθέτοις, ἄκαιρος δ' ἐν ταῖς μετωνυμίαις, σκληρὰ δὲ καὶ οὐ σῴζουσα τὴν ἀναλογίαν ἐν ταῖς μεταφοραῖς γίγνεται, ἀλληγορίας τε περιβάλλεται μακρὰς καὶ πολλὰς οὔτε μέτρον ἐχούσας οὔτε καιρόν, σχήμασί τε ποιητικοῖς ἐσχάτην προσβάλλουσιν ἀηδίαν καὶ μάλιστα τοῖς Γοργιείοις ἀκαίρως καὶ μειρακιωδῶς ἐναβρύνεται,

γὰρ ἀεὶ περὶ σχῆμα κἂν τισιν ἀκαίρως) ἐν τοῖς Νόμοις λέγοντα ‘ὡς οὔτε ἀργυροῦν δεῖ πλοῦτον οὔτε χρυσοῦν ἐν πόλει ἱδρυμένον ἐᾶν οἰκεῖν’ διαχλευάζουσιν, ὡς εἰ πρόβατα, φησίν, ἐκώλυε κεκτῆσθαι, δῆλον ὅτι προβάτειον ἂν καὶ βόειον πλοῦτον ἔλεγεν.

Ἀλλὰ γὰρ ἅλις ὑπὲρ τῆς εἰς τὰ ὑψηλὰ τῶν σχημάτων χρήσεως ἐκ παρενθήκης τοσαῦτα πεφιλολογῆσθαι, Τερεντιανὲ φίλτατε· πάντα γὰρ ταῦτα παθητικωτέρους καὶ συγκεκινημένους ἀποτελεῖ τοὺς λόγους· πάθος δὲ ὕψους μετέχει τοσοῦτον, ὁπόσον ἦθος ἡδονῆς. 2

IV. γενναία φράσις

Ἐπειδὴ μέντοι ἡ τοῦ λόγου νόησις ἥ τε φράσις τὰ πλείω δι’ ἑκατέρου διέπτυκται, ἴθι δή, ἂν τοῦ φραστικοῦ μέρους ᾖ τινα λοιπὰ ἔτι, προσεπιθεασώμεθα. xxx

1. ὀνομάτων ἐκλογή

ὅτι μὲν τοίνυν ἡ τῶν κυρίων καὶ μεγαλοπρεπῶν ὀνομάτων ἐκλογὴ θαυμαστῶς ἄγει καὶ κατακηλεῖ τοὺς ἀκούοντας καὶ ὡς πᾶσι τοῖς ῥήτορσι καὶ συγγραφεῦσι κατ’ ἄκρον ἐπιτήδευμα, μέγεθος ἅμα κάλλος εὐπίνειαν βάρος ἰσχὺν κράτος ἔτι δὲ τἆλλ’ ἂν ὦσί τινα τοῖς λόγοις ὥσπερ ἀγάλμασι καλλίστοις δι’ αὑτῆς ἐπανθεῖν παρασκευάζουσα καὶ οἱονεὶ ψυχήν τινα τοῖς πράγμασι φωνητικὴν ἐντιθεῖσα, μὴ καὶ περιττὸν ᾖ πρὸς εἰδότας διεξιέναι. φῶς γὰρ τῷ ὄντι ἴδιον

1 ⟨τὸ⟩ σχῆμα (vel σχήματα) Morus, Iahnius ⟨τοῦτο τὸ⟩ σχῆμα Tollius | ἄκαιρος Schurzfleischius | 3 φασιν Manutius, cf. p. 3, 5 | 3 ⟨καὶ βοῦς⟩ ἐκώλυε Pearcius, Cobetus mnem. n. s. x p. 322, sed cf. p. 51, 22 et ad Aristot. poet. p. 183 ed. III | 7 ⟨ὡς⟩ ἐκ Weiskius | πεφιλολογήσθω Schurzfleischius, quod Spengelio, Iahnio probatum pravum esse apertum est nec fugit Rothsteinium | 8 πάντα δὲ Faber | 9 πάθος — ἡδονῆς del. Weiskius | 12 δι’ Manutius: δὲ P | διὰ Κεκιλίου Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | διευθύνεται Tollius | *ή P δή P | ἂν τοῦ P, Spengelius αὐτοῦ Pearcius αὐτοῦ τοῦ Morus αὖ, τοῦ Toupius | ᾖ Spengelius: εἴ P | 15 καὶ — ἐπιτήδευμα post ἐντιθεῖσα 19 ponit Spengelius | συγγραφεῦσιν ἄκρον κατεπιτήδευμα Ruhnkenius | 16 κάτακρον Pearcius κατάκορον Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | ἄκρον ⟨ὂν⟩ Weiskius | κατ’ del. Portus, Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | ἐπιτηδεύεται Tollius σπουδάζεται add. Portus | ἅμα ⟨καὶ⟩ Tollius | εὐκρίνειαν Robortellus σαφήνειαν ἢ Manutius ἐπίνοιαν Portus | 17 τἆλλα Manutius: τ’ P | 18 ἐπανθεῖν ἐστὶ Robortellus | 19 ἐντιθεῖσα δῆλόν ἐστι, μήποτε δὲ καὶ Morus | 20 ἢ P | εἰδότα σε Tollius εἰδότα Portus

καὶ πολυτέλειά τις ἔστιν ἐν τοῖς τοιούτοις παρ’ αὐτῷ, ὡς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς εἴρηκέ που καὶ ἄλλοι συχνοὶ πρότερον· οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος. | 2 PLATO DE LEGG. VII P. 801 B οὐκοῦν ἡμεῖς ἔμπροσθεν σμικρὸν τῷ λόγῳ ἐπείσθημεν ὡς οὔτε ἀργυροῦν δεῖ Πλοῦτον οὔτε χρυσοῦν ἐν πόλει ἱδρυμένον ἐνοικεῖν. cf. ARISTOPH. PLUT. 1191

ἱδρύσομεθ’ οὖν αὐτίκα μάλ’, ἀλλὰ περίμενε,
τὸν Πλοῦτον, οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος,
τὸν ὀπισθόδομον ἀεὶ φυλάττων τῆς θεοῦ.

2 τοῦ νοῦ τὰ καλὰ ὀνόματα. ὁ μέντοι γε ὄγκος αὐτῶν οὐ πάντη χρειώδης, ἐπεὶ τοῖς μικροῖς πραγματίοις περιτιθέναι μεγάλα καὶ σεμνὰ ὀνόματα ταὐτὸν ἂν φαίνοιτο, ὡς εἴ τις τραγικὸν προσωπεῖον μέγα παιδὶ περιθείη νηπίῳ, πλὴν ἐν μὲν ποιήσει καὶ ἱ | * *

XXXI * * | θρεπτικώτατον καὶ γόνιμον, τὸ δ' Ἀνακρέοντος 'οὐκέτι Θρηικίης ἐπιστρέφομαι'. ταύτῃ καὶ τὸ τοῦ Θεοπόμπου καινὸν ἐπαινετόν· διὰ τὸ ἀνάλογον ἔμοι γε σημαντικώτατα ἔχειν δοκεῖ· ὅπερ ὁ Κεκίλιος οὐκ οἶδ' ὅπως καταμέμφεται. 'δεινὸς ὤν' φησίν 'ὁ Φίλιππος ἀναγκοφαγῆσαι ⟨τὰ⟩ πράγματα'. ἔστιν ἄρ' ὁ ἰδιωτισμὸς ἐνίοτε τοῦ κόσμου παρὰ πολὺ ἐμφανιστικώτερον· ἐπιγινώσκεται γὰρ αὐτόθεν ἐκ τοῦ κοινοῦ βίου, τὸ δὲ σύνηθες ἤδη πιστότερον. οὐκοῦν ἐπὶ τοῦ τὰ αἰσχρὰ καὶ ῥυπαρὰ τλημόνως καὶ μεθ' ἡδονῆς ἕνεκα πλεονεξίας καρτεροῦντος 197 r. 2. τροπικὴ λέξις

2 τὸ ἀναγκοφαγεῖν τὰ πράγματα ἐναργέστατα παρείληπται. ὧδέ πως ἔχει καὶ τὰ Ἡροδότεια· 'ὁ Κλεομένης' φησί 'μανεὶς τὰς ἑαυτοῦ σάρκας ξιφιδίῳ κατέτεμεν εἰς λεπτά, ἕως ὅλον καταχορδεύων ἑαυτὸν διέφθειρεν', καί 'ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη'. ταῦτα γὰρ ἐγγὺς πα-

XXXII ραξύει τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' οὐκ ἰδιωτεύει τῷ σημαντικῶς. περὶ δὲ

4 μέγα del. Wilamowitzius Herm. x p. 337 | desunt quattuor folia in P | καὶ ἱ⟨στορίᾳ⟩ Tollius, Wilamowitzius | 7 πτικώτατον P θρε add. p | τὸ δ'* (τὸ in ras. corr.) P | γόνιμον τόδ' Petra | 8 θρηκίησ P Θρηικίης πώλου Bergkius Anacr. fr. 96 | ἐπιστρέφο*μαι P | καινὸν scripsi sententiamque distinxi: καὶ τὸν P, del. Iahnius | 9 ἐπαινετόν Manutius: ἐπήνετον P | ἐκεῖνο τὸ ἐπαινετόν Manutius καίτοι γ' ἀπηνὲς ὂν Morus καίτοι γ' ἐμπινὲς ὂν Reiskius καίτοι ἐπαινετόν del. Vaucherus κεκαινοτομημένον Wilamowitzius Herm. x p. 342 | τὸ* P | 11 τὰ add. Morus: om. P | 14 ἤδη] ἀεὶ Wilamowitzius Herm. x p. 342 | 16 ἀναγκο*φαγεῖν P | 18 ξιφειδίῳ P | κ*|τέτεμεν P κα|τέτεμεν P | 21 τῷ σημαντικῶς sc. ἔχειν (cf. supra v. 9); εἰρῆσθαι addi (aut cogitari) voluit Rothsteinius, ἐμφαίνειν Schurzfleischius τῷ σημαντικῷ Robortellus, Iahnius πω σημαντικῶς Rohdius rhein. mus. xxxv p. 312

4 QUINTILIANUS VI, 1, 36 in parvis quidem litibus has tragoedias movere tale est, quasi si personam Herculis et cothurnos aptare infantibus velis. | 17 HERODOTUS VI, 75 Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον ἤρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἑωυτὸν λωβώμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας προέβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς, ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία καὶ τὰς λαπάρας ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ. | 19 HERODOTUS VII, 181 Πυθέω τοῦ Ἰσχενόου ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέρην, ὃς ἐπειδὴ ἡ νηῦς ἡλίσκετο, ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος, ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας.

περὶ μεταφορῶν πλήθους καὶ * μεταφορῶν ὁ μὲν Κεκίλιος ἔοικε συγκατατίθεσθαι
τοῖς δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς ἐπὶ ταὐτοῦ νομοθετοῦσι τάττεσθαι·
ὁ γὰρ Δημοσθένης ὅρος καὶ τῶν τοιούτων, ὁ τῆς χρείας δὲ καιρός· ἔνθα τὰ πάθη χειμάρρου δίκην ἐλαύνεται, καὶ τὴν πολυπλή-
θειαν αὐτῶν ὡς ἀναγκαίαν ἐνταῦθα συνεφέλκεται. ‘ἄνθρωποι’ 2
φησί ‘μιαροὶ καὶ κόλακες, ἠκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι
πατρίδας, τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες πρότερον Φιλίππῳ, νυνὶ
197v. δὲ Ἀλεξάνδρῳ, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχί|στοις τὴν
εὐδαιμονίαν, τὴν δ' ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδένα ἔχειν δεσπότην,
ἃ τοῖς πρότερον Ἕλλησιν ὅροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες,
ἀνατετροφότες’. ἐνταῦθα τῷ πλήθει τῶν τροπικῶν ὁ κατὰ τῶν
προδοτῶν ἐπιπροσθεῖ τοῦ ῥήτορος θυμός. διόπερ ὁ μὲν Ἀρι- 3
στοτέλης καὶ ὁ Θεόφραστος μειλίγματά φασί τινα τῶν θρασειῶν
εἶναι ταῦτα μεταφορῶν, τὸ ‘ὡσπερεί’ φάναι καί ‘οἱονεί’ καί ‘εἰ
χρὴ τοῦτον εἰπεῖν τὸν τρόπον’ καί ‘εἰ δεῖ παρακινδυνευτικώ-
τερον λέξαι’· ἡ γὰρ ἐπιτίμησις, φασίν, ἰᾶται τὰ τολμηρά· ἐγὼ 4
δὲ καὶ ταῦτα μὲν ἀποδέχομαι, ὅμως δὲ πλήθους καὶ τόλμης μεταφορῶν, ὅπερ ἔφην κἀπὶ τῶν σχημάτων, τὰ εὔκαιρα καὶ σφοδρὰ πάθη καὶ τὸ γενναῖον ὕψος εἶναί φημι ἴδιά τινα ἀλεξιφάρμακα, ὅτι τῷ ῥοθίῳ τῆς φορᾶς ταυτὶ πέφυκεν ἅπαντα τἆλλα παρα-

1 καὶ om. Robortellus | καὶ ⟨τόλμης⟩ Tollius, Kayserus n. iahrb. LXX p. 293, cf. v. 17 | τῶν μεταφορῶν Faber ⟨τρόπων καὶ⟩ μεταφορῶν Tollius | καὶ περὶ πλήθους δὲ Weiskius | 2 τοῖς Robortellus: τοὺσ P | 3 ὁ γὰρ — τοιούτων post συνεφέλκεται 5 posuit Morus, post φησι 6 Spengelius | ὁ δὲ Δημοσθένης — ὁ τῆς χρείας γὰρ Schueckius commentarii περὶ ὕψους argum. (Vrat. 1855) p. 19 Wilamowitzius Herm. x p. 342 | post καιρός gravius interpunxi in hanc sententiam ὁ τῆς χρείας δὲ ὅρος καιρός· ἔνθα . . nam τὰ πάθη, nisi fallor, τὴν πολυπλήθειαν συνεφέλκεσθαι dicuntur, nec haerendum in asyndeto | 6 κόλακες καὶ ἀλάστορες codd. Demosthenis | 7 τὴν ἐλευθερίαν del. Toupius | προπεπτωκότεσ P προπεπωκότεσ P | πρότερον μὲν — νῦν codd. Demosthenis | 9 δεσπότην αὐτῶν προτέροις codd. Demosthenis | 11 ἀνατετραφότες Σ Demosthenis | 12 ἐπιπροσθεῖ Robortellus: ἐπίπροσθε P | 13 θρασειῶν Faber: θρασέων P | 14 τὸ Spengelius: τὰ P, Iahnius | 16 ἐπιτίμησις Stephanus: ὑποτίμησισ P | 18 κἀπὶ Pearcius: κἄπειτα P καὶ Robortellus | 19 ἀλεξιφάρκακα P

5 DEMOSTHENES DE COR. 296. PLINIUS EPP. IX, 26, 8 sed Demosthenes ipse, ille norma oratoris et regula, num se cohibet et comprimit, cum dicit illa notissima ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ ἀλάστορες? | 12 ARISTOTELES περὶ ποιητικῆς [?] | 13 QUINTILIANUS VIII, 3, 37 si quid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis praemuniendum est, ‘ut ita dicam, si licet dicere, quodam modo, permittite mihi sic uti’. | [16 ARISTOTELES RHET. III, 7 P. 1408 B 1 ἄκος ἐπὶ πάσῃ ὑπερβολῇ τὸ θρυλούμενον· δεῖ γὰρ αὐτὸν αὐτῷ προσεπιπλήττειν· δοκεῖ γὰρ ἀληθὲς εἶναι, ἐπεὶ οὐ λανθάνει γε ὃ ποιεῖ τὸν λέγοντα.]

περὶ μεταφορῶν

σύρειν καὶ προωθεῖν, μᾶλλον δὲ καὶ ὡς ἀναγκαῖα πάντως εἰσπράττεσθαι τὰ παράβολα, καὶ οὐκ ἐᾷ τὸν ἀκροατὴν σχολάζειν περὶ τὸν τοῦ πλήθους ἔλεγχον διὰ τὸ συνενθουσιᾶν τῷ λέγοντι. ἀλλὰ μὴν ἔν γε ταῖς τοπηγορίαις καὶ διαγραφαῖς οὐκ ἄλλο τι οὕτως κατασημαντικὸν ὡς οἱ συνεχεῖς καὶ ἐπάλληλοι τρόποι. δι' ὧν καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἡ τἀνθρωπίνου σκήνους ἀνατομὴ πομπικῶς καὶ ἔτι μᾶλλον ἀναζωγραφεῖται θείως παρὰ τῷ Πλάτωνι. τὴν μὲν κεφαλὴν αὐτοῦ φησιν ἀκρόπολιν, ἰσθμὸν δὲ μέσον

---

1 ***προωθεῖν P | ἀναγκα** P ἀναγκαῖα P | 4 ταί***πηγορίαισ P ταῖσ τοπηγορίαισ P

---

6 XENOPHON MEMOR. I, 4, 5 οὔκουν δοκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους ἐπ' ὠφελείᾳ προσθεῖναι αὐτοῖς δι' ὧν αἰσθάνονται ἕκαστα, ὀφθαλμοὺς μὲν ὥστε ὁρᾶν τὰ ὁρατά, ὦτα δὲ ὥστε ἀκούειν τὰ ἀκουστά; ὀσμῶν γε μήν, εἰ μὴ ῥῖνες προσετέθησαν, τί ἂν ἡμῖν ὄφελος ἦν; τίς δ' ἂν αἴσθησις ἦν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων, εἰ μὴ γλῶττα τούτων γνώμων ἐνειργάσθη; πρὸς δὲ τούτοις οὐ δοκεῖ σοι καὶ τόδε προνοίας ἔργοις ἐοικέναι, τὸ ἐπεὶ ἀσθενὴς μέν ἐστιν ἡ ὄψις, βλεφάροις αὐτὴν θυρῶσαι, ἃ ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαί τι δέῃ, ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλῄεται; ὡς δ' ἂν μηδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἠθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι· ὀφρύσι τε ἀπογεισῶσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὡς μηδ' ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἱδρὼς κακουργῇ· τὸ δὲ τὴν ἀκοὴν δέχεσθαι μὲν πάσας φωνάς, ἐμπίμπλασθαι δὲ μήποτε· καὶ τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζῴοις οἵους τέμνειν εἶναι, τοὺς δὲ γομφίους οἵους παρὰ τούτων δεξαμένους λεαίνειν· καὶ στόμα μέν, δι' οὗ ὧν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῷα εἰςπέμπεται, πλησίον ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν θεῖναι· ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς ᾗ δυνατὸν προσωτάτω ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων· ταῦτα οὕτω προνοητικῶς πεπραγμένα ἀπορεῖς πότερα τύχης ἢ γνώμης ἔργα ἐστίν; | 7 PLATO TIM. P. 69 D ξυγκερασάμενοί τ' αὐτὰ ἀναγκαίως τὸ θνητὸν γένος ξυνέθεσαν. καὶ διὰ ταῦτα δὴ σεβόμενοι μιαίνειν τὸ θεῖον, ὅ τι μὴ πᾶσα ἦν ἀνάγκη, χωρὶς ἐκείνου κατοικίζουσιν εἰς ἄλλην τοῦ σώματος οἴκησιν τὸ θνητόν, ἰσθμὸν καὶ ὅρον διοικοδομήσαντες τῆς τε κεφαλῆς καὶ τοῦ στήθους, αὐχένα μεταξὺ τιθέντες, ἵνα εἴη χωρίς. ἐν δὴ τοῖς στήθεσι καὶ τῷ καλουμένῳ θώρακι τὸ τῆς ψυχῆς θνητὸν γένος ἐνέδουν. καὶ ἐπειδὴ τὸ μὲν ἄμεινον αὐτῆς, τὸ δὲ χεῖρον πεφύκει, διοικοδομοῦσι τοῦ θώρακος αὖ τὸ κύτος, διορίζοντες οἷον γυναικῶν, τὴν δὲ ἀνδρῶν χωρὶς οἴκησιν, τὰς φρένας διάφραγμα εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τιθέντες. τὸ μετέχον οὖν τῆς ψυχῆς ἀνδρίας καὶ θυμοῦ, φιλόνεικον ὄν, κατῴκισαν ἐγγυτέρω τῆς κεφαλῆς μεταξὺ τῶν φρενῶν τε καὶ αὐχένος, ἵνα τοῦ λόγου κατήκοον ὂν κοινῇ μετ' ἐκείνου βίᾳ τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν κατέχοι γένος, ὁπότ' ἐκ τῆς ἀκροπόλεως τῷ ἐπιτάγματι καὶ λόγῳ μηδαμῇ πείθεσθαι ἑκὸν ἐθέλοι. τὴν δὲ δὴ καρδίαν ἅμμα τῶν φλεβῶν καὶ πηγὴν τοῦ περιφερομένου κατὰ πάντα τὰ μέλη σφοδρῶς αἵμα-

περὶ μεταφορῶν διῳκοδομῆσθαι μεταξὺ τοῦ στήθους τὸν αὐχένα, σφονδύλους τε
ὑπεστηρῖχθαί φησιν οἷον στρόφιγγας καὶ τὴν μὲν ἡδονὴν ἀν-
198r. θρώποις εἶναι κακοῦ | δέλεαρ, γλῶσσαν δὲ γεύσεως δοκίμιον·
ἄναμμα δὲ τῶν φλεβῶν τὴν καρδίαν καὶ πηγὴν τοῦ περιφερο-
μένου σφοδρῶς αἵματος, εἰς τὴν δορυφορικὴν οἴκησιν κατατε-
ταγμένην· τὰς δὲ διαδρομὰς τῶν πόρων ὀνομάζει στενωπούς·
'τῇ δὲ πηδήσει τῆς καρδίας ἐν τῇ τῶν δεινῶν προσδοκίᾳ καὶ
τῇ τοῦ θυμοῦ ἐπεγέρσει, ἐπειδὴ διάπυρος ἦν, ἐπικουρίαν μη-
χανώμενοι' φησί 'τὴν τοῦ πλεύμονος ἰδέαν ἐνεφύτευσαν, μαλα-
κὴν καὶ ἄναιμον καὶ σήραγγας ἐντὸς ἔχουσαν οἷον μάλαγμα,
ἵν' ὁ θυμὸς ὁπότ' ἐν αὐτῇ ζέσῃ, πηδῶσα εἰς ὑπεῖκον μὴ λυμαί-
νηται'. καὶ τὴν μὲν τῶν ἐπιθυμιῶν οἴκησιν προσεῖπεν ὡς γυ-
ναικωνῖτιν, τὴν τοῦ θυμοῦ δὲ ὥσπερ ἀνδρωνῖτιν· τόν γε μὴν

1 μεταξὺ ⟨αὐτῆς καὶ⟩ τοῦ Pearcius | 2 καὶ — δοκίμιον del. G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 | 3 εἶ^{ναι}κακὸν P ναι superscr. p κακῶν Manutius, Iahnius κακοῦ δέλεαρ Plato; cf. Martensius de lib. περὶ ὕψους p. 36 | 4 νᾶμα Petra | 9 φησί Tollius: φασὶ P | ἐνεφύτευσαν Plato, Manutius: ἐνεφύτευσε P | 10 οἷον αἷμα μαλακὸν ex Platone Manutius ὁποῖον μάλαγμα P | 11 ὁπό*|τ' p ὁπότ'| P

τος εἰς τὴν δορυφορικὴν οἴκησιν κατέστησαν, ἵνα, ὅτε ζέσειε τὸ τοῦ θυμοῦ μένος, τοῦ λόγου παραγγείλαντος, ὥς τις ἄδικος περὶ αὐτὰ γίγνεται πρᾶξις ἔξωθεν ἢ καί τις ἀπὸ τῶν ἔνδοθεν ἐπιθυμιῶν, ὀξέως διὰ πάντων τῶν στενωπῶν πᾶν, ὅσον αἰσθητικὸν ἐν τῷ σώματι, τῶν τε παρακελεύσεων καὶ ἀπειλῶν αἰσθανόμενον γίγνοιτο ἐπήκοον καὶ ἕποιτο πάντῃ καὶ τὸ βέλτιστον οὕτως ἐν αὐτοῖς πᾶσιν ἡγεμονεῖν ἐῴη. τῇ δὲ δὴ πηδήσει τῆς καρδίας ἐν τῇ τῶν δεινῶν προσδοκίᾳ καὶ τῇ τοῦ θυμοῦ ἐγέρσει, προγιγνώσκοντες ὅτι διὰ πυρὸς ἡ τοιαύτη πᾶσα ἔμελλεν οἴδησις γίγνεσθαι τῶν θυμουμένων, ἐπικουρίαν αὐτῇ μηχανώμενοι τὴν τοῦ πλεύμονος ἰδέαν ἐνεφύτευσαν, πρῶτον μὲν μαλακὴν καὶ ἄναιμον, εἶτα σήραγγας ἐντὸς ἔχουσαν οἷον σπόγγου κατατετρημένας, ἵνα τό τε πνεῦμα καὶ τὸ πῶμα δεχομένη, ψύχουσα, ἀναπνοὴν καὶ ῥᾳστώνην ἐν τῷ καύματι παρέχοι. διὸ δὴ τῆς ἀρτηρίας ὀχετοὺς ἐπὶ τὸν πλεύμονα ἔτεμον, καὶ περὶ τὴν καρδίαν αὐτὸν περιέστησαν οἷον ἅλμα μαλακόν, ἵν' ὁ θυμὸς ἡνίκα ἐν αὐτῇ ἀκμάζοι, πηδῶσα εἰς ὑπεῖκον καὶ ἀναψυχομένη, πονοῦσα ἧττον μᾶλλον τῷ λόγῳ μετὰ θυμοῦ δύναιτο ὑπηρετεῖν. | 1 PLATO TIM. P. 74 A καὶ περὶ τὸν διαυχένιον ἅμα καὶ νωτιαῖον μυελὸν ἐξ αὐτοῦ σφονδύλους πλάσας ὑπέτεινεν οἷον στρόφιγγας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, διὰ παντὸς τοῦ κύτους. | 2 PLATO TIM. P. 69 D πρῶτον μὲν ἡδονήν, μέγιστον κακοῦ δέλεαρ. CICERO CAT. M. 13, 44 divine Plato escam malorum voluptatem appellat. | 4 PLATO TIM. P. 65 C ὅσα μὲν γὰρ εἰσιόντα περὶ τὰ φλέβια οἷόν περ δοκιμεῖα τῆς γλώττης τεταμένα ἐπὶ τὴν καρδίαν εἰς τὰ νοτερὰ τῆς σαρκὸς — ξυνάγει τὰ φλέβια. | 13 PLATO TIM. P. 72 C [ἡ δ' αὖ τοῦ γείτονος αὐτῷ ⟨τῷ ἥπατι⟩ ξύστασις καὶ ἕδρα σπλάγχνου γέγονεν

σπλῆνα τῶν ἐντὸς μαγεῖον, ὅθεν πληρούμενος τῶν ἀποκαθαι- περὶ μεταφορῶν
ρομένων μέγας καὶ ὕπουλος αὔξεται. ‛μετὰ δὲ ταῦτα σαρξὶ
πάντα’ φησί ‛κατεσκίασαν, προβολὴν τῶν ἔξωθεν τὴν σάρκα,
οἷον τὰ πιλήματα, προθέμενοι’· νομὴν δὲ σαρκῶν ἔφη τὸ αἷμα·
‛τῆς δὲ τροφῆς ἕνεκα’ φησί ‛διωχέτευσαν τὸ σῶμα, τέμνοντες
ὥσπερ ἐν κήποις ὀχετούς, ὡς ἔκ τινος νάματος ἐπιόντος,
ἀραιοῦ ὄντος αὐλῶνος τοῦ σώματος, τὰ τῶν φλεβῶν ῥέοι νά-
ματα’. ἡνίκα δὲ ἡ τελευτὴ παραστῇ, λύεσθαί φησι τὰ τῆς ψυ-
6 χῆς οἱονεὶ νεὼς πείσματα, μεθεῖσθαί τε αὐτὴν ἐλευθέραν. ταῦτα
καὶ τὰ παραπλήσια μυρί’ ἄττα ἐστὶν ἑξῆς· ἀπόχρη δὲ τὰ δεδη-
λωμένα, ὡς μεγάλαι τε φύσιν εἰσὶν αἱ τροπικαί, καὶ | ὡς ὑψη- 198v.
λοποιὸν αἱ μεταφοραί, καὶ ὅτι οἱ παθητικοὶ καὶ φραστικοὶ κατὰ
7 τὸ πλεῖστον αὐταῖς χαίρουσι τόποι. ὅτι μέντοι καὶ ἡ χρῆσις

---

1 μαγεῖον Is. Vossius: μάγειον (ρεῖ) P ρεῖ superscr. p ἐκμαγεῖον Tollius | πληρούμενο(σ) P | 3 φησί Robortellus: φύσιν P | 4 πιλήματα Toupius: πηδήματα P πεδήματα Pearcius | 5 διοχέτευσαν P | 7 ῥεύματα Toupius | 10 ἀπόχρη δεδηλωμένα P δὲ τὰ add. p ἀπόχρη δὲ τάδε δηλούμενα Pearcius ἀπόχρη δὲ τάδε. δῆλον μὲν ὡς Ruhnkenius ἀπόχρη δὲ τάδε δηλοῦν μὲν ὡς Toupius | 11 τροπαί Manutius | ὡς — τροπαί del. Vaucherus

---

ἐξ ἀριστερᾶς χάριν ἐκείνου, τοῦ παρέχειν αὐτὸ λαμπρὸν ἀεὶ καὶ καθαρὸν οἷον κατόπτρῳ παρεσκευασμένον καὶ ἕτοιμον ἀεὶ παρακείμενον ἐκμαγεῖον.] διὸ δὴ καὶ ὅταν τινὲς ἀκαθαρσίαι γίγνωνται διὰ νόσους σώματος περὶ τὸ ἧπαρ, πάντα ἡ σπληνὸς καθαίρουσα αὐτὰ δέχεται μανότης, ἅτε κοίλου καὶ ἀναίμου ὑφανθέντος· ὅθεν πληρούμενος τῶν ἀποκαθαιρομένων μέγας καὶ ὕπουλος αὐξάνεται, καὶ πάλιν, ὅταν καθαρθῇ τὸ σῶμα, ταπεινούμενος εἰς ταὐτὸν ξυνίζει. | 3 PLATO TIM. P. 74 B τὴν δὲ σάρκα προβολὴν μὲν καυμάτων, πρόβλημα δὲ χειμώνων, ἔτι δὲ πτωμάτων οἷον τὰ πιλητὰ ἔσεσθαι κτήματα — P. 74 D οἷς ξυμπεριλαβὼν ὁ θεὸς ὀστᾶ καὶ μυελόν, δήσας πρὸς ἄλληλα νεύροις, μετὰ ταῦτα σαρξὶ πάντα αὐτὰ κατεσκίασεν ἄνωθεν. | 4 PLATO TIM. P. 80 E ὃ καλοῦμεν αἷμα, νομὴν σαρκῶν καὶ ξύμπαντος τοῦ σώματος, ὅθεν ὑδρευόμενα ἕκαστα πληροῖ τὴν τοῦ κενουμένου βάσιν. | 5 PLATO TIM. P. 77 C ταῦτα δὴ τὰ γένη πάντα φυτεύσαντες οἱ κρείττους τοῖς ἥττοσιν ἡμῖν τροφήν, τὸ σῶμα αὐτὸ ἡμῶν διωχέτευσαν τέμνοντες οἷον ἐν κήποις ὀχετούς, ἵν’ ὥσπερ ἐκ νάματος ἐπιόντος ἄρδοιτο. — P. 78 E ὁπόταν — τὸ πῦρ — διαιωρούμενον ἀεὶ διὰ τῆς κοιλίας εἰσελθὸν τὰ σιτία καὶ ποτὰ λάβῃ, τήκει δή, καὶ κατὰ σμικρὰ διαιροῦν, διὰ τῶν ἐξόδων ᾗπερ πορεύεται διάγον, οἷον ἐκ κρήνης ἐπ’ ὀχετοὺς ἐπὶ τὰς φλέβας ἀντλοῦν αὐτά, ῥεῖν ὥσπερ δι’ αὐλῶνος τοῦ σώματος τὰ τῶν φλεβῶν ποιεῖ ῥεύματα. | 8 PLATO TIM. P. 85 E ἐὰν μὲν ἱκανὴ διὰ τέλους κρατῆσαι γένηται ⟨ἡ χολή⟩, πρὸς τὸ τοῦ μυελοῦ διαπεράσασα γένος κάουσα ἔλυσε τὰ τῆς ψυχῆς αὐτόθεν οἷον νεὼς πείσματα μεθῆκέ τε ἐλευθέραν.

περὶ μεταφορῶν

τῶν τρόπων, ὥσπερ τἆλλα πάντα καλὰ ἐν λόγοις, προαγωγὸν ἀεὶ πρὸς τὸ ἄμετρον, δῆλον ἤδη, κἂν ἐγὼ μὴ λέγω. ἐπὶ γὰρ τούτοις καὶ τὸν Πλάτωνα οὐχ ἥκιστα διασύρουσι, πολλάκις ὥσπερ ὑπὸ βακχείας τινὸς τῶν λόγων εἰς ἀκράτους καὶ ἀπηνεῖς μεταφορὰς καὶ εἰς ἀλληγορικὸν στόμφον ἐκφερόμενον. ‘οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἐπινοεῖν’ φησίν ‘ὅτι πόλιν εἶναι ⟨δεῖ⟩ δίκην κρατῆρος κεκερασμένην, οὗ μαινόμενος μὲν οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολαζόμενος δ’ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ καλὴν κοινωνίαν λαβὼν ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται’. νήφοντα γάρ, φασί, θεὸν τὸ ὕδωρ λέγειν, κόλασιν δὲ τὴν κρᾶσιν, ποιητοῦ τινος τῷ ὄντι οὐχὶ νήφοντός ἐστι. τοῖς τοιούτοις ἐλαττώμασιν ἐπιχειρῶν 8 ὅμως αὐτὸ καὶ ὁ Κεκίλιος ἐν τοῖς ὑπὲρ Λυσίου συγγράμμασιν ἀπεθάρρησεν τῷ παντὶ Λυσίαν ἀμείνω Πλάτωνος ἀποφήνασθαι, δυσὶ πάθεσι χρησάμενος ἀκρίτοις· φιλῶν γὰρ τὸν Λυσίαν ὡς οὐδ’ αὐτὸς αὑτόν, ὅμως μᾶλλον μισεῖ τῷ παντὶ Πλάτωνα ἢ Λυσίαν φιλεῖ. πλὴν οὗτος μὲν ὑπὸ φιλονεικίας οὐδὲ τὰ θέματα ὁμολογούμενα, καθάπερ ᾠήθη. ὡς γὰρ ἀναμάρτητον καὶ καθαρὸν τὸν ῥήτορα προφέρει πολλαχῇ διημαρτημένου τοῦ Πλάτωνος· τὸ δ’ ἦν ἄρα οὐχὶ τοιοῦτον, οὐδὲ ὀλίγου δεῖ. φέρε δή, XXXIII
199r. *ΚΘ* λάβωμεν τῷ ὄντι καθαρόν τινα συγ|γραφέα καὶ ἀνέγκλητον. ἆρ’ οὐκ ἄξιόν ἐστι διαπορῆσαι περὶ αὐτοῦ τούτου καθολικῶς,

σύγκρισις ἀρετῶν

πότερόν ποτε κρεῖττον ἐν ποιήμασι καὶ λόγοις μέγεθος ἐν ἐνίοις διημαρτημένοις ἢ τὸ σύμμετρον μὲν ἐν τοῖς κατορθώμασιν ὑγιὲς δὲ πάντη καὶ ἀδιάπτωτον; καὶ ἔτι νὴ Δία, πότερόν ποτε αἱ πλείους ἀρεταὶ τὸ πρωτεῖον ἐν λόγοις ἢ αἱ μείζους δικαίως ἂν φέροιντο; ἔστι γὰρ ταῦτ’ οἰκεῖα τοῖς περὶ ὕψους σκέμματα καὶ

---

1 ⟨καὶ⟩ τἆλλα Weiskius | πάντα ⟨τὰ⟩ Spengelius καλὰ ⟨τὰ⟩ Weiskius | προσαγωγὸν Vaucherus | 2 αἰεὶ P | 6 ἐννοεῖν codd. Platonis | δεῖ om. P add. ex Plat. Manutius | 7 κεκερα*|σμένην p κεκερασ|μένην P κεκραμένην codd. Platonis, Manutius | οὗ] ἀντὶ τοῦ ὅπου in marg. P | ἐγκεχυμένος codd. Platonis, Manutius: ἐκκεχυμένοσ P | ζῆ P ζεῖ p | 10 τὸ* ὕδωρ P | ποτικοῦ Rothsteinius | 11 ἐλαττώμασι P ν add. p | ἐπιχαίρων Vaucherus | 12 ὅμωσ αὐτὸ καὶκιλιοσ (αἰ in ras. corr. ὁ κε superscr. p) P (cf. p. 60, 5) ὅμως del. Vaucherus ὠμῶς Morus | ὅμως αὐτόθεν ὁ κ. Manutius ὠμότατα ὁ Κ. Ruhnkenius ὁμοίως καὶ αὐτὸς ὁ Κ. Weiskius ὁμοίως αὐτοῦ καὶ ὁ Κ. Blassius d. griech. beredsamk. p. 192 ὁ μισοπλάτων Κ. Reiskius ὀλίγοις αὐτίκα ὁ Κ. Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 | 15 τῷ παντὶ del. Reiskius | 16 θεάματα* Robortellus | θέματα ⟨τίθησιν⟩ Reiskius | 17 post ᾠήθη lacunam indicavit Spengelius, Iahnius παρίστησι add. Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 | 19 δεῖν Robortellus δεῖ. ⟨εἰ δὲ καὶ ἦν⟩, φέρε Kayserus n. iahrb. LXX p. 293 | 22 ἐπ’ ἐνίοις Kayserus n. iahrb. LXX p. 294 | 23 διημαρτημένον Manutius | 26 σκέμμασι Reiskius

---

5 PLATO LEGG. VI P. 773 C

σύγκρισις ἀρετῶν

2 ἐπικρίσεως ἐξ ἅπαντος δεόμενα. ἐγὼ δ' οἶδα μέν, ὡς αἱ ὑπερ-
μεγέθεις φύσεις ἥκιστα καθαραί· τὸ γὰρ ἐν παντὶ ἀκριβὲς κίν-
δυνος μικρότητος, ἐν δὲ τοῖς μεγέθεσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἄγαν
πλούτοις, εἶναί τι χρὴ καὶ παρολιγωρούμενον· μήποτε δὲ τοῦτο
καὶ ἀναγκαῖον ᾖ, τὸ τὰς μὲν ταπεινὰς καὶ μέσας φύσεις διὰ
τὸ μηδαμῆ παρακινδυνεύειν μηδὲ ἐφίεσθαι τῶν ἄκρων ἀναμαρ-
τήτους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀσφαλεστέρας διαμένειν, τὰ δὲ με-
3 γάλα ἐπισφαλῆ δι' αὐτὸ γίνεσθαι τὸ μέγεθος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ
ἐκεῖνο ἀγνοῶ τὸ δεύτερον, ὅτι φύσει πάντα τὰ ἀνθρώπεια ἀπὸ
τοῦ χείρονος ἀεὶ μᾶλλον ἐπιγινώσκεται καὶ τῶν μὲν ἁμαρτημά-
των ἀνεξάλειπτος ἡ μνήμη παραμένει, τῶν καλῶν δὲ ταχέως
4 ἀπορρεῖ. παρατεθειμένος δ' οὐκ ὀλίγα καὶ αὐτὸς ἁμαρτήματα
καὶ Ὁμήρου καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι μέγιστοι, καὶ ἥκιστα τοῖς
πταίσμασιν ἀρεσκόμενος, ὅμως δὲ οὐχ ἁμαρτήματα μᾶλλον αὐτὰ
ἑκούσια καλῶν ἢ παροράματα δι' ἀμέλειαν εἰκῆ που καὶ ὡς ἔτυ-
χεν ὑπὸ μεγαλοφυΐας ἀνεπιστάτως παρενηνεγμένα, οὐδὲν | ἧττον 199v.
οἶμαι τὰς μείζονας ἀρετάς, εἰ καὶ μὴ ἐν πᾶσι διομαλίζοιεν, τὴν
τοῦ πρωτείου ψῆφον μᾶλλον ἀεὶ φέρεσθαι, κἂν εἰ μὴ δι' ἑνὸς
ἑτέρου, τῆς μεγαλοφροσύνης αὐτῆς ἕνεκα. ἐπείτοιγε καὶ ἄπτω-
τος ὁ Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Ἀργοναύταις ποιητὴς κἂν τοῖς βου-
κολικοῖς πλὴν ὀλίγων τῶν ἔξωθεν ὁ Θεόκριτος ἐπιτυχέστατος·
ἆρ' οὖν Ὅμηρος ἂν μᾶλλον ἢ Ἀπολλώνιος ἐθέλοις γενέσθαι;

1 δεόμενα* P | 2 **γὰρ P τὸ add. p τῷ γὰρ — ἀκριβεῖ G. S. A. class. journ. III, 5 p. 89 | κίνδυνος σμικρότητος Manutius: κίνδυνοι σμικρότητοσ P κινδυνεύει σμικρότητος Toupius | 3 ⟨μὴ⟩ μικρότητος ⟨ᾖ⟩ Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312 | ὥ|σπερ P ὥσ|*περ p | 4 τοῦτο Manutius: τούτου P | 5 ᾖ P ἦι p | ἢ μέσας Faber | 7 τὰ δὲ Robortellus: τὸ δὲ P | 9 ἐκεῖνο Manutius: ἐκείνου P | τὸ δεύτερον del. Morus | 10 αἰεὶ P | 15 δι' ἀμέλειαν — ἔτυχεν del. Weiskius | 17 ἀρετάς Petra: αἰτίασ P, defendit Rothsteinius | 18 αἰεὶ P | μηδενὸς Spengelius, Iahnius μὴ δι' ἑτέρου τινὸς Morus | 20 Ἀπολλώνιος ἐν τοῖς Spengelius: ἀπὸλλώνιτοισ (h. e. ἀπολλώνιος τοῖς) p ἀπόλλων τοῖσ P | ὁ τῶν ἀργοναυτικῶν ποιητὴς Manutius ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας Toupius | ποιητὴς del. Iahnius | κἂν — ἐπιτυχέστατος del. Toupius, alieno loco posita et mutilata in fine censet Hardionus mém. de l'acad. des inscr. V p. 202 sqq. | βουκολιοῖσ P | 22 ἆρ' οὐχ Pearcius, Iahnius ἆρ' οὖν οὐχ Cobetus mnem. n. s. X p. 322; '*malis igitur Homerusne fieri an Apollonius?*' Wilamowitzius Herm. X p. 345 | ἢ Ἀπολλώνιος del. Spengelius, Iahnius | Ὅμηρος et Ἀπολλώνιος transp. Toupius | ἆρ' οὖν Θεόκριτος ἂν μᾶλλον ἢ Ἀπολλώνιος ἐθέλοις γενέσθαι ἢ Ὅμηρος Tollius | ἆρ' οὖν ἢ Ὅμηρος Θεόκριτος ἂν μᾶλλον Schurzfleischius | Ὁμήρου Θεόκριτος ἂν μᾶλλον ἢ Ἀπολλώνιος Vaucherus; ne praeter Apollonium concinnitatis causa Theocritum expectes vide ad p. 44, 3 adnotata

[10 HORATIUS EP. II, 1, 262
discit enim citius meminitque libentius illud
quod quis deridet quam quod probat et veneratur.]

σύγκρισις ἀρετῶν

τί δὲ Ἐρατοσθένης ἐν τῇ Ἠριγόνῃ; διὰ πάντων γὰρ ἀμώμητον 5 τὸ ποιημάτιον Ἀρχιλόχου πολλὰ καὶ ἀνοικονόμητα παρασύροντος * * κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς τοῦ δαιμονίου πνεύματος ἣν ὑπὸ νόμον τάξαι δύσκολον, ἆρα δὴ μείζων ποιητής; τί δ'; ἐν μέλεσι μᾶλλον ἂν εἶναι Βακχυλίδης ἕλοιο ἢ Πίνδαρος, καὶ ἐν τραγῳδίᾳ Ἴων ὁ Χῖος ἢ νὴ Δία Σοφοκλῆς; ἐπειδὴ οἱ μὲν ἀδιάπτωτοι καὶ ἐν τῷ γλαφυρῷ πάντη κεκαλλιγραφημένοι, ὁ δὲ Πίνδαρος καὶ ὁ Σοφοκλῆς ὁτὲ μὲν οἷον πάντα ἐπιφλέγουσι τῇ φορᾷ, σβέννυνται δ' ἀλόγως πολλάκις καὶ πίπτουσιν ἀτυχέστατα. ἢ οὐδεὶς ἂν εὖ φρονῶν ἑνὸς δράματος, τοῦ Οἰδίποδος, εἰς ταὐτὸ συνθεὶς τὰ Ἴωνος ἀντιτιμήσαιτο ἑξῆς.
XXXIV εἰ δ' ἀριθμῷ, μὴ τῷ μεγέθει κρίνοιτο τὰ κατορθώματα, οὕτως ἂν καὶ Ὑπερίδης τῷ παντὶ προέχοι Δημοσθένους. ἔστιν γὰρ αὐτοῦ πολυφωνότερος καὶ πλείους ἀρετὰς ἔχων, καὶ σχεδὸν ὕπακρος ἐν πᾶσιν ὡς ὁ πένταθλος, ὥστε τῶν μὲν πρωτείων ἐν ἅπασι τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν λείπεσθαι, πρωτεύειν δὲ τῶν ἰδιωτῶν.
2 ὁ μέν γε Ὑπερίδης

---

2 Ἀρχιλόχου Manutius: ἀρχίλο̊χον P Ἀντιμάχου Heckerus philol. v p. 426 | παρασύροντος Manutius: παρασύροντασ P | 3 defectum notavi intercidisse suspicatus fere qualia p. 46, 20 leguntur παρασύροντος ⟨τῷ ῥοθίῳ τῆς φορᾶς⟩ κἀκείνης τῆς ἐκβολῆς; nihil desiderari ratus Wilamowitzius (Herm. x p. 345) aliter distinctam orationem ita reddidit '*quid porro? estne Eratosthenes propter Erigonam* (*quod parvum monimentum undique est absolutum*) *maior Archilocho lutulenter saepe fluente atque exuberante illo numinis divini aestu quem regulis coercere haud proclive est?*' | καὶ κινοῦντος ἐξ ἐμβολῆς Weiskius f. κατακινήσει τῆς Schurzfleischius | κἀκείνη — πνεύματος ⟨ὁρμή⟩, ἣν Robortellus κἀκεῖνα τῆς Manutius κἀκεῖνα τῇ ἐμβολῇ Toupius, Bergkius anal. Alex. I p. 3 (opp. II p. 202) κἀκείνῃ τῇ ἐκβολῇ Pearcius ἕνεκα κείνης τῆς Iannarakis adn. crit. p. 37 | 4 μεῖζον P | μέλεσσι P | 7 κεκαλληγραφημένοι P corr. P | 9 σβέννυνται τ' Seagerus class. journ. XXIII, 46 p. 321 | 11 Ἴωνος ⟨ἅπαντα⟩ Toupius Ἴωνος ⟨πάντ'⟩ Spengelius, Iahnius | ἐξ ἴσης Tollius | μεγέθει Pearcius: ἀληθεῖ P, def. Rothsteinius | 12 περὶ ὑπερίδου Ση in marg. P | 14 καὶ πλείους ἀρετὰς ἔχων del. Wilamowitzius Herm. x p. 337 | ὕπακρω̊σ P o superscr. p | 15 ὅς γε — λείπεται, πρωτεύει Manutius | πρωτευόντων ἐν ἅπασι [τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν] Kayserus heidelb. iahrb. 1853 p. 642 | 16 τῶν δευτερευόντων Kayserus

---

14 PLATO ERAST. P. 135 D ἆρ' ἐννοῶ, ἔφην, οἷον λέγεις τὸν φιλόσοφον ἄνδρα; δοκεῖς γάρ μοι λέγειν οἷον ἐν τῇ ἀγωνίᾳ εἰσὶν οἱ πένταθλοι πρὸς τοὺς δρομέας ἢ τοὺς παλαιστάς. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι τούτων μὲν λείπονται κατὰ τὰ τούτων ἆθλα καὶ δεύτεροί εἰσι πρὸς τούτους, τῶν δὲ ἄλλων ἀθλητῶν πρῶτοι καὶ νικῶσιν αὐτούς. τάχ' ἂν ἴσως τοιοῦτόν τι λέγοις καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἀπεργάζεσθαι τοὺς ἐπιτηδεύοντας τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα, τῶν μὲν πρώτων εἰς ξύνεσιν περὶ τὰς τέχνας ἐλλείπεσθαι, τὰ δευτερεῖα δ' ἔχοντας τῶν ἄλλων περιεῖναι, καὶ οὕτως γίγνεσθαι περὶ πάντα ὕπακρόν τινα ἄνδρα τὸν πεφιλοσοφηκότα.

πρὸς τῷ πάντα ἔξω γε τῆς συνθέσεως | μιμεῖσθαι τὰ Δημοσθένεια κατορθώματα καὶ τὰς Λυσιακὰς ἐκ περιττοῦ περιείληφεν ἀρετάς τε καὶ χάριτας. καὶ γὰρ λαλεῖ μετὰ ἀφελείας, ἔνθα χρή, καὶ οὐ πάντα ἑξῆς καὶ μονοτόνως ὡς ὁ Δημοσθένης λέγει, τό τε ἠθικὸν ἔχει μετὰ γλυκύτητος ἡδὺ λιτῶς ἐφηδυνόμενον· ἄφατοί τε περὶ αὐτόν εἰσιν ἀστεϊσμοί, μυκτὴρ πολιτικώτατος, εὐγένεια, τὸ κατὰ τὰς εἰρωνείας εὐπάλαιστρον, σκώμματα οὐκ ἄμουσα οὐδ' ἀνάγωγα κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς ἐκείνους ἀλλ' ἐπικείμενα, διασυρμός τε ἐπιδέξιος καὶ πολὺ τὸ κωμικὸν καὶ μετὰ παιδιᾶς εὐστόχου κέντρον, ἀμίμητον δὲ εἰπεῖν τὸ ἐν πᾶσι τούτοις ἐπαφρόδιτον· οἰκτίσασθαί τε προσφυέστατος, ἔτι δὲ μυθολογῆσαι κεχυμένος καὶ ἐν ὑγρῷ πνεύματι διεξοδεῦσαι ἔτι εὐκαμπὴς ἄκρως, ὥσπερ ἀμέλει τὰ μὲν περὶ τὴν Λητὼ ποιητικώτερα, τὸν δ' ἐπιτάφιον ἐπιδεικτικῶς, ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἄλλος,

200 r.
σύγκρισις ἀρετῶν

---

2 παρείληφεν Morus | 3 λαλεῖ μετ' ducente Tollio Pearcius: λαλεύματα P τὰ σχήματα μετ' Reiskius μαλακίζεται Manutius μαλακίζεται [ἀφελείας] Tollius ἁπλοϊζεται [ἀφελείας] Vaucherus | 4 ἑξῆς μονοτόνως ς Schurzfleischius, Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 | λέγει Manutius: λέγεται P | 5 ⟨καὶ τὸ⟩ μετὰ Portus | μετὰ γλυκύτητος ἡδὺ del. Morus | ἡδὺ del. Weiskius | λιτῶς ἐφηδυνόμενον del. Tollius | aut μετὰ λιτότητος ἡδὺ aut λιτῶς ἐφηδυνόμενον Reiskius | 6 ἀστ∗ισμοί P ἀστεισμοί P | ἐμμέλεια Ruhnkenius, prob. Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 5 (opp. II p. 431) εὐμέλεια G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 'num εὐτέλεια?' Iahnius | 7 εὐπάλαιστρον ρ eraso P | σκόμματα P σκώμματα p | 8 ἀλλὰ κατὰ Tollius, Ruhnkenius | κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς κώμους Kayserus heidelb. iahrb. 1853 p. 642 κατὰ τοὺς κωμικοὺς ἐκείνους Iahnius κατὰ τοὺς ἀστικοὺς ἐκείνους Hauptius | ἀλλ' del. Tollius, Ruhnkenius | ἐπιεικῆ Ruhnkenius ἀλλ' ἐπιεικῆ Hauptius ἀλλ' ἐπικεχαριτωμένα Weiskius ἀλλ' εὐσχήμονα Kayserus | 10 παιδείασ P παιδιᾶσ p | 12 νεύματι Seguerius not. d'un manuscr. p. 44 (not. et extr. XVI, 2 p. 194) | διεξοδεῦσαί τι Buechelerus apud Rohdenum comm. Bonn. p. 79, Wilamowitzius Herm. X p. 336 | 13 ἄκρως Manutius: ἄκροσ P | ποιητικώτατα Wilamowitzius

---

2 PHOTIUS BIBL. 262 P. 489b 13 Καικίλιος δὲ ἁμαρτάνει εὑρετικὸν μὲν τὸν ἄνδρα ⟨Λυσίαν⟩ εἴπερ ἄλλον τινὰ συνομολογῶν, οἰκονομῆσαι δὲ τὰ εὑρεθέντα οὐχ οὕτως ἱκανόν· καὶ γὰρ κἂν τούτῳ τῷ μέρει τῆς ἀρετῆς τοῦ λόγου οὐδενὸς ὁρᾶται φαυλότερος [cf. Martensius de lib. π. ὕψ. p. 8]. | 13 HERMOGENES DE ID. I, 6 (III P. 219 W.) ἔννοιαι τοίνυν εἰσὶ σεμναὶ μάλιστα μὲν αἱ περὶ θεῶν ὡς περὶ θεῶν λεγόμεναι — πολλὰς ἂν εὕροις τοιαύτας ἐννοίας παρὰ τῷ Πλάτωνι . . ., παρὰ μέντοι τοῖς ῥήτορσιν ἥκιστα, ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν Δηλιακῷ Ὑπερίδου ποιητικῶς μᾶλλον καὶ μυθικῶς εἴρηται. MAXIMUS PLANUDES V P. 481 W. βουλόμενος γὰρ ⟨Ὑπερίδης⟩ ἐξ ἀρχαίου δεῖξαι τοῖς Ἀθηναίοις τὰ ἐν Δήλῳ ἱερὰ προσήκοντα πολλῷ κέχρηται τῷ μύθῳ [cf. IOANNES SICELIOTA SCHOL. IN HERMOG. DE ID. VI P. 210 W.]. ANONYMI RHET. I P. 439 SP. ποιεῖ τε ἡδονὴν ἐνίοτε καὶ ἀρχαιολογία παραληφθεῖσα εὐκαίρως, ὡς παρ' Ὑπερίδῃ ὁ τῆς Λητοῦς μῦθος.

σύγκρισις ἀρετῶν

διέθετο. ὁ δὲ Δημοσθένης ἀνηθοποίητος ἀδιάχυτος, ἥκιστα 3
ὑγρὸς ἢ ἐπιδεικτικός, ἁπάντων ἑξῆς τῶν προειρημένων κατὰ τὸ πλέον ἄμοιρος, ἔνθα μὲν γελοῖος εἶναι βιάζεται καὶ ἀστεῖος, οὐ γέλωτα κινεῖ μᾶλλον ἢ καταγελᾶται, ὅταν δὲ ἐγγίζειν θέλῃ τῷ ἐπίχαρις εἶναι, τότε πλέον ἀφίσταται. τό γέ τοι περὶ Φρύνης ἢ Ἀθηνογένους λογίδιον ἐπιχειρήσας γράφειν ἔτι μᾶλλον ἂν Ὑπερίδην συνέστησεν. ἀλλ' ἐπειδήπερ, οἶμαι, τὰ μὲν θα- 4
τέρου καλά, καὶ εἰ πολλά, ὅμως ἀμεγέθη * * καρδίᾳ νήφοντος ἀργὰ καὶ τὸν ἀκροατὴν ἠρεμεῖν ἐῶντα (οὐδεὶς γοῦν Ὑπερίδην ἀναγινώσκων φοβεῖται), ὁ δὲ ἔνθεν ἑλὼν τοῦ μεγαλοφυεστάτου
200v. καὶ ἐ|π' ἄκρον ἀρετὰς συντετελεσμένας, ὑψηγορίας τόνον, ἔμψυχα πάθη, περιουσίαν ἀγχίνοιαν τάχος, ἔνθα δὴ κύριον, τὴν ἅπασιν ἀπρόσιτον δεινότητα καὶ δύναμιν, ἐπειδὴ ταῦτα, φημί, ὡς θεόπεμπτα δεινὰ δωρήματα (οὐ γὰρ εἰπεῖν θεμιτὸν ἀνθρώπινα) ἀθρόα ἐς ἑαυτὸν ἔσπασεν, διὰ τοῦτο οἷς ἔχει καλοῖς ἅπαντας ἀεὶ νικᾷ καὶ ὑπὲρ ὧν οὐκ ἔχει, καὶ ὡσπερεὶ καταβροντᾷ

---

2 ὑγρὸ*σ P | 3 μὲν Finkhius n. iahrb. LXIX p. 638: μέντοι P | 5 ἐπίχαρις Portus, Toupius: ἐπιχαρησ P | τότε ⟨καὶ⟩ Wilamowitzius Herm. x p. 336 τότ' ἔτι Rothsteinius | τό γε — 7 συνέστησεν om. Manutius | Φρύνης Schurzfleischius: φρυγίησ P | 8 ἀμεγέθη καρδίῃ P ἀμεγέθη * καρδίῃ Robortellus ἀμεγέθη καὶ καρδίῃ Manutius καρδίᾳ Toupius ἀμεγέθη ⟨καὶ ὡς τὸ ἐν⟩ καρδίῃ Rothsteinius | καὶ καρώδη οἷα νήφοντος Reiskius | 9 ἀργὰ del. Vaucherus ἔργα Pearcius | ὑπερ*δην P ὑπερίδην P | 10 ἀναγινω*|σκων p ἀναγινωσ|κων P | φοιβᾶται Rothsteinius, cf. p. 21, 6 | ἔνθα μὲν Spengelius | λαβὼν Robortellus | τὸ μεγαλοφυέστατον Pearcius τὸν τοῦ μεγαλοφυεστάτου .. ἀρετᾶς Manutius | τὰς μεγαλοφυεστάτας Bastius app. ep. crit. p. 11 | τὰ μεγαλοφυέστατα καὶ — συντετελεσμένα Reiskius | 12 ἔνθα δὲ Spengelius | ἔνθεν δ' ὃ κύριον Manutius εἶθ' ὃ δὴ κύριον Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 | τὴν ⟨ἐν⟩ Rothsteinius | 14 δεινὰ del. Iahnius τινα Manutius δή τινα Rohdius | 15 αυτὸν P ἑ add. p | κα*λοῖσ P | ἅπαντας ἀεὶ νικᾷ del. Vaucherus | 16 ὑπεραίρει (sive ὑπερέχει) ὧν Rohdius | ἔχει ὡσπερεὶ Faber | ἔχει ⟨ἐπαρκοῦσιν⟩ Kayserus n. iahrb. LXX p. 293

---

5 ANONYMI RHET. I P. 455 SP. ἀσεβείας κρινομένη Φρύνη· καὶ γὰρ ἐκώμασεν ἐν Λυκείῳ, καινὸν εἰσήγαγε θεὸν καὶ θιάσους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συνήγαγεν. ATHENAEUS XIII P. 590 E ὁ δὲ Ὑπερείδης συναγορεύων τῇ Φρύνῃ, ὡς οὐδὲν ἤνυε λέγων, . . . παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τοὐμφανὲς καὶ περιρρήξας τοὺς χιτωνίσκους γυμνά τε τὰ στέρνα ποιήσας τοὺς ἐπιλογικοὺς οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπερρητόρευσε δεισιδαιμονῆσαί τ' ἐποίησε τοὺς δικαστὰς τὴν ὑποφῆτιν καὶ ζάκορον Ἀφροδίτης ἐλέῳ χρησαμένους μὴ ἀποκτεῖναι. QUINTILIANUS X, 5, 2 vertere Graeca in Latinum . . . Messallae placuit, . . . adeo ut etiam cum illa Hyperidis pro Phryne difficillima Romanis subtilitate contenderet. | [8 PLUTARCHUS DE GARR. 4 P. 503 F τὸ γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ νήφοντος ἐπὶ τῆς γλώττης ἐστὶ τοῦ μεθύοντος, ὥς οἱ παροιμιαζόμενοί φασιν.]

καὶ καταφέγγει τοὺς ἀπ' αἰῶνος ῥήτορας· καὶ θᾶττον ἄν τις σύγκρισις ἀρετῶν
κεραυνοῖς φερομένοις ἀντανοῖξαι τὰ ὄμματα δύναιτο ἢ ἀντ-
XXXV οφθαλμῆσαι τοῖς ἐπαλλήλοις ἐκείνου πάθεσιν. ἐπὶ μέντοι τοῦ
Πλάτωνος καὶ ἄλλη τίς ἐστιν, ὡς ἔφην, διαφορά. οὐ γὰρ με-
γέθει τῶν ἀρετῶν ἀλλὰ καὶ τῷ πλήθει πολὺ λειπόμενος αὐτοῦ
Λυσίας ὅμως πλεῖον ἔτι τοῖς ἁμαρτήμασιν περιττεύει ἢ ταῖς
2 ἀρεταῖς λείπεται. τί ποτ' οὖν εἶδον οἱ ἰσόθεοι ἐκεῖνοι καὶ τῶν
μεγίστων ἐπορεξάμενοι τῆς συγγραφῆς, τῆς δ' ἐν ἅπασιν ἀκρι-
βείας ὑπερφρονήσαντες; πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐκεῖνο, ὅτι ἡ φύ-
σις οὐ ταπεινὸν ἡμᾶς ζῷον οὐδ' ἀγεννὲς ἔκρινε τὸν ἄνθρωπον,
ἀλλ' ὡς εἰς μεγάλην τινὰ πανήγυριν εἰς τὸν βίον καὶ εἰς τὸν
σύμπαντα κόσμον ἐπάγουσα θεατάς τινας τῶν ἄθλων αὐτῆς
ἐσομένους καὶ φιλοτιμοτάτους ἀγωνιστὰς εὐθὺς ἄμαχον ἔρωτα
ἐνέφυσεν ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς παντὸς ἀεὶ τοῦ μεγάλου καὶ ὡς
3 πρὸς ἡμᾶς δαιμονιωτέρου. διόπερ τῇ θεωρίᾳ καὶ διανοίᾳ τῆς
ἀνθρωπίνης ἐπιβολῆς οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἀρκεῖ, ἀλλὰ καὶ
τοὺς τοῦ περιέχοντος πολλάκις ὅρους ἐκβαίνουσιν αἱ | ἐπίνοιαι, 201 r.
καὶ εἴ τις περιβλέψαιτο ἐν κύκλῳ τὸν βίον, ὅσῳ πλέον ἔχει τὸ
περιττὸν ἐν πᾶσι καὶ μέγα καὶ καλόν, ταχέως εἴσεται, πρὸς ἃ
4 γεγόναμεν. ἔνθεν φυσικῶς πως ἀγόμενοι μὰ Δί' οὐ τὰ μικρὰ
ῥεῖθρα θαυμάζομεν, εἰ καὶ διαυγῆ καὶ χρήσιμα, ἀλλὰ τὸν Νεῖλον

1 καταφέγγει Manutius: καταφέγγη P λ superscr. p, unde καταφλέγει Tollius, Iahnius | ⟨πάντας⟩ τοὺς Tollius | 'num τοὺς ἀπταίστους?' Iahnius | 4 καὶ ⟨Λυσίου⟩ Morus | 5 αὐτοῦ Λυσίας Pearcius: ἀπουσίασ P ὁ Λυσίας Manutius | 6 ὅμως Toupius: ὁ μὲν P ὅθεν Schurzfleischius ὅς γε vel ὃς καὶ Morus τοῦ μὲν Toupius | 7 κεῖνοι Rohdenus comm. Bonn. p. 70 | 8 ἐν|*ἅπασιν p ἐ|ν ἅπασιν P | 10 ἡμᾶς post βίον v. 11 transp. Pearcius | ἔ**κρινε P ἔκτισε Seagerus class. journ. XXIII, 46 p. 322 | τὸν ἄνθρωπον del. Wilamowitzius Herm. X p. 338; cf. p. 65, 23 | 12 εἰσάγουσα Reiskius | ἄθλων Reiskius: ὅλων P | 13 φιλοτιμοτάτους ⟨αὐτοὺς⟩ Rothsteinius | 14 παντὸς καλοῦ καὶ μεγάλου Faber | 15 δαιμονιώτερον Morus | διανοίας — ἐπιβολῇ Ruhnkenius | 17 ἐκβαίνουσι*ν P | 18 ὡς πλέον Faber | βίον ὡς τὸ περιττὸν Vaucherus | 19 καὶ τὸ μέγα τοῦ καλοῦ Tollius | 20 γεγόν*μεν P γεγόναμεν P | 21 εἰ Faber: ἢ P

10 IAMBLICHUS V. PYTH. 58 ἐοικέναι γὰρ ἔφη ⟨Πυθαγόρας⟩ τὴν εἰς τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων πάροδον τῷ ἐπὶ τὰς πανηγύρεις ἀπαντῶντι ὁμίλῳ. ὡς γὰρ ἐκεῖσε παντοδαποὶ φοιτῶντες ἄνθρωποι ἄλλος κατ' ἄλλου χρείαν ἀφικνεῖται, ὁ μὲν χρηματισμοῦ τε καὶ κέρδους χάριν ἀπεμπολῆσαι τὸν φόρτον ἐπειγόμενος, ὁ δὲ δόξης ἕνεκα ἐπιδειξόμενος ἥκει τὴν ῥώμην τοῦ σώματος· ἔστι δὲ καὶ τρίτον εἶδος καὶ τό γε ἐλευθεριώτατον συναλιζομένων τύπων θέας ἕνεκα καὶ δημιουργημάτων καλῶν καὶ ἀρετῆς ἔργων καὶ λόγων, ὧν αἱ ἐπιδείξεις εἰώθεσαν ἐν ταῖς πανηγύρεσι γίνεσθαι· οὕτω δὴ κἀν τῷ βίῳ παντοδαποὺς ἀνθρώπους ταῖς σπουδαῖς εἰς ταὐτὸ συναθροίζεσθαι. cf. HERACLIDES PONTICUS APUD CICERONEM TUSC. V, 3, 8 sq.

σύγκρισις ἀρετῶν

καὶ Ἴστρον ἢ Ῥῆνον, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον τὸν Ὠκεανόν, οὐδέ
γε τὸ ὑφ' ἡμῶν τουτὶ φλογίον ἀνακαιόμενον, ἐπεὶ καθαρὸν σῴ-
ζει τὸ φέγγος, ἐκπληττόμεθα τῶν οὐρανίων μᾶλλον, καίτοι πολ-
λάκις ἐπισκοτουμένων, οὐδὲ τῶν τῆς Αἴτνης κρατήρων ἀξιοθαυ-
μαστότερον νομίζομεν, ἧς αἱ ἀναχοαὶ πέτρους τε ἐκ βυθοῦ καὶ
ὅλους ὄχθους ἀναφέρουσι καὶ ποταμοὺς ἐνίοτε τοῦ γηγενοῦς
ἐκείνου καὶ αὐτοῦ μόνου προχέουσιν πυρός. ἀλλ' ἐπὶ τῶν τοι- 5
ούτων ἁπάντων ἐκεῖν' ἂν εἴποιμεν, ὡς εὐπόριστον μὲν ἀνθρώ-
ποις τὸ χρειῶδες ἢ καὶ ἀναγκαῖον, θαυμαστὸν δ' ὅμως ἀεὶ τὸ
παράδοξον. οὐκοῦν ἐπί γε τῶν ἐν λόγοις μεγαλοφυῶν, ἐφ' ὧν XXXVI
οὐκέτ' ἔξω τῆς χρείας καὶ ὠφελείας πίπτει τὸ μέγεθος, προσή-
κει συνθεωρεῖν αὐτόθεν, ὅτι τοῦ ἀναμαρτήτου πολὺ ἀφεστῶτες
οἱ τηλικοῦτοι ὅμως πάντες εἰσὶν ἐπάνω τοῦ θνητοῦ· καὶ τὰ μὲν
ἄλλα τοὺς χρωμένους ἀνθρώπους ἐλέγχει, τὸ δ' ὕψος ἐγγὺς
αἴρει μεγαλοφροσύνης θεοῦ· καὶ τὸ μὲν ἄπταιστον οὐ ψέγεται,
τὸ μέγα δὲ καὶ θαυμάζεται. τί χρὴ πρὸς τούτοις ἔτι λέγειν, 2
ὡς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἕκαστος ἅπαντα τὰ σφάλματα ἑνὶ ἐξ-
ωνεῖται πολλάκις ὕψει καὶ κατορθώματι, καὶ τὸ κυριώτατον, ὡς,
201v. εἴ γε ἐκλέξας | τὰ Ὁμήρου, τὰ Δημοσθένους, τὰ Πλάτωνος,
τῶν ἄλλων, ὅσοι δὴ μέγιστοι, παραπτώματα πάντα ὁμόσε συνα-
θροίσειεν, ἐλάχιστον ἄν τι, μᾶλλον δ' οὐδὲ πολλοστημόριον ἂν
εὑρεθείη τῶν ἐκείνοις τοῖς ἥρωσι πάντη κατορθουμένων. διὰ
ταῦθ' ὁ πᾶς αὐτοῖς αἰὼν καὶ βίος, οὐ δυνάμενος ὑπὸ τοῦ φθό-
νου παρανοίας ἁλῶναι, φέρων ἀπέδωκεν τὰ νικητήρια καὶ ἄχρι
νῦν ἀναφαίρετα φυλάττει καὶ ἔοικε τηρήσειν,

---

2 εἴπερ Tollius | σώζει P | 6 ⟨θείου⟩ ἐνίοτε Faber | τοῦ γηγενοῦς Marklandus ad Lys. p. 577: τοῦ γένουσ P | τοῦ γένους ἐκείνου del. Faber | αὐτονόμου Wyttenbachius bibl. crit. III p. 38, Iahnius αὐτόχθονος Ruhnkenius αὐτὸ μόνον Vaucherus αὐτομάτου Hauptius ind. lect. Berol. hib. 1870 p. 7 (opp. II p. 433) ὑπονόμου M. Schmidtius rhein. mus. XXVII p. 483 | 9 δ' ὅλως ἐστὶ τὸ Faber | αἰεὶ P | 10 ἐπί (ί corr. in ras.) P | 11 οὐ δῆτ' ἔσω τῆς Dacerius | προσή*κει P | 13 πάντως Tollius παντὸς Pearcius τῷ παντὶ Weiskius | 18 ὕψους κατορθώματι καὶ τὸ καιριώτατον Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 19 εἴ τις Manutius | 21 πολοστημόριον P λ add. p | 22 κατωρθωμένων Martensius de lib. π. ὕψους p. 12

---

19 DIONYSIUS HALIC. EP. AD POMP. 2 P. 765 R. οὐδὲν οὖν διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους· σύ τε γὰρ ὁμολογεῖς ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἐπιβαλλόμενον μεγάλοις καὶ σφάλλεσθαί ποτε, ἐγώ τέ φημι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς καὶ παρακεκινδυνευμένης φράσεως ἐφιέμενον Πλάτωνα μὴ περὶ πάντα τὰ μέρη κατορθοῦν, πολλοστὴν μέντοι μοῖραν ἔχειν τῶν κατορθουμένων τὰ διαμαρτανόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ. σύγκρισις ἀρετῶν

3 πρὸς μέντοι γε τὸν γράφοντα, ὡς ὁ Κολοσσὸς ὁ ἡμαρτημένος οὐ κρείττων ἢ ὁ Πολυκλείτου Δορυφόρος, παράκειται πρὸς πολλοῖς εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τέχνης θαυμάζεται τὸ ἀκριβέστατον, ἐπὶ δὲ τῶν φυσικῶν ἔργων τὸ μέγεθος, φύσει δὲ λογικὸν ὁ ἄνθρωπος· κἀπὶ μὲν ἀνδριάντων ζητεῖται τὸ ὅμοιον ἀνθρώπῳ, ἐπὶ
4 δὲ τοῦ λόγου τὸ ὑπεραῖρον, ὡς ἔφην, τὰ ἀνθρώπινα. προσήκει δ' ὅμως (ἀνακάμπτει γὰρ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἡμῖν τοῦ ὑπομνήματος ἡ παραίνεσις), ἐπειδὴ τὸ μὲν ἀδιάπτωτον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τέχνης ἐστὶ κατόρθωμα, τὸ δ' ἐν ὑπεροχῇ πλὴν οὐχ ὁμότονον μεγαλοφυΐας, βοήθημα τῇ φύσει πάντη πορίζεσθαι τὴν τέχνην· ἡ γὰρ ἀλληλουχία τούτων ἴσως γένοιτ' ἂν τὸ τέλειον. τοσαῦτα ἦν ἀναγκαῖον ὑπὲρ τῶν προτεθέντων ἐπικρῖναι σκεμμάτων· χαιρέτω δ' ἕκαστος οἷς ἥδεται.

XXXVII Ταῖς δὲ μεταφοραῖς γειτνιῶσιν (ἐπανιτέον γὰρ) αἱ παραβολαὶ καὶ εἰκόνες, ἐκείνῃ μόνον παραλλάττουσαι | * * παραβολαὶ καὶ εἰκόνες

XXXVIII * * |στοι καὶ αἱ τοιαῦται· 'εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε'. διόπερ εἰδέναι χρὴ τὸ μέχρι ποῦ παροριστέον ἕκαστον· τὸ γὰρ ἐνίοτε περαιτέρω προεκ- 202r. ὑπερβολαί

---

6 ἐπὶ δὲ λόγων Tollius | 10 ὑπεροχῇ ⟨πολλῇ⟩ πλὴν Toupius | 11 πάντη Tollius: παντὶ P | τῇ γὰρ ἀλληλουχίᾳ Tollius | 16 ἐκείνη P ἐκείνῃ p | desunt duo folia in P | 19 ἄπι]στοι B. G. Weiskius de orat. de Halon. Demosth. vind. p. 23 καταγέλα]στοι Reiskius, Dobraeus adv. I p. 566, Cobetus mnem. n. s. X p. 323 | 21 προοιστέον Seagerus class. journ. XIII, 46 p. 322 | ἐνίοτε del. Vaucherus, post ἀναιρεῖ aut ὑπερβολὴν pos. Weiskius

---

1 PLATO PHAEDR. P. 264 C τοῦ ἐπιγράμματος . . ., ὃ Μίδᾳ τῷ Φρυγί φασίν τινες ἐπιγεγράφθαι . . .

χαλκῆ παρθένος εἰμί, Μίδα δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
ὄφρ' ἂν ὕδωρ τε νάῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου,
ἀγγελέω παριοῦσι Μίδας ὅτι τῇδε τέθαπται. |

3 PLINIUS XXXIV, 55 Polyclitus Sicyonius . . . doryphorum viriliter puerum fecit, quem et ⟨*Muellerus*, et quem *codd.*⟩ canona artifices vocant, liniamenta artis ex eo petentes veluti a lege quadam, solusque hominum artem ipsam fecisse artis opere iudicatur. | 19 OR. DE HALONNESO 45 εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε. LIBANIUS ARG. 2 καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ νόθον εἶναι τὸν λόγον 'εἴπερ — φορεῖτε'. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἴωθε παρρησίᾳ χρῆσθαι, τοῦτο δὲ ὕβρις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα.

πίπτειν ἀναιρεῖ τὴν ὑπερβολὴν καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπερτεινόμενα χαλᾶται, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰς ὑπεναντιώσεις ἀντιπεριΐσταται. ὁ 2
γοῦν Ἰσοκράτης οὐκ οἶδ' ὅπως παιδὸς πρᾶγμα ἔπαθεν διὰ τὴν τοῦ πάντα αὐξητικῶς ἐθέλειν λέγειν φιλοτιμίαν. ἔστι μὲν γὰρ ὑπόθεσις αὐτῷ τοῦ πανηγυρικοῦ λόγου, ὡς ἡ Ἀθηναίων πόλις ταῖς εἰς τοὺς Ἕλληνας εὐεργεσίαις ὑπερβάλλει τὴν Λακεδαιμονίων, ὁ δ' εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ ταῦτα τίθησιν· ʽἔπειθ' οἱ λόγοι τοσαύτην ἔχουσι δύναμιν, ὥσθ' οἷόν τ' εἶναι καὶ τὰ μεγάλα ταπεινὰ ποιῆσαι καὶ τοῖς μικροῖς περιθεῖναι μέγεθος καὶ τὰ παλαιὰ καινῶς εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν νεωστὶ γεγενημένων ἀρχαίως διελθεῖν᾽. οὐκοῦν, φήσει τις, Ἰσόκρατες, οὕτως μέλλεις καὶ τὰ περὶ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων ἐναλλάττειν; σχεδὸν γὰρ τὸ τῶν λόγων ἐγκώμιον ἀπιστίας τῆς καθ' αὑτοῦ τοῖς ἀκούουσι παράγγελμα καὶ προοίμιον ἐξέθηκεν. μήποτ' οὖν ἄρισται τῶν 3
ὑπερβολῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν σχημάτων προείπομεν, αἱ αὐτὸ τοῦτο διαλανθάνουσαι ὅτι εἰσὶν ὑπερβολαί. γίνεται δὲ τὸ τοιόνδε, ἐπειδὰν ὑπὸ ἐκπαθείας μεγέθει τινὶ συνεκφωνῶνται περιστάσεως, ὅπερ ὁ Θουκυδίδης ἐπὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ φθειρομένων
202v. ποιεῖ. ʽοἵ τε γὰρ Συρακούσιοι᾽ φησίν ʽἐπικαταβάντες τοὺς | ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον, καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο, ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον ἐπίνετο ὁμοῦ τῷ πηλῷ ἡματωμένον καὶ τοῖς πολλοῖς ἔτι ἦν περιμάχητον᾽. αἷμα καὶ πηλὸν πινόμενα ὅμως εἶναι περιμάχητα ἔτι ποιεῖ πιστὸν ἡ τοῦ πάθους ὑπεροχὴ καὶ περίστασις. καὶ τὸ Ἡροδότειον ἐπὶ τῶν ἐν Θερμοπύλαις ὅμοιον. 4
ʽἐν τούτῳ᾽ φησίν ʽἀλεξομένους μαχαίρῃσιν, ὅσοις αὐτῶν ἔτι ἐτύγχανον περιοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι᾽. ἐνταῦθ', οἷόν ἐστι τὸ καὶ στόμασι μάχεσθαι πρὸς ὡπλισμένους καὶ ὁποῖόν τι τὸ κατακεχῶσθαι βέλεσιν, ἐρεῖς, πλὴν

---

4 ἐθέλειν del. Morus | 6 λακεδαιμονίων Robortellus: λακεδαιμονίαν P | 7 ἐπειδὴ δ' οἱ codd. Isocratis | 8 τοιαύτην ἔχουσι τὴν φύσιν codd. Isocratis | εἶναι περὶ τῶν αὐτῶν πολλαχῶς ἐξηγήσασθαι καὶ τά τε codd. Isocratis | 9 μέγεθος περιθεῖναι codd. Isocratis | καὶ τά τε — διελθεῖν — εἰπεῖν codd. Isocratis | 11 φήσει Tollius, Coraes ad Isocr. II p. 329: φησί P | 12 ἐναλάττειν P λ add. p | 14 προάγγελμα Faber | 17 ⟨καὶ⟩ μεγέθει Kayserus n. iahrb. LXX p 295 | 19 οἵ τε Πελοποννήσιοι codd. Thucydidis | 21 τε ὁμοῦ — καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς codd. Thucydidis | 24 ἡροδότειο*ν P | 25 τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ codd. Herodoti | τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι codd. Herodoti | 26 κατέχωσαν codd. Herodoti, Manutius: κατίσχυσαν P | βάρβαροι βάλλοντες codd. Herodoti | 27 ὠπλι*|σμένουσ p ὠπλισ|μένουσ P | 28 ὁρᾷς Rohdius rhein. mus. XXXV p. 312

---

7 ISOCRATES PANEG. 8 | 19 THUCYDIDES VII, 84 | 24 HERODOTUS VII, 225

ὁμοίως ἔχει πίστιν· οὐ γὰρ τὸ πρᾶγμα ἕνεκα τῆς ὑπερβολῆς παραλαμβάνεσθαι δοκεῖ, ἡ ὑπερβολὴ δ' εὐλόγως γεννᾶσθαι πρὸς
5 τοῦ πράγματος. ἔστι γάρ, ὡς οὐ διαλείπω λέγων, παντὸς τολμήματος λεκτικοῦ λύσις καὶ πανάκειά τις τὰ ἐγγὺς ἐκστάσεως ἔργα καὶ πάθη· ὅθεν καὶ τὰ κωμικὰ καίτοιγ' εἰς ἀπιστίαν ἐκπίπτοντα πιθανὰ διὰ τὸ γελοῖον·

ἀγρὸν ἔσχ' ἐλάττω γῆν ἔχοντ' ἐπιστολῆς.

6 καὶ γὰρ ὁ γέλως πάθος ἐν ἡδονῇ. αἱ δ' ὑπερβολαὶ καθάπερ ἐπὶ τὸ μεῖζον, οὕτως καὶ ἐπὶ τοὔλαττον, ἐπειδὴ κοινὸν ἀμφοῖν ἡ ἐπίτασις· καί πως ὁ διασυρμὸς ταπεινότητός ἐστιν αὔξησις.

XXXIX Ἡ πέμπτη μοῖρα τῶν συντελουσῶν εἰς τὸ ὕψος, ὧν γε ἐν ἀρχῇ προὐθέμεθα, ἔθ' ἡμῖν λείπεται, κράτιστε, ἡ διὰ τῶν λόγων αὐτὴ ποιὰ σύνθεσις. ὑπὲρ ἧς ἐν δυσὶν ἀποχρώντως ἀποδεδωκότες συντάγμασιν, ὅσα γε τῆς θεωρίας | ἦν ἡμῖν ἐφικτά, τοσοῦτον ἐξ ἀνάγκης προσθείημεν ἂν εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν, ὡς οὐ μόνον ἐστὶ πειθοῦς καὶ ἡδονῆς ἡ ἁρμονία φυσικὸν ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ μεγαληγορίας καὶ πάθους θαυμαστόν τι ὄρ-
2 γανον. οὐ γὰρ αὐλὸς μὲν ἐντίθησίν τινα πάθη τοῖς ἀκροωμένοις

V. σύνθεσις

203 r.

---

1 ὅμως Schurzfleischius, Iahnius | 2 εὐλόγως Robortellus: εὐλόγουσ P | 4 ἴασις Faber | πανάκιά P πανάκειά p | ἐκστάσεως Portus: ἐξετάσεωσ P | 7 ἔσχα P | ἔχοντ' ἐπιστολῆς Valckenarius ad Theocr. Adon. p. 256: ἔχον γὰρ στολῆσ P | ἔχοντ' ἄρ' ἐπιστολῆς Schurzfleischius | Λακωνικῆς add. Valckenarius | ἀγρὸς ἐσχ' ἐλάττω γῆν ἐπιστολῆς Λακωνικῆς Casaubonus ad Strab. p. 24 ἔσχε γὰρ ἐλάττω γῆν σκυτάλης Λακωνικῆς Faber ἀγρὸν ἔσχ' ἐλάττω 'πιστολῆς Λακωνικῆς Tollius, Meinekius fr. com. V p. CCCXLII | 11 γε del. Spengelius | 12 κράτιστε* P ὦ κράτιστε Robortellus | καὶ κρατίστη νὴ Δία τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ποιὰ Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81 | ἡ — σύνθεσις del. Morus | διὰ del. Pearcius δὴ Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311 | 13 αὐτὴ Spengelius: αὕτη P | *ἧσ P | Σημ περὶ συνθέσεωσ ἔγραψε Διονύσιοσ in marg. P | 14 γε ⟨διὰ⟩ τῆς Faber γ' ἐκ τῆς Tollius | 16 ἀνθρώποις ⟨ἐνέργημα⟩ Manutius | 17 μεγαληγορίας Tollius: μετ' ἐλευθερίασ P | 18 οὐ γὰρ αὐλὸς μόνον Manutius ὁ μὲν γὰρ αὐλὸς Reiskius τί γάρ; αὐλὸς μὲν Dielsius Herm. XIII p. 6; sed vide ad p. 69, 4 adnotata | ἐντίθησι Faber: ἐπιτίθησιν P | ἀκροομένοισ P ἀκροωμένοισ P

---

7 STRABO I P. 36 εἰσί τινες ὑπερβολαὶ ἐπὶ ὑπερβολαῖς, ὡς τὸ . . . ἐλάττω δ' ἔχειν γῆν τὸν ἀγρὸν ἐπιστολῆς Λακωνικῆς. | 17 QUINTILIANUS IX, 4, 9 ideo eruditissimo cuique persuasum est valere eam ⟨compositionem⟩ plurimum non ad delectationem modo sed ad motum quoque animorum. primum quia nihil intrare potest in affectum, quod in aure velut quodam vestibulo statim offendit, deinde quod natura ducimur ad modos. neque enim aliter eveniret, ut illi ⟨*leg.* nudi⟩ quoque organorum soni, quamquam verba non exprimunt, in alios tamen atque alios motus ducerent auditorem.

καὶ οἷον ἔκφρονας καὶ κορυβαντιασμοῦ πλήρεις ἀποτελεῖ, καὶ
βάσιν ἐνδούς τινα ῥυθμοῦ πρὸς ταύτην ἀναγκάζει βαίνειν ἐν
ῥυθμῷ καὶ συνεξομοιοῦσθαι τῷ μέλει τὸν ἀκροατήν, κἂν ἄμου-
σος ᾖ παντάπασι, καὶ νὴ Δία φθόγγοι κιθάρας, οὐδὲν ἁπλῶς
σημαίνοντες, ταῖς τῶν ἤχων μεταβολαῖς καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους
κρούσει καὶ μίξει τῆς συμφωνίας θαυμαστὸν ἐπάγουσι πολλάκις,
ὡς ἐπίστασαι, θέλγητρον, καίτοι ταῦτα εἴδωλα καὶ μιμήματα 3
νόθα ἐστὶ πειθοῦς, οὐχὶ τῆς ἀνθρωπείας φύσεως, ὡς ἔφην, ἐν-
εργήματα γνήσια, οὐκ οἰόμεθα δ᾽ ἄρα τὴν σύνθεσιν, ἁρμονίαν
τινὰ οὖσαν λόγων ἀνθρώποις ἐμφύτων καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς,
οὐχὶ τῆς ἀκοῆς μόνης ἐφαπτομένων, ποικίλας κινοῦσαν ἰδέας
ὀνομάτων νοήσεων πραγμάτων κάλλους εὐμελείας, πάντων ἡμῖν
ἐντρόφων καὶ συγγενῶν, καὶ ἅμα τῇ μίξει καὶ πολυμορφίᾳ τῶν
ἑαυτῆς φθόγγων τὸ παρεστὼς τῷ λέγοντι πάθος εἰς τὰς ψυ-
χὰς τῶν πέλας παρεισάγουσαν καὶ εἰς μετουσίαν αὐτοῦ τοὺς
ἀκούοντας ἀεὶ καθιστᾶσαν, τῇ τε τῶν λέξεων ἐποικοδομήσει τὰ
μεγέθη συναρμόζουσαν, δι᾽ αὐτῶν τούτων κηλεῖν τε ὁμοῦ καὶ
πρὸς ὄγκον τε καὶ ἀξίωμα καὶ ὕψος καὶ πᾶν ὃ ἐν αὑτῇ περι-
203v. λαμβάνει καὶ ἡμᾶς ἑκάσ|τοτε συνδιατιθέναι, παντοίως ἡμῶν
τῆς διανοίας ἐπικρατοῦσαν; ἀλλ᾽ εἰ καὶ μανία τὸ περὶ τῶν οὕ-
τως ὁμολογουμένων διαπορεῖν, ἀποχρῶσα γὰρ ἡ πεῖρα πίστις,
ὑψηλόν γέ που δοκεῖ νόημα καὶ ἔστι τῷ ὄντι θαυμάσιον, ὃ τῷ 4

---

2 ῥυθμοῦ del. Valckenarius diatr. Eurip. p. 208 εὔρυθμον Ruhnkenius apud Valckenarium | ἀναγκάζει Manutius: ἀναγκάσει P | ἐν ῥυθμῷ del. Morus | 3 ἄμουσος ᾖ Boivinus: ἄλλουσ ὅση P | ἄλλως τε καὶ ἐπεὶ νὴ Δία οἱ φθόγγοι τῆς κιθάρας Faber | 5 σημαίνονταῖσ (τεσ superscr.) (αῖ in ras. corr. τεσ superscr. p) P; cf. p. 50, 12 | 6 κράσει v. d. apud Pearcium | 7 ὡς ἐπίστασαι Faber: ὡς ἐπίστασιν P ὡς ἐπ᾽ ἔκστασιν Weiskius f. | ταῦτα Morus: ταῦτα τὰ P τὰ τοιαῦτα Manutius | 9 οἰώμεθα Reiskius | 10 λόγων post σύνθεσιν ponit Vaucherus | ἐμφύτων Manutius: ἐμφύτοισ P ἐμφύτωσ p ἔμφυτον Bakius ad Apsin. rhet. p. 201, Iahnius | 11 ἐφαπτομένην Faber, Iahnius | 12 πάντων ⟨τῶν⟩ Rothsteinius | 13 τῶν ἐν ἑαυτοῖς Petra | 14 παρεστὸς Robortellus, cf. p. 38, 4 | 16 αἰεὶ P | 17 καὶ δι᾽ αὐτῶν Faber | κηλεῖν Robortellus: καλεῖν P | 18 αὑτῇ Tollius: αὐτῇ P | περιλαμβάνειν Faber | 19 καὶ del. Faber, Iahnius | ἐν αὐτῇ περιλαμβάνεται ἡμᾶς Rohdenus comm. Bonn. p. 74 | 20 post ἐπικρατοῦσαν plene distinxit Bakius | εἴη ἂν μανία Spengelius, Iahnius ἐστὶ καὶ μανία Pearcius εἴη γε μανία Morus εἴη καὶ μανία vel μανίας Toupius ἔοικε μανίᾳ Manutius εἰκῇ μανία Rohdenus comm. Bonn. p. 78 | 22 ante ὑψηλόν lenius interpunxi | που δοκεῖ Reiskius: τοῦ δοκεῖν P τῷ δοκεῖν Manutius τοι δοκεῖ Finkhius ztschr. f. alterth. wiss. 1838 p. 197 τοῦτο δοκεῖ Portus

---

3 EURIPIDES STHENEBOEA (666 N.) ποιητὴν δ᾽ ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν
[cf. Wilamowitzius Herm. x p. 344].

ψηφίσματι ὁ Δημοσθένης ἐπιφέρει ‘τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος’, ἀλλ’ αὐτῆς τῆς διανοίας οὐκ ἔλαττον τῇ ἁρμονίᾳ πεφώνηται. ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἴρηται ῥυθμῶν, εὐγενέστατοι δ’ οὗτοι καὶ μεγεθοποιοί, διὸ καὶ τὸ ἡρῷον ὧν ἴσμεν κάλλιστον μέτρον συνιστᾶσι, τό τε * *. ἐπείτοιγε ἐκ τῆς ἰδίας αὐτὸ χώρας μετάθες ὅποι δὴ ἐθέλεις ‘τοῦτο τὸ ψήφισμα ὥσπερ νέφος ἐποίησε τὸν τότε κίνδυνον παρελθεῖν’, ἢ νὴ Δία μίαν ἀπόκοψον συλλαβὴν μόνον ‘ἐποίησε παρελθεῖν ὡς νέφος’, καὶ εἴσῃ, πόσον ἡ ἁρμονία τῷ ὕψει συνηχεῖ. αὐτὸ γὰρ τὸ ‘ὥσπερ νέφος’ ἐπὶ μακροῦ τοῦ πρώτου ῥυθμοῦ βέβηκε, τέτρασι καταμετρουμένου χρόνοις· ἐξαιρεθείσης δὲ τῆς μιᾶς συλλαβῆς ‘ὡς νέφος’ εὐθὺς ἀκρωτηριάζει τῇ συγκοπῇ τὸ μέγεθος, ὡς ἔμπαλιν, ἐὰν ἐπεκτείνῃς ‘παρελθεῖν ἐποίησεν ὡσπερεὶ νέφος’, τὸ αὐτὸ σημαίνει, οὐ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτι προσπίπτει, ὅτι τῷ μήκει τῶν ἄκρων χρόνων συνεκλύεται καὶ διαχαλᾶται τὸ ὕψος τὸ ἀπότομον.

XL Ἐν δὲ τοῖς μάλιστα μεγεθοποιεῖ τὰ λεγόμενα, καθάπερ τὰ
σώματα ἡ τῶν μελῶν ἐπισύνθεσις, ὧν ἓν μὲν οὐδὲν τμηθὲν ἀφ’
ἑτέρου καθ’ ἑαυτὸ ἀξιόλογον ἔχει, πάντα δὲ μετ’ ἀλλήλων ἐκ-
πληροῖ τέλειον σύστημα, οὕτως τὰ μεγά|λα, σκεδασθέντα μὲν 204 r.
ἀπ’ ἀλλήλων, ἄλλοσ’ ἄλλῃ ἅμα ἑαυτοῖς συνδιαφορεῖ καὶ τὸ
ὕψος, σωματοποιούμενα δὲ τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἔτι δεσμῷ τῆς ἁρ-
μονίας περικλειόμενα, αὐτῷ τῷ κύκλῳ φωνήεντα γίνεται· καὶ
2 σχεδὸν ἐν ταῖς περιόδοις ἔρανός ἐστι πλήθους τὰ μεγέθη. ἀλλὰ

---

1 τότε codd. Demosthenis, Manutius: τότ’ ἐν P | 3 ἀλλὰ τὸ τῆς Morus | ἐκπεφώνηται Reiskius πεφώτισται Rohdius rhein. mus. XXXV p. 310 | 6 τό τε ** ἐπείτοιγε Pearcius ὥσπερ νέφος add. Morus τό τε om. Manutius | τὸ ‘τότε ἐν τῇ πόλει’ ἄγε ἐκ Schurzfleischius | αὖ τι Faber | 7 ἐθέλοις Faber θέλεις Rohdenus comm. Bonn. p. 70 | 11 τέτρασι P τέτταρσι Iannarakis adn. crit. p. 11 | καταμετρουμένου Tollius: καταμετρούμενον P | 13 ἀκρωτηριάσεις aut ἀκρωτηριάζεται Tollius | τῇ συγκοπῇ Robortellus: τῇ συγκοπὴ P ἡ συγκοπὴ Reiskius, Iahnius, del. Weiskius | 14 ὡσπερεὶ Tollius: ὥσπερ P ὥσπερ τι Faber | τὸ αὐτὸ ⟨μὲν⟩ σημαίνει Tollius | 15 οὐ τὸ* P | 16 τὸ ὕψους ἀπότομον Faber τὸ τοῦ ὕψους ἀπότομον Tollius | 18 ἐπισύνδεσις Vaucherus | οὐδενὶ Robortellus οὐδέν τι Schurzfleischius | τμηθὲν ἀφ’ ἑτέρου del. Vaucherus | 19 τι ἀξιόλογον Manutius | 20 τὰ μάλα (α prius e corr.) sed in marg. τὰ μεγάλα P τὰ μέλη Pearcius | 21 ἄλλοσ’ P ἄλληι superscr. p, quae ad proxima relata retinui; cum superioribus coniuncta ἄλλο ἄλλῃ Manutius ἄλλο ἄλλοσ’ Spengelius, Iahnius | 22 ἔτι ⟨τῷ⟩ Manutius

---

1 DEMOSTHENES DE COR. 188 | [24 DIONYSIUS HALIC. DE COMP. 3 P. 11 R. P. 24 SCH. πολλοὶ γοῦν ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς . . λέξεις πάνυ καλὰς καὶ πρεπούσας τοῖς ὑποκειμένοις ἐκλέξαντες ἐπιμελῶς, ἁρμονίαν δὲ αὐταῖς περιθέντες εἰκαίαν τινὰ καὶ ἄμουσον οὐδὲν χρηστὸν ἀπέλαυσαν ἐκείνου

μὴν ὅτι γε πολλοὶ καὶ συγγραφέων καὶ ποιητῶν οὐκ ὄντες ὑψηλοὶ φύσει, μήποτε δὲ καὶ ἀμεγέθεις, ὅμως, κοινοῖς καὶ δημώδεσι τοῖς ὀνόμασι καὶ οὐδὲν ἐπαγομένοις περιττὸν ὡς τὰ πολλὰ συγχρώμενοι, διὰ μόνου τοῦ συνθεῖναι καὶ ἁρμόσαι ταῦτα δ', ὅμως ὄγκον καὶ διάστημα καὶ τὸ μὴ ταπεινοὶ δοκεῖν εἶναι περιεβάλοντο, καθάπερ ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ Φίλιστος, Ἀριστοφάνης ἔν τισιν, ἐν τοῖς πλείστοις Εὐριπίδης, ἱκανῶς ἡμῖν δεδήλωται. μετά γέ τοι τὴν τεκνοκτονίαν Ἡρακλῆς φησι 3

γέμω κακῶν δὴ κοὐκέτ' ἔσθ' ὅποι τεθῇ.

σφόδρα δημῶδες τὸ λεγόμενον, ἀλλὰ γέγονεν ὑψηλὸν τῇ πλάσει ἀναλογοῦν· εἰ δ' ἄλλως αὐτὸ συναρμόσεις, φανήσεταί σοι, διότι τῆς συνθέσεως ποιητὴς ὁ Εὐριπίδης μᾶλλόν ἐστιν ἢ τοῦ νοῦ. ἐπὶ δὲ τῆς συρομένης ὑπὸ τοῦ ταύρου Δίρκης, 4

εἰ δέ που τύχοι
πέριξ ἑλίξας, εἷλκε * * ὁμοῦ λαβὼν
γυναῖκα πέτραν δρῦν μεταλλάσσων ἀεί,

ἔστι μὲν γενναῖον καὶ τὸ λῆμμα, ἁδρότερον δὲ γέγονε τῷ τὴν ἁρμονίαν μὴ κατεσπεῦσθαι μηδ' οἷον ἐν ἀποκυλίσματι φέρεσθαι, ἀλλὰ στηριγμούς τε ἔχειν πρὸς ἄλληλα τὰ ὀνόματα καὶ ἐξερείσ-
204v. ματα τῶν χρόνων πρὸς ἑδραῖον διαβεβηκό|τα μέγεθος.

μικροποιά Μικροποιοῦν δ' οὐδὲν οὕτως ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ὡς ῥυθμὸς XLI
κεκλασμένος λόγου καὶ σεσοβημένος, οἷον δὴ πυρρίχιοι καὶ τροχαῖοι καὶ διχόρειοι, τέλεον εἰς ὀρχηστικὸν συνεκπίπτοντες. εὐθὺς γὰρ πάντα φαίνεται τὰ κατάρυθμα κομψὰ καὶ μικροχαρῆ

---

1 γε Tollius: τε P | 5 δ' om. Robortellus ὅμως del. Faber [δ' ὅμως] Iahnius κομψῶς Reiskius | ὄγκον ⟨αὐτοῖς⟩ . . ταπεινὰ Tollius | 6 Φίλισκος Dacerius | Ἀριστοφάνης τε ἔν τισιν ἐν δὲ τοῖς Faber | 9 γέμων cod. Euripidis | καὶ οὐκέτ' P | ὅπη cod. Euripidis | 11 ἀνάλογον Morus ἀναλόγῳ Ruhnkenius τῇ ἀνάλογον πλάσει Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | συναρμόσ**σ P συναρμόσσεισ P | 12 ὅτι διὰ τῆς Pearcius | 13 ἐπὶ Manutius: ἐπεὶ P | 14 που Τύχοι — εἷλχ' ὁμοῦ Tollius | 15 εἷλκε ⟨πάνθ'⟩ Bergkius | ἑλίξας ⟨ταῦρος⟩ εἷλχ' Valckenarius diatr. p. 66 cf. Nauckius obs. crit. p. 40 | 16 γυναικὶ Ungerus parad. Theb. p. 83 | 17 λῆμμα Robortellus: λῆ|μα P | 18 ἐν Toupius: μὲν P | 21 μι*κροποιοῦν (ι pr. corr.) P μικροποιεῖ Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 22 λόγου vel λόγων Faber: λόγω P ὅλως Ruhnkenius τόνῳ Reiskius λόγῳ del. Vaucherus | 23 διχόρειο*ι (ο et ι corr.) P | ὀρ|χηστι*κὸν (χ corr. in ras.) P | 24 κατάρρυθμα Iannarakis adn. crit. p. 11

τοῦ πόνου, ἕτεροι δὲ εὐκαταφρόνητα καὶ ταπεινὰ λαβόντες ὀνόματα συνθέντες δὲ αὐτὰ ἡδέως καὶ περιττῶς πολλὴν τὴν Ἀφροδίτην τῷ λόγῳ περιέθηκαν.] | 9 EURIPIDES HERC. FUR. 1245 | [12 ARISTOTELES RHET. III, 2 P. 1404 b 24 κλέπτεται δ' εὖ, ἐάν τις ἐκ τῆς εἰωθυίας διαλέκτου ἐκλέγων συντιθῇ· ὅπερ Εὐριπίδης ποιεῖ καὶ ὑπέδειξε πρῶτος.] | 15 EURIPIDES ANTIOPA (222 N.).

2 καὶ ἀπαθέστατα διὰ τῆς ὁμοειδείας ἐπιπολάζοντα· καὶ ἔτι τού-
των τὸ χείριστον ὅτι, ὥσπερ τὰ ᾠδάρια τοὺς ἀκροατὰς ἀπὸ
τοῦ πράγματος ἀφέλκει καὶ ἐφ' αὑτὰ βιάζεται, οὕτως καὶ τὰ
κατερρυθμισμένα τῶν λεγομένων οὐ τὸ τοῦ λόγου πάθος ἐνδί-
δωσι τοῖς ἀκούουσι, τὸ δὲ τοῦ ῥυθμοῦ, ὡς ἐνίοτε προειδότας
τὰς ὀφειλομένας καταλήξεις αὐτοὺς ὑποκρούειν τοῖς λέγουσι
καὶ φθάνοντας ὡς ἐν χορῷ τινι προαποδιδόναι τὴν βάσιν
3 ὁμοίως δὲ ἀμεγέθη καὶ τὰ λίαν συγκείμενα καὶ εἰς μικρὰ καὶ
βραχυσύλλαβα συγκεκομμένα καὶ ὡσανεὶ γόμφοις τισὶν ἐπαλλή-
XLII λοις κατ' ἐγκοπὰς καὶ σκληρότητας ἐπισυνδεδεμένα. ἔτι γε μὴν
ὕψους μειωτικὸν καὶ ἡ ἄγαν τῆς φράσεως συγκοπή· πηροῖ γὰρ
τὸ μέγεθος, ὅταν εἰς λίαν συνάγηται βραχύ· ἀκουέσθω δὲ νῦν
μὴ τὰ οὐ δεόντως συνεστραμμένα, ἀλλ' ὅσα ἄντικρυς μικρὰ
καὶ κατακεκερματισμένα· συγκοπὴ μὲν γὰρ κολούει τὸν νοῦν,
2 συντομία δ' ἐπ' εὐθύ. δῆλον δ' ὡς ἔμπαλιν τὰ ἐκτάδην ἀπό-
XLIII ψυχα, τὰ γὰρ ἄκαιρον μῆκος ἀνακαλούμενα. δεινὴ δ' αἰσχῦναι τὰ
μεγέθη καὶ ἡ μικρότης τῶν ὀνομάτων. παρὰ γοῦν τῷ Ἡροδότῳ
κατὰ μὲν τὰ λήμματα δαι|μονίως ὁ χειμὼν πέφρασται, τινὰ δὲ 205r.
νὴ Δία περιέχει τῆς ὕλης ἀδοξότερα, καὶ τοῦτο μὲν ἴσως 'ζε-
σάσης δὲ τῆς θαλάσσης', ὡς τὸ 'ζεσάσης' πολὺ τὸ ὕψος πε-
ρισπᾷ, διὰ τὸ κακόστομον, ἀλλ' 'ὁ ἄνεμος' φησίν 'ἐκόπασεν',

---

1 ὁμοειδ*ίασ P | 2 ὅτι ὥσπερ Manutius: ὅπωσ ὥσπερ P | 3 ἐφ' ἑαυτὰ Petra: ἐπ' αὐτὰ P | 5 ρυ*|θμοῦ p ρυθ|μοῦ P | 7 χο*ρῷ P | 8 συνηγμένα Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 10 σκληρότητοσ P σκληρότητασ p | 11 πηροῖ Manutius: πληροῖ P | 13 μὴ τὰ δεόντως Manutius οὐ τὰ δεόντως Spengelius, Iahnius | 14 κολούει Faber: κωλούει P κωλύει Robortellus | 15 δ' * ἐπ' εὐθύ Manutius δ' ⟨ἄγει⟩ ἐπ' εὐθύ H. Stephanus, Pearcius δ' ἐπευθύνει Petra, Iahnius δὲ σπεύδει Rohdius rhein. mus. XXXV p. 311, possis δ⟨ὲ σπεύδει⟩ ἐπ' εὐθύ | ἄψυχα γὰρ διὰ μῆκος ἄκαιρον (ἄπειρον) ἀναχαλώμενα Faber ἀπόψυχα γὰρ τὰ μῆκος ἄκαιρον ἀνακαλούμενα Manutius ἀπόψυχα, τὰ παρ' ἀ. μ. ἀνακαλούμενα Pearcius ἀπόψυχα, ἅτε παρὰ μῆκος ἄκαιρον ἀναχαλώμενα Toupius ἀποψύχεται, εἰς (πρὸς Wilamowitzius) ἄκαιρον μῆκος ἀναχαλώμενα cum Valckenario Ruhnkenius ἀπόψυχα γὰρ τὰ ἄκαιρον μῆκος ἀνακαλινδούμενα Spengelius | 16 τὰ γὰρ — ἀνακαλούμενα del. Vaucherus | αἰσχύν*αι P | 18 λήματα Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | 19 νὴ δία Manutius: γήδια P | καὶ τοῦτο — 21 ἄλλο del. Morus | 20 ὧν τὸ Weiskius f., Rothsteinius | 21 ἀλλ' ὁ P Robortellus, cf. Wilamowitzius Herm. X p. 336 ἄλλο Spengelius, Iahnius | ἐκόπασε codd. Herodoti: ἐκοπίασεν P

---

19 HERODOTUS VII, 188 ἅμα δὲ ὄρθρῳ ἐξ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης τῆς θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμών τε μέγας καὶ πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης. — — αἱ δὲ ⟨νέες⟩ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. — — 191 καταείδοντες γοῆσι τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι — ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε.

καί ‘τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος
ἄχαρι’. ἄσεμνον γὰρ τὸ κοπάσαι ἰδιωτικόν, τὸ δ’ ἀχάριστον
τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον. ὁμοίως καὶ ὁ Θεόπομπος ὑπερ- 2
φυῶς σκευάσας τὴν τοῦ Πέρσου κατάβασιν ἐπ’ Αἴγυπτον ὀνο-
ματίοις τισὶ τὰ ὅλα διέβαλεν. ‘ποία γὰρ πόλις ἢ ποῖον ἔθνος
τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν οὐκ ἐπρεσβεύετο πρὸς βασιλέα; τί δὲ
τῶν ἐκ τῆς γῆς γεννωμένων ἢ τῶν κατὰ τέχνην ἐπιτελουμένων
καλῶν ἢ τιμίων οὐκ ἐκομίσθη δῶρον ὡς αὐτόν; οὐ πολλαὶ μὲν
καὶ πολυτελεῖς στρωμναὶ καὶ χλανίδες, τὰ μὲν ἁλουργῆ, τὰ δὲ
ποικιλτά, τὰ δὲ λευκά, πολλαὶ δὲ σκηναὶ χρυσαῖ κατεσκευασμέναι
πᾶσι τοῖς χρησίμοις, πολλαὶ δὲ καὶ ξυστίδες καὶ κλῖναι πολυτελεῖς;
ἔτι δὲ καὶ κοῖλος ἄργυρος καὶ χρυσὸς ἀπειργασμένος καὶ ἐκπώματα
καὶ κρατῆρες, ὧν τοὺς μὲν λιθοκολλήτους, τοὺς δ’ ἄλλως ἀκρι-
βῶς καὶ πολυτελῶς εἶδες ἂν ἐκπεπονημένους· πρὸς δὲ τούτοις
ἀναρίθμητοι μὲν ὅπλων μυριάδες τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, τῶν δὲ
βαρβαρικῶν, ὑπερβάλλοντα δὲ τὸ πλῆθος ὑποζύγια καὶ πρὸς κα-
τακοπὴν ἱερεῖα σιτευτά, καὶ πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδιμνοι,
πολλοὶ δὲ θύλακοι καὶ σάκκοι καὶ χάρται βυβλίων καὶ τῶν ἄλ-
205r. λων ἁπάντων χρησίμων· | τοσαῦτα δὲ κρέα τεταριχευμένα παν-
τοδαπῶν ἱερείων, ὡς σωροὺς αὐτῶν γενέσθαι τηλικούτους,

---

1 βρασσομένους Manutius ἐκβρασσομένους Toupius ἀρασσομένους Valckenarius ad Ammon. p. 259 sq. | τοὺς — ἐξεδέχετο del. Valckenarius ad Herodot. VIII, 113 | τέλος . . ἄχαρι codd. Herodoti: τέλοσ ἀχαριστί P τέλος ἀχάριστον Robortellus | 2 ⟨καὶ⟩ τὸ Robortellus | κοπιάσαι P | ⟨καὶ⟩ ἰδιωτικόν Manutius ἰδιωτικὸν ⟨ὄν⟩ Wilamowitzius Herm. x p. 336 | ἀχάριστον P (Iahnius erravit) | 4 κατασκευάσας Tollius | 7 γεννομένων P γεννωμένων P | 8 τιμίων Manutius: τιμῶν P | ἐκομί*|σθη p ἐκομίσ|θη P | 9 στρομναὶ P στρωμναὶ P | ἁλουργεῖς τὰ δὲ ποικιλταὶ τὰ δὲ λευκαὶ Manutius, ποικίλαι Cobetus mnem. n. s. x p. 323 | 10 χρυσαῖ post ξυστίδες ponit Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 448 | κατασκευασμέναι P, corr. Manutius | 13 λι**κολλίτουσ P λιθοκολλήτουσ P | ἄλλως Iahnius: ἄλλουσ P | 15 ὄψων Dobraeus adv. I p. 566 | 17 σιτευτὰ Canterus nov. lectt. II, 25: εἰσ ταῦτα P εἰς ταὐτά Spengelius | 18 δὲ codd. Athenaei: δ’ οἱ P δ’ αὖ Morus | σάκκοι καὶ θύλακες βιβλίων codd. Athenaei | σάκοι P | σάκκοι χαρτῶν καὶ β. Pearcius | καὶ χόρτου καὶ Reiskius | χύτραι βολβῶν Toupius | 19 ἁπάντων τῶν codd. Athenaei | τοσαῦτα Robortellus: τοιαῦτα P

---

1 HERODOTUS VIII, 13 καὶ τὸ τέλος σφι ἐγένετο ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, — — ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. | 17 ATHENAEUS II P. 67 F καὶ Θεόπομπος δέ φησι ‘πολλοὶ μὲν ἀρτυμάτων μέδιμνοι, πολλοὶ δὲ σάκκοι καὶ θύλακοι βιβλίων καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν χρησίμων πρὸς τὸν βίον’. IV P. 145 A Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν ‘ὅταν’ φησί ‘βασιλεὺς εἴς τινας ἀφίκηται τῶν ἀρχομένων — ἑκάσταις τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγεθος ὥσπερ ὁ φόρος καὶ τὸ δεῖπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγμένον ἐστίν’.

ὥστε τοὺς προσιόντας πόρρωθεν ὑπολαμβάνειν ὄχθους εἶναι
3 καὶ λόφους ἀντωθουμένους'. ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων εἰς τὰ ταπει-
νότερα ἀποδιδράσκει, δέον ποιήσασθαι τὴν αὔξησιν ἔμπαλιν·
ἀλλὰ τῇ θαυμαστῇ τῆς ὅλης παρασκευῆς ἀγγελίᾳ παραμίξας
τοὺς θυλάκους καὶ τὰ ἀρτύματα καὶ τὰ σακκία μαγειρείου τινὰ
φαντασίαν ἐποίησεν. ὥσπερ γὰρ εἴ τις ἐπ' αὐτῶν ἐκείνων τῶν
προκοσμημάτων μεταξὺ τῶν χρυσίων καὶ λιθοκολλήτων κρα-
τήρων καὶ ἀργύρου κοίλου σκηνῶν τε ὁλοχρύσων καὶ ἐκπωμά-
των φέρων μέσα ἔθηκεν θυλάκια καὶ σακκία ἀπρεπὲς ἂν ἦν τῇ
προσόψει τὸ ἔργον, οὕτω καὶ τῆς ἑρμηνείας τὰ τοιαῦτα ὀνό-
ματα αἴσχη καὶ οἱονεὶ στίγματα καθίσταται παρὰ καιρὸν ἐγκα-
4 τατταττόμενα. παρέκειτο δ' ὡς ὁλοσχερῶς ἐπελθεῖν καὶ ὡς ὄχ-
θους λέγει συμβεβλῆσθαι, καὶ περὶ τῆς ἄλλης παρασκευῆς οὕ-
τως ἁμάξας εἰπεῖν ⟨καὶ⟩ καμήλους καὶ πλῆθος ὑποζυγίων φορτ-
αγωγούντων πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν τραπεζῶν
χορηγήματα, ἢ σωροὺς ὀνομάσαι παντοίων σπερμάτων καὶ τῶν
ἅπερ διαφέρει πρὸς ὀψοποιΐας καὶ ἡδυπαθείας, ἢ εἴπερ πάντως
ἐβούλετο αὐτάρκη οὕτως θεῖναι, καὶ ὅσα τραπεζοκόμων εἰπεῖν
5 καὶ ὀψοποιῶν ἡδύσματα. οὐ γὰρ δεῖ καταντᾶν ἐν τοῖς ὕψεσιν
εἰς τὰ ῥυπαρὰ καὶ ἐξυβρισμένα, | ἂν μὴ σφόδρα ὑπό τινος ἀνάγ- 206 r.
κης συνδιωκώμεθα, ἀλλὰ τῶν πραγμάτων πρέποι ἂν καὶ τὰς
φωνὰς ἔχειν ἀξίας καὶ μιμεῖσθαι τὴν δημιουργήσασαν φύσιν
τὸν ἄνθρωπον, ἥτις ἐν ἡμῖν τὰ μέρη τὰ ἀπόρρητα οὐκ ἔθηκεν
ἐν προσώπῳ οὐδὲ τὰ τοῦ παντὸς ὄγκου περιηθήματα, ἀπεκρύ-
ψατο δὲ ὡς ἐνῆν καὶ κατὰ τὸν Ξενοφῶντα τοὺς τούτων ὅτι

---

2 ἀνωθουμένους Manutius ἀνορθουμένους Faber συνωθουμένους Toupius | 4 ἅμα Pearcius ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ Toupius | ἀπαγγελίᾳ ς Toupius | 5 μαγειρίου P μαγειρείου p | 6 τῶν λαμπρῶν κοσμημάτων Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 7 χρυσῶν vel χρυσέων Toupius | μεταξὺ τῶν λιθοκολλήτων κρατήρων καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου Spengelius | 10 ἑρ*****ασ P ἑρμηνείασ P | 12 καὶ ὡς Spengelius: καὶ οὖσ P | ⟨κρεῶν⟩ ὄχθους Spengelius | 14 ἁμάξας Toupius, Reiskius: ἀλλάξασ P | ⟨καὶ⟩ καμήλους Toupius: καμήλουσ P | 16 ταριχευμάτων Tollius | 17 ὀψοποιΐας καὶ del. Schurzfleischius | ἡδυπαθείας μᾶλλον ἢ πάντα ὡς Manutius | μὴ εἴπερ Weiskius f. | πάντως Spengelius: πάντα ὡσ P πάντα ὅσα Toupius παντοίως Spengelius | εἴπερ πάντως ἐβούλετο αὐτὰ ἑξῆς οὕτως Reiskius | 20 εἰς ῥυπαρὰ Manutius, Iahnius εἰς τὰ ῥυπαρὰ Pearcius: ******παρὰ P **παρὰ Robortellus | 21 πρέποι γ' ἂν Rohdenus comm. Bonn. p. 79 | 22 ἀξίαν P ἀξίασ p | διμηουργήσασαν P δημιουργήσασαν P | 24 ἐμ προσ. sed corr. ἐν P | περιηθήματα Pearcius: περιθήματα P περιττώματα Manutius περιψήματα Reiskius | 25 τούτων codd. Xenophontis, Manutius: τῶν P

---

25 XENOPHON MEM. I, 4, 6 ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς ᾗ δυνατὸν προσωτάτω ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων.

πορρωτάτω ὀχετοὺς ἀπέστρεψεν, οὐδαμῆ καταισχύνασα τὸ τοῦ
ὅλου ζώου κάλλος. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐπ' εἴδους ἐπείγει τὰ μικρο- 6
ποιὰ διαριθμεῖν· προϋποδεδειγμένων γὰρ τῶν ὅσα εὐγενεῖς καὶ
ὑψηλοὺς ἐργάζεται τοὺς λόγους, δῆλον ὡς τὰ ἐναντία τούτων
ταπεινοὺς ποιήσει κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ἀσχήμονας.

περὶ λόγων ἀφορίας

'Εκεῖνο μέντοι λοιπὸν (ἕνεκα τῆς σῆς χρηστομαθείας οὐκ XLIV
ὀκνήσομεν ἐπιπροσθεῖναι) διασαφῆσαι, Τερεντιανὲ φίλτατε, ὅπερ
ἐζήτησέ τις τῶν φιλοσόφων πρὸς ἐμὲ ἔναγχος, 'θαῦμά μ' ἔχει',
λέγων, 'ὡς ἀμέλει καὶ ἑτέρους πολλούς, πῶς ποτε κατὰ τὸν
ἡμέτερον αἰῶνα πιθαναὶ μὲν ἐπ' ἄκρον καὶ πολιτικαί, δριμεῖαί
τε καὶ ἐντρεχεῖς, καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὰς λόγων εὔφοροι, ὑψη-
λαὶ δὲ λίαν καὶ ὑπερμεγέθεις, πλὴν εἰ μή τι σπάνιον, οὐκέτι
γεννῶνται φύσεις. τοσαύτη λόγων κοσμική τις ἐπέχει τὸν βίον
ἀφορία. ἦ νὴ Δί'' ἔφη 'πιστευτέον ἐκείνῳ τῷ θρυλουμένῳ, ὡς 2
ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθὴ τιθηνός, ᾗ μόνῃ σχεδὸν καὶ
συνήκμασαν οἱ περὶ λόγους δεινοὶ καὶ συναπέθανον; θρέψαι τε
γάρ φασιν ἱκανὴ τὰ φρονήματα τῶν μεγαλοφρόνων ἡ ἐλευθερία
206v. καὶ | ἐπελπίσαι καὶ ἅμα διελθεῖν τὸ πρόθυμον τῆς πρὸς ἀλλή-
λους ἔριδος καὶ τῆς περὶ τὰ πρωτεῖα φιλοτιμίας. ἔτι γε μὴν 3
διὰ τὰ προκείμενα ἐν ταῖς πολιτείαις ἔπαθλα ἑκάστοτε τὰ ψυ-
χικὰ προτερήματα τῶν ῥητόρων μελετώμενα ἀκονᾶται καὶ οἷον
ἐκτρίβεται καὶ τοῖς πράγμασι κατὰ τὸ εἰκὸς ἐλεύθερα συνεκλάμ-
πει. οἱ δὲ νῦν ἐοίκαμεν' ἔφη 'παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δι-
καίας, τοῖς αὐτῆς ἔθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἐξ ἁπαλῶν ἔτι φρο-

---

1 καται*|σχύνασα p καταισ|χύνασα P | 2 οὐδὲν Tollius | ἐπ' εἴδους Tollius: ἐπιδοὺσ P cf. p. 26, 12 | ἐπείγει P Tollius, Toupius δεῖ Pearcius ἐπέοικε Reiskius | οὐκ ἐπάναγκές ἐστι τὰ Faber | 7 ὀκνήσο*μεν P | ἐπιπροσθεῖναι Manutius ἐπ̈ιπροσθῆναι P ἔτι προσθεῖναι Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464, Iahnius | διασαφῆσαι del. Spengelius καὶ διασαφῆσαι Robortellus διασαφῆσαι post φιλοσόφων transponit Martensius de lib. π. ὕψ. p. 24; distinctione patefeci λοιπὸν διασαφῆσαι coniungi: cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 4 | 8 πρὸς ἐμὲ ἔναγχος Cobetus nov. lectt. p. 645: προσέναγχοσ P προύναγχος Valckenarius ad Eurip. Phoen. 204 | 11 λογικῶν Hemsterhusius ad Luciani dial. sel. p. 71 λογίων Vaucherus | 12 δὲ Manutius: τε P | 13 γεννῶνται (cf. p. 69, 18) Wilamowitzius Herm. x p. 343: γίνονται P | λόγων] μεγάλων C. Robertus Herm. x p. 343 | 14 ἦ Morus | 17 φασιν Toupius: φησὶν P | μεγαλοφυῶν Wilamowitzius Herm. x p. 341 | 18 ἐφελκύσαι Manutius | διωθεῖν Manutius διαλθεῖν Pearcius διεγείρειν Morus διενεγκεῖν Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | 20 ἑκάστοτε Robortellus: ἑκαστόστε P | 22 πρά*|γμασι p πράγ|μασι P | 24 αὐτοῖσ P αὐτῆσ p

---

22 PLATO REP. IV P. 435 A καὶ τάχ' ἂν παρ' ἄλληλα σκοποῦντες καὶ τρίβοντες ὥσπερ ἐκ πυρείων ἐκλάμψαι ποιήσαιμεν τὴν δικαιοσύνην. | [24 PHILO DE TEMUL. I P. 387 M. ἐγὼ δὲ οὐ τεθαύμακα, εἰ

νημάτων μόνον οὐκ ἐνεσπαργανωμένοι καὶ ἄγευστοι καλλίστου
καὶ γονιμωτάτου λόγων νάματος, τὴν ἐλευθερίαν' ἔφη 'λέγω,
4 διόπερ οὐδὲν ὅτι μὴ κόλακες ἐκβαίνομεν μεγαλοφυεῖς'. διὰ
τοῦτο τὰς μὲν ἄλλας ἕξεις καὶ εἰς οἰκέτας πίπτειν ἔφασκεν,
δοῦλον δὲ μηδένα γίνεσθαι ῥήτορα· εὐθὺς γὰρ ἀναζεῖν τὸ ἀπαρ-
ρησίαστον καὶ οἷον ἔμφρουρον ὑπὸ συνηθείας ἀεὶ κεκονδυλισμέ-
5 νον· 'ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς' κατὰ τὸν Ὅμηρον 'ἀποαίνυται δού-
λιον ἦμαρ'. 'ὥσπερ οὖν, εἴ γε' φησί 'τοῦτο πιστόν ἐστιν ⟨ὃ⟩
ἀκούω, τὰ γλωττόκομα, ἐν οἷς οἱ Πυγμαῖοι, καλούμενοι δὲ νᾶνοι,
τρέφονται, οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις
ἀλλὰ καὶ συνάροι διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν, οὕ-
τως ἅπασαν δουλείαν, κἂν ᾖ δικαιοτάτη, ψυχῆς γλωττόκομον
6 καὶ κοινὸν ἄν τις ἀποφήναιτο δεσμωτήριον'. ἐγὼ μέντοι γε
ὑπολαμβάνων 'ῥᾴδιον,' ἔφην 'ὦ βέλτιστε, καὶ ἴδιον ἀνθρώπου
τὸ καταμέμφεσθαι τὰ ἀεὶ παρόντα· ὅρα δέ, μή ποτε οὐχ ἡ τῆς
οἰκουμένης εἰρήνη διαφθείρει τὰς μεγά|λας φύσεις, πολὺ δὲ 207 r.
μᾶλλον ὁ κατέχων ἡμῶν τὰς ἐπιθυμίας ἀπεριόριστος οὑτοσὶ πό-
λεμος καὶ νὴ Δία πρὸς τούτῳ τὰ φρουροῦντα τὸν νῦν βίον καὶ

---

2 γο⋆νιμωτάτου P | 5 ἀναζεῖν Weiskius: ἀναζεῖ P, Iahnius ἀνασειράζει Reiskius | 6 ἐμφρουρεῖν aut κολοῦον ἐμφρουροῦν θ' Wakefieldus silv. crit. V p. 121 | 7 δούλιον P ει superscr. p | 8 ἐστιν del. Pearcius, Iahnius | ὃ add. Pearcius | 9 γλωττοκομεῖα Scaliger ad Propert. p. 247 (284) | ἐν|⋆οῖσ p ἐ|νοῖσ P | δὲ om. Scaliger | νάνοι Manutius: νάοι P δὲ νᾶνοι om. Robortellus | οἱ πρὶν πυγμαῖοι καλούμενοι, νῦν δὲ Reiskius | 11 συνάγει Manutius συναιρεῖ Ruhnkenius | σώμασι Scaliger: στόμασι P | ἁπλῶς ἂν πᾶσαν Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81 | 13 ἄν Spengelius: δή P | ἀποφήνετο P αι superscr. p | ἀπεφήνατο Spengelius sine ἄν | 14 ὑπολαμβάνων Tollius: ὑπολαμβάνω P | ἔφην Portus: ἔφη P | 15 καταμέμφε|σθαι (deletas litteras αταμέμφ restituit p) P | ἀεὶ τὰ Tollius | μή ποτε οὐχὶ ἡ τῆς Spengelius: μή πο⋆⋆⋆⋆χ η⋆⋆⋆ P τῆσ add. in ras. p μήποτ' ἄρα ἡ τῆς Tollius μήποτε καὶ ἡ τῆς Pearcius | 17 πλοῦτος G. S. A. class. journ. III, 5 p. 69 | 18 φρονοῦντα Robortellus

---

συμπεφορημένος καὶ μιγὰς ὄχλος ἐθῶν καὶ νόμων τῶν ὁπωσοῦν εἰσηγμένων ἀκλεὴς δοῦλος ἀπ' αὐτῶν ἔτι σπαργάνων ὑπακούειν ὡς ἂν δεσποτῶν ἢ τυράννων ἐκμαθών, κατακεκονδυλισμένος τὴν ψυχὴν καὶ μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μὴ δυνάμενος πιστεύει τοῖς ἅπαξ παραδοθεῖσι (cf. Bernaysius monatsber. d. acad. 1876 p. 59 ges. abhandl. I p. 352)] | 1 PLATO TIM. P. 75 E τὸ δὲ λόγων νᾶμα ἔξω ῥέον καὶ ὑπηρετοῦν φρονήσει κάλλιστον καὶ ἄριστον πάντων ναμάτων. | 7 HOMERUS OD. ρ, 322 ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλησιν. | [14 TACITUS DIAL. 18 vitio malignitatis humanae vetera semper in laude, praesentia in fastidio esse.]

κατ' ἄκρας ἄγοντα καὶ φέροντα ταυτὶ πάθη. ἡ γὰρ φιλοχρημα-
τία, πρὸς ἣν ἅπαντες ἀπλήστως ἤδη νοσοῦμεν, καὶ ἡ φιληδο-
νία δουλαγωγοῦσι, μᾶλλον δέ, ὡς ἂν εἴποι τις, καταβυθίζουσιν
αὐτάνδρους ἤδη τοὺς βίους, φιλαργυρία μὲν νόσημα μικροποιόν,
φιληδονία δ' ἀγεννέστατον. οὐ δὴ ἔχω λογιζόμενος εὑρεῖν, ὡς 7
οἷόν τε πλοῦτον ἀόριστον ἐκτιμήσαντας, τὸ δ' ἀληθέστερον εἰ-
πεῖν, ἐκθειάσαντας τὰ συμφυῆ τούτῳ κακὰ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν
ἐπεισιόντα μὴ παραδέχεσθαι. ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλούτῳ
καὶ ἀκολάστῳ συνημμένη καὶ ἴσα, φασί, βαίνουσα πολυτέλεια,
καὶ ἅμα ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἴκων τὰς εἰσόδους
εἰς ἃς * * ἐμβαίνει καὶ συνοικίζεται. χρονίσαντα δὲ ταῦτα ἐν
τοῖς βίοις νεοττοποιεῖται κατὰ τοὺς σοφοὺς καὶ ταχέως γενό-
μενα περὶ τεκνοποιΐαν ἀλαζόνειάν τε γεννῶσι καὶ τῦφον καὶ
τρυφὴν οὐ νόθα ἑαυτῶν γεννήματα ἀλλὰ καὶ πάνυ γνήσια. ἐὰν
δὲ καὶ τούτους τις τοῦ πλούτου τοὺς ἐκγόνους εἰς ἡλικίαν ἐλ-
θεῖν ἐάσῃ, ταχέως δεσπότας ταῖς ψυχαῖς ἐντίκτουσιν ἀπαραι-
τήτους, ὕβριν καὶ παρανομίαν καὶ ἀναισχυντίαν. ταῦτα γὰρ οὕ- 8
τως ἀνάγκη γίνεσθαι καὶ μηκέτι τοὺς ἀνθρώπους ἀναβλέπειν
μηδ' ἕτερα φήμης εἶναί τινα λόγον, ἀλλὰ τοιούτων ἐν κύκλῳ

---

1 κατὰ κάρα Manutius κατώκαρα Faber | 2 περὶ ἣν Wilamowitzius Herm. x p. 335, sed cf. ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 4 | 3 δουλαγωγ*ῦσι P δουλαγωγοῦσι P | 4 μὲν ⟨γὰρ⟩ vel μέν ⟨γε⟩ aut μικροποιὸν ⟨ὄν⟩ Spengelius | 5 ἀγενέστατον P | 6 ἀλιθέστερον P ἀληθέστερον P | 9 βαίνουσα (β corr. ex μ) P | 10 καὶ ἅμα Pearcius: καὶ ἄλλα P καὶ μαλακία Tollius, del. Toupius | οἶκον P οἴκων P | 11 defectum indicavi qui sic fere εἰς ἃς ⟨ἐκεῖνος οἰκίας⟩ ἐμβαίνει videtur suppleri posse εἰς ἃς del. Iahnius εἰς αὐτὰς Weiskius f. εἴσω Iannarakis adn. crit. p. 43 εἴσω συμβαίνει Buechelerus rhein. mus. xxxix p. 275 εἰσόδους συνεμβαίνει Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464 ἃς εὐθὺς ἐμβαίνει Curerius ad Xenoph. hipp. p. 81 | συνοικίζεται, χρονίσαντα δὴ ταῦτα Spengelius | 13 ἀλαζόνειάν τε Is. Vossius, Reiskius: ἀνάλεξον εν αντι (ἔντι corr. p; in marg. γρ ἔν αντι) P πλεονεξίαν Ruhnkenius ἀναλογοῦν ἑαυτοῖς Faber ἀνάλογον ἄν τι Morus | γεννῶσα P σι superscr. p | 15 τούτους Tollius: τούτου P | ἡλικίας Manutius | 17 ὕβρ*ν P | π***νομίαν P | 18 ἄνω βλέπειν (cf. p. 25, 15) Cobetus mnem. n. s. x p. 323 ⟨πρὸς ἄλλ'⟩ ἀναβλέπειν Wilamowitzius Herm. x p. 337 | 19 μὴ δὲ πέρα Manutius μηδὲ παρὰ Schurzfleischius μηδὲ περὶ Toupius | μηδ' ὑστεροφημίας Ruhnkenius, Reiskius, probarunt Wilamowitzius, Cobetus

---

9 HARPOCRATION ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου ⟨de cor. 314⟩ ἀντὶ τοῦ συνὼν ἀεὶ καὶ μηδὲ βραχὺ ἀφιστάμενος. καὶ ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου α΄ φησίν ⟨63⟩ ''Αριστολόχῳ τῷ τραπεζίτῃ ἴσα βαίνων ἐβάδιζε'. Μένανδρος 'παρ' αὐτὸν ἴσα βαίνουσ' ἑταίρα πολυτελής'. | 12 PLATO REP. IX P. 573 E ἆρα οὐκ ἀνάγκη τὰς μὲν ἐπιθυμίας βοᾶν πυκνάς τε καὶ σφοδρὰς ἐννενεοττευμένας;

τελεσιουργεῖσθαι κατ' ὀλίγον τὴν τῶν βίων | διαφθοράν, φθίνειν 207v.
δὲ καὶ καταμαραίνεσθαι τὰ ψυχικὰ μεγέθη καὶ ἄζηλα γίνεσθαι,
ἡνίκα τὰ θνητὰ ἑαυτῶν μέρη [καπανητα] ἐκθαυμάζοιεν, παρέν-
9 τες αὔξειν τἀθάνατα. οὐ γὰρ ἐπὶ κρίσει μέν τις δεκασθεὶς οὐκ
ἂν ἔτι τῶν δικαίων καὶ καλῶν ἐλεύθερος καὶ ὑγιὴς ἂν κριτὴς
γένοιτο (ἀνάγκη γὰρ τῷ δωροδόκῳ τὰ οἰκεῖα μὲν φαίνεσθαι
καλὰ καὶ δίκαια), ὅπου δὲ ἡμῶν ἑκάστου τοὺς ὅλους ἤδη βίους
δεκασμοὶ βραβεύουσι καὶ ἀλλοτρίων θῆραι θανάτων καὶ ἐνέδραι
διαθηκῶν, τὸ δ' ἐκ τοῦ παντὸς κερδαίνειν ὠνούμεθα τῆς ψυχῆς
ἕκαστος πρὸς τῆς * * ἠνδραποδισμένοι, ἆρα δὴ ἐν τῇ τοσαύτῃ
λοιμικῇ τοῦ βίου διαφθορᾷ δοκοῦμεν ἔτι ἐλεύθερόν τινα κριτὴν
τῶν μεγάλων ἢ διηκόντων πρὸς τὸν αἰῶνα κἀδέκαστον ἀπολε-
λεῖφθαι καὶ μὴ καταρχαιρεσιάζεσθαι πρὸς τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν
10 ἐπιθυμίας; ἀλλὰ μήποτε τοιούτοις, οἷοί περ ἐσμὲν ἡμεῖς, ἄμει-
νον ἄρχεσθαι ἢ ἐλευθέροις εἶναι· ἐπείτοιγε ἀφεθεῖσαι τὸ σύν-
ολον, ὡς ἐξ εἱρκτῆς ἄφετοι, κατὰ τῶν πλησίον αἱ πλεονεξίαι
11 κἂν ἐπικλύσειαν τοῖς κακοῖς τὴν οἰκουμένην. ὅλως δὲ δαπανῶν
ἔφην εἶναι τῶν νῦν γεννωμένων φύσεων τὴν ῥᾳθυμίαν, ᾗ πλὴν
ὀλίγων πάντες ἐγκαταβιοῦμεν, οὐκ ἄλλως πονοῦντες ἢ ἀναλαμ-
βάνοντες εἰ μὴ ἐπαίνου καὶ ἡδονῆς ἕνεκα, ἀλλὰ μὴ τῆς ζήλου

---

3 καπανητα P quod ex proximis ἡνί]κατἀθνητὰ ab errore repetitum delevi; κἀνόνητα Manutius καὶ τἀνόητα Pearcius καὶ ἀνόητα Toupius καὶ δαπανητὰ Rothsteinius | 4 τἀθάνατα Pearcius: τὰσ|άνατα P | καὶ γὰρ Faber τί γάρ; Wilamowitzius Herm. x p. 337, sed vide p. 59, 18 et ind. lect. Berol. hib. 1880 p. 5 | ἐπικρί*σει P | δεκασθεὶς Manutius: δικασθεὶσ P | 5 ἔτι Morus: ἐπὶ P | ἂν alterum del. Faber | 6 τὸ P τῷ p | τὰ δίκαια μὴ Faber τὰ οἰκεῖα μόνα vel μόνον Morus | 7 post δίκαια nonnulla verba omissa esse cum Spengelio statuit Iahnius | 9 τοῦ del. Cobetus mnem. n. s. x p. 323 | 10 πρὸσ τῆσ P πρὸς τῆς * Robortellus πρὸς τῆς ἑαυτοῦ Manutius πρὸς ἑαυτοῦ Faber πρὸς τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας verbis ex v. 13 huc translatis Ruhnkenius πρὸς τῆς ἑαυτοῦ φιλοχρηματίας Tollius πρὸς τῆς ἑαυτοῦ ἡδονῆς Toupius πρὸς τῆς ἑαυτοῦ ἡδυπαθείας Currerius ad Xenoph. hipp. p. 81 πρὸς τῆς τρυφῆς Kayserus n. iahrb. LXX p. 295 | προσηνδραποδισμένοι Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464 | ἄρα P | 12 μεγάλων ἢ Robortellus: μεγάλων ἢ μεγάλων ἢ P μεγάλων ἢ καλῶν ἢ Spengelius | αἰῶνα Portus: ἀγῶνα P | κἀδέκαστον Tollius: καθέκαστον P | 13 μὴ Manutius: μοι P | 14 τοῖς τοιούτοις Robortellus τοῖς Spengelius | 15 ἀνεθεῖσαι Ruhnkenius ἀφεθεῖσαι τὸ σύνολον et κατὰ τῶν πλησίον del. Vaucherus | 16 ἄφετοι del. Tollius, Marklandus ad Max. Tyr. 33, 5 p. 711 | πλησίων P πλησίον P | 17 ἐπικλύσειαν Marklandus, Sallerius mém. de l'acad. v p. 125, Reiskius, Cobetus Ἑρμ. λογ. I p. 218 mnem. n. s. x p. 323: ἐπικαύσειαν P | τέλος δ' ἁπασῶν Wilamowitzius Herm. x p. 344 | δαπανὸν (immo δάπανον) Tollius διὰ παντὸς Spengelius δ' ἀφανῶν Noltius ztschr. f. alterth. wiss. 1854 p. 464 | 18 ᾗ Manutius: οἷ P οἳ Robortellus | 19 ἀναλίσκοντες Reiskius | 20 μὴ πλούτου Toupius

καὶ τιμῆς ἀξίας ποτὲ ὠφελείας. κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν, ἐπὶ 12 δὲ τὰ συνεχῆ χωρεῖν· ἦν δὲ ταῦτα τὰ πάθη, περὶ ὧν [ἐν ἰδίῳ προηγουμένως ὑπεσχόμεθα γράψειν ὑπομνήματι, ὃ τήν τε τοῦ ἄλλου λόγου καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕψους μοῖραν ἐπεχόντων, ὡς ἡμῖν * * * *

---

1 δ' εἰκῆ Manutius δ' εἴη Faber δ' εἴη καὶ Toupius δ' ἔοικε Schurzfleischius | 2 ἐν ἰδίῳ — 5 ἡμῖν add. p | 5 ἡμῖν δοκεῖ Robortellus

---

1 EURIPIDES ELECTRA 379 κράτιστον εἰκῆ ταῦτ' ἐᾶν ἀφειμένα.

TESTIMONIA DE DIONYSIIS ATQUE LONGINO.

SUIDAS Διονύσιος Ἀλεξάνδρου Ἁλικαρνασεύς, ῥήτωρ καὶ παντοίως λόγιος· γέγονε δὲ ἐπὶ Καίσαρος τοῦ Σεβαστοῦ, πρόγονος τοῦ ἐπὶ Ἀδριανοῦ γεγονότος Ἀττικιστοῦ.

PHOTIUS BIBLIOTH. COD. 152 περιείχετο δὲ τῷ τεύχει καὶ Αἰλίου Διονυσίου Ἁλικαρνασέως Ἀττικῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης ἐκδόσεως λόγοι πέντε, ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι τοῦ ω̅ τὰς Ἀττικὰς λέξεις κατὰ στοιχεῖον ἀναγράφοντες· Σκύμνῳ δὲ τὸ σύνταγμα προσφωνεῖ. χρησιμώτατος δ' ὁ πόνος οὗτος τοῖς τε ἀττικίζειν ἔχουσι φροντίδα καὶ τοῖς τῶν Ἀττικῶν συγγράμμασιν ἐνομιλεῖν προαιρουμένοις. ὅσαι τε γὰρ ἐπιχωριάζουσι λέξεις τοῖς Ἀθηναίοις περί τε τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς δίκας ἐντεῦθεν ἔστιν ἐκμαθεῖν· καὶ εἴ τι ἄλλο ἰδιοτρόπως αὐτοῖς λέγεται, οὐ χαλεπὸν εὑρεῖν, μάλιστα εἴ τις μὴ τοὺς τῆς πρώτης ἐκδόσεως μόνον τόμους διερευνῴη, ἀλλὰ καὶ τῆς δευτέρας ἐκδόσεως καὶ αὐτοὺς πέντε τόμους ὄντας καὶ ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι τοῦ ω̅ τὰς

---

2 παντοῖος λόγους Bernhardyus. — libri, quos Dionysium praeter antiquitates Romanas scripsisse verisimile est, sunt τέχνη, περὶ συνθέσεως ὀνομάτων (de Demosth. 49 p. 1106 R. 50 p. 1111), περὶ τῶν ἀρχαίων (Ἀττικῶν) ῥητόρων (ep. ad Pomp. 2 p. 758. ad Amm. II, 1 p. 789. de Din. 1 p. 629), περὶ Δημοσθένους (de Demosth. 57 p. 1127. de Din. 11 p. 656. 13 p. 666), περὶ Λυσίου (de Lys. 14 p. 485), περὶ Ἰσοκράτους (Phot. bibl. c. 260 p. 486), περὶ Ἀνδοκίδου (arg. Andoc. or. III), περὶ Δεινάρχου (de Din. 1 p. 629), ἐπιστολαὶ πρὸς Ἀμμαῖον α' β', πρὸς Πομπήιον, περὶ μιμήσεως (ep. ad Pomp. 3 p. 766), περὶ σχημάτων (Quint. IX, 3, 89), περὶ Θουκυδίδου (ep. ad Amm. II, 1 p. 789), περὶ τῆς πολιτικῆς φιλοσοφίας (de Thuc. 2 p. 814), περὶ Πλάτωνος καὶ Δημοσθένους (? de Dem. 32 p. 1057), περὶ ἐκλογῆς ὀνομάτων (de comp. verb. 1 p. 6 de Thuc. 22 p. 862. [cf. F. Blassius de Dionysii Halic. scriptis rhetoricis Bonn. 1863] | DIONYSIUS HALICARNASENSIS ANTIQ. I, 7 ἐγὼ καταπλεύσας εἰς Ἰταλίαν ἅμα τῷ καταλυθῆναι τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος ἑβδόμης καὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος μεσούσης, καὶ τὸν ἐξ ἐκείνου χρόνον ἐτῶν δύο καὶ εἴκοσι μέχρι τοῦ παρόντος γενόμενον ἐν Ῥώμῃ διατρίψας, διάλεκτόν τε τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐκμαθὼν καὶ γραμμάτων τῶν ἐπιχωρίων λαβὼν ἐπιστήμην, ἐν παντὶ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὰ συντείνοντα πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην διετέλουν πραγματευόμενος. — I, 8 ὁ δὲ συντάξας αὐτὴν (τὴν ἱστορίαν) Διονύσιός εἰμι Ἀλεξάνδρου Ἁλικαρνασεύς. | 5 ATHENAEUS DEIPNOSOPH. VI P. 255 C Διονύσιος ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ ὀνομάτων. cf. A. de Velsen Tryphonis frgm. p. 2. BOISSONADII ANECD. I P. 413 Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ἐν τῷ περὶ χρήσεως Ἀττικῶν ὀνομάτων. — P. 111 ἐν τῷ περὶ λέξεων Διονυσίου. | 7 EUSTATHIUS AD HOM. IL. B P. 228, 38 Αἴλιος Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ἐν οἷς γράφει πρὸς Σκύμνον.

Ἀττικὰς λέξεις περιέχοντας, ὅσαι γε τῇ προτέρᾳ οὐ συμπεριελήφθησαν ἢ περιελήφθησαν μέν, μαρτυρίαις δὲ ταῖς οὔσαις οὐκ ἐβεβαιώθησαν· ἐν γὰρ τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει πλατύτερόν τε καὶ ἀφθονώτερον αἱ μαρτυρίαι παρατέθεινται. ὧν εἴ τις τὰς δύο πραγματείας εἰς ἓν συναγαγεῖν σύνταγμα βουληθείη, χρησιμώτερόν τε τὸ φιλοτέχνημα ἐπιδείξει καὶ μετὰ ῥᾳστώνης ἐκτελέσει.

SUIDAS Διονύσιος Ἁλικαρνασεύς, γεγονὼς ἐπὶ Ἀδριανοῦ Καίσαρος, σοφιστής, καὶ μουσικὸς κληθεὶς διὰ τὸ πλεῖστον ἀσκηθῆναι τὰ τῆς μουσικῆς. ἔγραψε δὲ ῥυθμικῶν ὑπομνημάτων βιβλία κδʹ. μουσικῆς ἱστορίας βιβλία λϛʹ· ἐν δὲ τούτοις αὐλητῶν καὶ κιθαρῳδῶν καὶ ποιητῶν παντοίων μέμνηται. μουσικῆς παιδείας ἢ διατριβῶν βιβλία κβʹ. τίνα μουσικῶς εἴρηται ἐν τῇ Πλάτωνος Πολιτείᾳ βιβλία εʹ.

STRABO XIII P. 625 Περγαμηνοὶ — καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ ῥήτωρ, ὁ τὰς τέχνας συγγράψας καὶ τὴν Ἀπολλοδώρειον αἵρεσιν παραγαγών. — μαθητὴν δ' ἔσχεν ἀξιόλογον Διονύσιον τὸν ἐπικληθέντα Ἀττικόν, πολίτην αὐτοῦ· καὶ γὰρ σοφιστὴς ἦν ἱκανὸς καὶ συγγραφεὺς καὶ λογογράφος. QUINTILIANUS III, 1, 18 sed Apollodori praecepta magis ex discipulis cognoscas, quorum diligentissimus in tradendo fuit Latine C. Valgius, Graece Atticus.

SUIDAS Διονύσιος Ἀλεξανδρεύς, ὁ Γλαύκου υἱός, γραμματικός· ὅστις ἀπὸ Νέρωνος συνῆν καὶ τοῖς μέχρι Τραϊανοῦ, καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν προὔστη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ πρεσβειῶν ἐγένετο καὶ ἀποκριμάτων. ἦν δὲ καὶ διδάσκαλος Παρ-

---

6 cf. Meieri opp. II p. 63 sqq. Cobetus mnemos. X p. 50 sqq. Naberus Phot. I p. 24 sqq. Linckius de Aelio Dionysio Halicarnassensi lexici Attici conditore. Regim. 1865. Rindfleischius de Pausaniae et Aelii Dionysii lexicis rhetoricis. Regim. 1866. | SCHOL. ARISTOPH. PLUT. 322 περὶ τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ χαίρειν τοῦ τε ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γέγραπται Διονυσίῳ μονόβιβλον. | 9 PORPHYRIUS IN PTOLEM. HARM. P. 219 Διονύσιος ὁ μουσικὸς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὁμοιοτήτων. P. 267 Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεύς. P. 269. 270 | 11 cf. O. Schneiderus de Callimachi operum tabula quae extat apud Suidam p. 14 sqq. C. Wachsmuthius symb. philolog. Bonn. p. 145 sqq. | 25 ATHENAEUS DEIPNOSOPH. XI P. 467 C Παρθένιος ὁ τοῦ Διονυσίου ἐν πρώτῳ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων ζητουμένων. XV P. 680 D. — ANTHOLOG. PALAT. VII, 377 ERYCII

Εἰ καὶ ὑπὸ χθονὶ κεῖται, ὅμως ἔτι καὶ κατὰ πίσσαν
τοῦ μιαρογλώσσου χεύατε Παρθενίου,
οὕνεκα Πιερίδεσσιν ἐνήμεσε μυρία κεῖνα
φλέγματα καὶ μυσαρῶν ἀπλυσίην ἐλέγων.
ἤλασε καὶ μανίης ἐπὶ δὴ τόσον, ὥστ' ἀγορεῦσαι
πηλὸν Ὀδυσσείην καὶ βάτον Ἰλιάδα.
τοιγὰρ ὑπὸ ζοφίαισιν Ἐρινύσιν ἀμμέσον ἧπται
Κωκυτοῦ, κλοιῷ λαιμὸν ἀπαγχόμενος.

θενίου τοῦ γραμματικοῦ, μαθητὴς δὲ Χαιρήμονος τοῦ φιλοσόφου, ὃν καὶ διεδέξατο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

SUIDAS Λογγῖνος ὁ Κάσσιος, φιλόσοφος, διδάσκαλος Πορφυρίου τοῦ φιλοσόφου, πολυμαθὴς καὶ κριτικὸς γενόμενος. ἦν δὲ ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ τοῦ Καίσαρος καὶ ἀνῃρέθη ὑπ' αὐτοῦ ὡς σύμπνους Ζηνοβίᾳ τῇ Ὀδηνάθου γυναικί. ἔγραψε περὶ τοῦ κατὰ Φειδίου ⟨Μειδίου Langbaenius ad Longin. p. 3 Μηδίου Toupius ad Longin. p. 252⟩, ἀπορήματα Ὁμηρικά, εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος, προβλήματα Ὁμήρου καὶ λύσεις ἐν βιβλίοις β', τίνα παρὰ τὰς ἱστορίας οἱ γραμματικοὶ ὡς ἱστορικὰ ἐξηγοῦνται, περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ πολλὰ σημαινουσῶν λέξεων δ', Ἀττικῶν λέξεων ἐκδόσεις β', εἰσὶ δὲ κατὰ στοιχεῖον, λέξεις Ἀντιμάχου καὶ Ἡρακλέωνος, καὶ ἄλλα πολλά.

PHOTIUS BIBLIOTH. COD. 265 P. 492 τὸν πρὸς Λεπτίνην.. λόγον, οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ κριτικὸς ἀγωνιστικὸν

---

1 SUIDAS Ἀλέξανδρος Αἰγαῖος, φιλόσοφος περιπατητικός, διδάσκαλος Νέρωνος τοῦ βασιλέως ἅμα Χαιρήμονι τῷ φιλοσόφῳ. PORPHYRIUS APUD EUSEBIUM HIST. ECCL. VI, 19, 3 (NICEPHORUS HIST. ECCL. XIII, 5 SUIDAS Ὠριγένης) ἐχρῆτο δὲ ⟨Ὠριγένης⟩ καὶ Χαιρήμονος τοῦ στωικοῦ Κορνούτου τε τοῖς βιβλίοις. BEKKERI ANECD. P. 515, 15 καί φησι Χαιρήμων ὁ στωικός, ὡς κατά τι εἴησαν ἂν σύνδεσμοι. ORIGENES C. CELS. I P. 45 ἀνέγνωμεν δ' ἐν τῷ περὶ κομητῶν Χαιρήμονος τοῦ στωικοῦ συγγράμματι, τίνα τρόπον ἔσθ' ὅτε καὶ ἐπὶ χρηστοῖς ἐσομένοις κομῆται ἀνέτειλαν, καὶ ἐκτίθεται τὴν περὶ τούτων ἱστορίαν. PORPHYRIUS DE ABSTIN. IV, 6 τὰ γοῦν κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἱερέας Χαιρήμων ὁ στωικὸς ἀφηγούμενος, οὓς καὶ φιλοσόφους ὑπειλῆφθαί φησι παρ' Αἰγυπτίοις, ἐξηγεῖται. cf. HIERONYMUS ADV. IOVIAN. II, 14. — PORPHYRIUS APUD EUSEBIUM PRAEPAR. EVANGEL. V. 10 τὸ γὰρ λέγειν, ὅτι τὸν οὐρανὸν προσαράξει καὶ τὰ κρυπτὰ τῆς Ἴσιδος ἐκφανεῖ, καὶ τὸ ἐν Ἀβύδῳ ἀπόῤῥητον δείξει, καὶ τὴν βᾶριν στήσει, καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὀσίριδος διασκεδάσει τῷ Τυφῶνι, τίνα οὐχ ὑπερβολὴν ἐμπληξίας μὲν τῷ ἀπειλοῦντι, ἃ μήτε εἶδε μήτε δύναται, καταλείπει, ταπεινότητος δὲ τοῖς δεδοικόσιν οὕτω κενὸν φόβον καὶ πλάσματα, ὡς κομιδῇ παῖδες ἀνόητοι; καίτοι καὶ Χαιρήμων ὁ ἱερογραμματεὺς ἀναγράφει ταῦτα, ὡς καὶ παρ' Αἰγυπτίοις θρυλούμενα. IOSEPHUS CONTRA APION. I, 32 μετὰ τοῦτον ἐξετάσαι βούλομαι Χαιρήμονα. καὶ γὰρ οὗτος Αἰγυπτιακὴν φάσκων ἱστορίαν συγγράφειν, καὶ προσθεὶς ταὐτὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως ὅπερ ὁ Μανεθώς, Ἀμένωφιν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥαμέσσην, φησίν .... SUIDAS Χαιρήμων κωμικός — — καὶ ἕτερος Χαιρήμων γράψας ἱερογλυφικά. IO. TZETZES SCHOL. AD EXEG. IN ILIADEM P. 146 Χαιρήμων δὲ ὁ ἱερογραμματεὺς ὅλην βίβλον περὶ τῶν τοιούτων ⟨Αἰθιοπικῶν⟩ γραμμάτων συνέταξεν. EXEG. IN ILIADEM P. 123 οἱ γὰρ Αἰθίοπες στοιχεῖα γραμμάτων οὐκ ἔχουσιν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν ζῶα παντοῖα καὶ μέλη τούτων καὶ μόρια· βουλόμενοι γὰρ οἱ ἀρχαιότεροι τῶν ἱερογραμματέων τὸν περὶ θεῶν φυσικὸν λόγον κρύπτειν, δι' ἀλληγορικῶν καὶ συμβόλων τοιούτων καὶ γραμμάτων τοῖς ἰδίοις τέκνοις αὐτὰ παρεδίδουν, ὡς ὁ ἱερογραμματεὺς Χαιρήμων φησί. cf. Sam. Birchius transact. of the roy. soc. of litt. n. s. III. — STRABO XVII P. 806 παρηκολούθει δέ τις ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀναπλέοντι εἰς τὴν Αἴγυπτον Αἰλίῳ Γάλλῳ τῷ ἡγεμόνι Χαιρήμων τοὔνομα προσποιού-

νομίζει· ἐπὶ Κλαυδίου δὲ οὗτος ἤκμαζε, καὶ τὰ πολλὰ συνηγωνίζετο Ζηνοβίᾳ τῇ τῶν Ὀσροηνῶν βασιλίδι. GEORGIUS SYNCELLUS CHRON. P. 384 D ἐφ' οὗ (Αὐρηλιανοῦ) φασι Φιλόστρατον τὸν Ἀθηναῖον ἱστοριογράφον καὶ Λογγῖνον ἀκμάσαι. SUIDAS Φρόντων Ἐμισηνὸς ῥήτωρ, γεγονὼς ἐπὶ Σεουήρου τοῦ βασιλέως ἐν Ῥώμῃ. ἐν δὲ Ἀθήναις ἀντεπαίδευσε Φιλοστράτῳ τῷ πρώτῳ καὶ Ἀψίνῃ τῷ Γαδαρεῖ. ἐτελεύτησε δὲ ἐν Ἀθήναις, περὶ ξ' ἔτη γεγονώς, καὶ τῆς ἀδελφῆς Φροντωνίδος παῖδα ὄντα Λογγῖνον τὸν κριτικὸν κατέλιπε κληρονόμον. ἔγραψε δὲ συχνοὺς λόγους.

FLAVIUS VOPISCUS AURELIAN. 30 grave inter eos, qui caesi sunt, de Longino philosopho fuisse perhibetur, quo illa magistro usa esse ad Graecas litteras dicitur, quem quidem Aurelianus idcirco dicitur occidisse, quod superbior illa epistula ipsius diceretur dictata consilio, quamvis Syro esset sermone contexta. ZOSIMUS I, 56 ἐπεὶ δὲ αἰτίας ἔλεγεν ⟨Ζηνοβία⟩ ἑαυτὴν ἐξαιροῦσα, πολλούς τε ἄλλους ἦγεν εἰς μέσον ὡς παραγαγόντας οἷα γυναῖκα, ἐν οἷς καὶ Λογγῖνος ἦν, οὗ συγγράμματά ἐστι μέγα τοῖς παιδείας μεταποιουμένοις ὄφελος φέροντα. ᾧπερ ἐφ' οἷς κατηγορεῖτο ἐλεγχομένῳ παραχρῆμα ὁ βασιλεὺς θανάτου ζημίαν ἐπέθηκεν, ἣν οὕτω γενναίως ἤνεγκεν ὁ Λογγῖνος, ὥστε καὶ τοὺς σχετλιάζοντας ἐπὶ τῷ πάθει παραμυθεῖσθαι, καὶ ἄλλων δὲ Ζηνοβίας κατειπούσης κολάσεσιν ὑπαχθέντων.

EUNAPIUS PORPHYR. Πορφυρίῳ Τύρος μὲν ἦν πατρὶς — — καὶ πατέρες δὲ οὐκ ἄσημοι. τυχὼν δὲ τῆς προσηκούσης παιδείας, ἀνά τε ἔδραμε τοσοῦτον καὶ ἐπέδωκεν, ὡς Λογγίνου μὲν ἦν ἀκροατὴς καὶ ἐκόσμει τὸν διδάσκαλον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου. Λογγῖνος δὲ κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον βιβλιοθήκη τις

μενος τοιαύτην τινὰ ἐπιστήμην, γελώμενος δὲ τὸ πλέον ὡς ἀλαζὼν καὶ ἰδιώτης. | 16 BIBL. COISL. P. 597 ὅσοι περὶ ἐθνικῶν· Ὡρίων Θηβαῖος, Μητρόδωρος, Φιλόξενος, Λογγῖνος. — PORPHYRIUS VITA PLOTINI 14 Λογγῖνος περὶ ἀρχῶν. — 17 Λογγῖνος προσφωνῶν τὰ περὶ ὁρμῆς Κλεοδάμῳ τε καὶ Πορφυρίῳ. — 20 ἐπιγράφεται τὸ βιβλίον Λογγίνου πρὸς Πλωτῖνον καὶ Γεντιλιανὸν Ἀμέλιον περὶ τέλους. — LONGINUS APUD PORPHYRIUM VITA PLOTINI 20 τῷ μὲν Γεντιλιανῷ περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα δικαιοσύνης ἀντειπόντες, τοῦ δὲ Πλωτίνου τὸ περὶ τῶν ἰδεῶν ἐπισκεψάμενοι, τὸν — Βασιλέα τὸν Τύριον, — ⟨ὃς Πλωτῖνον⟩ ἐπεχείρησε διὰ συγγράμματος ἀποδεῖξαι βελτίω δόξαν περὶ τῶν ἰδεῶν τῆς ἡμῖν ἀρεσκούσης ἔχοντα, μετρίως ἀντιγραφῇ διελέγξαι δοκοῦμεν ... ὥσπερ κἂν τῇ πρὸς τὸν Ἀμέλιον ἐπιστολῇ, μέγεθος μὲν ἐχούσῃ συγγράμματος, ἀποκρινομένῃ δὲ πρὸς — ἐπιστολὴν περὶ τοῦ τρόπου τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας. — EUSEBIUS PRAEP. EVANG. XV, 21 Λογγίνου πρὸς τὴν τῶν στωικῶν περὶ ψυχῆς δόξαν ἀντίρρησις. — LIBANIUS EPP. 998 Ὀδαίναθον τὸν λόγον, Λογγίνου δὲ ὁ λόγος, ἐγὼ μὲν ἀπαιτῶ.

ἦν ἔμψυχος καὶ περιπατοῦν μουσεῖον, καὶ κρίνειν γε τοὺς παλαιοὺς ἐπετέτακτο, καθάπερ πρὸ ἐκείνου πολλοί τινες ἕτεροι καὶ ὁ ἐκ Καρίας Διονύσιος πάντων ἀριδηλότερος. — παρ' ἐκείνῳ δὴ τὴν ἄκραν ἐπαιδεύετο παιδείαν, γραμματικῆς τε εἰς ἄκρον ἁπάσης ὥσπερ ἐκεῖνος ἀφικόμενος καὶ ῥητορικῆς (πλὴν ὅσον οὐκ ἐπ' ἐκείνην ἔνευσε), φιλοσοφίας γε πᾶν εἶδος ἐκματτόμενος. ἦν γὰρ ὁ Λογγῖνος μακρῷ τῶν τότε ἀνδρῶν τὰ πάντα ἄριστος, καὶ τῶν βιβλίων τε αὐτοῦ πολὺ πλῆθος φέρεται καὶ τὸ φερόμενον θαυμάζεται. καὶ εἴ τις κατέγνω τινὸς τῶν παλαιῶν, οὐ τὸ δοξασθὲν ἐκράτει πρότερον, ἀλλ' ἡ Λογγίνου πάντως ἐκράτει κρίσις.

PROCLUS IN PLATONIS TIMAEUM P. 19 B Λογγῖνος μὲν ἐν τούτοις ὡραΐζεσθαι τὸν Πλάτωνά φησι, διὰ τῶν παραβολῶν καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων χάριτος καλλωπίσαντα τὸν λόγον, ἐνδεικνύμενος εἴς τινας Πλατωνικοὺς αὐτοφυῆ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην ἀλλ' οὐκ ἐκ τέχνης πεπορισμένην τῷ φιλοσόφῳ λέγοντας· εἶναι μὲν γὰρ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων πεφροντισμένην τῷ Πλάτωνι καὶ οὐ κατὰ τὸ ἐπιτυχὸν ἕκαστα λαμβάνειν αὐτόν· ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἴποι ἄν τις ἀπὸ τῆς κοινῆς τῆς τότε καὶ συνήθους ἑρμηνείας ἥκειν καὶ εἰς αὐτόν, πολλὴν δὲ αὐτὸν ποιεῖσθαι καὶ τῆς συνήθους ⟨συνθήκης Leopardius mus. rhen. 1835 III p. 12⟩ προμήθειαν· θᾶττον γὰρ ἂν τὰς ἀτόμους Ἐπικούρου συνελθούσας ποιῆσαι κόσμον ἢ ὀνόματα ὡς ἔτυχε συγκείμενα καὶ ῥήματα λόγον κατωρθωμένον. Πλάτωνα δὲ ἐν μὲν τῇ χρήσει τῶν ὀνομάτων ᾐτιάσαντό τινες ὡς μεταφοραῖς ⟨κατακόρως add. Ruhnkenius de Longino 6⟩ χρώμενον, περὶ δὲ τὴν συνθήκην ἅπαντες θαυμάζουσιν. ἀλλ' ὅμως οὐδὲ ἐκ ταύτης μόνον ἄν τις λάβοι τὴν περὶ τὴν ἑρμηνείαν αὐτοῦ φροντίδα ἀλλὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἐπιτηδεύσεων, οἵαν ἐν τούτοις ἐπιδείκνυται· οὐ γὰρ ἁπλῶς λέγει ὁ Σωκράτης ὃ ποθεῖ γενέσθαι αὐτῷ παρὰ τῶν ἀμφὶ Τίμαιον, ἀλλ' ὡραϊζομένῳ πως ἔοικε καὶ ψυχαγωγοῦντι τὸν ἀκροατήν· προσέοικε δὲ δή τινι τοιῷδε τὸ πάθος, οἷον εἴ τις ζῷα καλὰ θεασάμενος εἴτε ὑπὸ γραφῆς εἰργασμένα καὶ τὰ ἑξῆς. — P. 21 E ὁ Λογγῖνος τὴν λέξιν θεωρεῖν οὐκ ἀπαξιῶν ἐκεῖνο μὲν τὸ κῶλον, ἐν ᾧ φησὶ τὸ δὲ τῶν σοφιστῶν φοβοῦμαι, μή πως ἅτε πλανητὸν ὂν ἀρχομένου φησὶν εἶναι διὰ σεμνότητος ἔφεσιν τὴν φράσιν ἐξαλλάττειν, τὸ δὲ ἑξῆς ὅσα ἂν οἷά τε ἐν πολέμῳ καὶ μάχαις πράττοντος καὶ τὰ ἐχόμενα διαστρέφοντος εἶναι τὴν φράσιν ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν,

τὸ δὲ τρίτον τὸ καταλέλειπται δὴ τὸ τῆς ὑμετέρας ἕξεως γένος παντελῶς ἀλλόκοτον εἶναι. μηδὲν γὰρ ἀπεοικέναι τοῦ βίη Ἡρακλείη καὶ ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο καὶ ὅσα τοιαῦτα. — P. 26 C Λογγῖνος μὲν ἠπόρει, τί ποτε βούλεται τῷ Πλάτωνι τούτου τοῦ διηγήματος ἡ παράθεσις· οὔτε γὰρ ὡς διαναπαύων τοὺς ἀκροατὰς οὔτε ὡς δεόμενος αὐτοῦ πεποίηται τὴν μνήμην· καὶ ἔλυεν, ὡς ᾤετο, λέγων, ὅτι πρὸ τῆς φυσιολογίας παρέλαβεν αὐτὸ ψυχαγωγῶν τὸν ἀκροατὴν καὶ τὸ τῆς ἑρμηνείας ἐκείνης αὐχμηρὸν προθεραπεύων διὰ τῆς τούτου παραθέσεως. — P. 27 B Λογγῖνος μὲν ἐν τούτοις ἐπισημαίνεται πάλιν, ὅτι φροντίζει καὶ ὀνομάτων ὥρας καὶ ποικιλίας ὁ Πλάτων, ἀπαγγέλλων ἄλλως τὰ αὐτά· τὸ μὲν γὰρ ἔργον ἀρχαῖον ἐκάλεσε, τὸν δὲ λόγον παλαιόν, τὸν δὲ ἄνδρα οὐ νέον, καίτοι ταὐτὸν διὰ πάντων σημαίνων καὶ δυνάμενος πάντα ὡσαύτως προσειπεῖν. οὗτος μὲν οὖν φιλολόγος, ὥσπερ Πλωτῖνον εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ λέγεται, καὶ οὐ φιλόσοφος. — OLYMPIODORUS IN PLAT. PHAED. P. 83 ὡς Λογγῖνος τὰ ἐκτὸς πάντα χρήματα καλεῖ.

PHOTIUS BIBLIOTH. COD. 265 P. 492 φασὶ δὲ τὸν Δημοσθένην δ΄ καὶ κ΄ γεγονότα ἔτη τὸν περὶ τῶν ἀτελειῶν ἤτοι τὸν πρὸς Λεπτίνην φιλοπονήσασθαι λόγον, οὗ τὸ προοίμιον Λογγῖνος μὲν ὁ κριτικὸς ἀγωνιστικὸν νομίζει. [cf. supra p. 73]

SOPATER PROLEG. IN ARISTID. III P. 741, 12 D. ἤδη μὲν Λογγῖνος καὶ πάντες οἱ κριτικοὶ πολλὰ προειρήκασιν, ὡς γόνιμος, ὡς ἐνθυμηματικὸς τυγχάνει ⟨Ἀριστείδης⟩ καὶ βίαιος καὶ καθόλου τὸν Δημοσθένην μιμούμενος.

IOANNES SIC. IN HERMOG. ID. I, 12 (VI P. 93 W.) μᾶλλον δ' ἐφ' ἑνὸς Μενελάου τοῦ ποιητοῦ τοῦτο κατίδοι τις ἄν, δυσκολίαν φύσεως φιλοπονίᾳ μεταβαλόντος εἰς τὸ ἀκριβές τε καὶ ἄμωμον, ὥς φησι καὶ Λογγῖνος, διὸ εἴ τις ἐρρωμένου τύχῃ τοῦ σώματος καὶ σπουδὴν κατάλληλον ἐπιδείξειεν, εἰκός τι κτήσασθαι, οὐ μὴν ἅπαντες.

SCHOL. HERMOG. ID. I, 6, 31 (VII P. 963 W.) φησὶ δὲ Λογγῖνος ἐν κα΄ τῶν φιλολόγων ὁμιλιῶν περὶ λέξεως στομφώδους [cf. ad p. 4, 15]. — IOANNES SIC. IN HERMOG. ID. I, 1, 13 (VI P. 95 W.) εὑρίσκεται γὰρ εἰκότως Λογγῖνος, ὡς οἱ φιλολόγοι δεικνύουσιν, ἄριστος ἐπιμερίσαι λόγων ἰδέας, δημιουργῆσαι δὲ

---

15 PORPHYRIUS VITA PLOTINI 14 ἀναγνωσθέντος δὲ αὐτῷ ⟨Πλωτίνῳ⟩ τοῦ τε περὶ ἀρχῶν Λογγίνου καὶ ⟨del. Ruhnkenius de Longino 6⟩ τοῦ φιλαρχαίου 'φιλολόγος μέν' ἔφη 'ὁ Λογγῖνος, φιλόσοφος δὲ οὐδαμῶς'.

τοιούτους ἥκιστα. — SCHOL. ARISTID. III P. 315, 23 D. σημείωσαι ὅτι εἶπε κατορθώματα. φασὶ δὲ μὴ λέγεσθαι τὴν λέξιν. λέγει δὲ ὁ Λογγῖνος ἐν τρίτῃ φιλολόγων ὅτι εὕρηται πολλαχῶς. SUBSCRIPTIO COD. LAUR. APOLL. RHOD. ταρρα πόλισ κρήτησ ὡσ φησὶ λογγινοσ ἐν τοῖσ φιλολόγοισ ὑ......ι......ι....ιθ`.

MAXIMUS PLANUDES IN HERMOG. ID. I (V P. 451 W.). καὶ δὴ Λογγῖνος ὁ φιλολόγος ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ μόνης τῆς λέξεως εἶναι λέγει τὰ σχήματα αὐταῖς λέξεσι φάσκων οὕτως ‘ὅσα σχήματα τῶν ἐννοιῶν ὠνόμασται, οἷον προδιόρθωσις ἐπιδιόρθωσις ἀποσιώπησις παράλειψις εἰρωνεία ἠθοποιΐα, ἅπαντα ταῦτα οὔ μοι δοκοῦσι δικαίως σχήματα καλεῖσθαι ἀλλ' ἔννοιαι καὶ ἐνθυμήματα καὶ λογισμοὶ τοῦ πιθανοῦ χάριν καὶ πίστεως εἴδη· τὰ μὲν γὰρ προοιμίων ἔχει δύναμιν, ἐπιδιόρθωσίς τε καὶ προδιόρθωσις, ἡ δὲ παράλειψις τὸ ἀξιόπιστον ἐνδείκνυται, καὶ μέρη ἂν εἴη τῆς παθητικῆς τε καὶ ἠθικῆς ἀποδείξεως, τῇ τῆς ὑποκρίσεως ἀρετῇ πρέποντα’.

Exstant commentarii in Hephaestionem reliquiae.

[ANECDOTA OXON. VOL. III P. 159 Ἐπιστολαὶ ἀνεπιγράφου τινός. ἡμεῖς δὲ πῶς τὸ ταπεινὸν ὑψηλῶς φράσαιμεν καὶ τὸ ἀμελῶς (ἀμελῶς τὸ?) κατευγλωττισμένον καὶ τῷ γοργῷ τὸ ἀνειμένον συμμίξαιμεν καὶ τὴν χάριν τῷ διηρμένῳ (Usenerus pro διηρημένῳ) πρὸς μέγεθος, καὶ τί ποιήσαιμεν πρὸς τὰς κρίσεις Λογγίνου, πρὸς τὸ Διονυσίου πολυμαθές, πρὸς τὸ εὐφυὲς Ἑρμογένους τοῦ Κίλικος. Cf. Usenerus mus. rhen. XXVIII p. 412.]

NOMINA SCRIPTORUM.

Bonnae typis Caroli Georgi univ. typogr.

nus factus ederetur, cum alia in eo deprehendi, ... tum oden suavissimam poetriae Sapphus . . . . . eam autem oden, . . . iam ante quam liber in meas manus veniret, emendaverat distinxeratque homo et Latinarum et Graecarum litterarum cognitione excellens Franciscus Portus. et Paulus quidem Manutius, ut ipse in epistula ad cardinalem Michaelem Silvium Graece scripta testatur, novicio codice ex Bessarionis bibliotheca deprompto, nunc Marciano 422, librum edidit, quem coniecturis haud raro emendavit, saepius tamen praesertim in scriptorum verbis ad editorum librorum fidem mutatis licenter corrupit. retinuerunt tamen fere eius recensionem qui insecuti sunt editores, quamquam in magna saepe audacia non nisi pedetemptim ab ea recedere ausi, donec Spengelius ad verum fontem rediit. tribus Vaticanis apographis, uno Veneto usus est Iacobus Tollius (Trai. 1694), Cantabrigiensi sive Eliensi Ioannes Hudsonus (Ox. 1710. 1718. 1730), Ambrosiano, cuius varias lectiones exemplo Manutiano nunc in bibliotheca Dresdensi servato Marquardus quoque Gudius adscripserat, Conradus Samuel Schurzfleischius in commentatione qua Longinum recensuit (Vitembergae 1711), Florentino et Vaticanis 285. 194. 1417 accuratius collatis Beniamin Weiskius (Lips. 1809). apographorum si quando lectiones indicandas duxi ς notavi. sed eorum cum nullus fere in arte critica factitanda usus sit nisi in eis foliis, quae iam in P desiderantur, ut tamen certo quid scriptum sit testimonio constet, duos codices Parisinos, quos Augustus Reifferscheidius mihi contulit, adhibui

c cod. chartac. saec. XVI fol. 52 n. 2974

d cod. chartac. manu Francisci Bernardi Veronae a. 1491 scriptum fol. 170 n. 2960.

miro consensu duo codices miscellanei

a Vaticanus cod. Gr. 285 saec. XV

b Parisinus 985 (olim 3171) chartac. saec. XV

quorum illum Augustus Wilmannsius, hunc Augustus Reifferscheidius excusserunt, post Aristotelis problemata praescripto titulo Διονυσίου ἢ Λογγίνου περὶ ὕψους initium huius libelli ita descriptum habent, ut in capite 2 fol. 179v. nondum finito in verbis τῶν ἀγαθῶν [p. 4, 3] desinant et nullo interstitio facto in reddendis problematis (IV, 25) pergant. iam vero Tollius ea quae post fol. 179v. verba ὡς ἡ μέν [p. 4, 6] excipiunt tamquam ex cod. Vaticano deprompta edidit. at cum in hoc codice minus etiam legatur, quam in P, qua fide ea nitantur, incertum est. [in utroque codice et Vaticano et Parisino revera legi ea verba de quibus agitur p. 4, 6 φύσις — 12 θεωρίαν cum Weiskius declaravit (p. 552 et 635 sqq. cf. p. 232) tum accuratissime persecutus est E. Eggerus Essai sur l'histoire de la critique chez les Grecs (Paris. 1849) p. 525 sqq., denique Lud. Martensius De libello περὶ ὕψους (Bonnae 1877) p. 37 totam causam ita amplexus est ut in summa similitudine duorum codicum, quae ne Eggerum quidem fugerat, Vaticanum ex Parisino descriptum affirmaret, verba autem ista quae in antiquo codice Parisino (P) hodie desiderantur, non ex hoc quidem sed ex eius apographo quodam sumpta esse sibi persuaderet; qua de re Eggerus secus iudicaverat neque mihi iam omnis dubitandi materia videtur exhausta.]

Alii editores non apographorum sed ingenii ope libro corrupto mederi conati sunt. Franciscus Portus quas emendationes in margine libri cum Aphthonio et Hermogene a. 1569 (1570) apud Ioa. Crispinum editi addi curavit similiter repetiverunt Gabriel de Petra (Gen. 1612) et Gerardus Langbaenius (Ox. 1638). haud pauca sagaciter temptavit, nonnulla egregie restituit Tanaquil Faber (Salm. 1663). Gallicus interpres Despreauxius Boileavius (1674) ad emendanda scriptoris verba ipse quidem nihil contulit, sed communicaverunt quaedam cum eo Andreas Dacerius (1614) et Boivinus (1701), ut cum editore operum Boileavianorum de Sancto Marco (1747) Ioa. Capperonnerius. Samuelis Nathanaelis Mori editio (Lips. 1769), cui libellum animadversionum comitem addidit (Lips. 1773), Ioanni Iacobo Reiskio occasionem praebuit huius libelli a. 1769 suo more

critice pertractandi cuius animadversiones ...